

Základní škola Tišnov, náměstí 28. října 1708, 666 01

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

KVĚTNICE

Platný od 1. 9. 2021

Motto: „Škola je čas a prostor určený k žití, nikoliv k přežití.“

Obsah

Obsah.....	2
1 Identifikační údaje	4
2 Charakteristika školy	5
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	10
4 Učební plán.....	24
5 Učební osnovy	31
5.1 Učební osnovy 1. stupeň	31
5.1.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace.....	31
Český jazyk a literatura	31
Anglický jazyk	50
5.1.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	58
Matematika	58
5.1.3 Vzdělávací oblast: Informatika.....	74
Informatika	74
5.1.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět.....	80
Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda	80
5.1.5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura	103
Hudební výchova	103
Výtvarná výchova	114
5.1.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	121
Tělesná výchova	121
5.1.7 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce.....	134
Pracovní činnosti	134
5.1.8 Vzdělávací oblast: Nepovinné předměty	141
Anglický jazyk	141
Náboženství	144
5.2 Učební osnovy 2. stupeň	148
5.2.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace.....	148
Český jazyk a literatura	148
Anglický jazyk	177
Další cizí jazyk	198
5.2.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	215
Matematika	215
5.2.3 Vzdělávací oblast: Informatika.....	240
Informatika	240
5.2.4 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost.....	249
Dějepis	249
Občanská výchova	263
5.2.5 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	276
Fyzika	276
Chemie	286
Přírodopis	296
Zeměpis	321
5.2.6 Vzdělávací oblast: Umění a kultura	338

Hudební výchova	338
Výtvarná výchova.....	349
5.2.7 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví.....	363
Tělesná výchova.....	363
Výchova ke zdraví.....	376
5.2.8 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	386
Pracovní činnosti	386
5.2.9 Vzdělávací oblast: Nepovinné předměty	398
Náboženství	398
Cvičení z českého jazyka.....	403
Cvičení z matematiky	407
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	411
7 Příloha č. 1	419
8 Příloha č. 2	420

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program Květnice

Údaje o škole

Název školy: Základní škola Tišnov, náměstí 28. října 1708

RED-IZO: 600 110532

IZO: 102191344

IČ: 702 839 40

Č. jednací: 279/2021

Adresa školy: náměstí 28. října 1708
Tišnov 666 01

Ředitel školy: PaedDr. Radmila Zhořová
zhorova@tisnov-zs28.cz

Kontakty: telefon: 549 415 629
e-mail: sekretariat@tisnov-zs28.cz
web: <http://www.tisnov-zs28.cz>

Zřizovatel

Zřizovatel školy: Město Tišnov
Adresa zřizovatele: náměstí Míru 110, Tišnov 666 01
Zastoupeno: Bc. Jiří Dospíšil, starosta
Telefon: 549 439 780
E-mail: urad@tisnov-mesto.cz

Platnost dokumentu

Verze: 5. verze
Platnost: od 1. 9. 2021
Školská rada projednala dne: 31. 8. 2021

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Jana Křížová

Podpis ředitele školy:

Razítko:

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Tišnov, náměstí 28. října 1708 je plně organizovaná škola, která je situována blízko městského centra mezi starou zástavbou a sídlištěm přímo pod horou Květnicí.

Škola je tvořena pěti samostatnými třípatrovými pavilony, které jsou mezi sebou příčně propojeny spojovacími trakty. V pavilonech se nacházejí kmenové třídy, odborné učebny, ředitelna, sborovna, kabinety učitelů, družina, prostory pro správní zaměstnance a šatny žáků, školní kuchyně a jídelna, dvě tělocvičny a žakovská knihovna. Ve spolupráci se zřizovatelem školy, Městem Tišnov, se daří postupně rekonstruovat a modernizovat potřebné zázemí pro žáky (např. pět nových učeben v půdních prostorách školy, žakovské toalety ve všech pavilonech budovy, přiléhající šatny a sprchy atd.).

Součástí školy je školní družina, která zajišťuje odpočinek, ale i zájmové vzdělávání a využití volného času pro žáky 1. stupně. Školní kuchyně je samostatným právním subjektem.

Část venkovního areálu, která slouží nejen k výuce tělesné a pracovní výchovy, zahrnuje 2 hřiště, školní pozemek a učebnu v přírodě.

2.2 Charakteristika žáků

Škola zajišťuje základní vzdělání pro žáky z města Tišnova a jeho okolí. Do školy dojíždí děti přibližně z 50 obcí. Tvoří asi 50 % všech žáků. Nejvíce dojíždějících dětí bydlí v blízkém okolí – ve vesnicích Lomnička, Šerkovice, Železné, Předklášteří, Štěpánovice, Březina, Hradčany.

Pozornost věnujeme žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). V případě potřeby má každý takový žák na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo speciálně pedagogického centra (SPC) vypracován individuální vzdělávací plán (IVP). V péči o žáky je důležitá spolupráce školního poradenského pracoviště (ŠPP) naší školy, které je tvořeno výchovným poradcem, jenž zároveň koordinuje jeho činnost, dále školními speciálními pedagogy, školní psycholožkou, kariérovou poradkyní a metodikem prevence rizikového chování. Důraz klademe na spolupráci se zákonnými zástupci, asistentkami pedagoga a školními poradenskými zařízeními.

V rámci možností škola poskytuje podporu žákům nadaným a mimořádně nadaným. U těchto žáků se snažíme podchytit zájem o určitou oblast a rozvíjet jejich přirozený talent obohacováním učiva nad rámec předmětů a vzdělávacích oblastí školního vzdělávacího programu a rozvíjet nadání účastí na různých soutěžích, olympiádách a dalších aktivitách.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje smíšený sbor s převahou žen. Tvoří ho ředitel, zástupce pro 1. stupeň, zástupce pro 2. stupeň, pedagogičtí pracovníci, vychovatelky školní družiny, asistentky pedagoga, externí vyučující náboženství.

Pedagogičtí pracovníci průběžně využívají různé formy dalšího vzdělávání s cílem zvyšování své odborné a pedagogické způsobilosti a informační gramotnosti tak, aby byli schopni se přizpůsobit měnícím se nárokům a podmínkám výchovně vzdělávacího procesu a režimu školy.

Učitelé 1. stupně se scházejí několikrát za školní rok na metodických schůzkách, učitelé na 2. stupni jsou rozděleni do předmětových komisí podle zaměření předmětů, a scházejí se na pravidelných schůzkách dvakrát až třikrát během školního roku. Cílem těchto pravidelných setkání je projednání realizace různých aktivit či řešení problémů souvisejících s výukou.

Na škole pracuje **školní poradenské pracoviště (ŠPP)** ve složení: výchovný poradce, tři školní speciální pedagogové, školní metodik prevence, školní psycholog a kariérový poradce.

Cílem ŠPP je:

- přiblížení poradenských služeb poskytovaných ve škole žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogům,
- zkvalitnění podpory integrace (péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, metodická pomoc a příprava podmínek pro úspěšnou integraci těchto dětí atd.),
- prevence sociálně-patologických jevů,
- včasné odhalování problémového chování ve školách,
- omezení školní neúspěšnosti a předčasných odchodů žáků ze vzdělávání,
- průběžná a dlouhodobá péče o děti s neprospěchem,
- péče o nadané žáky,
- poskytování služeb kariérového poradenství společně s kariérovým vzděláváním a poskytováním informací o možnostech uplatnění po ukončení ZŠ,
- prohloubení kontaktů s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP), speciálně pedagogickým centrem (SPC), střediskem výchovné péče (SVP) aj.

Metodik informačních a komunikačních technologií koordinuje užití ICT ve vzdělávání, zpracovává a realizuje v souladu se školním vzdělávacím programem ICT plán školy.

Metodik prevence zajišťuje metodickou, koordinační a poradenskou činnost v problematice prevence rizikového chování, jako jsou např. šikana, užívání návykových a psychotropních látek, záškoláctví, agresivita, rizikové sexuální chování, rizika školního neúspěchu aj.

Koordinátor ŠVP se zabývá tvorbou a následnou koordinací školního vzdělávacího programu.

Koordinátor environmentální výchovy zajišťuje vzdělávací akce zaměřené na výchovu k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí, organizuje na škole třídění odpadu a akce směřující k aktivnímu přístupu žáků k ekologii.

2.4 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Dlouhodobé projekty

Od školního roku 2014/2015 se naše škola zapojila do Rozvojového programu MŠMT na podporu školních psychologů a školních speciálních pedagogů ve školách a metodiků – specialistů ve školských poradenských zařízeních, který je zaměřen na zvýšení kvality poskytovaných služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

V září roku 2017 vstoupila naše škola do projektu, který zaštiťuje Liga lidských práv v Brně a Charlie Karlín Praha. Primárně je tento projekt zaměřen na podporu sociální gramotnosti. Díky projektu u nás na škole vzniklo centrum kolegiální podpory Feuersteinovy metody instrumentálního obohacování. Jeho cílem je nejen šíření povědomí o této metodě, ale i pořádání různých vzdělávacích seminářů pro zájemce z řad odborníků, pedagogů i rodičů.

Projekt ve škole podporuje i realizaci dvou zájmových kroužků, kde pod vedením žáci pracují s jednotlivými instrumenty. Součástí projektu je i výzkumná část, která má prokázat pozitivní vliv metody nejen na žáky, ale i samotné učitele. "

Škola se také pravidelně zapojuje do projektů financovaných z ESF v rámci operačních programů. Díky nim získává finanční prostředky na zajištění mezd některých pracovníků školního poradenského pracoviště a na realizaci nákladů spojených se zaváděním inovativních výukových metod.

Projekty a akce školy

Pedagogičtí pracovníci vzájemně spolupracují na školních projektech a akcích, které dotvářejí obsah vzdělávacího procesu celé školy, motivují žáky a podporují vzájemnou spolupráci učitelů a žáků. Ve škole je každoročně uskutečňován velký počet pravidelně se opakujících soutěží a olympiád, projektů a akcí.

Pedagogové motivují a připravují žáky k účasti na znalostních i dovednostních soutěžích a olympiádách v různých předmětech (český jazyk, chemie, zeměpis, přírodopis, tělesná výchova). V matematice se žáci každoročně zapojují do matematických olympiád a soutěží Klokánek, Klokán a Pythagoriáda. Pěkných úspěchů dosahují i v okresních a krajských kolech. Naše škola je pravidelně začleňována do plošného šetření srovnávání znalostí žáků, které pravidelně realizuje ČŠI pro různé věkové skupiny a vzdělávací oblasti.

Škola navázala spolupráci s agenturou Cambridge PARK, autorizovaným centrem zkoušek Cambridge English a zabýváme se přípravou zájemců z řad žáků školy k těmto mezinárodním jazykovým zkouškám.

Zahraníční výukové pobyty a výlety – pro žáky 2. stupně v rámci výuky cizích jazyků (Anglie, Rakousko, Slovensko).

Akce a pobyty pořádané ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou – Klima třídy, adaptační pobyty pro žáky 6. ročníku, tematické přednášky pro pedagogické pracovníky.

Ekologické akce – zapojení do projektu Recyklohraní (více na www.recyklohrani.cz), ekologické pobyty a programy, ekologicky zaměřené projektové dny – Den Země, Den bez aut, Den stromů apod., celoroční třídění odpadu, organizovaný sběr papíru, hliníku, PET lahví a kaštanů, úklid travnatých ploch kolem školy a další.

Sportovně-ozdravné akce a pobyty – McDonald's Cup, Kinderiáda, okrsková soutěž ve vybíjené, školní výlety, týdenní lyžařský výcvikový kurz, plavání, bruslení, dopravní výchova, sportovní akce a soutěže a další.

Kulturně-vzdělávací akce – návštěvy divadelních představení, koncertů a akcí městské knihovny, návštěvy muzeí, galerií, historických památek a planetária, organizování exkurzí a další.

Akce Žákovské samosprávy – dětský parlament, jejímiž členy jsou volení zástupci jednotlivých tříd od 4. do 9. ročníku. Děti zde mají možnost aktivním způsobem ovlivňovat život ve škole.

Žákovská samospráva navrhuje a pořádá své **vlastní projekty a akce** – celoroční soutěž tříd o titul Prima třída, projekt Šance (pomoc dětem bez domova), Bílá pastelka, Mikuláš (pro děti 1. stupně a děti v mateřských školách), adopce zvířátka, vypouštění balónků s přáním Ježíškovi, pokus o rekord (Jižní Morava hraje na PET lahve), Drakiáda, vyhlásování zábavných dnů (Den povolání, Barevný den, Crazy day, ...) a další.

Výchovně-vzdělávací besedy – s představiteli městského úřadu a úřadu práce, s Policií ČR Tišnov, se zástupci středních škol, besedy s odborníky v oblasti prevence sociálně patologických jevů – drogy, AIDS, šikana, partnerský život a další.

Spolupráce s mateřskými školami a veřejností – Dny otevřených dveří, ukázkové hodiny v 1. třídách, projekt Předškolák (tematicky zaměřená odpoledne pro předškolní žáky), Vánoční jarmark, rozsvícení Vánočního stroměčku (kulturní vystoupení žáků), pořádání tematických výstav ve vestibulu školy a další.

Další akce a projekty – Den jazyků, Den dětí, Dny zdravé výživy, Celé Česko čte dětem, projektové vyučování, účast v soutěžích a olympiádách, vánoční besídka a další.

Projekt vypsaný Ministerstvem životního prostředí "Přírodní zahrada pro učení venku – ZŠ Tišnov", jehož základem je venkovní učebna se sedacími prvky a stoly, naučnými panely, psacími tabulemi, vyvýšenými záhony s trvalkami, květnatou loukou a stromy.

Mezinárodní spolupráce

Spolupráce se Základní školou Juraja Fándlyho, Fándlyho 7, Sered' 926 01, Slovenská republika.

Od roku 2003 začala škola velmi aktivně spolupracovat se slovenskou Základní školou J. Fándlyho v Seredi. Obě školy organizují vzájemná setkání učitelů s následky v jednotlivých vzdělávacích předmětech, sportovní utkání žáků, výstavy dětských výtvarných a literárních prací, kulturní a společenské akce.

Ve školním roce 2012/2013 se uskutečnil výměnný pobyt našich a slovenských žáků. Během pobytu se děti seznamovaly s jazykem v hostitelských rodinách, navštěvovaly výuku na základní škole, poznávaly okolní památky a krajinu.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce se zřizovatelem

Spolupráce se zřizovatelem je pro školu stěžejní a nezastupitelná. Společně s ním se nám daří školu a její zařízení postupně modernizovat a vylepšovat. Žáci pravidelně vystupují na kulturních, sportovních a společenských akcích pořádaných městem, v rámci výuky se účastní vzdělávacích besed s představiteli městského úřadu.

Spolupráce se zákonnými zástupci a veřejností

Dlouhodobě funguje velmi dobrá spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků. V roce 1994 byl založen **Klub přátel školy** (KPŠ), nyní Klub přátel školy ZŠ Tišnov, spolek. Jeho nejvyšším orgánem je plenární schůze, která je svolávána 1x ročně. Velmi úzce se školou spolupracuje výbor KPŠ, který je svoláván dle potřeby a pomáhá škole při řešení některých záležitostí.

Od roku 2005 pracuje při naší škole **Školská rada** (ŠK) složená ze zákonných zástupců žáků, zástupců zřizovatele a pedagogických pracovníků školy.

Způsoby sdělování informací o průběhu vzdělávání žáků a aktivitách školy

Bakaláři – školní informační systém, který obsahuje přehled průběžné klasifikace žáků, zameškaných hodin, údaje školní matriky. Je oficiálním kanálem pro komunikaci mezi zákonnými zástupci a školou.

Platforma G Suite pro školy – vytváří bezpečný a dobře zabezpečený prostor pro komunikaci mezi žáky a učiteli při realizaci výchovně

vzdělávacího procesu, plně využívaný zejména během distančního vzdělávání.

Schůzky zákonných zástupců

- třídní schůzky,
- schůzky zákonných zástupců žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (nejméně 3x ročně, jinak dle potřeby),
- schůzka zákonných zástupců budoucích žáků 1. tříd,
- schůzka zákonných zástupců vycházejících žáků o volbě povolání s kariérovým poradcem,
- konzultace o prospěchu a chování žáků s jednotlivými učiteli kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím,
- výchovné komise (dle potřeby).

Den otevřených dveří – pro žáky, jejich zákonné zástupce a širokou veřejnost.

Spolupráce s mateřskými školami – zavítání předškolních dětí do 1. tříd, návštěvy učitelů 1. tříd v mateřských školách, besedy o školní zralosti.

Ukázkové hodiny v 1. třídách – účast zákonných zástupců ve vyučovacích hodinách, zhlédnutí dětí při výukových činnostech.

Zákonní zástupci dostávají pravidelné informace o výsledcích vzdělávání a chování svých dětí. Od školního roku 2019/2020 jsme plně přešli na elektronickou formu žákovských knížek, třídních knih a evidenci školní matriky.

Prezentace informací a výsledků naší práce

- webové stránky školy – www.tisnov-zs28.cz
- prezentace školy v sociálních sítích (Facebook, Instagram)
- regionální časopis Tišnovsko
- Tišnovská televize
- informační bulletin školy
- informační nástěnky
- výstavy žákovských prací

Spolupráce se sociálními partnery

- Městský úřad Tišnov, odbor kultury a školství a odbor sociální
- Pedagogicko-psychologické poradny
- Speciálně pedagogická centra
- Střediska výchovné péče
- Mateřské školy Tišnov
- EKO poradna Tišnovsko
- Policie ČR Tišnov
- Městská knihovna Tišnov
- Městské kulturní středisko Tišnov
- Muzeum města Tišnova
- Základní umělecká škola Tišnov
- Centra pro environmentální vzdělávání Brno
- Divadlo Radost a Polárka v Brně
- Úřad práce Brno – venkov
- Národní institut dalšího vzdělávání
- Střediska volného času dětí a mládeže Tišnov
- Atletický klub

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program naší školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Důraz celého programu je kladen na vytvoření návaznosti na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Základní vzdělávání je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků ve dvou obsahově, organizačně a didakticky navazujících stupních. Základní vzdělávání vyžaduje na 1. i 2. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje, chrání a podporuje žáky méně nadané a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené jeho individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních pokroků žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program Květnice vychází z pojetí školní docházky jako důležité etapy života dítěte, v níž má získat základní vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí život. Naším cílem je vzdělávat a vychovávat žáky tak, aby se jim dostalo kvalitní a kvalifikované péče v podnětném a bezpečném prostředí s ohledem na jejich různorodé vzdělávací potřeby. Škola je místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se, pomáhá utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytuje spolehlivý základ všeobecného vzdělávání.

Ve školním roce 2021–2022 byla naše škola v souvislosti s vyhláškou č. 271/2021 Sb. zvolena jako určená škola pro vzdělávání žáků s cizím státním občanstvím. Těmto žákům naší školy i okolních kmenových škol tak bude nabídnuta bezplatná jazyková příprava umožňující jejich začlenění do základního vzdělávání. Forma a rozsah výuky vyplyne z počtu žáků, na něž se podmínky dané vyhlášky vztahují a kteří danou nabídku vzdělávání využijí.

Priority školy

Matematika a přírodovědné předměty

Orientace na matematiku a přírodovědné předměty patří od roku 1985 k hlavním prioritám školy. Od školního roku 1985/86 podporuje naše škola tento trend a pravidelně otevírá v 6. ročníku třídu s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (RvMPp). Do těchto tříd jsou přijímáni žáci z 5. ročníku naší školy i blízkého okolí.

V učebním plánu této třídy je zařazeno více hodin matematiky a chemie. Ve všech přírodovědných předmětech je kladen důraz nejen na základní, ale i rozšiřující učivo. S cílem zaujmout žáky a co nejlépe je připravit na jejich budoucí studium jsou používány rozmanité vyučovací metody a formy práce. Absolventi těchto tříd jsou zpravidla přijímáni na střední školy a mnozí z nich úspěšně ukončili i studium škol vysokých.

Žáci tříd s RvMPp se díky svému nadání a širším možnostem vzdělávání umísťují na předních místech v okresních, někteří i v krajských kolech olympiád a dalších soutěží.

Ekologie a environmentální výchova

Hlásíme se k principům trvale udržitelného způsobu života a snažíme se v tomto smyslu ovlivnit způsob myšlení a chování dětí i dospělých v našem okolí. Prostřednictvím ekologicky zaměřených aktivit se snažíme vést žáky nejen k zodpovědnému vztahu k životu a jeho hodnotám, ale také ke vztahu k životnímu prostředí. Snažíme se, aby byli žáci aktivně zapojeni do environmentální výchovy a vytvářeli si kladný vztah ke svému okolí, regionu, místu, kde žijí. Osvětu předáváme dětem zařazením témat do jednotlivých předmětů, v zájmových kroužcích, tematickým vyučováním, vycházkami do okolí, venkovní výukou.

V rámci výuky přírodovědy a přírodopisu každý žák alespoň 2x za školní docházku navštíví odborný výukový program některého z center školských zařízení pro environmentální vzdělávání (CEV), žáci mají rovněž možnost zúčastnit se pobytového výukového programu. Přínosem účasti dětí na těchto programech jsou zážitky, prožitky i vědomosti získané alternativními výukovými metodami ve speciálně vybavených přírodních učebnách i v terénu.

Ve školním roce 2013/2014 jsme se zapojili do programu M.R.K.E.V. Záměrem tohoto programu je předávání informací s ekologickou tematikou, vytváření funkčního systému školní i mimoškolní environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty. Program pomáhá při začleňování průřezového tématu environmentální výchovy do školního vzdělávacího plánu a poskytuje novinky z této oblasti. V tomtéž roce se naše škola zapojila do programu Les ve škole – škola v lese. Snažíme se žákům zprostředkovat přímý kontakt s přírodou. Vedeme výuku v přírodě - na školní zahradě, v parku, v lese. Učíme také interaktivním způsobem podle předem připravených metodických materiálů. Všechny činnosti probíhají v duchu „školy hrou“, aktivního učení a kritického myšlení.

Žáci jsou vedeni k třídění odpadů a šetření vodou a energiemi. Ekologizujeme provoz školy – třídíme papír, plasty, hliník, baterie, drobné elektrospotřebiče a nově i použité tonery a cartridge. Ve venkovních prostorách školy jsou umístěny kontejnery na sběr použitých PET lahví a papíru. Minimálně 1x ročně probíhá ekologicky orientovaná celoškolní akce (např. Den Země).

Spolupracujeme také s celou řadou organizací (např. EKO poradna Tišnovsko, Lipka Brno).

V letech 2006, 2008 a 2012 jsme úspěšně získali titul Ekoškola (Eco-Schools).

Informatika a využití výpočetní techniky ve výuce

Je snahou školy neustále držet krok s moderními informačními technologiemi a pomůckami, které se v této oblasti ve výuce plně uplatňují. Aktivní přístup k moderním informačním technologiím nám umožňuje efektivněji utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence žáků dané naším ŠVP. Žákům nabízíme nové možnosti výuky s ohledem na jejich individuální potřeby tak, aby je mohli plně využít nejen v rámci dalšího vzdělávání, ale i ve svém praktickém životě.

Program Začít spolu

Od školního roku 2012/2013 je v paralelní první třídě realizován program Začít spolu. Pomocnou rukou učitele je asistent, který pomáhá s přípravou a realizací a činností v centrech.

Ze základních principů programu Začít spolu uskutečňujeme:

- individuální přístup k dítěti,
- integrované učení hrou a činnostmi,

- podnětné prostředí, netradiční uspořádání třídy,
- plánované pozorování,
- prostor pro práci, hru, experiment, manipulaci s předměty,
- komunikace, řešení problémů, rozhodování,
- centra aktivit ve třídě (centrum matematiky, čtení, psaní, pokusů a objevů),
- sebehodnocení, hodnocení a tvorba portfolia,
- spolupráce rodiny a školy,
- ranní kruh (přivítání, ranní dopis, program dne, motivace),
- hodnotící kruh (prezentace výsledků práce, doporučení, výměna zkušeností).

Spolupráce se zákonnými zástupci:

- aktivní účast zákonných zástupců ve výuce,
- zákonní zástupci vítáni kdykoli,
- pravidelná setkávání učitel – zákonný zástupce – žák.

Program Začít spolu naplňuje všechny klíčové kompetence.

Cizí jazyky

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a zvyšuje možnosti žáků jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Proto již od 2. ročníku 1. stupně nabízíme žákům nepovinný předmět Anglický jazyk. Od 3. ročníku dochází postupně zavádění intenzivnější výuky, která probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou nebo v počítačové učebně. Kvalitu výuky podporujeme také vhodným dělením kmenových tříd na menší skupiny.

Žáci mají možnost zúčastnit se týdenního studijního pobytu v Anglii. Během pobytu si děti prohlubují své znalosti angličtiny v hostitelských rodinách, navštěvují jazykové lekce v anglické škole, seznamují se s nejznámějšími památkami.

V rámci povinné výuky druhého cizího jazyka nabízíme možnost výběru ruského a německého jazyka. Druhý cizí jazyk je vyučován v 7. až 9 ročníku.

Zdravá škola

Snažíme se o vytváření pohodového klimatu, což zahrnuje péči o prostředí školy, vztahy mezi žáky a učiteli, správnou životosprávu s ohledem na přirozené biorytmy člověka, zdravou výživu a pohybovou aktivitu během vyučování. Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu a pečujeme o jejich zdraví tělesné, duševní i sociální. Spoluprací se sportovními a zájmovými organizacemi upevňujeme a rozvíjíme vztah dětí k pohybu a sportu, snažíme se o zvyšování tělesné zdatnosti žáků.

Usilujeme o zdravé učení, které propojuje poznatky získané ve škole se skutečným životem, podporuje komunikaci a spolupráci, umožňuje zvládání základního i rozšiřujícího učiva způsobem odpovídajícím inteligenci a osobnosti žáka, rozvíjíme sebedůvěru, samostatnost, iniciativu a zodpovědnost každého žáka.

Spolupracujeme s odbornými institucemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů (Pedagogicko-psychologická poradna Brno, sdružení Podané ruce, Policie ČR Tišnov, kurátor – sociální odbor Tišnov, organizace Anabell Brno a další), uskutečňujeme programy prevence sociálně patologických jevů (projekt Unplugged zaměřený na předcházení negativního chování u žáků a na prevenci užívání návykových látek, přednášky a besedy o drogách a jejich zneužívání, o partnerských vztazích, sexuální výchově a pohlavních chorobách, o poruchách příjmu potravy, o vhodném sociálním chování a další). Hlavním

cílem naší práce v této oblasti je snaha ovlivňovat postoje žáků a předcházet negativním jevům v oblasti šikany, agrese, vandalismu, vulgarismů, kouření, drog, záškoláctví, hráčství, rasismu apod. Do vzdělávacích předmětů 1. stupně Český jazyk a literatura, Prvouka a Přírodověda jsou začleněna některá témata etické výchovy, na 2. stupni jsou prvky etické výchovy zakomponovány do předmětů vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
(Školní minimální preventivní program – <http://www.tisnov-zs28.cz>)

Volnočasové aktivity

V době mimo vyučování poskytujeme žákům možnost smysluplného využití volného času s cílem rozvíjet jejich zájmy. Žáci si mohou vybírat z mnoha volnočasových aktivit. Dle jejich zájmu a provozních možností školy nabízíme kroužek sportovní, pěvecký, chemický, kde si žáci rozšiřují své vědomosti formou pokusů, kroužek matematický, knihovnický, rybářský a další.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou vymezovány na úrovni školy a v rámci vzdělávacího procesu jsou uplatňovány všemi pedagogickými pracovníky.

Cíle vzdělávání

V základním vzdělávání žáků na 1. i 2. stupni školy usilujeme o naplňování těchto hlavních cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě,
- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti, učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své zdraví a být za ně zodpovědný, vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, k jiným kulturám a duchovním hodnotám,
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Pro splnění cílů základního vzdělávání využívá škola následující výchovné a vzdělávací strategie, které jsou formulovány ke každé klíčové kompetenci.

KOMPETENCE K UČENÍ

Cíl: umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

- zařazujeme takové metody práce, které podporují zvědavost, iniciativu, tvořivost a aktivní přístup ke vzdělání
- vedeme žáky k samostatnosti, ke spolupráci a schopnosti zorganizovat si učení
- učíme žáky pracovat s chybou

- vytváříme příležitosti k propojení teoretických poznatků s praxí (tematicky zaměřené exkurze)
- pěstujeme u žáků schopnost vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů (tištěných, elektronických apod.), učíme je informace správně citovat a kriticky hodnotit
- používáme názorné pomůcky a využíváme znalostí z různých předmětů
- vedeme žáky k sebehodnocení tak, že hodnotí výkon svůj i ostatních
- dáváme žákům příležitosti zažít pocit úspěchu
- podporujeme jejich účast na soutěžích a olympiádách

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Cíl: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- učíme žáky definovat problém a jak mu předcházet
- seznamujeme žáky s různými strategiemi řešení problému
- podněcujeme žáky, aby na základě získaných vědomostí a dovedností navrhovali různé způsoby řešení problémů
- vedeme žáky k vyhledávání odborné pomoci (zkušená osoba, literatura, internet)
- pracujeme se žáky ve skupině, kde si zkoušejí různé role v týmu
- zadáváme různé problémové situace během vyučování
- vedeme žáky ke kritické analýze pracovních postupů, přistupujeme k jejich názorům s respektem, diskutujeme o výsledcích jejich práce

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Cíl: vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli, ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky naslouchání druhým lidem, respektování jejich názorů a vhodné argumentaci
- dáváme žákům prostor zapojit se do diskuse a k obhajobě svých názorů
- vedeme žáky ke zvládnutí různých forem komunikace – ústní, písemné, obrazové, neverbální, mediální
- umožňujeme žákům využívat moderní komunikační technologie

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Cíl: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě

- zařazujeme skupinovou práci a učíme žáky stanovit si pravidla práce v týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc při učení, spolupráci při řešení problémů
- vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel chování, která jsou dané školním řádem
- reflektujeme na tvořivé nápady a iniciativu žáků
- projevujeme úctu k názorům žáků, chválíme, poskytujeme konstruktivní kritiku
- vedeme žáky k poznání jejich silných a slabých stránek tím, že jim umožňujeme různorodé činnosti ve školní práci

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Cíl: připravit žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti, učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své zdraví a být za ně zodpovědný, vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, k jiným kulturám a duchovním hodnotám

- vedeme žáky k respektování všech dohodnutých pravidel chování
- budujeme u žáků pocit zodpovědnosti systematickým zadáváním konkrétních úkolů
- učíme žáky správně jednat v krizových situacích
- vedeme žáky k poznání regionálních dějin a kulturních památek, významných osobností regionu a národa
- organizujeme exkurze na památná místa dějin
- klademe důraz na environmentální výchovu, vedeme žáky k třídění odpadu, šetření elektrickou energií, k hlubšímu poznání a ochraně přírody
- zapojujeme žáky do péče o okolí školy a výzdobu prostor školy
- vedeme žáky k důstojnému vystupování na veřejnosti, k reprezentaci naší školy

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Cíl: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- klademe důraz na dodržování bezpečnosti práce a hygieny, na aktivní využívání ochranných pomůcek
- seznamujeme žáky s ochranou životního prostředí (negativní důsledky hospodářských činností)
- nabízíme podmínky pro manuální práci
- seznamujeme žáky s novými technologiemi
- podáváme informace o jednotlivých pracovních profesích
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých reálných možností vzhledem k volbě budoucího povolání
- výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Cíl: vést žáky k orientaci v digitálním prostředí, k používání digitálních technologií a jejich využívání v běžném, společenském i pracovním životě

- vedeme žáky k ovládnutí digitálních zařízení, aplikací a služeb, k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- podporujeme samostatné rozhodování žáků, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- nabízíme podmínky pro vytváření a úpravu digitálního obsahu, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- seznamujeme žáky s významem digitálních technologií pro lidskou společnost, s novými technologiemi

- vedeme žáky ke schopnosti kriticky hodnotit přínosy digitálních technologií a reflektovat rizika jejich využívání
- klademe důraz na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, na etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

3.3 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch dosažení jeho osobního maxima.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při procesu vzdělávání není žák vystavován úkolům, které vzhledem k znevýhodnění nemůže přiměřeně řešit a podávat výkony odpovídající jeho studijním předpokladům. Učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon. Při hodnocení těchto žáků vycházíme z doporučení a zásad, vždy s velkou mírou tolerance.

Žáci s přiznanými **podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně** jsou běžně zařazeni do tříd.

Podpůrná opatření prvního stupně (PO 1)

PO 1se mohou uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Spočívají v minimální úpravě metod, organizace a hodnocení vzdělávání a nemají normovanou finanční náročnost. Škola je poskytuje žákům, u kterých se potřeba dílčích úprav ve vzdělávání projeví. Novelou vyhlášky č. 27/2016 Sb. bylo **podpůrné opatření pedagogická intervence (PI)** přesunuto mezi podpůrná opatření prvního stupně. Je tedy umožňováno žákům s PO 1 a na jeho poskytnutí škola **nepotřebuje doporučení školského poradenského zařízení**. PI slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku a k rozvoji učebního stylu žáka. Primárně je poskytována žákům s odlišnými životními, sociálními, ekonomickými a kulturními podmínkami, žákům s odlišným rodným jazykem, žákům s dlouhodobě nebo akutně nepříznivým zdravotním stavem bez jiných speciálních vzdělávacích potřeb, žákům nadaným, případně žákům mimořádně nadaným a žákům, kteří mají snížené učební výsledky z důvodu distančního vzdělávání. PI souběžně využívá více žáků, je-li to možné a vhodné. PI je realizováno se souhlasem ředitele školy a po písemné dohodě se zákonným zástupcem. Účinnost PO 1 se vyhodnotí nejpozději do 3 měsíců a na jeho základě se stanoví další podpora.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Tato opatření škola uplatňuje pouze s doporučením ŠPZ, pokud toto zařízení shledá, že vzhledem k průběhu a výsledkům poskytování dosavadních podpůrných opatření nedochází k naplňování vzdělávacích možností žáka či k uplatnění jeho práva na vzdělávání. Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou nebo školským zařízením je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. Podpůrné opatření druhého až pátého stupně přestane škola po projednání se zákonným zástupcem poskytovat, pokud z doporučení ŠPZ vyplývá, že podpůrné opatření

již není nezbytné. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Jako **podpůrná opatření** jsou v případě potřeby ve škole využívána na základě doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáka a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem práce a činností během výuky (v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka),
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče (reedukace u žáků se SPU),

d) organizační a obecná ustanovení:

- spolupráce se školními speciálními pedagogy,
- spolupráce se školní psycholožkou,
- kontaktování a doporučení na odborná pracoviště (klinický logoped, školské poradenské zařízení, aj.),
- spolupráce s rodiči,
- otevřenost školy rodičům (konzultační hodiny, aj.).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

IVP zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení. IVP se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje znevýhodnění žáka, s výchovným poradcem a za pomoci pracovníků školního poradenského pracoviště. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení ŠPZ a dokončeny nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. IVP může být zpracován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace o zahájení podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Při vyhodnocení podpůrných opatření 2. až 5. stupně (dále vyhodnocení PO) spolupracují učitelé se členy školního poradenského pracoviště. Za vyhodnocení plnění IVP a vyhodnocení PO odpovídá výchovný poradce.

Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP)

PSPP je začleněn jako forma intervence. Je možné jej poskytovat již od 2. stupně PO. Zařazení PSPP je na základě doporučení ŠPZ. Výuka probíhá podle Přílohy 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. jako individuální nebo skupinová s maximálním počtem 4 žáci ve skupině. PSPP jako vyučovací předmět je realizován v disponibilních hodinách daných rámcovým učebním plánem příslušného školního vzdělávacího programu a započítává se do maximálního počtu povinných vyučovacích hodin stanovených v souladu s § 26 odst. 2 Školského zákona příslušným rámcovým vzdělávacím programem. PSPP je zajištěn speciálním pedagogem školy, pedagogickými pracovníky s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky nebo školní psycholožkou. Vzdělávací obsah tohoto předmětu není určen, protože se jedná o předmět, který je uzpůsoben přímo individuálním potřebám a možnostem určitého žáka. PSPP není na vysvědčení hodnocen.

Při poskytování tohoto podpůrného opatření jsou využita dvě omezení. Dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, kterým je naplněno ustanovení § 26 školského zákona, který tyto počty pro jednotlivé RVP stanoví. U základního vzdělávání navíc stanoví i limity pro jednotlivé ročníky.

Základní vzdělávání:

- 1. – 2. ročník nejvýše 22 povinných vyučovacích hodin týdně,
- 3. – 5. ročník nejvýše 26 povinných vyučovacích hodin týdně,
- 6. a 7. ročník nejvýše 30 povinných vyučovacích hodin týdně,
- 8. a 9. ročník nejvýše 32 povinných vyučovacích hodin týdně.

Hodiny PSPP, jsou vyučovány místo některých vyučovacích hodin, na které byla použita disponibilní časová dotace v jednotlivých ročnících. Tato podpůrná opatření musí být žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce souhlasí s jejich poskytováním. V případě, že je počet povinných vyučovacích hodin stanovených v ŠVP pro daný ročník nižší, než je nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin stanovený zákonem, lze žákovi všechny nebo některé hodiny výuky PSPP poskytnout nad rámec výuky ve třídě, ve které se vzdělává.

Hodiny PSPP, kterými by byl nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin u žáka překročen, pokud by byly vyučovány nad rámec vyučovacích hodin stanovených v učebním plánu pro konkrétní ročník, musí být vyučovány místo některých vyučovacích hodin, které by jinak žák absolvoval podle učebního plánu. V takovém případě je využito další doporučení uvedené v kapitole 7.1 RVP ZV. „Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce souhlasí s jejich poskytováním.“

Oblasti předmětů speciálně pedagogické péče

Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. poskytuje následující výčet oblastí předmětů speciálně pedagogické péče:

- řečová výchova,
- rozvoj grafomotorických dovedností,
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností,
- zraková stimulace,
- rozvíjení sluchového vnímání,
- prostorová orientace,

- nácvik relaxačních technik,
- další oblasti případně vychází z konkrétních obtíží žáka.

Tento výčet je otevřený a náplň předmětu bude vycházet z doporučení ŠPZ.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se členy školního poradenského pracoviště, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a případně za pomoci dalších pracovníků školského poradenského zařízení. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovní poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovní poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovní poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovní poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovní poradce.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (LMP)

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV (příloha č. 1 ŠVP). Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 1. a 2. období 1. stupně a 2. stupeň, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován dle aktuálních potřeb a možností žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště, případně ŠPZ (SPC) nebo metodické podpory na Metodickém portále RVP.CZ.

3.5 Zabezpečení vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Škola nastavuje podporu v prvních dnech po příchodu žáka s OMJ a v rámci svých aktuálních možností zajistí, aby výuka a přístup školy odpovídal potřebám a možnostem jednotlivých žáků s OMJ. Z těchto důvodů je vhodné, aby škola hned v prvních dnech prováděla pedagogickou diagnostiku (pozorování, rozhovor s rodiči i dítětem) a udělala také diagnostiku jazykovou, na jejímž základě pak nastaví podporu při výuce.

Pokud do školy přijde žák bez znalosti češtiny, podle platné legislativy se jedná o dítě, které by mělo mít nárok na 3. stupeň podpory (neznalost jazyka). K této podpoře potřebuje

doporučení z PPP. Proto škola doporučuje ihned po nástupu rodičům vyšetření v PPP. V této záležitosti komunikuje škola s PPP.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata začleňujeme do vzdělávání na 1. i 2. stupni ZŠ. Všichni žáci projdou postupně všemi průřezovými tématy a do konce 9. ročníku se seznámí se všemi tematickými okruhy. Průřezová témata jsou integrována do jednotlivých vzdělávacích předmětů.

3.6.1 Průřezová témata – 1. stupeň

Osobnostní a sociální výchova (OSV)	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, PČ, Nb	M, PČ, Nb	AJ, M, PČ, Nb	AJ, M, I, Nb	M, I, Nb
Sebepoznání a sebepojetí	Prv	Prv	Prv		Př
Seberegulace a sebeorganizace	TV	TV	TV	TV	TV
Psychohygiena		HV	TV	I	I, HV
Kreativita	VV	VV	ČJ, HV, VV	M, VV, PČ	VV, PČ
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Prv			AJ	
Mezilidské vztahy	VV	VV, Prv	VV	VV	VV
Komunikace	ČJ	ČJ, AJ	ČJ, AJ	ČJ, AJ, HV	ČJ, AJ
Kooperace a kompetice				I, PČ	I, PČ
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			M	M	M
Hodnoty, postoje, praktická etika					Př

Výchova demokratického občana (VDO)	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola		Prv	Prv		
Občan, občanská společnost a stát				VI	VI
Formy participace občanů v politickém životě					VI
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS)	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá					VI
Objevujeme Evropu a svět					VI, AJ
Jsmo Evropané					VI

Multikulturní výchova (MKV)	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference					VI
Lidské vztahy				I	I
Etnický původ					Př
Multikulturalita					VI
Princip sociálního smíru a solidarity					VI

Environmentální výchova (EV)	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy		Prv		Př	
Základní podmínky života			Prv	Př	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Prv	Př	Př, VI
Vztah člověka k prostředí			Prv	VI	Př

Mediální výchova (MEV)	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Receptivní činnosti					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ	ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ	ČJ
Stavba mediálních sdělení			ČJ	ČJ	ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ	HV, ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ
Produktivní činnosti					
Tvorba mediálního sdělení					ČJ
Práce v realizačním týmu					ČJ

3.6.2 Průřezová témata – 2. stupeň

Osobnostní a sociální výchova (OSV)	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, AJ, M, TV	ČJ, M, TV	ČJ, NJ, M, TV	ČJ, M, TV
Sebepoznání a sebepojetí		PČ	PČ, OV	VZ
Seberegulace a sebeorganizace	AJ, TV	TV, PČ	TV, PČ	TV, VZ
Psychohygiena	AJ, I, HV, TV	I, TV	I, HV, VV, TV, VZ	I, HV, VV, TV, VZ
Kreativita	ČJ, M, VV, TV	ČJ, M, VV, TV, PČ	ČJ, M, VV, TV	ČJ, M, VV, TV
Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	AJ, TV, PČ	TV, OV, PČ	TV	TV
Mezilidské vztahy	AJ, TV	TV	OV, TV	TV, VZ
Komunikace	ČJ, AJ	ČJ, AJ, NJ, RJ	ČJ, AJ, NJ, RJ	ČJ, AJ, NJ, RJ, VZ
Kooperace a kompetice	I, TV, PČ	I, TV	I, TV, PČ	I, TV, VZ
Morální rozvoj				

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ, M, I, F	ČJ, M, I, F, OV, PČ	ČJ, M, I, F, OV	ČJ, M, I, F, OV
Hodnoty, postoje, praktická etika	TV, Nb	TV, Nb	OV, TV, Nb	ČJ, TV, VZ, Nb

Výchova demokratického občana (VDO)	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	OV			
Občan, občanská společnost a stát		OV	Z	D
Formy participace občanů v politickém životě	OV		D	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			D, OV	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS)	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	ČJ, AJ, D, Z	RJ	NJ	
Objevujeme Evropu a svět	AJ, D, Z, TV	D, Z, TV	CH, TV	TV
Jsme Evropané	D	OV	D, OV, VV	D

Multikulturní výchova (MKV)	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference	ČJ, Z	Z, VV	ČJ, Př	VZ
Lidské vztahy	TV, Nb	RJ, D, OV, TV, Nb	D, OV, VV, TV, Nb	ČJ, VV, TV, VZ, Nb
Etnický původ	D	Z	RJ	ČJ, RJ, D
Multikulturalita	ČJ, AJ	ČJ, AJ, NJ, RJ	ČJ, RJ	ČJ, RJ, Z
Princip sociálního smíru a solidarity		OV, Z		

Environmentální výchova (EV)	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	AJ, Př	Př		
Základní podmínky života	F, Př, PČ	F	F, Ch, PČ	F, Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př, PČ		Ch, Př, PČ	Ch, Z
Vztah člověka k prostředí	Z	PČ	Ch, Př	OV, Ch, Z,

Mediální výchova (MEV)	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Receptivní činnosti				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ			ČJ, VZ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ			ČJ
Stavba mediálních sdělení				ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení			ČJ	

Fungování a vliv médií ve společnosti		ČJ, AJ, HV	ČJ	ČJ, HV, VZ
Produktivní činnosti				
Tvorba mediálního sdělení	ČJ	ČJ	ČJ, OV	ČJ, NJ, VV
Práce v realizačním týmu				VV

Zkratky předmětů:

Český jazyk a literatura (ČJ), Anglický jazyk (AJ), Německý jazyk (NJ), Matematika (M), Informatika (I), Prvouka (Prv), Přírodověda (Př), Vlastivěda (VI), Hudební výchova (HV), Výtvarná výchova (VV), Tělesná výchova (TV), Pracovní činnosti (PČ), Náboženství (Nb), Dějepis (D), Občanská výchova (OV), Fyzika (F), Chemie (Ch), Přírodopis (Př), Zeměpis (Z), Výchova ke zdraví (VZ), Ruský jazyk (RJ)

Rozvoj daného průřezového tématu uskutečňujeme nejen při běžné výuce, ale i na těchto školních akcích:

NÁZEV AKCE	OSV	VDO	VMS	MKV	EV	MEV
Zahraníční výukové pobyty a výlety	x		x	x		
Akce a pobyty pořádané ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou	x			x		
Ekologické akce	x	x			x	
Sportovně-ozdravné akce a pobyty	x			x		
Kulturně-vzdělávací akce	x	x	x			x
Akce Žákovské samosprávy	x	x			x	x
Výchovně-vzdělávací besedy	x	x			x	
Spolupráce s mateřskými školami a veřejností	x	x				
Další akce a projekty	x	x		x		

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebních plánů, poznámky k učebním plánům

4.1.1 Učební plán – 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací předmět	1. stupeň					
		1.–5. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
		Minimální (+ disponibilní) časová dotace					
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33 + 8	7 + 2	7 + 3	7 + 1	6 + 1	6 + 1
	Cizí jazyk	9	---	---	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika	20 + 4	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1
Informační a komunikační technologie	Informatika	2	---	---	---	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	5 + 2	2	2	1 + 2	---	---
	Přírodověda	2 + 2	---	---	---	1 + 1	1 + 1
	Vlastivěda	4	---	---	---	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	7	1	1	1	2	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1
Disponibilní časová dotace		+16	+2	+4	+4	+3	+3
Celková povinná časová dotace		118	20	22	24	26	26

4.1.2 Poznámky k učebnímu plánu – 1. stupeň

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zahrnuje vzdělávací předměty *Český jazyk a literatura* a *Cizí jazyk*. Předmět *Český jazyk a literatura* je členěn v 1. ročníku na čtení a psaní, od 2. ročníku na Jazykovou výchovu, Komunikační a slohovou výchovu a Literární výchovu. Ve 2. a 3. ročníku je součástí předmětu také psaní. Předmět je posílen v 1. ročníku o 2 vyučovací hodiny, ve 2. ročníku o 3 vyučovací hodiny a ve 3., 4. a 5. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. V 1. ročníku probíhají jedna až dvě vyučovací hodiny týdně formou půlené hodiny. Vzdělávací předmět *Cizí jazyk* se vyučuje od 3. ročníku po 3 vyučovacích hodinách týdně.

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace**, zastoupena vzdělávacím předmětem *Matematika*, je posílena ve 2.–5. ročníku o 1 disponibilní hodinu.

Ve vzdělávací oblasti **Informatika** je vzdělávací předmět *Informatika* vyučován ve 4. a 5. ročníku. Z důvodu velkého počtu žáků ve třídách jsou žáci na výuku Informatiky půleni (rozhoduje ředitel/ka školy). Získané dovednosti využívají žáci téměř ve všech ostatních předmětech.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** jsou očekávané výstupy naplňovány ve vzdělávacích předmětech *Prvouka*, *Přírodověda* a *Vlastivěda*. Předmět *Prvouka* je ve 3. ročníku posílen o 2 vyučovací hodiny, ve 4. a 5. ročníku je posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace předmět *Přírodověda*.

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** zahrnuje vzdělávací předměty *Výtvarná výchova* a *Hudební výchova*.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** zahrnuje vzdělávací předmět *Tělesná výchova*, jehož součástí je 40hodinový plavecký výcvik.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je zastoupena vzdělávacím předmětem *Pracovní činnosti*.

Doplňující vzdělávací obory

Dramatická výchova není zařazena jako samostatný vyučovací předmět, ale její prvky využíváme v jednotlivých vzdělávacích oblastech.

Etická výchova není zařazena jako samostatný vyučovací předmět. Vhodně využíváme prvky etické výchovy.

Nepovinné předměty

Dle zájmu žáků a rodičů je nabízen nepovinný předmět Anglický jazyk a nepovinný předmět Náboženství.

Nabídka nepovinných předmětů závisí na ekonomických a provozních možnostech školy.

Anglický jazyk	2. ročník	1 hodina týdně
Náboženství	1.– 5. ročník	1 hodina týdně

4.1.3 Učební plán – 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací předmět	2. stupeň				
		6.–9. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		Minimální (+ disponibilní) časová dotace				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15 + 5	4 + 1	4 + 1	3 + 2	4 + 1
	Cizí jazyk	12 + 1	3 + 1	3	3	3
	Další cizí jazyk	6	---	2	2	2
Matematika a její aplikace	Matematika	15 + 5	4 + 1	3 + 2	4 + 1	4 + 1
Informační a komunikační technologie	Informatika	4	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	6 + 2	2	2	1 + 1	1 + 1
	Občanská výchova	4	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	4 + 3	1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
	Chemie	4	---	---	2	2
	Přírodopis	6 + 1	2	2	1 + 1	1
	Zeměpis	6 + 1	2	2	1 + 1	1
Umění a kultura	Hudební výchova	4	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	5	2	1	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	2	---	---	--	2
	Tělesná výchova	8	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	1	---
Volitelné předměty		---	---	---	---	---
Disponibilní časová dotace		+18	+3	+4	+7	+4
Celková povinná časová dotace		122	29	30	32	31

4.1.4 Poznámky k učebnímu plánu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zahrnuje vzdělávací předměty *Český jazyk a literatura*, *Cizí jazyk* a *Další cizí jazyk*. Vzdělávací předmět *Český jazyk a literatura* je členěn na Jazykovou výchovu, Komunikační a slohovou výchovu a Literární výchovu. Předmět je posílen v 6. 7. a 9. ročníku o 1 vyučovací hodinu, v 8. ročníku o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace. Vzdělávací předmět *Cizí jazyk* je v 6. ročníku posílen o 1 vyučovací hodinu. O výběru dalšího cizího jazyka rozhodují zákonní zástupci na základě nabídky školy. Konečné rozhodnutí o zařazení žáka přísluší řediteli školy.

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace**, zastoupena vzdělávacím předmětem *Matematika*, je posílena v 6., 8. a 9. ročníku o 1 vyučovací hodinu a v 7. ročníku o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast **Informatika**, zastoupena vzdělávacím předmětem *Informatika*, jež se vyučuje ve všech ročnících 2. stupně. Získané dovednosti využívají žáci téměř ve všech ostatních předmětech.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** zahrnuje vzdělávací předměty *Dějepis* a *Občanská výchova*. Vzdělávací předmět *Dějepis* je posílen v 8. a 9. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** jsou očekávané výstupy naplňovány ve vzdělávacích předmětech *Fyzika*, *Chemie*, *Přírodopis* a *Zeměpis*. Vzdělávací předmět *Fyzika* je v 6., 7. a 9. ročníku posílen o 1 vyučovací hodinu, *Přírodopis* a *Zeměpis* jsou posíleny o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace v 8. ročníku. Vzdělávací předmět *Chemie* se vyučuje od 8. ročníku.

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** zahrnuje vzdělávací předměty *Hudební výchova* a *Výtvarná výchova*.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** zahrnuje vzdělávací předměty *Tělesná výchova* a *Výchova ke zdraví*. *Výchova ke zdraví* se vyučuje v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je zastoupena vzdělávacím předmětem *Pracovní činnosti*, který je rozdělen na 4 tematické okruhy: Práce s technickými materiály (6. a 7. ročník), Pěstitelské práce (6. a 8. ročník), Příprava pokrmů (7. ročník) a Volba povolání (8. ročník). Vzdělávací předmět se vyučuje v 6. až 8. ročníku.

Doplňující vzdělávací obory

Dramatická výchova není zařazena jako samostatný vyučovací předmět, ale její prvky využíváme v jednotlivých vzdělávacích oblastech.

Etická výchova není zařazena jako samostatný vyučovací předmět. Vhodně využíváme prvky etické výchovy.

Nepovinné předměty

Dle zájmu žáků a rodičů je nabízen v 6. až 9. ročníku nepovinný předmět Náboženství a v 9. ročníku nepovinný předmět Cvičení z matematiky.

Nabídka nepovinných předmětů závisí na ekonomických a provozních možnostech školy.

Náboženství	6.–9. ročník	1 hodina týdně
Cvičení z matematiky	9. ročník	1 hodina týdně

4.1.5 Učební plán – 2. stupeň – třídy s RvMPp

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	2. stupeň				
		6.–9. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		Minimální časová dotace (+ disponibilní časová dotace)				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	15 + 3	4	4 + 1	3 + 1	4 + 1
	Cizí jazyk	12 + 1	3 + 1	3	3	3
	Další cizí jazyk	6	---	2	2	2
Matematika a její aplikace	Matematika	15 + 8	4 + 2	3 + 2	4 + 2	4 + 2
Informační a komunikační technologie	Informatika	4	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	6 + 1	2	2	1	1 + 1
	Občanská výchova	4	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	4 + 3	1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
	Chemie	4 + 1	---	---	2 + 1	2
	Přírodopis	6 + 1	2	2	1 + 1	1
	Zeměpis	6	2	2	1	1
Umění a kultura	Hudební výchova	4	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	5	2	1	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	2	---	---	--	2
	Tělesná výchova	8	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	1	---
Volitelné předměty		---	---	---	---	---
Disponibilní časová dotace		+18	+3	+4	+6	+5
Celková povinná časová dotace		122	29	30	31	32

4.1.6 Poznámky k učebnímu plánu – 2. stupeň – třídy s RvMPp

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zahrnuje vzdělávací předměty *Český jazyk a literatura*, *Cizí jazyk* a *Další cizí jazyk*. Vzdělávací předmět *Český jazyk a literatura* je členěn na Jazykovou výchovu, Komunikační a slohovou výchovu a Literární výchovu. Předmět je posílen v 7.–9. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. Vzdělávací předmět *Cizí jazyk* je v 6. ročníku posílen o 1 vyučovací hodinu. O výběru dalšího cizího jazyka rozhodují zákonní zástupci na základě nabídky školy. Konečné rozhodnutí o zařazení žáka přísluší řediteli školy.

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace**, zastoupena vzdělávacím předmětem *Matematika*, je posílena v 6.–9. ročníku o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast **Informatika**, zastoupena vzdělávacím předmětem *Informatika*, jež se vyučuje ve všech ročnících 2. stupně. Získané dovednosti využívají žáci téměř ve všech ostatních předmětech.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** zahrnuje vzdělávací předměty *Dějepis* a *Občanská výchova*. Vzdělávací předmět *Dějepis* je v 9. ročníku posílen o 1 disponibilní hodinu.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** jsou očekávané výstupy naplňovány ve vzdělávacích předmětech *Fyzika*, *Chemie*, *Přírodopis* a *Zeměpis*. Vzdělávací předmět *Fyzika* je v 7., 8. a 9. ročníku posílen o 1 vyučovací hodinu, *Přírodopis* je posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace v 8. ročníku. Vzdělávací předmět *Chemie* se vyučuje v 9. a 8. ročníku, kde je posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** zahrnuje vzdělávací předměty *Výtvarná výchova* a *Hudební výchova*.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** zahrnuje vzdělávací předměty *Tělesná výchova* a *Výchova ke zdraví*. *Výchova ke zdraví* se vyučuje v 9. ročníku.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je zastoupena vzdělávacím předmětem *Pracovní činnosti*, který je rozdělen na 4 tematické okruhy: Práce s technickými materiály (6. a 7. ročník), Pěstitecké práce (6. a 8. ročník), Příprava pokrmů (7. ročník) a Volba povolání (8. ročník). Vzdělávací předmět se vyučuje v 6. až 8. ročníku.

Nepovinné předměty

Žáci tříd s RvMPp nemají možnost výběru volitelných předmětů, nabízíme jim tedy výběr z nepovinných předmětů zaměřených na rozšiřování a upevňování znalostí jazyka českého. Výstupy a obsah učiva těchto nepovinných předmětů vychází z učebních osnov příslušných předmětů volitelných.

Dle zájmu žáků a rodičů je nabízen v 6. až 9. ročníku nepovinný předmět Náboženství.

Nabídka nepovinných předmětů závisí na ekonomických a provozních možnostech školy.

Náboženství	6.–9. ročník	1 hodina týdně
Cvičení z českého jazyka	9. ročník	1 hodina týdně

5 Učební osnovy

5.1 Učební osnovy 1. stupeň

5.1.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Český jazyk a literatura zahrnuje tři základní složky:

- Jazyková výchova
- Komunikační a slohová výchova
- Literární výchova

Vzdělávací obsah těchto složek se ve výuce vzájemně prolíná. V rámci tohoto předmětu si žáci osvojují dovednosti a schopnosti, díky nimž získávají poznatky i v dalších oborech.

V **Jazykové výchově** žáci rozvíjejí dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy, získávají předpoklady k přehlednému a srozumitelnému vyjadřování.

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení. Učí se číst s porozuměním, vytvářet mluvené i psané projevy, analyzovat a kriticky posoudit přečtený či slyšený text.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, začínají vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Rozvíjejí a získávají základní čtenářské návyky, učí se interpretovat a produkovat literární texty.

Vzdělávací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje v 1.–5. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 1. ročník 9 hodin týdně
- 2. ročník 10 hodin týdně
- 3. ročník 8 hodin týdně
- 4. ročník 7 hodin týdně
- 5. ročník 7 hodin týdně

Celková časová dotace předmětu je 41 hodin týdně, z toho 8 disponibilních; ty jsou využity na posílení výuky čtení a procvičování mluvnického učiva. V prvních třídách je v 1 vyučovací hodině třída rozdělena na dvě části.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří výklad, didaktické hry, rozhovor, poslech, práce s encyklopediemi a slovníky, písemné práce, práce s textem a recitace. Také využíváme informační technologii.

Vyučování probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou. Součástí výuky českého jazyka a literatury jsou pravidelné návštěvy divadelních představení, školní a městské knihovny a pořádání recitačních a literárních soutěží. V rámci Komunikační a slohové výchovy (2.–5. ročník) se zaměříme na rozvíjení a prohlubování témat etické výchovy (Mezilidské vztahy a komunikace, Komunikace citů).

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; kreativita
 - Sociální rozvoj – komunikace
- Mediální výchova (MEV) – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení
 - Receptivní činnosti – stavba mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k rozvíjení dovedností potřebných k osvojování učiva,
- ke čtení s porozuměním,
- k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- k tvořivosti,
- k vyhledávání informací z různých zdrojů (slovníky, jazykové příručky, internet, ...),
- k sebehodnocení a objektivnímu hodnocení prací spolužáků,
- k prezentaci výsledků své práce.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k nalézání pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- k hledání chyb v textu a k odůvodňování správného řešení.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- ke kultivovanému projevu, ke schopnosti vést dialog,
- k porozumění probíraným literárním textům,
- k rozšiřování slovní zásoby pomocí literárního i mluvnického učiva,
- k umění naslouchat.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k diskusi a spolupráci v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- k sebevědomí, sebedůvěře a sebekritice při vystupování před třídou.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k seznámení s naším slovesným dědictvím a jeho významem.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- k přípravě a udržování učebního prostoru.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů),
- ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací,
- k využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace),
- k hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů,
- k získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi,
- k výběru vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce,
- k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu,
- k využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov),
- k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– vyjadřuje se spisovně z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu, správně intonuje a používá slovní a větný přízvuk odpovídající možnostem žáka 1. ročníku – mluví srozumitelně, vyjadřuje svoji zkušenost – rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky a písmena – plynule, správně, uvědoměle a hlasitě čte přiměřeně náročný text s porozuměním v přiměřeném tempu – recituje kratší básnický text, zná některá rozpočítadla, říkanky – orientuje se v textu Slabikáře, čítanky a jiném textu pro děti – vede jednoduchý rozhovor – vypravuje podle obrázkové osnovy – všímá si ilustrací literárních děl pro děti, zná některý dětský časopis – uvědomuje si význam komunikace v digitálním prostředí	Čtení	– přípravné období – jazykové, sluchové a zrakové rozlišení hlásek, analýza a syntéza slabiky – otevřené slabiky a slova z nich složená – zavřené slabiky – slova se shlukem souhlásek na začátku slova, čtení zavřených slabik – slova se dvěma souhláskami uvnitř – slova se skupinami di, ti, ni, slova s ě, slabikotvorné r, l uvnitř a na konci slova – pořádek slov ve větě – rozhovor – vyprávění podle obrázkové osnovy – četba z čítanky, doplňková četba – péče o čtení s dobrým slovním a větným přízvukem a porozuměním – procvičování čtenářských dovedností v online prostředí	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV – Sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, řeč zvuku a slov – cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání – komunikace v různých situacích (pozdrav, prosba, omluva) – komunikace v digitálním prostředí (pozdrav, představení, komunikační pravidla)
– píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře – správně spojuje písmena, slabiky a slova, interpunkci, znaménka – převádí slova a věty z podoby mluvené do polohy psané – dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu – osvojuje si základní hygienické návyky	Psaní	– kresebné a uvolňovací cviky – nácvik jednotlivých tvarů písmen a číslic – spojování písmen do slabik a slov – opis a přepis jednoduchých vět – diktát – individuální náprava pravopisných a grafických chyb – vyhledávání písmen na klávesnici	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

spojené se psaním – před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele – správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi – po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele – orientuje se na klávesnici, vyhledá písmena – využívá myš, ovládá dvojklik		– doplňování písmen v online cvičeních – písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
---	--	---	--

Pomůcky:

- obrázky písmen a věcí, zásobník písmen a slabik, tiskátka, kostky s písmeny, lištová tabule, pohádková abeceda, ilustrované slabiky, karty se slovy, knihy říkadel a jazykolamů, říkanky na správnou výslovnost, dětské pohádkové knihy a leporela, rozpočítadla, písmenkové pohádky, dětské časopisy, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Matematika – psaní čísl, slova o daném počtu písmen či slabik, počet slov ve větě
- Výtvarná výchova – obrázky, omalovánky, koláž z písmen
- Hudební výchova – písničky o přírodě, hudební říkadla, rytmižace textu
- Prvouka – ekologie, člověk a zdraví
- Tělesná výchova – pohybové hry ve třídě, rozcvičky na říkadla
- Pracovní činnosti – modelování písmen

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– pracuje s větou jako jednotkou projevu – rozlišuje věty podle postoje mluvčího – vytvoří větu ze slov – spojuje jednoduché věty do souvětí	Věta	– věta a její užití v mluveném a psaném projevu – druhy vět (oznamovací, rozkazovací, tázací, přací) – souvětí	
– vytvoří slovo ze slabik, slabiku z hlásek – rozděluje slovo na konci řádku – vyjmenuje abecedu – porovnává významy slov	Slovo – slabika	– dělení slov na konci řádku – slabika a hláska – abeceda – věta, slovo a slovní význam (slova nadřazená, podřazená, protikladná, ...)	
– rozlišuje hlásky – vyslovuje krátké a dlouhé samohlásky – rozdělí souhlásky na měkké, tvrdé, obojetné – orientuje se v souhláskách tvrdých, měkkých a obojetných – ovládá pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách – pozná v textu slabikotvorné r, l	Hlásky	– rozdělení a třídění hlásek – samohlásky krátké, dlouhé – dvojhlásky – souhlásky tvrdé, měkké, obojetné – slabikotvorné r, l	
– pozná v textu podstatná jména, slovesa, předložky, některé spojky, číslovky a citoslovce v základním tvaru – rozlišuje obecná a vlastní jména – zná pravopis vlastních jmen	Slovní druhy	– podstatná jména – vlastní jména (osoby, zvířata, místní názvy) – předložky, slovesa, spojky, číslovky, citoslovce	
– vyslovuje a píše slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	Písmeno ě	– slabiky dě, tě, ně – slabiky bě, pě, vě, mě	
– zdůvodní správné psaní párových souhlásek na konci a uprostřed slov	Párové souhlásky	– souhlásky znělé a neznělé uprostřed a na konci slov, jejich správné psaní	
– rozezná souvětí a větu jednoduchou	Věta a souvětí	– věta jednoduchá – souvětí	
– využívá dovednosti v online prostředí	Upevňování probraného učiva	– online procvičování probraných gramatických jevů	

– dodržuje jednoduchá komunikační pravidla, přiměřenou gestikulaci – správně dýchá a volí vhodné tempo řeči – porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti – na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, spontánní vypravování – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh – napíše svoji adresu, složí krátký dopis nebo přání – pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem – před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel – po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky s pomocí učitele – uvědomuje si úlohu digitální techniky jako nástroje na získání a zpracování informací – ovládá manipulaci s telefonem a respektuje komunikační pravidla	Komunikační a slohová výchova	– základní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, rozloučení, otázka, prosba, poděkování, omluva – pořádek vět – zdvořilé vyjadřování vůči vrstevníkům i dospělým osobám – vypravování podle obrázků – dokončení příběhu – vánoční a novoroční přání, velikonoční pozdrav – adresa, pozdrav a krátký dopis – písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi – základní dovednosti při telefonování – ovládání základních funkcí telefonu	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů) – pravda a lež v komunikaci – komunikace v digitálním prostředí (pozdrav, představení, komunikační pravidla)
--	---	--	---

– při čtení správně dýchá – čte plynule a s porozuměním literární texty přiměřené věku – přednáší (recituje) z paměti ve vhodném frázování a tempu krátkou báseň – ústně reprodukuje přečtený text – vyjadřuje své pocity z přečteného textu – zná nejznámější pohádky a jejich autory – všímá si spojitosti textu s ilustrací, zná alespoň jednoho ilustrátora – rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších – pracuje s textem v online prostředí – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých možností – pozná některé dětské časopisy a knížky	Literární výchova	– správné dýchání – přechod k plynulému čtení – hlasité a tiché čtení s porozuměním, objasňování významu slov – převyprávění čteného textu – čtení předložkových výrazů – výrazný přednes krátkých básní s jasným obsahem – orientace v pohádkách – hádanky a slovní hříčky – lidová poezie – verše, rým – nácvik výrazného čtení, dramatizace – poslech četby poezie a prózy – dětské časopisy a knížky dle výběru dětí, ilustrace ke knížce – vyhledává informace – zpracovává text	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – aktivní naslouchání
– zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním – píše správné tvary písmen a číslic – správně spojuje písmena i slabiky – kontroluje vlastní písemný projev – píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Psaní	– procvičování tvarů písmen – psaní slabik, slov a jednoduchých vět – důraz na psaní s porozuměním – krátké písemné vyjádření pozorování – využívání dovedností psát při jednoduchých zápisech	

Pomůcky:

- nástěnné tabule (abeceda, větné diagramy), karty s hláskami, karty se slovy, obálka na napsání adresy, obrázky z pohádek k vyprávění, dětské knihy a časopisy, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Prvouka – články s danou tematikou
- Výtvarná výchova – kreslené vyprávění, dětské ilustrátory
- Pracovní činnosti – výroba pomůcek
- Hudební výchova – relaxace, rytmičtější slova a říkadla, písničky s danou tematikou
- Tělesná výchova – relaxační a pohybové chvíle

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– pracuje s větou jako s jednotkou – dodržuje pořádek slov ve větě, projevu – spojuje věty do souvětí – pokouší se o zapsání vzorce souvětí – určí ve větě podstatné jméno a sloveso – u podstatných jmen určuje rod, číslo – pokouší se o určování pádu – u sloves určuje osobu, číslo, čas – rozpozná slovní druhy v základním tvaru – rozpozná druhy vět podle postoje mluvčího	Skladba	– věta jednoduchá – souvětí, použití spojek, vzorce – podstatná jména – rod, číslo, pád – slovesa – osoba, číslo, čas – určování některých slovních druhů	
– vyjmenuje abecedu a seřadí slova – porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, souznačná, nadřazená a podřazená – pozná slova citově zabarvená – určí stavbu některých slov, vyhledá v textu slova se stejným kořenem – používá základní zkratky	Slovní zásoba a tvoření slov	– řazení slov podle abecedy – slova nadřazená, podřazená – slova podobná, protikladná, souzvučná – slova citově zabarvená – hanlivá, lichotná – stavba slova – předpona, kořen, příponová část, jednoduchá slova příbuzná – zkratky	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – pružnost nápadů
– rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky – rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky – určuje počet slabik, rozlišuje slabiky a hlásky	Zvuková stránka jazyka	– modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) – druhy vět – sluchové rozlišení souhláskových skupin	

– umí zdůvodnit pravopis souhlásek na konci a uvnitř slov – píše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev – píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách – odůvodňuje psaní velkých písmen v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování – odůvodňuje i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a v některých slovech příbuzných	Pravopis	– párové souhlásky na konci a uvnitř slov – psaní slov se slabikami s –ě, –ů, –ú – měkké, tvrdé slabiky – vlastní jména osob, zvířat, obcí, měst, hor a řek – vyjmenovaná slova – základní řady – některá slova příbuzná od slov vyjmenovaných	
– volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích – respektuje základní komunikační pravidla – podle ilustrací vypráví jednoduchý příběh – na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev – napíše pozdrav, blahopřání, SMS zprávu, krátký dopis, vzkaz – správně reaguje v praktickém rozhovoru (telefonický rozhovor, vzkaz na záznamník) – jednoduše popíše zvíře, činnost – dbá na správný slovosled a výběr vhodných jazykových prostředků – aktivně a soustředěně naslouchá, zapojuje se do jednoduché konverzace – rozliší klady a zápory použití internetu	Komunikační a slohová výchova	– vhodné verbální a nonverbální prostředky v řeči – základní komunikační žánry – vzkaz, prosba, omluva, telefonický rozhovor, reprodukce textu podle obrázku, krátký mluvený projev – jednoduchá konverzace – žánry písemného projevu – pozdrav z prázdnin, blahopřání, krátký dopis, vzkaz, pozvánka, SMS zprávy, popis zvířete, činnosti – procvičování slovosledu – výběr vhodných jazykových prostředků – základy bezpečné práce na internetu – komunikace pomocí e-mailové adresy	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – dovednosti pro sdělování, komunikace v různých situacích MEV – Receptivní činnosti – stavba mediálních sdělení
– plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – čte a přednáší z paměti ve vhodném	Literární výchova	– praktické čtení s porozuměním – poslech literárních textů – zážitkové čtení a naslouchání	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – cvičení aktivního naslouchání

- frázování a tempu literární texty přiměřené věku – přiřadí základní literární pojmy – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a dle svých schopností – poznává dětské časopisy a knížky – pracuje s textem v textovém editoru – čte texty v textovém editoru		– základní literární pojmy: próza, poezie, pohádka, bajka, spisovatel, básník, verš a rým, ilustrátor – tiché čtení pokynů s porozuměním a jejich provádění – dramatizace pohádky – přednes básní – dětské knížky a časopisy čtení elektronických textů	
– zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií – píše čitelně, úhledně, plynule a přiměřeně hbitě – provádí kontrolu vlastního písemného projevu a úplnost slov – vyjádří se v jednoduchých formách psaného projevu – opíše, přepíše krátký text – napíše email – před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo – dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi – po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky – uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních – pracuje s textem v textovém editoru	Psaní	– technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení, úprava textu v textovém editoru, práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.) – základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií – odstraňování individuálních nedostatků v kvalitativních i kvantitativních znacích písma – osobitý rukopis – plynulý, rychlý – kontrola vlastního písemného projevu – celková úprava písemného projevu v sešitě, zápisky, pracovní poznámky – psaní emailu – písemný projev, psaní na klávesnici a na dotykových zařízeních – práce se složkami a soubory	

Pomůcky:

- nástěnné tabule (psací písmo, druhy vět, slovní druhy, vyjmenovaná slova, tvoření slov, význam slov, stavba slova, abeceda, vzorce souvětí),
- Cvičení z pravopisu pro malé školáky – nakladatelství SPN, dětská literatura, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Matematika – počet slov, přiřazování číslic, správné tvary číslic
- Prvouka – měsíce, roční období, Tišnov a okolí, pověsti
- Pracovní činnosti – výroba kartiček i, y
- Výtvarná výchova – výzdoba sešitu
- Hudební výchova, tělesná výchova – relaxace
- Informatika – výukové programy českého jazyka

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu, slova vícevýznamová – poznává slova spisovná a jejich nespisovné tvary – rozlišuje ve slově kořen, předponu, část příponovou a koncovku – rozlišuje předpony a předložky	Slovní zásoba a tvoření slov	– význam slov (slova jednoznačná, mnohoznačná, spisovná, nespisovná, citově zabarvená, synonyma, homonyma, antonyma) – stavba slova, kořen, předpona, část příponová, koncovka – rozlišování předpon a předložek	
– určuje slovní druhy plnovýznamových slov – užívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – u podstatných jmen určuje rod, číslo, pád – u sloves určuje osobu, číslo, čas, infinitiv – rozlišuje slova domácí a přejatá	Tvarosloví	– slovní druhy, tvary slov – podstatná jména – rod, číslo, pád – slovesa – osoba, číslo, čas – slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené, slovesa zvrtná, infinitiv – slova domácí a přejatá	
– upevňuje pravopis i/y, í/ý po obojetných souhláskách a v nejběžnějších slovech příbuzných – určuje koncovky podstatných jmen – zdůvodňuje pravopis koncovek sloves v minulém čase – používá psaní velkých písmen vlastních a zeměpisných názvů	Pravopis	– pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov – pravopis koncovek podstatných jmen – shoda přísudku s holým podmětem – velká písmena vlastních a zeměpisných názvů	
– vyhledává základní skladební dvojici (podmět a přísudek) – odlišuje větu jednoduchou a souvětí – určuje vzorce souvětí – užívá vhodných spojovacích výrazů	Skladba	– základní skladební dvojice (podmět a přísudek) – věta jednoduchá a souvětí, počet vět v souvětí, vzorec souvětí – spojovací výrazy	
– vede správně dialog – uvědomuje si důležitost prvků	Komunikační a slohová výchova	– komunikační žánry – dialog, rozhovor – základní komunikační pravidla –	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace

neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace – posuzuje úplnost i neúplnost jednoduchého sdělení – sestaví osnovu vypravování (na základě vyprávění) – reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení, zapamatuje si z něj podstatná fakta (dokáže je zaznamenávat a předávat) – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry – uvědomuje si působení reklamy a její manipulaci – správně formuluje otázky – přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu – využívá klíčová slova při vyhledávání informací – na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě – dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci – napíše SMS, email, vhodně využije emotikony		oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí posluchače a mluvčího, zdvořilé vystupování – spisovná a nespisovná výslovnost – sestavení osnovy vypravování (na základě vyprávění) – neverbální komunikace – mimika, gesta, zrakový kontakt, podání ruky, postoje těla – žánry písemného projevu – dopis, vzkaz, oznámení, inzerát, pozvánka, přání, popis věci nebo hračky, pracovního postupu, zvířete nebo rostliny – reklama, její manipulace – kladení otázek – práce s textem (vlastní písemné poznámky) a jeho reprodukce – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace – čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů – mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace – elektronický písemný projev – SMS, email	– komunikace v různých situacích MEV – Receptivní činnosti – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MEV – Receptivní činnosti – stavba mediálních sdělení
– potichu i nahlas čte s porozuměním texty přiměřené věku – volí náležitou intonaci, přízvuk a pauzy – vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je – volně reprodukuje text podle svých schopností, dramatizuje jej a vytvoří ilustraci – tvoří vlastní literární text na dané téma	Literární výchova	– praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) a naslouchání – věcné čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova – tvořivé činnosti s literárním textem – oblíbení dětských hrdinové v literatuře – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, ilustrace,	PT MEV – Receptivní činnosti – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEV – Receptivní činnosti – vnímání autora mediálních sdělení

– pojmenuje a rozliší základní literární žánry – pohádka, bajka, pověst, povídka – rozliší film, televizní inscenaci – pozná hlavní postavy – orientuje se ve stavbě textu – přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu – využívá klíčová slova při vyhledávání informací – porozumí významu piktogramu		- vlastní výtvarný doprovod – literární žánry – pohádka lidová a umělá, bajka, povídka, pověst – film, televizní inscenace – hlavní postavy – čtení elektronických textů, význam piktogramů	
---	--	---	--

Pomůcky:

- nástěnné tabule (druhy vět, slovní druhy, vyjmenovaná slova, tvoření slov, význam slov, stavba slova, abeceda, vzorce souvětí), Cvičení z pravopisu pro malé školáky – nakladatelství SPN, dětská literatura, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Vlastivěda, přírodověda – referáty
- Tělesná výchova – tělovýchovné chvílky
- Hudební výchova, výtvarná výchova – relaxace

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– rozlišuje význam slov – rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku – určuje slovní druhy s výjimkou částic a užívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – u podstatných jmen určuje rod, číslo, pád a vzor – u sloves určuje osobu, číslo, způsob, čas – rozlišuje slovesné tvary určité, neurčité, složené, jednoduché a zvrtné – rozliší přídavná jména měkká, tvrdá, přivlastňovací – určuje přídavná jména tvrdá a měkká – pozná druhy zájmen – rozlišuje v tvarosloví spisovnost a nespisovnost – vybere příklady spisovných a nespisovných slov – rozezná ustálená slovní spojení	Tvarosloví	– význam slov (jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, nadřazená, podřazená, souřadná, spisovná, nespisovná) – rozlišování tvarů slov a slov příbuzných (stavba slova) – rozlišování předpon a předložek – slovní druhy – podstatná jména – rod, číslo, pád, vzor – skloňování podstatných jmen – slovesa – osoba, číslo, způsob, čas – časování sloves – slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené, slovesa zvrtná – přídavná jména – rod, číslo, pád, druh, vzor – skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých – druhy zájmen, skloňování „já“ – druhy číslovek – slova spisovná a nespisovná – ustálená slovní spojení (fráze) – řeč přímá a nepřímá (rozšiřující)	
– osvojí si pravopis slov se slabikami bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně – používá pravopis i/y, í/ý po obojetných souhláskách – osvojí si pravopis koncovek podstatných jmen – snaží se správně používat shodu podmětu s přísudkem – píše správně předložky s, z	Pravopis	– pravopis bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně – pravopis vyjmenovaných slov – pravopis koncovek podstatných jmen – shoda přísudku s holým podmětem, přítomný čas sloves – pravopis předložek s, z – pravopis předpon s – z podle směrů (vzhůru, dolů, zpřímá, z povrchu pryč, dohromady)	

– odůvodňuje psaní předpon s – z – osvojí si pravopis koncovek přídavných jmen tvrdých a měkkých		– pravopis koncovek přídavných jmen tvrdých a měkkých – psaní velkých písmen u vlastních jmen	
– vyhledává základní skladební dvojice – odlišuje větu jednoduchou a souvětí – vhodně doplní větu jednoduchou v souvětí – rozlišuje větu řídící od závislé, větu hlavní od věty vedlejší – volí vhodné předložky před slovními výrazy – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje – rozlišuje a aplikuje řeč přímou a nepřímou	Skladba	– základní skladební dvojice (podmět a přísudek – holý a rozvitý, přísudek slovesný, sponově jmenný) – počet vět v souvětí, vzorec – věta řídící a závislá, věta hlavní a vedlejší – věta jednoduchá a souvětí – předložky a spojovací výrazy – řeč přímá a nepřímá	
– využívá znalosti v online prostředí	Upevňování probraného učiva	– online procvičování gramatických jevů	
– píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry – uvědomuje si používání neverbální komunikace a zdvořilého vystupování – rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace – sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti – volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru – identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích – uvědomuje si manipulativní komunikaci v reklamě – jasně a stručně vyjadřuje své myšlenky	Komunikační a slohová výchova	– komunikační žánry – zpráva, oznámení, mluvený projev na základě vlastních zážitků – základní komunikační pravidla – zdvořilé vystupování – neverbální komunikace – mimika, gesta, zrakový kontakt, podání ruky, postoje těla – žánry písemného projevu – dopis, zpráva, oznámení, inzerát, přihláška (dotazník), popis osoby, činnosti nebo děje, vypravování (dle osnovy) – sestavení osnovy vyprávění, členění na odstavce, nadpis, přehlednost textu, návaznost větných celků a jejich pravopisná úroveň – komunikace citů – vyjádření a usměrňování základních citů (spokojenost, radost, sympatie, obavy, hněv, smutek)	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální – komunikace v různých situacích MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení MEV – Produktivní činnosti – práce v realizačním týmu MEV – Receptivní činnosti – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MEV – Receptivní činnosti – stavba mediálních sdělení MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti

– využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci – napíše email, vyplní a odešle elektronický formulář		– reklama, její manipulace – mluvní cvičení – vybere formu elektronické komunikace, napíše email, vyplní formulář – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace	
– čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, také elektronický text přiměřeného rozsahu – rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk – zaznamenává podstatné informace, využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie – posuzuje úplnost i neúplnost jednoduchého sdělení – rozliší text umělecký a naučný – vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je – volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma – rozpozná některé literární druhy a žánry (divadelní hra, báje) – určuje hlavní postavy a hlavní myšlenku – orientuje se v typech textů (umělecké, naučné, encyklopedie, dobrodružné, reklamní, komiks, beletrie) – rozlišuje objektivní fakta a subjektivní názor – umí třídit poznatky a využívat je při reprodukci – vyhledává a porovnává informace v doporučených online zdrojích	Literární výchova	– praktické čtení (technika čtení, znalost orientačních prvků v textu) – věcné čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova, čtení elektronických textů, porovnávání informací z více zdrojů – praktické naslouchání – věcné naslouchání (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) – text umělecký a naučný, dobrodružný, reklamní, komiks, encyklopedie, beletrie – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace – básnický prostředek – přirovnání – literární žánry – pověst, povídka, báje – divadelní představení, divadelní hra, film, televizní inscenace, herec, režisér – hlavní postavy, hlavní myšlenka – kritické čtení (objektivní a subjektivní sdělení, pětilístek, brainstorming) – práce s textem a jeho reprodukce, sdílení výsledků samostatné nebo společné práce – ustálená slovní spojení (přirovnání, přísloví, pořekadla)	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání MEV – Receptivní činnosti – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEV – Receptivní činnosti – vnímání autora mediálních sdělení

Pomůcky:

- nástěnné tabule, Cvičení z pravopisu pro velké školáky – nakladatelství SPN, dětská literatura, výukové programy na PC, audiovizuální technika, tablety a PC, notebooky

Mezipředmětové vztahy:

- Tělesná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova – relaxace
- Vlastivěda, přírodověda – referáty, práce s odbornými texty, vyhledávání v online zdrojích

Anglický jazyk

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Anglický jazyk poskytuje základní vědomosti a dovednosti potřebné k dorozumění v jednoduchých situacích. Obsah je směřován tak, aby zaujal žáka a zábavnou formou mu umožnil vstup do cizího jazyka. Používají se motivující cvičení (rozhovory, příběhy, hry, písničky, říkadla, básničky, kreslení a jiné), žáci se seznamují s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Cílem je, aby byli žáci schopni dorozumět se v běžných situacích a hovořit o jednoduchých konverzačních tématech.

Vzdělávací předmět Anglický jazyk se vyučuje ve 3.–5. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 3. ročník 3 hodiny týdně
- 4. ročník 3 hodiny týdně
- 5. ročník 3 hodiny týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 9 hodin týdně.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří poslech, imitace, pozorování, didaktické hry, práce s textem.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou, zčásti také v počítačové učebně. Na hodiny výuky anglického jazyka jsou žáci děleni do skupin.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
 - Sociální rozvoj – poznávání lidí; komunikace
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – objevujeme Evropu a svět

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k pochopení důležitosti anglického jazyka, k získávání nových poznatků,
- k systematickému používání osvojených jazykových prostředků,
- k seznamování s informačními zdroji (slovníky, časopisy, internet),
- ke čtení s porozuměním.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- ke kultivovanému verbálnímu i neverbálnímu projevu, ke schopnosti vést dialog a konverzaci,
- k rozvíjení umění naslouchat,
- k vystupování před skupinou lidí,
- k využití ICT při komunikaci.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k zapojení do skupiny, ke vzájemné spolupráci,
- k respektování jiného názoru, ke zdvořilosti a toleranci k druhým,
- ke schopnosti sebeuplatnění a pozitivnímu náhledu na sebe sama.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k respektování jiných kultur a jejich odlišností.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k uvědomění si důležitosti znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění,
- k plnění svých povinností,
- k používání dvojjazyčného slovníku.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti,
- k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat,
- k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů.

Anglický jazyk

3. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – pozdraví, rozloučí se – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, představí sám sebe druhé osobě v rozhovoru – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k danému tématu – pracuje s elektronickou učebnicí, orientuje se v jejích ovládacích prvcích – rozumí a reaguje na výrazy jednotlivých témat – seznamuje se s písemnou formou jazyka	Welcome Hello! I'm happy At school My favourite colours My clothes This is me My family Animals on the farm My funny friends New for school	Slovní zásoba – rozkazy – číslovky 1-10 – pocity – školní pomůcky – barvy – oblečení – části obličeje a těla – členové rodiny – zvířata Gramatika – sloveso <i>to be</i> – tázací zájmena <i>what, how, where</i> – neurčitý člen <i>a/an</i> – přivlastňovací zájmena <i>my, his, her</i> – množné číslo podstatných jmen – ukazovací zájmena <i>this/that</i> Fonetika – fonetické znaky pasivně	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – dovednosti pro verbální sdělování, aktivní naslouchání OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, pozornosti

Pomůcky:

- abeceda, nástěnné tabule, obrazy ročního období, kartičky s čísly, karty se slovesy a podstatnými jmény, obrázky zvířat, lidí a předmětů, tvrdé a barevné papíry, pastelky, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – čtení s porozuměním
- Tělesná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova – relaxace

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchému poslechovému textu – zapojí se do jednoduchých rozhovorů – sdělí a odpoví a zeptá se na základní informace týkající se daných témat – vyhledává potřebnou informaci a rozumí jednoduchému textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům – zeptá se na členy rodiny, věk, jméno, pocity lidí, – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho dovedností a podobné otázky pokládá – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se činností a dovedností – pracuje s elektronickou učebnicí, orientuje se v jejích ovládacích prvcích – seznamuje se s prostředím Google Classroom	This is my family Fantastic feelings I can do it Let's play today Long legs, short legs Old and new clothes Briliant bedrooms Fabulous food	Slovní zásoba – členové rodiny – přídavná jména – pocity – dějová slovesa – volný čas – části těla, přídavná jména – oblečení – nábytek – jídlo Gramatika – ukazovací zájmena <i>this/that/these/those</i> – přivlastňovací zájmena – sloveso <i>to be</i> (kladné a záporné věty, otázky a krátké odpovědi) – způsobové sloveso <i>can</i> (kladné a záporré věty, otázky a krátké odpovědi) – předložky místní – tázací zájmena <i>who, where, what, how</i> – sloveso <i>have got</i> (kladné a záporré věty, otázky a krátké odpovědi) – vazba <i>there is/there are</i> + tázací zájmeno <i>how many</i> – present simple s použitím slovesa <i>a like</i> + <i>nouns</i> (kladné a záporné věty, otázky a krátké odpovědi) Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – krátké <i>a, e, i, o, u/sh, ch, th, ch</i>	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině OSV – Sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, zvuků, slov

Pomůcky:

- abeceda, obrazy ročního období, kartičky s čísly, karty se slovesy a podstatnými jmény, obrázky zvířat, lidí a předmětů, tvrdé a barevné papíry, pastelky, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – podstatná jména, slovesa, význam slov, slova protikladná, synonyma
- Matematika – jednoduché početní úkony
- Přírodověda – rodina, volný čas, příroda a počasí
- Hudební výchova – relaxace, písně na probírané téma
- Vlastivěda – země, kde se mluví anglicky

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchému poslechovému textu – zapojí se do jednoduchých rozhovorů – sdělí, odpoví a zeptá se na základní informace týkající se daných témat – vyhledává potřebnou informaci a rozumí jednoduchému textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života – napíše krátký text o sobě, rodině, svých zájmech a činnostech z každodenního života s použitím jednoduchých vět a slovních spojení – pracuje s elektronickou učebnicí, orientuje se v jejích ovládacích prvcích – využívá možností online překladačů – využívá prostředí Google Classroom	Welcome In the wild My busy week Our things Out and about Sun and snow Stay safe Seasons of fun How food grows	Slovní zásoba – zvířata, země – dny v týdnu, měsíce, určování času – slovesa denní rutiny – volnočasové aktivity – digitální zařízení – budovy a místa – počasí – doprava – roční období – základní slovesa – ovoce, zelenina Gramatika – vazba <i>there is/ isn't/ aren't + some, any</i> – otázka <i>How many</i> – přítomný čas prostý (kladné a záporné věty, otázky a krátké odpovědi) – přivlastňovací zájmena – otázka <i>whose</i> – přivlastňovací pád – přítomný čas průběhový (kladné a záporné věty, otázky a krátké odpovědi) – rozkazy a zákazy, <i>let's...</i>, – Present simple <i>like + ing, What about/ How about + ing</i> – podmiňovací způsob <i>Would you like (+a/an/some/+ to)</i> Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky – vztah mezi zvukovou a grafickou	PT VMS – Objevujeme Evropu a svět OSV – Sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, zvuků, slov

		podobou slov – <i>cr, dr, gr/br, fr, tr/bl, fl, pl/sk, sm, sn, st/cl, gl, sl/dlouhé a/dlouhé i/dlouhé o, u/dlouhé e</i>	
--	--	--	--

Pomůcky:

- učebnice, pracovní sešit + CD: Angličtina pro 5. ročník ZŠ, naklad. Didaktis; mapy + rozšiřující CD

Mezipředmětové vztahy:

- Přírodověda – vesmír, živočichové, dopravní výchova
- Hudební výchova – písničky o zvířatech, koledy
- Vlastivěda – práce s mapou
- Český jazyk a literatura – krátká povídka
- Výtvarná výchova – práce s papírem, kreslení

5.1.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Vzdělávací předmět Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

V tematickém okruhu **Čísla a početní operace** si žáci osvojují aritmetické operace, učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem, zaokrouhlováním, rozvíjejí schopnost matematizovat slovní úlohu.

V okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Tyto změny žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů. Z funkčních vztahů je kladen důraz na přímou úměrnost.

V okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují útvary a geometricky modelují reálné situace. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah. Při rýsování konstrukcí se žáci učí zdokonalovat svůj grafický projev. Důraz je kladen na přesné vyjadřování a užití matematické symboliky a terminologie.

V okruhu **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** žáci řeší problémové situace z běžného života. Při řešení je nutné uplatnit logické myšlení. Cílem je pochopit a analyzovat problém, utřídit si údaje a podmínky. Řešení logických úloh je závislé na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy.

Vzdělávací předmět Matematika se vyučuje v 1.–5. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 1. ročník 4 hodiny týdně
- 2. ročník 5 hodin týdně
- 3. ročník 5 hodin týdně

- 4. ročník 5 hodin týdně
- 5. ročník 5 hodin týdně

Celková časová dotace předmětu je 24 hodin týdně, z toho 4 hodiny jsou disponibilní; ty jsou využity na prohlubování a upevňování učiva. V prvních třídách je v 1 vyučovací hodině třída rozdělena na dvě části.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří výklad nového učiva, řešení problémových situací, práce s kalkulaátorem, písemné práce, didaktické hry, práce s textem.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů). Součástí výuky matematiky je účast žáků v matematických soutěžích – Matematický klokan (2.–5. ročník) a Matematická olympiáda (5. ročník).

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu je začleněno toto průřezové téma:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; kreativita
 - Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů,
- k vytváření zásoby matematických nástrojů (metod řešení úloh, početních operací) a jejich užití v praktickém životě,
- k rozvíjení schopnosti analýzy a syntézy.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi,
- k nalézání pravidel, kterými se řídí probrané matematické jevy,
- k tvořivému myšlení, logickému uvažování a zpětné vazbě.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k všestranné a účinné komunikaci a spolupráci,
- ke schopnosti obhajovat vlastní názor a respektovat názor druhých,

- k používání odborné terminologie, k využití ICT.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k rozvíjení schopnosti spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi,
- k důslednosti při řešení úkolů, k dodržování termínů a povinností,
- k efektivnímu využívání pomůcek.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem,
- k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů,
- k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru),
- k používání kalkulačtoru, např. při provádění kontroly odhadů.

Matematika

1. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– používá přirozená čísla k modelování reálných situací, spočítá prvky daného souboru do 20, vytváří soubory s daným počtem prvků – přečte a zapíše čísla 0–20 – porovnává čísla a soubory prvků do 20 – užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose – provádí z paměti jednoduché početní operace v oboru do 20 bez přechodu 10 – řeší jednoduché slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace – používá čísla na klávesnici	Číslo a početní operace Číselný obor 0–20	– určování počtu prvků v daném souboru, vytváření souborů do 20 – poznávání a čtení číslic – nácvik psaní číslic, digitální tvary číslic – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě – rozklad a porovnávání čísel do 20 – posloupnost čísel – číselná osa do 20 – orientace na číselné ose do 20 – reálný význam sčítání a odčítání – sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu 10 – řešení jednoduchých slovních úloh – procvičování probraného učiva v online prostředí	
– rozeznává a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa – nachází v realitě jejich reprezentaci – porovnává velikost útvarů – orientuje se v prostoru – poznává základní geometrické útvary dle vizuální předlohy na PC	Geometrie v rovině a v prostoru	– rovinné útvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník – práce se soubory geometrických útvarů – tělesa – koule, krychle, kvádr – termíny malý, velký, větší, menší, největší, nejmenší – orientace v prostoru – vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za, mezi, nahoru, dolů, dopředu, dozadu	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání

Pomůcky:

- karty číslic a teček, znaménka nerovnosti a rovnosti, barevná kolečka, dětské peníze, kostky, počítadlo, modely geometrických tvarů, stavebnice, domino, karty početních spojů, čtvercová síť, prostorové předměty, hodiny, číselná osa do 20, počítadla, výukové programy na PC

Mezipředmětové vztahy:

- Prvouka – jednotky času, příroda, dopravní výchova
- Pracovní činnosti – stavebnice, modelování číslic
- Výtvarná výchova – prostorové vnímání
- Český jazyk a literatura – pohádky s čísly
- Tělesná výchova – měření a porovnávání výkonů

Matematika

2. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– používá přirozená čísla k modelování reálných situací, spočítá prvky daného souboru do 100, vytváří soubory s daným počtem prvků do 100 – přečte a zapíše čísla do 100 – porovnává čísla v oboru do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose – zaokrouhluje dané číslo na desítky – sčítá a odčítá v oboru do 100 bez přechodu 10 – sčítá a odčítá se závorkami – sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem 10 – řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace – využívá získaných dovedností k procvičování vědomostí v online prostředí	Číslo a početní operace Číselný obor 0–100	– určování počtu prvků v souboru, vytváření souborů do 100 – čtení a zápis čísel v desítkové soustavě – rozklad a porovnávání čísel 0–100 – číselná osa 0–100 – znázornění daných čísel na číselné ose – orientace na číselné ose 0–100 – zaokrouhlování na desítky – počítání po desítkách, po jedné do 100 – sčítání do 100 bez přechodu desítky – odčítání do 100 bez přechodu desítky – sčítání a odčítání se závorkami – procvičování – sčítání do 100 s přechodem desítky – odčítání do 100 s přechodem desítky – jednoduché slovní úlohy	
– chápe souvislost mezi násobením a opakovaným přičítáním a mezi dělením a opakovaným odčítáním – vyjmenuje spoje násobílek 0,1, 2, 3, 4, 5 – násobí a dělí v oboru násobílek 1,2, 3, 4, 5 – řeší slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek 2, 3, 4, 5 – řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony – užívá násobení a dělení v praktických	Násobení a dělení v oboru do 100	– názorné zavedení násobení a dělení – vzájemné souvislosti mezi početními výkony – reálný význam násobení a dělení – násobení a dělení číslem 1, 2, 3, 4, 5 – slovní úlohy – slovní úlohy se dvěma početními výkony – násobení číslem 0 – automatizace násobílek 2, 3, 4, 5 – automatizace dělení v oboru 2, 3, 4, 5	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování

situacích – řeší slovní úlohy na vztahy n -krát více, n -krát méně – využívá získaných dovedností k procvičování vědomostí v online prostředí		– slovní úlohy n -krát více, n -krát méně	
– orientuje se v čase – čte časové údaje na různých typech hodin – sleduje jednoduché závislosti na čase – vyjmenuje dané časové jednotky – doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	Závislosti, vztahy a práce s daty	– jednotky času – s, min, hodina, den – orientace v čase – tabulky, logické řady i v online prostředí	
– rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci – rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině – kreslí křivé, lomené a rovné čáry – porovnává velikosti útvarů – odhadne délku úsečky – měří délku úsečky v centimetrech – vyjmenuje dané jednotky délky – rýsuje libovolné úsečky a úsečky dané délky – orientuje se v prostoru – poznává základní rovinné geometrické útvary dle vizuální předlohy na PC	Geometrie	– rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, lomená čára, křivá čára, rovná čára, úsečka – v programu malování na PC – geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec – osová souměrnost – rýsování úseček – odhad délky úsečky – praktické měření délek – délka úsečky, jednotky délky cm, m – porovnávání úseček – shodnost úseček – orientace v čase – rozvoj prostorové představivosti	

Pomůcky:

- číselná osa do 20, do 100, karty s čísly do 20, do 100, soubory předmětů, počítadla do 20, do 100, nástěnné tabule, demonstrační metr, žakovská pravítka, demonstrační hodiny, obrázkový kalendář, soubory geometrických těles a tvarů, kalendář, kalendář přírody, různé typy hodin, výukové programy na PC

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – čtení s porozuměním

- Výtvarná výchova – dekorativní práce
- Pracovní činnosti – peněžní modely do 10, do 20
- Prvouka – orientace v okolí školy, rok
- Tělesná výchova – měření výkonů na čas, cvičení v přírodě (zástupy, řady, skupiny po 3, 4, ...), relaxace
- Hudební výchova – relaxace

Matematika

3. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– umí řešit příklady se závorkami – řeší a tvoří slovní úlohy v oboru do 100 – písemně sčítá a odčítá dvě dvojčíselná čísla, dvě trojčíselná čísla – řeší slovní úlohy na písemné sčítání a odčítání – odhaduje výsledky	Číslo a početní operace Číselný obor 0–100	– příklady se závorkami – pamětné sčítání a odčítání dvojčíselných čísel bez přechodu i s přechodem – písemné sčítání a odčítání dvojčíselných čísel – slovní úlohy o více, méně – odhady výsledků	
– čte, píše a zobrazuje čísla do 1 000 – rozkládá čísla v desítkové soustavě – porovnává čísla do 1 000 – orientuje se na číselné ose do 1 000 – pamětně sčítá a odčítá násobky 100 – sčítá a odčítá do 1 000 bez přechodu i s přechodem – zaokrouhluje trojčíselná čísla na 10, 100 – písemně sčítá do 1 000, kontroluje výsledek záměnou sčítanců – pracuje s kalkulátorem – odhaduje přibližně výsledek – písemně odčítá do 1 000, kontroluje výsledek sčítáním – řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Číselný obor 0–1 000	– přirozená čísla v oboru do 1 000 – čtení a psaní čísel 100–1 000 – desítková soustava – matematické zápisy a vyjadřování, matematické značky – rozklady a porovnávání čísel na číselné ose – pamětné sčítání a odčítání do 1 000 bez přechodu i s přechodem násobků 100 – zaokrouhlování na 10, 100 – složené slovní úlohy – písemné sčítání a odčítání trojčíselných čísel – odhady výsledků – práce s kalkulátorem – kontroly výpočtů	
– násobí a dělí v oboru malé násobilky – řeší slovní úlohy na násobení a dělení – užívá násobení a dělení v praktických situacích – řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony	Násobení a dělení v oboru násobilky	– násobení a dělení číslem 6, 7, 8, 9, 10 – automatizace násobení a dělení – slovní úlohy se dvěma početními výkony	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování

– násobí a dělí 10, 100 – dle svých schopností dělí se zbytkem – násobí a dělí dvouciferné číslo jednociferným	Násobení a dělení mimo obor násobílek	– násobení a dělení 10, 100 – dělení se zbytkem – pamětné násobení dvouciferného čísla jednociferným – dělení násobků 10 jednocifernými čísly – písemné násobení dvouciferných čísel jednociferným činitelem	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – řešení problémů
– doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel – popisuje jednoduché závislosti z praktického života – orientuje se v čase – provádí jednoduché převody jednotek času – využívá získaných dovedností k procvičování vědomostí v online prostředí	Závislosti, vztahy a práce s daty	– doplňování číselných tabulek, schémat, logických řad – slovní úlohy z praktického života – orientace v čase – jednoduché převody jednotek času	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
– rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází jejich reprezentaci v realitě – narýsuje přímku, polopřímku, bod – sestrojí úsečku, body na ní a mimo ni – rozpozná polohu dvou přímek v rovině – měří délku úsečky – rýsuje úsečky daných délek s přesností na mm – převádí jednotky délky – dokáže přenést úsečku – rozpozná úsečky podle velikosti – odhaduje délky úseček – určuje základní rovinné útvary dle předlohy na PC	Geometrie v rovině a v prostoru	– bod, přímka, polopřímka – vzájemná poloha dvou přímek v rovině – úsečka, délka úsečky, odhad délky – přenášení úseček – porovnávání úseček – praktické měření a rýsování úseček dané délky – jednotky délky a jejich převody – geometrické útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh – geometrická tělesa – kvádr, krychle, koule, válec, jehlan, kužel – využití výukových programů k procvičování	

Pomůcky:

- číselná osa 0–100, karty s čísly, počítadla do 100, nástěnné tabule, geometrické tvary, rýsovací potřeby, různé druhy měřidel, kalkulatory, modely těles, výukové programy na PC

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – úprava psaných projevů, uvědomělé čtení a psaní, věta tázací, orientace v textu, tvorba odpovědi, správné tvary číslic
- Prvouka – jednotky délky, porovnávání vzdálenosti mezi městy, režim dne, rok a roční období
- Pracovní činnosti – geometrické tvary
- Tělesná výchova – tělovýchovná chvilka, měření výkonu
- Hudební výchova – relaxace
- Informatika – výukové programy

Matematika

4. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– zobrazí číslo na číselné ose do 100 000 – čte, píše a porovnává čísla – rozkládá čísla v desítkové soustavě – počítá do 100 000 po desetitisících, tisících – zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací – řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel – používá přímou úměrnost – pamětně i písemně sčítá a odčítá čísla – zapíše a řeší nerovnice – umí pracovat s kalkulátorem – zná postup při počítání se závorkami	Číslo a početní operace Číselný obor 0–100 000	– přirozená čísla v oboru do 100 000 – čtení a psaní čísel 0–100 000, zobrazování na číselné ose – zápis čísel v desítkové soustavě – porovnávání a zaokrouhlování čísel na 10, 100, 1 000 – slovní úlohy, odhady výsledků – pamětné sčítání a odčítání do 100 000 – přičítání a odčítání desítek, stovek a tisíců z paměti – písemné sčítání a odčítání v oboru – vlastnosti sčítání – přímá úměrnost – nerovnice – práce s kalkulátorem – počítání se závorkami	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
– písemné násobí a dělí jednociferným číslem – násobí a dělí 10, 100, 1 000 z paměti – pamětně násobí a dělí do 10 000 – řeší dělení čísel zakončenými nulami – písemně násobí dvojciferným činitelem – používá záměnu činitelů jako vlastnost násobení – řeší násobení a dělení ve slovních úlohách	Obor násobení a dělení	– písemné násobení a dělení jednociferným číslem – násobení a dělení přirozených čísel 10, 100, 1 000 z paměti – pamětné násobení a dělení do 10 000 – vyvození násobení a dělení čísel zakončených nulami – algoritmus písemného násobení dvojciferným činitelem – vlastnosti násobení – slovní úlohy	
– vyhledává, sbírá a třídí data – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy – orientuje se v diagramech, grafech a tabulkách a jízdních řádech	Závislosti, vztahy a práce s daty	– závislosti a jejich vlastnosti – diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády – práce s daty v elektronické podobě	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

– doplní údaje, které chybí v tabulce – využije pro uspořádání získaných dat tabulku			
– řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony – řeší jednoduché praktické úlohy a problémy	Nestandardní aplikační úlohy	– problémové úlohy – úlohy, které se neobejdou bez nákresů – úlohy, vyžadující činnost rozdělování na stejné části, skládání částí do celku	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – rozvoj základních rysů kreativity
– sestrojí přímky, úsečky, polopřímky, rovnoběžky a kolmice – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce – rozpozná osově souměrný útvar – pozná základní geometrická tělesa – vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku – určí délku lomené čáry grafickým součtem úseček – převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, času	Geometrie	– základní útvary v rovině a prostoru – měření délek, délka úsečky – přímka, polopřímka, úsečka, bod – vzájemná poloha přímek – kružnice, kruh – kolmice a rovnoběžky – osově souměrné útvary – jednoduché konstrukce čtverce, obdélníku a pravoúhlého trojúhelníku – grafické sčítání úseček, určení délky lomené čáry, obvodu trojúhelníku, čtyřúhelníku sečtením délek stran – jednotky délky, hmotnosti, objemu, času	

Pomůcky:

- nástěnné tabule, soubory geometrických tvarů a těles, měřidla, kalkulátory, rýsovací potřeby, výukové programy na PC

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – uvědomělé čtení a psaní
- Vlastivěda – měřítko, počty obyvatel
- Informatika – výukové programy

Matematika

5. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– sestavuje posloupnost přirozených čísel – orientuje se na číselné ose – zapisuje přirozená čísla v desítkové soustavě do milionu a znázorňuje je (číselná osa, teploměr, model) – porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla – provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – písemně násobí jedno, dvoj a trojčiferným činitelem – pamětně provádí jednoduché matematické operace – provádí odhady výsledků a kontroluje správnost výpočtů – využívá vlastností početních operací při pamětném i písemném počítání – používá algoritmus dělení dvojčiferným dělitelem – řeší jednoduché nerovnice – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace – čte, zapisuje a modeluje zlomky – řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky – porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel – přečte a vyznačí zápis desetinného čísla na číselné ose, porovnává a zaokrouhluje na jednotky a desetiny	Číslo a početní operace	– přirozená čísla, celá čísla – čtení a zápis čísla v desítkové soustavě do milionu, číselná osa – porovnávání přirozených čísel – zaokrouhlování přirozených čísel – sčítání a odčítání přirozených čísel z paměti – násobilka – automatizace násobkových spojů beze zbytku i se zbytkem – vlastnosti početních operací s čísly – odhady výsledků a kontroly správnosti výpočtů – písemné algoritmy početních operací v oboru přirozených čísel – písemné dělení dvojčiferným dělitelem – nerovnice – jednoduché a složené slovní úlohy – zlomky (polovina, čtvrtina, třetina) – čtení, zápis a modelování zlomků – porovnání, sčítání a odčítání zlomků se stejným základem – jednoduché slovní úlohy se zlomky – desetinná čísla – čtení a zápis desetinného čísla na číselné ose – porovnávání desetinných čísel, zaokrouhlování – písemné sčítání a odčítání desetinných čísel (rozšiřující) – záporná čísla – čtení a zápis celého záporného čísla	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování

– písemně sčítá a odčítá desetinná čísla (rozšiřující) – porozumí významu „-“ pro zápis celého záporného čísla – přečte, zapíše a vyznačí celé záporné číslo na číselné ose		– vyznačení záporného čísla na číselné ose	
– vyhledává, sbírá a třídí data vyhledaná v online zdrojích – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel – čte a sestavuje jednoduché tabulky, diagramy a vytváří grafy i za pomoci digitálních technologií – orientuje se v plánech, kalendáři a jízdních řádech, také v online aplikacích – rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém – získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji – navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií – posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je	Závislosti, vztahy a práce s daty	– počítání s kalkulátory – shromažďování, evidence, znázorňování a vyhodnocování údajů, grafický záznam informací za použití digitálních technologií – třídění – čtení a sestavování tabulek a diagramů, vytváření grafů v tabulkovém procesoru – orientace v plánu, kalendáři a jízdním řádu také v online prostředí – práce s doporučenými digitálními zdroji – třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií – základy práce s daty v tabulkovém procesoru – objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
– řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy z reálných situací i úlohy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky – hledá vhodné metody řešení a zamýšlí se nad počtem možností – pracuje s jednotkovou rychlí,	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	– řešení praktických úloh z reálných situací – hodnocení situací, volba vhodné metody řešení s využitím digitálních technologií – zjišťování počtu možností – číselné a obrázkové řady (pravidelnosti, římské číslice)	

rozlišuje z kolika krychlí je těleso složeno		– magické čtverce – úlohy vyžadující prostorovou představivost	
– kreslí, narýsuje a znázorní základní rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, lomená čára, obdélník, čtverec, trojúhelník, kružnici – užívá jednoduché konstrukce – převádí jednotky délky – určí písemně i graficky obvody základních geometrických útvarů – graficky sčítá a odčítá úsečky – počítá obvody mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – sestrojí rovnoběžky, různoběžky a kolmice – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru – hledá pravidelnosti v obrazech – rýsuje podle předlohy – rozpozná základní útvary v prostoru	Geometrie v rovině a v prostoru	– základní geometrické útvary v rovině a jejich elementární vlastnosti – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník – jednotky délky a jejich převody – délka, střed a osa úsečky – grafický součet a rozdíl úseček – obvod a obsah rovinných geometrických útvarů – osově souměrné útvary – kreslení a rýsování geometrických útvarů – geometrické pravidelnosti a vzory – rýsování podle předlohy – základní prostorové geometrické útvary v prostoru a jejich elementární vlastnosti – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec – úhel (rozšiřující učivo)	

Pomůcky:

– nástěnné tabule, kalkulatory, soubory geometrických tvarů a těles, rýsovací potřeby, měřidla, výukové programy na PC, tablety, PC, notebooky

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – uvědomělé čtení a psaní
- Vlastivěda – měřítko, počty obyvatel
- Přírodověda – grafy, doplňování tabulek
- Tělesná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova – relaxace
- Informatika – výukové programy

5.1.3 Vzdělávací oblast: Informatika

Informatika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Vzdělávací předmět Informatika se vyučuje ve 4.–5. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 4. ročník 1 hodina týdně
- 5. ročník 1 hodina týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu jsou 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší v PC učebně, případně v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností je preferována práce žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; psychohygiena

– Sociální rozvoj – kooperace a kompetice

– Multikulturní výchova (MKV) – lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k poznání různých metod učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- k aktivnímu vyhledávání a třídění informací a následně k jejich propojení a efektivnímu využívání,
- k hodnocení a rozlišování kvality a spolehlivosti zdroje informací,
- k poznání smyslu učení a k pozitivnímu vztahu k učení.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k seznámení s různými zdroji informací, které mohou vést k řešení problému,
- k ověřování správnosti řešení problémů.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k dovednosti výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory,
- k naslouchání jiným lidem, porozumění jim, k reakci a zapojení do diskuse,
- k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, zvuků a jiných informačních prostředků,
- ke komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- ke schopnosti pracovat ve skupině při vyhledávání a zpracování informací,
- k budování sebedůvěry a k samostatnému rozvoji.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- ke znalosti a dodržování základních pravidel hygieny a bezpečnosti práce s výpočetní technikou,
- ke znalosti základních pravidel údržby výpočetní techniky,

- k dodržování vymezených pravidel,
- k plnění povinností.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k ovládání digitálních zařízení, aplikací a služeb, k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti,
- k rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se pomocí digitálních prostředků,
- k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce,
- k seznamování s významem digitálních technologií pro lidskou společnost, s novými technologiemi,
- ke schopnosti kriticky hodnotit přínosy digitálních technologií a reflektovat rizika jejich využívání,
- k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, na etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Informatika

4.–5. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží – edituje digitální text, vytvoří obrázek – přehraje zvuk či video – uloží svoji práci do souboru, otevře soubor – používá krok zpět, zoom – řeší úkol použitím schránky – dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální technologie (Ovládání digitálního zařízení)	– digitální zařízení – zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace – ovládání myši – kreslení čar, vybarvování – používání ovladačů – ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) – kreslení bitmapových obrázků – psaní slov na klávesnici – editace textu – ukládání práce do souboru – otevírání souborů – přehrávání zvuku	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění
– uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů – najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci – propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí – pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj – při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace – rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Digitální technologie (Práce ve sdíleném prostředí)	– využití digitálních technologií v různých oborech – ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele – práce se soubory – propojení technologií, internet – sdílení dat, cloud – technické problémy a přístupy k jejich řešení	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – hledání pomoci při obtížích MKV – lidské vztahy
– sdělí informaci obrázkem – předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel – zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje	Data, informace a modelování (Úvod do kódování a šifrování dat a informací)	– piktogramy, emodži – kód – přenos na dálku, šifra – pixel, rastr, rozlišení	

- text – zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky – obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček		– tvary, skládání obrazce	
– pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech – doplní posloupnost prvků – umístí data správně do tabulky – doplní prvky v tabulce – v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Informační systémy (Úvod do práce s daty)	– data, druhy dat – doplňování tabulky a datových řad – kritéria kontroly dat – řazení dat v tabulce – vizualizace dat v grafu	
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy – v programu najde a opraví chyby – rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát – vytvoří a použije nový blok – upraví program pro obdobný problém	Algoritmizace a programování (Základy programování – příkazy, opakující se vzory)	– příkazy a jejich spojování – opakování příkazů – pohyb a razítkování – ke stejnému cíli vedou různé algoritmy – vlastní bloky a jejich vytváření – kombinace procedur	
– nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky – určí, jak spolu prvky souvisí	Informační systémy (Úvod do informačních systémů)	– systém, struktura, prvky, vztahy	
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy – v programu najde a opraví chyby – rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát – rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj – vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky – přečte zápis programu a vysvětlí jeho	Algoritmizace a programování (Základy programování – vlastní bloky, náhoda)	– kreslení čar – pevný počet opakování – ladění, hledání chyb – vlastní bloky a jejich vytváření – změna vlastností postavy pomocí příkazu – náhodné hodnoty – čtení programů – programovací projekt	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice

- jednotlivé kroky – rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit – cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů			
– pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty – pomocí obrázku znázorní jev – pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Data, informace a modelování (Úvod do modelování pomocí grafů a schémat)	– graf, hledání cesty – schémata, obrázkové modely – model	
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav – v programu najde a opraví chyby – používá události ke spuštění činnosti postav – přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky – upraví program pro obdobný problém – ovládá více postav pomocí zpráv	Algoritmizace a programování (Základy programování – postavy a události)	– ovládání pohybu postav – násobné postavy a souběžné reakce – modifikace programu – animace střídáním obrázků – spouštění pomocí událostí – vysílání zpráv mezi postavami – čtení programů – programovací projekt	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice

5.1.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována pouze na 1. stupni. V této oblasti jsou integrovány vzdělávací předměty **Prvouka**, **Vlastivěda** a **Přírodověda**, jež tvoří elementární úvod do společenských a přírodních věd.

V rámci těchto vzdělávacích předmětů žáci rozvíjí prvotní zkušenosti a znalosti získané v rodině, učí se pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Při osvojování poznatků a dovedností se učí vyjadřovat své znalosti, myšlenky a dojmy a reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Cílem je vytvořit základní představy o skutečnostech i zákonitostech přírody a společnosti a vztahu člověka k nim.

Vyučovací oblast Člověk a svět je členěna do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** si žáci osvojují učivo týkající se jejich domova, školy, obce, hlavního města a regionů České republiky, získávají základní znalosti o Evropě a Evropské unii. Součástí okruhu je dopravní výchova.

Okruh **Lidé a čas** obsahuje učivo o čase, současnosti i minulosti regionu i celé země.

Okruh **Lidé kolem nás** zahrnuje učivo o rodině a vzájemném soužití ve společnosti, žáci si upevňují základy vhodného chování a jednání, seznámí se se základními právy a povinnostmi.

Okruh **Rozmanitost přírody** představuje učivo o poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody, látkách a jejich vlastnostech, živých organismech a jejich životních podmínkách, vesmíru a Zemi. Součástí okruhu je ekologická výchova.

V okruhu **Člověk a jeho zdraví** je začleněno učivo o člověku, jeho zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích.

Vzdělávací předmět Prvouka se vyučuje v 1.–3. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 1. ročník 2 hodiny týdně

- 2. ročník 2 hodiny týdně
- 3. ročník 3 hodiny týdně

Vzdělávací předmět Přírodověda se vyučuje ve 4.–5. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 4. ročník 2 hodiny týdně
- 5. ročník 2 hodiny týdně

Vzdělávací předmět Vlastivěda se vyučuje ve 4.–5. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 4. ročník 2 hodiny týdně
- 5. ročník 2 hodiny týdně

Celková časová dotace předmětů je 15 hodin týdně, z toho 4 hodiny jsou disponibilní; ty jsou využity na posílení výuky náročnějšího učiva a prohlubování a rozšiřování učiva dle zájmu dětí.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří pozorování, pokusy, experimenty, referáty, vyhledávání informací v encyklopediích, na internetu, diskuse, rozhovor.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou i v terénu, kde žáci provádějí pozorování probíraných jevů, zčásti také v počítačové učebně a v učebně s interaktivní tabulí. Je doplněna návštěvami muzeí a planetária. Žáci se zapojují do tematických akcí (Den Země, Den stromů, Dny zdravé výživy, ...), pravidelně třídí odpad, absolvují týdenní pobyty v ekologickém centru Chaloupky, účastní se programů ekologických center Jezírko, Lipka a Rozmarýnek. V rámci tematického okruhu Místo, kde žijeme je kladen důraz na dopravní výchovu, a to jak na přípravu teoretickou, tak i na získávání praktických dovedností žáků, proto se žáci 4. ročníku účastní denních pobytů na dopravním hřišti v Blansku (dle finančních podmínek školy).

Ve vzdělávacích předmětech Prvouka a Přírodověda se v rámci tematických okruhů Místo, kde žijeme a Člověk a jeho zdraví zaměřujeme na rozvíjení a prohlubování témat etické výchovy (Mezilidské vztahy a komunikace, Důstojnost lidské osoby, Pozitivní hodnocení sebe a druhých, Asertivita, Kreativita a iniciativa, Prosociální chování).

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacích předmětech jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
 - Sociální rozvoj – poznávání lidí; mezilidské vztahy
 - Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova demokratického občana (VDO) – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

- Multikulturní výchova (MKV) – kulturní difference, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
- Environmentální výchova (EV) – ekosystémy; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí; základní podmínky života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, k jejich propojování a systematizaci,
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- k poznání smyslu učení a k umění posoudit vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k hledání shodných, podobných a odlišných znaků,
- k vyhledávání informací, které vedou k řešení problémů, a k jejich ověřování a srovnávání,
- k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k rozvíjení dovednosti správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,
- k poznání různých typů textů a obrazových materiálů o probíraných tématech,
- k samostatnému vystupování a jednání.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- ke schopnosti pracovat ve skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů,
- k vytváření pravidel pro činnost skupiny a k jejich dodržování,
- k budování sebedůvěry a samostatného rozvoje.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k poznání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání,
- k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů,
- k utváření ohleduplného vztahu k životnímu prostředí i kulturním výtvorům a k jejich ochraně.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k vytváření pracovních návyků a k dodržování předem stanoveného postupu v samostatné i týmové činnosti.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování,
- k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč,
- k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací,
- ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil,
- ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací,
- k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Prvouka

1. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– orientuje se ve škole a jejím blízkém okolí – podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel – zná bezpečnou cestu z a do školy, dodržuje bezpečnost na silnici – osvojí si oslovování křestními jmény – používá vhodné formy pozdravu, naslouchání, poděkování, omluvy – používá přiměřenou gestikulaci – dodržuje komunikační pravidla	Místo, kde žijeme	– škola, třída, prostory a jejich funkce, školní režim a řád, vztahy ve třídě – bezpečný příchod do školy a ze školy – chování a bezpečnost v hodině a o přestávce – komunikace při vytváření kolektivu – představení se, zdvořilost, pravidla – komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva	
– chápe zákonitosti a řád v rodině – uplatňuje elementární poznatky o sobě a rodině – vhodně se chová ke spolužákům a učitelům, svěří se s problémem, udržuje pořádek, neničí vybavení školy, předchází úrazům	Lidé kolem nás	– život v rodině, role členů rodiny, bezpečnost doma – osvojování vhodných forem chování ke spolužákům a dospělým	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem – chyby při poznávání lidí
– pozoruje a popisuje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích – chápe příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí – poznává ovoce, zeleninu, zná části rostlin – poznává volně žijící zvířata	Rozmanitost přírody	– pozorování proměn přírody v ročních obdobích v sadu, na poli, na zahradě – ovoce a zelenina – domácí zvířata – ochrana životního prostředí	
– dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne	Lidé a čas	– roční období – režim dne – práce a volný čas – domov – předměty denní potřeby	

– projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům – rozliší elementární části lidského těla – uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně-preventivní návyky – dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných i při práci s PC – osvojí si základní hygienické návyky při práci s digitální technikou	Člověk a jeho zdraví	– lidské tělo, rozdíly mezi lidmi – zdraví a nemoc, úraz, první pomoc – osobní hygiena, péče o zevnějšek, zdravé zuby – denní stravovací a pitný režim, sestavení jednoduchého jídelníčku – bezpečné chování v silničním provozu – správné sezení u PC – respektování bezpečnostních pravidel v online prostředí	PT OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – moje tělo
--	-----------------------------	--	---

Pomůcky:

- karty dopravních značek, semafor, rozvrh hodin, obrázky školy, školní potřeby, kostky, stavebnice, kalendář přírody, atlas rostlin a živočichů, dětské knihy a časopisy, obrazy ovoce a zeleniny, encyklopedie, dětský telefon, hodiny, přírodniny, lékárnička

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – mluvní cvičení
- Výtvarná výchova – kresba
- Pracovní činnosti – skládání, práce se stavebnicí

Prvouka

2. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– dojde bezpečně do školy a zpět – orientuje se ve škole a okolí – ovládá pravidla chování ve škole – zná význačná místa v obci	Místo, kde žijeme	– naše škola – cesta do školy, BESIP – místo, kde bydlím – obec, vlast	PT OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování, pomoc, vztahy a naše třída VDO – občanská společnost a škola – atmosféra a vztahy ve škole
– rozlišuje základní příbuzenské vztahy a role v rodině – odvodí význam a potřebu různých povolání	Lidé kolem nás	– rodina – život rodiny – příbuzenské vztahy – povolání	
– orientuje se v čase – rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – zná rozvržení svých denních činností	Lidé a čas	– orientace v čase – kalendářní rok – práce a volný čas	
– pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – rozpozná hospodářská zvířata a jejich mláďata, chápe jejich význam pro člověka – pozná základní druhy ovoce a zeleniny (zrak, chuť) – rozpozná zástupce jednotlivých rostlin a živočichů (louka, pole, les) – vyhledá jednoduché informace v online prostředí	Rozmanitost přírody	– proměny přírody na podzim (živočichové ve volné přírodě) – proměny přírody v zimě, zimní sporty – proměny přírody na jaře (rostliny, živočichové, květiny) – proměny přírody v létě (u vody a ve vodě, na louce) – na poli (zemědělské plodiny) – naše lesy – zelenina a její druhy – ovocné stromy a jejich plody – hospodářská zvířata	PT EV – ekosystémy – les v našem prostředí, význam lesa; pole, význam, způsoby hospodaření
– určuje viditelné části těla – chápe význam smyslů – uplatňuje základní návyky osobní hygieny – osvojí si základní hygienické návyky a bezpečnostní pravidla při práci	Člověk a zdraví	– naše tělo – nemoc a úraz, první pomoc – hygiena a čistota – sebezpojetí – sebezpoznání, sebehodnocení, projevy pozornosti a laskavosti	PT OSV – Osobnostní rozvoj – sebezpoznání a sebezpojetí – já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje tělo

s digitální technikou – osvojí si vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým – osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých – zvládá pomoc v běžných školních situacích – dělení se, soucit – rozlišuje živočišnou a rostlinnou stravu, pochutiny a nápoje, zdravé a nezdravé pokrmy		– potraviny a správná výživa – správné sezení u PC – respektování bezpečnostních pravidel v online prostředí	
--	--	--	--

Pomůcky:

- nástěnné obrazy, soubory dopravních značek, mapy, místopisné knihy, encyklopedie, atlasy rostlin a živočichů, ovoce, zelenina, hodiny, kalendáře, lékárnička, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Výtvarná výchova – tematické práce
- Pracovní činnosti – tematické práce
- Hudební výchova – tematické písně
- Matematika – slovní úlohy zaměřené na danou tematiku
- Český jazyk a literatura – vyprávění, popis, lidové zvyky
- Tělesná výchova – hry zaměřené na BESIP, zimní sporty, péče o tělo, bezpečnost

Prvouka

3. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí – začlení svou obec do příslušného kraje – pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí – rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině – pojmenuje některé historické památky, významné osobnosti a místa obce – pozná minulost obce, dopravu, vodní toky – identifikuje okolní kopce – uvede příklady působení lidí na krajinu	Místo, kde žijeme	– bezpečná cesta do školy – orientace v místě bydliště – světové strany – plán města, ulice – poloha obce, její části, sousední obce – minulost a současnost obce – význačná místa obce, kulturní instituce – významné budovy a osobnosti – dopravní síť – zemský povrch a jeho tvary, vodní toky – orientační body a linie – zájmové spolky, obchod, firmy – působení lidí na krajinu a životní prostředí	PT VDO – občanská společnost a škola – atmosféra a vztahy ve škole EV – vztah člověka k prostředí – příroda, kultura, ochrana obce
– projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům – používá pravidla slušného chování – zná svá práva a povinnosti – podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem, pravidla dodržuje	Lidé kolem nás	– mezilidské vztahy – pravidla slušného chování – práva a povinnosti žáků školy – základní lidská práva a práva dítěte – vytváření společných pravidel s využitím PC	
– využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – naplánuje pokus s využitím digitální technologií jej provede – uplatňuje elementární poznatky o sobě,	Lidé a čas	– určování času – měření veličin s využitím digitálních technologií – čas jako fyzikální veličina – průběh a proměny lidského života – generace – režim dne	

- o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí – uplatňuje základní hygienické, režimové návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle – pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích		– roční období	
– rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků – provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti – seznámí se se základními veličinami a jejich měření – pozná vodu a vzduch jako součást neživé přírody – seznámí se s některými nerosty a horninami, se vznikem půdy – pozná znaky života rostlin, hub a živočichů – určí stavbu těla některých rostlin, hub a živočichů a jejich význam v přírodě a pro člověka – seznámí se se základními společenstvy – rozvíjí své povědomí o ochraně životního prostředí – vyhledá stránku o určitém tématu a obrázek	Rozmanitost přírody	– třídění látek a jejich vlastnosti – veličiny a jejich měření (délka, hmotnost, teplota, objem, čas) – výskyt, vlastnosti a formy vody – oběh vody v přírodě – vlastnosti, složení a proudění vzduchu, význam pro život – některé horniny a nerosty – vznik půdy a její význam – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla některých druhů rostlin, hub a živočichů – jejich význam v přírodě a pro člověka – základní společenstva – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů – jednoduché vyhledávání (Google a ostatní internetové portály)	PT EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody EV – základní podmínky života – voda, vzduch, půda
– seznámí se se stavbou lidského těla – dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných – adekvátně poskytuje pomoc – chová se obezřetně při setkání	Člověk a jeho zdraví	– životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce lidského těla – denní, pitný, pohybový režim – zdravá strava – nemoc, úrazy a poranění – první pomoc	PT OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – zdroj informací o sobě

s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě – dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi – uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		– pravidla při práci s digitálními technologiemi – osobní hygiena – asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnout nabídku k podvodu, krádeži, pomlouvání – bezpečné chování v silničním provozu – chování v krizových situacích	
---	--	---	--

Pomůcky:

- nástěnné obrazy, modely hub, atlasy rostlin, přírodniny, plán Tišnova, pohlednice Tišnova, světová růžice, mapa ČR, encyklopedie, teploměr, soubor dopravních značek, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – úprava v sešitě, vyjadřování, vlastní názvy obcí, souvislé čtení, pravopis
- Matematika – odhad vzdáleností, jednotky veličin
- Tělesná výchova – tělocvičná chvilka
- Hudební výchova – relaxace
- Výtvarná výchova – výzdoba sešitu
- Pracovní činnosti – lepení, vystřihování

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy (potravní řetězce, rovnováha v přírodě) – objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy – porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat – založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu – pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií	Rozmanitosti přírody	– rostliny, houby živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka – rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy potravní řetězce, základní společenstva – životní podmínky – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi – ochrana a tvorba životního prostředí – jednoduché pokusy – životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím digitálních technologií	PT EV – ekosystémy – les, voda, jejich význam EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – působení lidí na přírodu EV – základní podmínky života – voda, vzduch, půda
– rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou – vyjádří na základě vlastních	Lidé kolem nás	– soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie – chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické	

zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci – orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze – odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě – na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě		zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům – vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, autorská práva – soužití lidí – komunikace v digitálním světě – chování lidí - uvědomí si rizikové situace v online prostředí	
– vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista – ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc – využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození – účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události – předvede v modelových situacích	Člověk a jeho zdraví	– bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích – přivolání pomoci, telefonní čísla tísňového volání – první pomoc (úraz a jeho ošetření) – zdravý způsob života – dětství a dospělost práva a povinnosti – denní režim, zdravá výživa – ochrana člověka za mimořádných situací úrazy x nemoc – škodlivost kouření a alkoholu – osobní hygiena, dopravní výchova – důležitá telefonní čísla, drobné úrazy a poranění – péče o zdraví – pravidla při práci s digitálními technologiemi, osobní bezpečí - bezpečné chování v online prostředí	

osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou – ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc – uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhodobým využívání digitálních technologií – uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí			
--	--	--	--

Pomůcky:

- nástěnné tabule, soubory rostlin, dřevin a hub, ukázky hornin a nerostů, encyklopedie, měřidla, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – plynulé čtení s porozuměním, mluvní cvičení, referáty
- Matematika – jednotky veličin
- Výtvarná výchova – kresba, malba
- Hudební výchova – relaxace
- Tělesná výchova – relaxace

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu klíče a atlasy – vyhledává informace o organismech v ověřených digitálních zdrojích, vytváří, upravuje a sdílí dig. obsah, kombinuje různé formáty – prakticky třídí organismy do známých skupin, využívat k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních – popíše postavení Země ve vesmíru vzhledem ke Slunci, Měsíci a ostatním okolním planetám – vysvětlí na základě základních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období – objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem – uvede příklady rostlin a živočichů žijících v daných oblastech – popíše vzhled krajiny v jednotlivých podnebných pásích (povrch krajiny, půda) – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Rozmanitost přírody	Třídění organismů podle životních znaků (rostliny, houby, živočichové) – třídění živočichů – obratlovci, bezobratlí (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) – třídění rostlin (dřeviny, byliny, nahosemenné, krytosemenné) – význam rovnováhy v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva – záznam pozorování s využitím digitálních technologií Vesmír a Země – sluneční soustava (Slunce, planety, Měsíc, fáze Měsíce, zkoumání vesmíru) – střídání dne a noci, roční období – globus – zeměpisná síť, časová pásma (rozšiřující učivo) – země jako magnet, magnetická a gravitační síla Země (rozšiřující učivo) Životní podmínky – počasí, podnebí, teplotní pásy – rozmanitost podmínek života na zemi (živočichové deštného pralesa, savan, pouští, mírného pásu, polárních oblastí) – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	PT EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí – odpady a hospodaření s odpady EV – vztah člověka k prostředí – náš životní styl – prostředí a zdraví

		– odpovědnost lidí, ochrana a tvorba ŽP – ochrana rostlin a živočichů – likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	
– vyjádří základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití (ve třídě, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci) – rozpozná jednání a chování, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy – spoluvytváří společná pravidla chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi – vyhledává svou digitální stopu – orientuje se v základních formách vlastnictví – používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze – vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy – vysvětlí, proč nelze realizovat všechny chtěné výdaje	Lidé kolem nás	– soužití lidí, komunikace v digitálním světě, digitální identita, mezilidské vztahy, principy demokracie – chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, předchází konfliktním situacím v online prostředí, dbá na osobní bezpečí - ochrana osobních údajů, digitální stopa – právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy – vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, rozpočet, příjmy a výdaje v domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	
– využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození – plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek – uplatňuje způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Člověk jeho zdraví	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy (kůže, kostra, svaly, smysly a nervy) – trávící soustava, dýchání, krevní oběh, vylučování) – základní potřeby člověka – pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa – výběr a způsoby uchování potravin,	PT OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – moje tělo – zdroj informací o sobě OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – pomáhající a prosociální chování MKV – etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin

– předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou – rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		vhodná skladba stravy, pitný režim – nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) – drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních – osobní, intimní a duševní hygiena Návykové látky a zdraví – návykové látky, závislosti – odmítání návykových látek – nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru – bezpečné chování v rizikovém prostředí – označování nebezpečných látek – bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky – šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví služby odborné pomoci – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) – požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) – integrovaný záchranný systém	
--	--	--	--

Pomůcky:

- nástěnné tabule, mapa ČR, globus, modely živočichů a přírodnin, modely lidského těla, encyklopedie, výukové programy na PC, audiovizuální technika, tablety, PC

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – popis, vyprávění
- Matematika – zápis do grafu nebo tabulky
- Vlastivěda – Česká republika
- Výtvarná výchova – nákresy, kresba, malba přírodnin, výtvarné vyjadřování skutečností

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– pozná mapu, vysvětlivky a dané měřítko – rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map – pracuje s mapou místní oblasti – určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě – určí a vysvětlí polohu svého pobytu vzhledem ke krajině a pobytu – vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky – pojmenuje povrch a vodstvo, určí zemědělské oblasti podle mapy – vyjmenuje problémy životního prostředí ČR – orientuje se v pojmech – státní symboly, památná místa a řízení společnosti – rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam – vyhledává jednoduché údaje na mapách ČR – sousední státy, města, povrch, zemědělství, nerostné suroviny a průmysl – při využívání obrázků, videí a informací respektuje autorská práva	Místo, kde žijeme	Mapy obecně zeměpisné, tematické – obsah, grafika, vysvětlivky na mapě – měřítko – orientace na mapě – praktické využití map – seznámení s mapou místní oblasti – poloha v krajině Okolní krajina – světové strany, orientační body – povrch a vodstvo – půda a zemědělství – krajina a životní prostředí Naše vlast – státní symboly – státní správa a samospráva – poloha a obyvatelstvo – sousední státy – historická území – součást EU	PT EV – vztah člověka k prostředí – zajišťování ochrany životního prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát – práva a povinnosti občana VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – podíl občanů na politickém životě

– pracuje s časovými údaji, využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy, zapisuje je do časové přímky – objasňuje historické důvody významných dnů – využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti – srovnává způsoby života a práce našich předků – pojmenuje některé významné osobnosti našich dějin – využívá doporučené digitální zdroje k vyhledávání informací, sdílí je s ostatními a dbá na vlastní bezpečí (digitální stopa)	Lidé a čas	Orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí – současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny – státní svátky a významné dny – báje, mýty, pověsti – minulost kraje předků, domov, vlast, rodný kraj Pravěk – nejstarší osídlení naší vlasti – časový sled událostí Mojmírovci – Velkomoravská říše – 9. století – Cyril a Metoděj Přemyslovci – svatý Václav – vznik Českého státu Lucemburkové – Karel IV. Husitství – Jan Hus – Bílá hora Habsburkové – J. A. Komenský – Marie Terezie	
---	--------------------------	---	--

Pomůcky:

– nástěnná mapa ČR, žákovské soubory map, encyklopedie, pohlednice, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

– Český jazyk a literatura – pověsti, psaní velkých písmen u vlastních názvů, vyhledávání informací v různých médiích

- Matematika – měřítko mapy, jednotky délky, porovnávání čísel
- Přírodověda – ekologie
- Tělesná výchova – tance
- Hudební výchova – regionální písně, relaxace
- Výtvarná výchova – malba historických postav

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– vyjádří polohu místní krajiny vzhledem k vyšším územním a správním celkům ČR – pojmenuje hlavní město ČR a základy státního zřízení – vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického – dokáže se orientovat ve své obci a kraji – vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy – při využívání obrázků, videí a informací v online prostředí respektuje autorská práva – popisuje polohu ČR v Evropě – vyjmenovává a vyhledává významné evropské státy – stručně posoudí přírodní podmínky, hospodářskou a společenskou vyspělost sousedních států – porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Místo, kde žijeme	Regiony ČR – základní státoprávní pojmy – Praha – Čechy (kraje) – Českomoravská vrchovina – Brno – Morava (kraje), Náš kraj, Moje obec Evropa a svět – kontinenty – hranice Evropy – nížiny a hory – počasí, podnebí – vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo – evropské státy a jejich hlavní města – sousední státy ČR – státy EU	PT VDO – občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti VDO – formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy státu – demokratické volby VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMS – objevujeme Evropu a svět VMS – jsme Evropané VMS – Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé v Evropě MKV – kulturní difference MKV – multikulturalita EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana životního prostředí
– pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy, zaznamenává své výsledky s využitím digitálních technologií – orientuje se na časové ose	Lidé a čas	Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě – regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost Život za vlády Marie Terezie	PT MKV – princip sociálního smíru a solidarity

– srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území – pojmenuje některé významné osobnosti našich dějin – využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti – využívá doporučené digitální zdroje k vyhledávání informací, sdílí je s ostatními a dbá na vlastní bezpečí (digitální stopa)		a Josefa II. Národní obrození – obrození českého jazyka – buditelé českého jazyka, vynálezy – hospodářská krize První světová válka – rozpad Rakouska-Uherska – 28. říjen 1918 – T. G. Masaryk Druhá světová válka – okupace – boj proti nacistům Poválečné období – obnovené Československo – období komunistické vlády – návrat k demokracii	
---	--	--	--

Pomůcky:

- nástěnná mapa ČR a Evropy, žákovské soubory map, encyklopedie, pohlednice, interaktivní PS, výukové programy na PC, tablety, PC, notebooky

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – pověsti, psaní velkých písmen u vlastních názvů, vyhledávání informací v různých médiích
- Matematika – měřítko mapy, jednotky délky, porovnávání čísel
- Přírodověda – ekologie
- Hudební výchova – regionální písně, relaxace
- Výtvarná výchova – kresba historických postav, husitských zbraní, jeskynních maleb

5.1.5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Hudební výchova směřuje žáky k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu, ke kulturnímu chování a vystupování. Cílem hudební výchovy je vést žáky k rozvíjení hudebních schopností a dovedností, k posilování jejich aktivity a tvořivosti, k utváření estetických vztahů k hudbě a umění prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž využíváme lidových i známých umělých písní. Zaměřujeme se na posilování správných pěveckých návyků a umožňujeme žákovi individuální nebo skupinový hudební prožitek ze zpěvu.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a na tělo, dále pak využití reprodukované hudby.

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby pomocí gest, pohybu a tance.

U poslechových činností žák aktivně vnímá znějící hudbu, učí se ji analyzovat, rozeznává její žánry.

Vzdělávací předmět Hudební výchova se vyučuje v 1.–5. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

– 1. ročník	1 hodina týdně
– 2. ročník	1 hodina týdně
– 3. ročník	1 hodina týdně
– 4. ročník	1 hodina týdně
– 5. ročník	1 hodina týdně

Celková časová dotace předmětu je 5 hodin týdně.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří běžné metody výuky, práce s notovým zápisem, referáty, metody demonstrační.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technologií, kde je k dispozici klavír, nebo v odborné učebně hudební výchovy. Využívány jsou Orffovy hudební nástroje a audio technika. Součástí výuky hudební výchovy je účast žáků v pěveckých soutěžích a pravidelné návštěvy hudebních produkcí.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – psychohygiena; kreativita

– Sociální rozvoj – komunikace

– Mediální výchova (MEV) – Receptivní činnosti – vnímání autora mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k porozumění obecně užívaným termínům z hudební oblasti, k objasnění základních pravidel pro grafický záznam hudby,
- k chápání umění a kultury v souvislosti s lidskou existencí,
- k podporování vlastní tvorby a jejího prožívání, k poznávání hudby a jejího vnímání.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k vytváření vlastních názorů na poslouchanou hudbu, k uvědomění si různého vnímání světa.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k individuálnímu estetickému prožitku,
- k vlastnímu uměleckému projevu,
- k různému mimojazykovému vyjadřování.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- ke správnému kulturnímu chování,
- k budování sebedůvěry a sebekritiky při hodnocení výsledků své práce.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k vlastenectví, k hrdosti na vlastní region,
- k seznámení s kulturami jiných národů v oblasti hudby,
- k budování pozitivního postoje k uměleckým dílům, tvořivosti a kultuře a k jejich ochraně,
- k aktivnímu kulturnímu projevu ve škole i v obci.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- ke správné manipulaci s nástroji,
- k dodržování autorských práv.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny,
- k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů,
- k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Hudební výchova

1. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase s využitím správných pěveckých návyků – správná výslovnost, pěvecké dýchání, hlasová hygiena – rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty – zpívá s doprovodem audiovizuální techniky	Vokální činnosti Zpěv	– dechová cvičení – správná výslovnost – práce s deseti písněmi a dvěma pohybovými hrami – vytleskávání – rytmitizace písní – pěvecké dělení slov, frázování – melodizace textu, vokální improvizace	
– využívá jednoduchých hudebních nástrojů	Instrumentální činnosti	– využití nástrojů z Orffova instrumentáře	
– reaguje pohybem na znějící hudbu, zvládá jednoduché lidové tance i za pomoci audiovizuální techniky	Hudebně pohybové činnosti	– správné držení těla – jednoduché taneční hry	
– rozlišuje základní hudební nástroje – rozlišuje zvuk a tón i za pomoci audiovizuální techniky	Poslechové činnosti	– rozpoznání zvuku a tónu, hlasu mluveného a zpívaného, hluboko, nízko – nejjednodušší vztahy mezi dvěma a třemi tóny – rozpoznání některých hudebních nástrojů (klavír, housle, kytara, flétna)	

Pomůcky:

– hůlky, bubínek, xylofon, tamburína, tympány, triangel, činely, ..., audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – čtení textu
- Tělesná výchova – rytmická cvičení
- Výtvarná výchova – ilustrace

Hudební výchova

2. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase s využitím správných pěveckých návyků – správná výslovnost, pěvecké dýchání, hlasová hygiena	Vokální činnosti	– hospodárné dýchání, nasazení a tvorba tónu, uvolněné zpívání – práce s deseti písněmi – vyrovnávání vokálů	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli
– rozpozná a využívá jednoduché hudební nástroje	Instrumentální činnosti	– využití rytmických nástrojů při doprovodu, dodržování rytmu	
– reaguje pohybem na znějící hudbu, zvládá jednoduché lidové tance	Hudebně pohybové činnosti	– procvičování osvojené pohybové činnosti, poskok, krok přeměnný	
– rozpozná jednoduché kvality tónů – rozpozná v proudu hudby základní hudební nástroje	Poslechové činnosti	– lidové a umělé písně, rozpoznání dalších hudebních nástrojů – tempo pomalé, rychlé – výrazové prostředky vesele, smutně	
– rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v hudbě – poznává pojem notová osnova, nota	Hudební nauka	– vzestupná a sestupná melodie – rozlišování tempa pomalé, rychlé – dynamika: silně, slabě – notová osnova, nota	

Pomůcky:

– hůlky, bubínek, xylofon, tamburína, tympány, triangel, činely, ..., audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – čtení textu, tvořivé činnosti s literárním textem
- Tělesná výchova – rytmická cvičení
- Výtvarná výchova – ilustrace

Hudební výchova

3. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase s využitím správných pěveckých návyků – správná výslovnost, pěvecké dýchání, hlasová hygiena – rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty – improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem – zpívá s doprovodem audiovizuální techniky	Vokální činnosti	– prohlubování osvojených činností z předchozích ročníků – hlasová hygiena – práce s deseti písněmi – různorodé hudební doprovody lidových a umělých písní	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – pružnost nápadů, originality
– používá snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti	– zdokonalování a procvičování doprovodu na nástroje Orffova instrumentáře	
– reaguje pohybem na znějící hudbu, zvládá jednoduché lidové tance s využitím audiovizuální techniky	Hudebně pohybové činnosti	– pohyb podle hudby (na místě, vpřed, vzad) – pohybové vyjádření melodie	
– rozpozná v proudu hudby základní hudební nástroje – rozpozná hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální – odliší hudbu vokální a instrumentální – vyhledá na internetu stránku o určitém hudebním tématu	Poslechové činnosti	– rozpoznání hudby zábavné a slavnostní – hudba instrumentální a vokální – poznávání dalších hudebních nástrojů (klarinet, lesní roh, fagot, flétna příčná, zobcová) – jednoduché vyhledávání (Google, ostatní internetové portály)	
– rozpozná základní hudební značky	Hudební nauka	– základní hudební značky (nota, notová osnova, houslový klíč, pomlky)	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – originalita

Pomůcky:

– hůlky, bubínek, xylofon, tamburína, tympány, triangel, činely, ..., hudební nástroje dle možností, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – čtení textu
- Tělesná výchova – rytmičná cvičení
- Výtvarná výchova – ilustrace
- Prvouka – roční období

Hudební výchova

4. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– zpívá v jednohlase, pokud je to v jeho možnostech i ve dvojhlasu	Vokální činnosti	– práce s hlasem, upevňování správných pěveckých návyků – prodlužování výdechů – vázání tónů – práce s nejméně 10 písněmi	
– využívá k doprovodné hře hudební nástroje – na dostupném elektronickém nástroji zvolí s dopomocí vhodný rejstřík a doprovází píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem připraveným učitelem – ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení seřadí části hrané skladby do správného celku – doprovází píseň na dostupném elektronickém nástroji, např. hraním prodlevy nebo basových tónů označených učitelem na klaviatuře el. nástroje nebo pomocí rytmického vzorku připraveného učitelem ve zvolené aplikaci	Instrumentální činnosti	– využití melodických a rytmických nástrojů při doprovodu sólového nebo sborového zpěvu – příprava vlastních rytmických doprovodných nástrojů – hudební hry pomocí aplikace např. sluchohry – hra keyboard, používání vhodných aplikací např. webAudio drum Machine, Chrome Music lab aj.	
– ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové činnosti	– vyjádření hudby gesty, pohybem, tancem – pantomima	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, zvuků a slov
– rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Poslechové činnosti	– aktivní vnímání a poznávání hudby – rozlišování tempa písně a nálady – hudebně výrazové prostředky – poznávání hudebních nástrojů	

		– taneční a pochodová hudba – ukolébavka	
– rozpozná v hudbě některé z užitých výrazových prostředků	Hudební nauka	– základní hudební značky (nota, notová osnova, houslový klíč, pomlky)	

Pomůcky:

- rytmické hudební nástroje, zobcová flétna, klavír, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- vědomosti a dovednosti získané v hudební výchově jsou využívány průběžně ve všech vzdělávacích předmětech

Hudební výchova

5. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– zpívá v jednohlase, pokud je to v jeho možnostech i ve dvojhlasu a částečně trojhlasu – zpívá jednoduchou melodii či píseň v dur i moll tóninách	Vokální činnosti	– práce s hlasem, upevňování správných pěveckých návyků, rozšiřování hlasového rozsahu, hlavový tón – kánon, lidový dvojhlas, trojhlas – hudební hry – hry na ozvěnu – otázka, odpověď – práce s nejméně 10 písněmi (dur i moll)	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli – relaxace
– využívá k doprovodné hře snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje nebo vybrané hudební aplikace k doprovodné hře, k reprodukci jednoduchých hudebních motivů – vytváří jednoduché rytmické přehry, mezihry a dohry, hudebně improvizuje s využitím dostupných akustických nebo elektronických hudebních nástrojů nebo aplikací	Instrumentální činnosti	– využití melodických a rytmických nástrojů při doprovodu sólového nebo sborového zpěvu – vytváření přehry, mezihry, dohry i s využitím digitálních technologií – příprava vlastních rytmických doprovodných nástrojů, keyboardy a zobcová flétna – hudební pokusy, návrhy a realizace vlastního hudebního nápadu s využitím dostupných hudebních aplikací	
– ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové činnosti	– vyjádření hudby gesty, pohybem, tancem – taktování – dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt – elementární hudební improvizace – rozlišení polkového rytmu a valčíkového rytmu – taneční kroky (polka, valčík, mazurka)	
– odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, homofonní a polyfonní – rozpozná hudební formu jednoduché	Poslechové činnosti	– hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, polyfonní a homofonní – aktivní vnímání a poznávání hudby	PT MEV – Receptivní činnosti – vnímání autora mediálních sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění

písně či skladby v její zvukové případně i digitálně vizualizované podobě – rozpozná v hudbě některé z užitých výrazových prostředků, rozpozná změny v tempu a rytmu – rozpozná, v jakých situacích se daná hudba používá		s využitím hudebních aplikací – hudebně výrazové prostředky – poslech vážné hudby – poslech hudby džezové – slovní vyjádření dojmů z koncertu – symfonický orchestr – společenské funkce hudby	pro vyjádření názoru – výběr a kombinace slov a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
– orientuje se v zápisu jednoduché písně	Hudební nauka	– základní hudební značky (nota, notová osnova, houslový klíč, pomlky) – čtení a zápis rytmického schématu písně, poznávání výrazných částí písně či skladby z grafického záznamu – orientace v notovém záznamu – vztahy mezi tóny – souzvuk, akord	

Pomůcky:

- nástěnné tabule, rytmické hudební nástroje, zobcová flétna, klavír, jiné dosažitelné hudební nástroje, audiovizuální technika, PC, dostupné hudební aplikace,

Mezipředmětové vztahy:

- vědomosti a dovednosti získané v hudební výchově jsou využívány průběžně ve všech vzdělávacích předmětech

Výtvarná výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Výtvarná výchova ovlivňuje pozitivním způsobem smyslové vnímání žáků, aktivizuje je, probouzí jejich estetické citění. Rozvíjí rozumové a emocionální hodnocení skutečnosti, vyjadřuje vztahy k okolí, rozvíjí fantazii. Vychází z osobnosti dítěte a jeho pohledu na svět, pomáhá jeho osobnost utvářet a prohlubuje jeho prožívání. Žáci se učí respektovat druhé i sama sebe, vážit si výsledků práce své i ostatních.

Rozvíjení smyslové citlivosti v sobě zahrnuje rozvoj smyslů a pocitů žáka při vnímání reality a s ním související výběr prostředků pro vyjádření nové skutečnosti. Uplatňování subjektivity podporuje vlastní přínos žáka do jeho samostatné tvorby. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování jsou žáci vedeni k chuti a odvaze uplatnit své osobní pocity a prožitky a zapojit se do procesu tvorby a komunikace. Při ověřování komunikačních účinků dochází k uvědomělému přehodnocování informací, pocitů a prožitků mezi žákem a dílem.

Vzdělávací předmět Výtvarná výchova se vyučuje v 1.–5. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 1. ročník 1 hodina týdně
- 2. ročník 1 hodina týdně
- 3. ročník 1 hodina týdně
- 4. ročník 2 hodiny týdně
- 5. ročník 2 hodiny týdně

Celková časová dotace předmětu je 7 hodin týdně.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří výtvarná hra, pozorování, rozhovor, krátkodobé výtvarné projekty.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou, příležitostně v exteriéru školy. Součástí výuky výtvarné výchovy je účast žáků ve výtvarných soutěžích a návštěvy výstav přiměřených věku žáků.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu je začleněno toto průřezové téma:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – kreativita
 - Sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k tvořivé práci,
- k poznávání materiálů, jejich vlastností a postupů při různých činnostech,
- k samostatnému pozorování a experimentování.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k hledání různých možností řešení problému (volba témat, techniky, ...).

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- ke schopnosti obhájit svůj názor či postup, naslouchat názorům ostatních, jasně a věcně se vyjadřovat.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k vzájemné spolupráci v týmu při výtvarných projektech,
- k sebedůvěře a sebekritice při hodnocení svých činností, k prezentaci výsledků práce.

Kompetence občanská – vedeme žáky

- k rozvoji pozitivního postoje k umění, kulturnímu a historickému dědictví, tradicím,
- k vzájemné toleranci a dodržování společenských norem chování,
- k využívání netradičních materiálů při tvůrčí činnosti (hospodaření s odpady).

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k používání nástrojů a materiálů, k osvojování různých výtvarných technik,
- k dodržování pracovní morálky a bezpečnostních a hygienických pravidel při práci.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení,
- ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace,
- k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Výtvarná výchova

1. – 3. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ		- rozlišování barev – husté a řídké, světlé a tmavé, základní, malý barevný rozsah, - rozlišování tvarů, linií, prostor, plocha, geometrické tvary - poznávání výtvarných materiálů – hra s papírem, papírovou hmotou, plastelínou, pískem - pozorování přírodnin	PT OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita – rozvoj tvořivosti a originality
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky		- výtvarné hry a experimenty - lineární hry – průprava pro zvládnutí linky, grafický záznam pohybu - vedení linie v různých plastických materiálech – přitlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení apod. - výtvarné vyjádření prožitků – z divadelního nebo filmového představení	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností		- výtvarné vyjádření na základě životních zkušeností (svět dětí a dospělých, slavnosti, zvířata a rostliny, zvuky, vůně, chutě) a zážitků (domov a škola, roční období, počasí, krajina a stopy lidské činnosti apod.) - ilustrace textu – písnička, pohádka	PT OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, vzájemná pomoc, respektování
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - vnímá objekty a situace různými smysly a podle svých schopností		- aktivní práce s ilustrací – porovnávání – knihy pro děti, časopisy, animovaný film, beseda nad ilustrací - výzdoba třídy, školy, příspěvky do výtvarné soutěže, časopisu, kroniky apod.	

s nimi pracuje		– seznámení se základními druhy výtvarného umění – malířství, sochařství, architektury	
– orientuje se v ovládacích prvcích programu malování – dokáže namalovat jednoduchý obrázek	Počítačová grafika – program malování	– seznámení s jednotlivými nástroji grafického editoru a základní práce s nimi – kreslení jednoduchých obrázků	

Pomůcky:

- vodové a temperové barvy, voskovky, suché pastely, plastelína nebo jiný tvárný materiál, štětce, tužky, dřívka, nůžky, tuhé a tekuté lepidlo, karton, barevné papíry, inkoust

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – inspirace literárním textem, besedy o ilustrátorech
- Anglický jazyk – ilustrace příběhů, živočichové
- Prvouka – využití námětů z živé i neživé přírody, památná místa regionu, turistické zajímavosti regionu, vyjádření subjektivního vztahu k přírodě (ekologie)
- Matematika – základní rovinné obrazce, souměrné útvary v rovině, orientace v čase, kalendář
- Pracovní činnosti – práce s papírem dle slovního návodu, využití stavebnic a různých materiálů
- Hudební výchova – pocity z hudby

Výtvarná výchova

4. – 5. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– při vlastních tvůrčích činnostech – pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) – použije digitální technologie pro propojení zvuku a obrazu, vychází ze svých nápadů – seznamuje se s jednoduchými nástroji digitálních technologií pro animaci		– barvy – základní vlastnosti barvy, barevný kontrast, barvy základní a doplňkové, velký barevný rozsah – funkce barev světlých a tmavých, studených a teplých jako prostorových činitelů – plastický materiál – poznávání vlastností plastického materiálu – pevnost, ohebnost, tažnost – jednoduché prostorové útvary, základy modelace – základy kompozice	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak
		– linie – výtvarný výraz různých nástrojů a materiálů, síla, délka nebo směr linky, hustota a rytmus linií, textura, pokusy o stínování – dekorativní řazení prvků v ploše – symetrie, asymetrie – písmeno jako dekorativní prvek – psané, kreslené, vytrhávané, vystřihované, ryté, modelované – hra s písmem, řazení volně tvořených písmen – experimentování s užitím hotového typu písma – proporce lidské postavy a hlavy	
– při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností – využívá digitálních technologií k tvorbě vlastních online sbírek, prezentuje a sdílí s ostatními		– výtvarné vyjádření na základě zkušeností, pocitů, představ a fantazie – různé tvárné postupy – zvětšování, volba detailů, řez, výřez, povrch a jiné – spojení obrazu a slova (komiks) – dokumentace vlastní výtvarných děl,	

		fotografií v online prostředí	
– nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě		– výtvarné vyjádření prožitků z jiné umělecké oblasti (divadlo, tanec, hudba), přepis zvuku hudebního nástroje, hlasu, dojmu z divadelního nebo filmového představení	
– osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky		– užitá a dekorativní tvorba – experimentování, výběr z hlediska účelu a estetiky (bytové prostředí, oděvy, apod.) – objekt přírodní a technický – výtvarné vyprávění, seriály či polyekranové kompozice – spontánní výtvarné přepisy pocitů a prožitků	
– porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace – pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí, respektuje přitom autorská práva – učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci a dbá pravidel bezpečnosti v online prostředí		– aktivní kontakt s uměleckým dílem, výběr a uspořádání fotodokumentace – film, média, výstavy, exkurze, vycházky – seznamování s uměleckými díly – beseda, návštěva muzea, prohlídka pamětihodnosti, města – základní druhy výtvarného umění – malířství (portrét, krajina, zátiší), sochařství (socha, sousoší, reliéf, busta) – architektura, grafika, lidové umění, úprava knih, filmová a mediální tvorba	
– nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil – postupně si vytváří digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů		– prezentace vlastní výtvarné tvorby – výzdoba třídy a školy, výstavy – příspěvek do výtvarné soutěže, časopisu	

Pomůcky:

- vodové barvy a temperové barvy, suchý a olejový pastel, plastelína nebo jiný tvárný materiál, voskovky, tužky, dřívko, tuš, uhl, rudka, štětce, nůžky, karton, barevné papíry, inkoust, tuhé a tekuté lepidlo, tablet, PC, mobil

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – hra s písmem, inspirace literárním textem, besedy o ilustrátorech, malba podle popisu, reklama, komiks
- Anglický jazyk – popis lidské postavy, komiks, ilustrace
- Matematika – základní rovinné útvary, útvary souměrné podle osy
- Přírodověda, vlastivěda – využití námětů z živé i neživé přírody, využití netradičních přírodních materiálů, základní stavební slohy, památná místa regionu, turistické zajímavosti regionu, vyjádření subjektivního vztahu k přírodě
- Pracovní činnosti – výrobky z textilu, jednoduché šití
- Hudební výchova – inspirace poslechem hudební ukázky

5.1.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu:

Vzdělávací předmět Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinků určitých pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Důležitým předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu.

Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti jednotlivě, ve dvojicích nebo skupinách. Využívají různá sportovní náradí, náčiní a netradiční pomůcky. Rozvíjí se u nich sociální vztahy i dobré morálně volní vlastnosti, samostatnost, odvaha, vytrvalost, odpovědnost, ukázněnost, kolektivnost a organizační vlastnosti.

Cílem je vzbudit u žáka zájem o aktivní využívání volného času formou tělesných aktivit, k čemuž jsou využívány i cvičení v přírodě a sportovní dny.

Vzdělávací předmět Tělesná výchova se vyučuje v 1.–5. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 1. ročník 2 hodiny týdně
- 2. ročník 2 hodiny týdně
- 3. ročník 2 hodiny týdně
- 4. ročník 2 hodiny týdně
- 5. ročník 2 hodiny týdně

Celková časová dotace předmětu je 10 hodin týdně.

Nejčastěji používanou metodou práce je hra a dodržování herních pravidel.

Výuka probíhá ve dvou školních tělocvičnách se standardním vybavením, z nichž jedna prošla v roce 2009 celkovou rekonstrukcí, při dobrých klimatických podmínkách využíváme dvě víceúčelová školní hřiště. Součástí výuky tělesné výchovy je účast žáků ve sportovních soutěžích. Žáci od 2. ročníku absolvují kurz plaveckého výcviku v rozsahu 40 vyučovacích hodin ročně. Výuka je realizována prostřednictvím plaveckých škol v okolí Tišnova. O zařazení plaveckých hodin do ročníků rozhoduje ředitelka školy (důvody finanční a organizační).

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu je začleněno toto průřezové téma:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace; psychohygiena

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k upevňování pohybového režimu,
- k uplatňování správné techniky sportů a jejich názvosloví a pravidel,
- k správné reakci na specifické pokyny.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k tvořivé aplikaci dovedností ve hře,
- ke kritickému myšlení při řešení problémových situací.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k toleranci vůči ostatním a komunikaci ve skupinách,
- k vedení rozcvičky.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k dodržování zásad správného jednání,
- ke spolupráci, toleranci a pomoci v družstvu,
- k vytváření si pozitivní představy o sobě samém.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci,
- k jednání v duchu fair play.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje,
- k bezpečnému a účinnému používání sportovního náčiní,

- k dodržování vymezených pravidel her a soutěží.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k různým možnostem získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu),
- k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky,
- k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště,
- k provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Tělesná výchova

1. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– zná základní pravidla chování při TV – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	Hygiena a bezpečnost	– základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu, oznámení úrazu – smluvené povely, signály a gesta učitele při TV – samostatné převlékání – význam pohybu pro zdraví	PT OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly
– reaguje na základní povely a povely k osvojované činnosti a její organizaci – spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – zvládá základy atletických disciplín	Atletika	– běh rychlý na 50 m (sprint) – skok daleký – hod míčkem z místa – nácvik vysokého startu – základní techniky a pravidla	
– reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti a její organizaci – učí se respektovat spoluhráče – chápe pravidla pohybových her	Pohybové a sportovní hry	– základní činnosti sportovních her – pohyb spojený s hudbou – házení, chytání – jednoduché drobné hry – pohybové hry napodobivé, pro rozvoj tvořivosti a představivosti	
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Rytmická cvičení	– rytmická gymnastika a lidový tanec, přísuný krok, estetické držení těla – akrobacie – nácvik kotoulu vpřed, stoj na lopatkách, převalování stranou, nácvik odrazu snožmo, cvičení na nářadí a s náčiním (lavičky, plné míče, žebřiny, bedna, švihadla)	
– spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – snaží se o estetické držení těla	Gymnastika	– kultivace pohybového projevu v gymnastických cvičeních	

– zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti – zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků	Průpravná, kondiční cvičení	– cvičení protahovací a napínací, silová a rychlostní, dechová – rozvoj kloubní pohyblivosti	
– spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Turistika a pobyt v přírodě	– přesun do terénu – chůze v terénu – pohybové hry v přírodě	

Pomůcky:

- míče, kužely, švihadla, plné míče, lavičky, žíněny, žebřiny, švédská bedna, tyče na šplh, podložky, padák, tunel, obruče, pásma, stopky, kriketové míčky, můstek, lékárnička

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – hry spojené s říkadly
- Matematika – přirozená čísla 0–20
- Hudební výchova – lidové písně a tance
- Prvouka – lidské tělo

Tělesná výchova

2. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
- zná základní pravidla chování při TV - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	Hygiena a bezpečnost	zásady bezpečného pohybu, oznámení úrazu, přivolání pomoci, smluvené povely, signály a gesta učitele, význam pohybu pro zdraví	PT OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Atletika	běh – rychlý na 50 m (sprint), skok daleký, hod míčkem z místa, nácvik vysokého startu na povel, základní techniky a pravidla	
- spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech	Pohybové a sportovní hry	základní manipulace s míčem, pohyb spojený s hudbou, házení, chytání, jednoduché drobné hry	
- zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků - cvičí s hudebním doprovodem při využití digitální techniky	Rytmická cvičení	rytmická gymnastika a lidový tanec, estetické držení těla, tvořivé vyjádření rytmu a melodie	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce	Gymnastika	akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, stoj na lopatkách, nácvik odrazu snožmo, cvičení na nářadí a s náčiním, šplh	
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Průpravná, kondiční cvičení	cvičení protahovací a napínací, silová a rychlostní, dechová, rozvoj kloubní pohyblivosti	
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	Turistika a pobyt v přírodě	- přesun do terénu ve skupině - zásady bezpečnosti, hygieny a ochrany	

- a využívá nabízené příležitosti – zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech – snaží se (pokud je potřeba) při sportu přispívat k ochraně přírody		zdraví v přírodě – aplikace pohybových her v přírodě – chůze v terénu s překonáváním překážek – ochrana přírody při sportu	
– adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti – zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavání	– zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a v areálu bazénu – základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob – prvky sebezáchrany	PT OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle

Pomůcky:

- dlouhá a krátká švihadla, různé druhy a velikosti míčů, obruče, ringo kroužky, tyče, podložky, kužely, padák, tunel, švédská bedna, žíněnky, lavičky, odrazový můstek, šplhací tyče, lana, žebřiny, lékárnička

Mezipředmětové vztahy:

- Výtvarná výchova – tělo v pohybu, sporty
- Prvouka – hygiena, péče o zdraví
- Hudební výchova – lidové tance, pochodové písně

Tělesná výchova

3. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– zná základní pravidla chování při TV – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	Hygiena a bezpečnost	– zásady bezpečného pohybu, oznámení úrazu, přivolání pomoci, smluvené povely, signály a gesta učitele, význam pohybu pro zdraví, zásady fair play chování v TV i v přírodě	
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení – zaznamenává a měří své výkony pomocí digitální techniky	Atletika	– sprint, vytrvalostní, nízký start, skok do dálky z rozběhu, nácvik hodů míčkem z rozběhu, základní techniky a pravidla – měření výkonů (délka, čas)	
– spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech	Pohybové a sportovní hry	– obměny známých pohybových her, nácvik přihrávek jednoruč a obouruč, chytání míče obouruč, vedení míče driblinkem, nohou, nácvik základních rolí a hráčských funkcí	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli
– zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků – zvládá pohyb s hudebním doprovodem – upevňuje si pravidla pohybových her s využitím digitální techniky	Rytmická cvičení	– rytmizovaný pohyb, lidový tanec, estetické držení těla, tvořivé vyjádření rytmu a melodie	
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Gymnastika	– akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed, přeskok – průpravná cvičení, výskok na bednu s dopomocí, trampolínka – výskoky, šplh	
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové	Průpravná a kondiční cvičení	– cvičení protahovací a napínací, silová a rychlostní, vytrvalostní, dechová,	

činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci		rozvoj kloubní pohyblivosti, správné a přesné provedení pohybu	
– spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci – spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech – uplatňuje poznatky a dovednosti z jiných předmětů v přírodním prostředí – využívá k orientaci v terénu digitální zařízení	Turistika a pobyt v přírodě	– chůze v terénu – pohybové hry v přírodě – překonávání překážek – základní technické dovednosti spojené s přesunem po trase – využití krokoměru	
– adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti – zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavání	– zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a v areálu bazénu – základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob – prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	PT OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly

Pomůcky:

- různé druhy a velikosti míčů, švihadla, dlouhé švihadlo, stopky, kužely, obruče, žíněnky, lavičky, žebřiny, šplhadla, odrazový můstek, lékárnička, mobil, krokoměr, hodinky

Mezipředmětové vztahy:

- Hudební výchova – lidové písně a tanečky
- Prvouka – osobní hygiena, stavba lidského těla

– Výtvarná výchova – malba postavy v pohybu

Kmenové učivo následujících sezónních sportů se stává aktuální při vhodných podmínkách a při jejich zařazení do vzdělávacího programu školy:

– bruslení

Tělesná výchova

4.–5. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– podílí se na realizaci pravidelného režimu – uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti v běžném sportovním prostředí – orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole – vyhodnocuje data týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit získaných pomocí digitálních technologií	Hygiena a bezpečnost	– zásady bezpečného pohybu – první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci – smluvené povely, signály a gesta učitele – základní pojmy nových pohybových aktivit – zásady fair play – význam pohybu pro zdraví – informace o tělesné výchově a sportu – sledování, zaznamenávání a porovnávání pohybových aktivit pomocí digitálních technologií (tabulky)	PT OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti – cvičí podle jednoduchého popisu cvičení – reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Atletika	– sprint, vytrvalostní – nízký start na povel – skok do dálky z rozběhu – nácvik hodů míčkem z rozběhu – základní techniky a pravidla – nácvik měření a psaní výkonů	
– jedné v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje opačné pohlaví – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti – změří základní pohybové výkony	Pohybové a sportovní hry	– obměny známých pohybových her – přihrávky jednoruč, obouruč a trčením – chytání míče jednoruč, obouruč – vedení míče driblinkem a nohou – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním – nácvik základních rolí a hráčských funkcí – miniformy sportovních her (základní herní kombinace a základní herní činnosti jednotlivě uplatněné v utkání)	

– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti – snaží se o vyjádření rytmu a hudby pohybem	Rytmická cvičení	– rytmizovaný pohyb, estetické držení těla, tvořivé vyjádření rytmu a melodie – lidový tanec	
– cvičí podle jednoduchého popisu cvičení – reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Gymnastika	– kotoul vpřed a jeho modifikace – průpravná cvičení a nácvik kotoulu vzad – přeskok – průpravná cvičení pro odraz z můstku, nácvik roznožky a skrčky přes kozu našір – trampolínka – výskoky – šplh – průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou	
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové činnosti – cvičí podle jednoduchého popisu – reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Průpravná a kondiční cvičení	– cvičení protahovací a napínací, silová, rychlostní a vytrvalostní, dechová – rozvoj kloubní pohyblivosti – správné a přesné provedení pohybu	
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové činnosti – reaguje na pokyny k vlastnímu provedení činnosti – využívá znalosti z dopravní výchovy při přesunech po komunikacích – zajímá se o pohybové aktivity ve škole, v místě bydliště – sleduje informace o akcích zaměřených na pohybové aktivity ve škole i v místě bydliště a diskutuje o nich	Turistika a pobyt v přírodě	– chůze v terénu, pohybové hry v přírodě, překonávání překážek – základy ochrany přírody – uplatnění poznatků z dopravního chování při přesunech na komunikacích a v dopravních prostředcích – sledování a vyhodnocování tělesné zdatnosti pomocí digitálních technologií – informační zdroje o pohybových aktivitách ve škole a v místě bydliště	
– adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními	Plavání	– zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a v areálu bazénu – základní plavecké dovednosti, jeden	PT OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

předpoklady základní plavecké dovednosti – zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		plavecký způsob – prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím	– cvičení sebekontroly
--	--	--	-------------------------------

Pomůcky:

- lavičky, švédská bedna, žebřiny, žíněny, koza, odrazový můstek, trampolínka, šplhadla, švihadla, míče, pálky, florbalové hole, kriketové míčky, kužely, štafetový kolík, pásmo, stopky, lékárnička, audiovizuální technika, mobil, krokoměr

Mezipředmětové vztahy:

- Hudební výchova – lidové tance
- Výtvarná výchova – tělo v pohybu

5.1.7 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Pracovní činnosti

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Pracovní činnosti ovlivňuje pozitivním způsobem smyslové vnímání žáků, aktivizuje je, probouzí jejich estetické cítění, utváří pracovní návyky. Předmět je zaměřen na praktické pracovní dovednosti a návyky, rozvíjí tvůrčí myšlenkovou aktivitu a spoluúčast žáků.

Pracovní činnosti jsou realizovány ve čtyřech tematických okruzích:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnost
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů
- Dopravní výchova

V okruhu **Práce s drobným materiálem** žáci vytváří výrobky z tradičních materiálů – textil, papír, dřevo, karton, plastelína, kov, z netradičních materiálů využívají ke své činnosti plasty, keramiku či přírodniny. Poznávání vlastností používaných materiálů pomocí pozorování, experimentování a dalších metod.

Práce montážní a demontážní zahrnují práce se stavebnicemi.

Pěstitelské práce obsahují převážně pěstitelské pokusy, práce s pokojovými květinami a vycházky s pozorováním přírody v různých ročních obdobích, agrologické požadavky na pěstování rostlin. Rozmnožování rostlin, sklizeň a skladování. Poznávání běžných škůdců a plevelů.

Obsah okruhu **Příprava pokrmů** je tvořen učivem o vybavení kuchyně a potravinách, dále pak přípravou jednoduchých studených jídel zaměřených na zdravou výživu; žáci jsou vedeni k dodržování zásad Zdravé školy.

Obsah okruhu **Dopravní výchova** je tvořen učivem o vybavení jízdního kola a zásady péče o jízdní kolo.

Vzdělávací předmět Pracovní činnosti se vyučuje v 1.–5. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 1. ročník 1 hodina týdně
- 2. ročník 1 hodina týdně
- 3. ročník 1 hodina týdně
- 4. ročník 1 hodina týdně

– 5. ročník 1 hodina týdně

Celková časová dotace předmětu je 5 hodin týdně.

Nejčastěji používanou metodou je individuální a skupinová práce.

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve školní kuchyňce, příležitostně na školním pozemku a v okolí školy.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu je začleněno toto průřezové téma:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopností poznávání
- Sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k výběru a využití vhodných způsobů, metod a strategií,
- ke schopnosti plánovat práci a efektivně postupovat,
- k využívání získaných informací pro pracovní činnost,
- k samostatnému pozorování a experimentování.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k rozpoznávání příčin problémů, k jejich pochopení a následné volbě nejefektivnějšího řešení pracovního problému vedoucího k objevování originálních cest a řešení,
- k samostatnosti a praktickému ověřování správnosti řešení.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- ke schopnosti obhájit svůj názor či postup, naslouchat názorům ostatních, jasně a věcně se vyjadřovat,
- k využívání komunikativních dovedností pro spolupráci s ostatními.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- ke spolupráci ve skupině a k pochopení efektivity spolupráce s ostatními,
- k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k rozvíjení pozitivního postoje k práci, historickému dědictví, tradicím,
- k úctě k lidem, k vzájemné toleranci a pomoci ostatním podle svých schopností,
- k využívání netradičních materiálů při tvůrčí činnosti (hospodaření s odpady).

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k používání nástrojů, materiálů a pomůcek, k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci,
- k osvojování různých pracovních postupů a technik důležitých pro rozvoj manuální zručnosti,
- k dodržování pracovní morálky, k utváření pracovních návyků.

Klíčová kompetence digitální – vedeme žáky

- k seznámení s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků,
- k podpoře při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu,
- k vyhledávání pracovních postupů a návodů (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích,
- k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.

Pracovní činnosti

1.–3. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce – vytváří jednoduchými postupy různé předměty – pracuje podle slovního návodu a předlohy – vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – provádí pokusy a experimentuje	Práce s drobným materiálem	– osvojování základů bezpečnosti a hygieny práce – vlastnosti materiálů (barva, povrch, tvrdost) – seznamování se základními nástroji a pomůckami, s jejich účelem a použitím – práce s barevným papírem – lepení, stříhání, ohýbání, spojování, vystřihování, obkreslování podle šablony, skládání, vytrhávání, překládání a jiné techniky práce s papírem – práce s modelovací hmotou – hnětení, válení, stlačování – práce s přírodninami – jednoduché kartonážní práce – práce s textilním materiálem – vlna, příze, látka – práce s plasty	
– provádí pozorování přírody, hodnotí výsledky – provádí jednoduché pěstitelské činnosti – ošetřuje pokojové květiny ve třídě	Pěstitelské práce	– pozorování přírody, hodnocení výsledků pozorování – ošetřování pokojových rostlin – setí, sázení, pozorování růstu a vývoje rostlin – ošetřování rostlin během vegetace	
– provádí pozorování přírody a hodnotí výsledky pozorování – zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Práce montážní a demontážní	– seznámení se s návodem a předlohami stavebnic, s jednotlivými částmi, možnostmi užití – práce se stavebnicemi	

– dokáže upravit stůl pro každodenní stolování (i slavnostní), Vánoce – zná pravidla správného stolování	Příprava pokrmů	– zásady chování při stolování – výroba ovocných a zeleninových salátů – zásady zdravé výživy	
– osvojí si základní hygienické návyky při práci s digitálním zařízením – respektuje pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením – zapne a vypne digitální zařízení – manipuluje s myší a základními tlačítky na klávesnici – vyhledává informace a používá návodná videa – pracuje podle slovního návodu, předlohy i videonávodu – provádí pozorování přírody, zaznamenává je i s využitím digitálních technologií a zhodnotí jejich výsledky	Práce s digitálním zařízením	– počítač jako zdroj informací a nástroj pro práci s informacemi – příklady využití digitálního zařízení – zapnutí a vypnutí digitálního zařízení – správné sezení u digitální techniky – cviky na protažení ruky	PT OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění

Pomůcky:

- nůžky, lepidlo, špejle, textilie, přírodniny, jehla, nit, stavebnice, modelovací hmota, nástroje a pomůcky volené podle charakteru vytvářeného výrobku

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – porozumění čtenému návodu, popis pracovního postupu
- Matematika – měření a rozměrování, rýsování, porovnávání
- Tělesná výchova – tělovýchovná chvilka
- Hudební výchova – relaxace
- Výtvarná výchova – výzdoba výrobku
- Prvouka – pozorování přírody, rostliny, zvířata, vlastnosti látek

Pracovní činnosti

4.–5. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce – vytváří jednoduchými postupy různé předměty – pracuje podle slovního návodu a předlohy – využívá při tvořivých činnostech s různým tradičním i netradičním materiálem prvky lidových tradic – provádí pokusy a experimentuje	Práce s drobným materiálem	– práce s barevným papírem – lepení, stříhání, ohýbání, vystřihování, obkreslování podle šablony, skládání, vytrhávání, překládání a jiné techniky – lidové zvyky a tradice – seznámení se základními nástroji a pomůckami, jejich účelem a použitím – vlastnosti materiálů (barva, povrch, tvrdost) – osvojování základů bezpečnosti a hygieny práce – práce s modelovací hmotou – hnětení, válení, stlačování – práce s přírodninami – jednoduché kartonážní práce – práce s textilním materiálem – práce s plasty	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
– provádí pozorování přírody a hodnotí výsledky pozorování – provádí jednoduché pěstitelské činnosti a pokusy – poznává pěstitelský materiál a pomůcky a správně s nimi pracuje – pozoruje a zaznamenává vývoj rostlin při pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií	Pěstitelské práce	– pozorování přírody, hodnocení výsledků pozorování – ošetřování pokojových rostlin – setí, sázení, pozorování růstu a vývoje rostlin, sklizeň a skladování – rostliny jako drogy – poznávání běžných škůdců a plevelů – pozorování rozmnožování rostlin a jeho záznam s využitím digitálních technologií	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
– zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi, provádí jednoduchou montáž a demontáž – zvolí si výrobek, samostatně vyhledá	Práce montážní a demontážní	– seznámení s návodem a předlohami stavebnic, s jednotlivými částmi, možnostmi užití – tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba	

vhodný videonávod, výrobek vytvoří		vhodného materiálu a pomůcek	
– zvládá poznat části jízdního kola – ovládá zásady péče o jízdní kolo	Dopravní výchova	– běžná údržba jízdního kola	
– připraví samostatně jednoduchý pokrm – dokáže upravit stůl pro každodenní stolování – zná pravidla správného stolování – orientuje se ve vybavení kuchyně – umí obsluhovat základní kuchyňské spotřebiče	Příprava pokrmů	– výběr, nákup a skladování potravin – výroba ovocných a zeleninových salátů – příprava jednoduchých přesnídávek – slavnostní prostírání – zásady zdravé výživy – zásady chování a obsluha při stolování – základní vybavení kuchyně – bezpečná obsluha elektrických spotřebičů	

Pomůcky:

- nůžky, lepidlo, špejle, textilie, vlna, textil, jehla, nit, papír, modelovací hmota, přírodniny, ostatní materiály, nástroje a pomůcky volené podle charakteru vytvářeného výrobku, jednoduché stavebnice

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura – porozumění čtenému návodu, popis pracovního postupu
- Matematika – měření a rozměrování, rýsování, porovnávání
- Prvouka – pozorování přírody, rostliny, zvířata, vlastnosti látek
- Tělesná výchova – tělovýchovná chvílka
- Hudební výchova – relaxace
- Výtvarná výchova – výzdoba výrobku

5.1.8 Vzdělávací oblast: Nepovinné předměty

Anglický jazyk

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Cílem nepovinného vzdělávacího předmětu Anglický jazyk je probuzení zájmu dětí o cizí jazyk a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost soustředíme na osvojování zvukové podoby jazyka a rozvíjení řečových dovedností. Žáci se učí jednoduše reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Výuka je založena na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře a je propojena jak s mateřským jazykem, tak i s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Využívá se nahrávek, říkanek, básniček a písniček.

Vzdělávací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako nepovinný předmět v následující časové dotaci:

– 2. ročník 1 hodina týdně

Výuka probíhá v kmenové třídě.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu je začleněno toto průřezové téma:

– Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj – komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k rozvoji jednotlivých dovedností a jazykové paměti,
- k získávání nových poznatků,
- k poslechu s porozuměním.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- ke kultivovanému verbálnímu projevu,
- k rozvíjení umění naslouchat,
- k vystupování před skupinou lidí.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k zapojení do skupiny, ke vzájemné spolupráci,
- k respektování jiného názoru, ke zdvořilosti a toleranci k druhým,
- k pozitivnímu náhledu na sebe sama.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat,
- k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů.

Anglický jazyk

2. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– pozdraví, rozloučí se, vyjádří souhlas a nesouhlas, poděkuje	Hello	– <i>What's your name?</i> – <i>I'm., Are you?</i>	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – řeč zvuků, slov
– představí sebe a členy rodiny	My family	– slovní zásoba – rodina	
– pojmenuje barvy	Colours	– spojky a, nebo	
– vyjádří velikost předmětů – počítá do 10	Big or small	– slovní zásoba – školní předměty	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – cvičení aktivního naslouchání
– pojmenuje části hlavy – vyjádří pocit radosti, smutku – nakreslí a popíše masku	My head, my mask	– slovní zásoba – hlava, obličej	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace komunikační dovednosti
– pojmenuje části těla	My body	– slovní zásoba – tělo	
– používá sloveso mít v 1. a 2. osobě – používá správně slovosled „číslovka – přívlastek – věc“	Toys	– sloveso mít pro 1. a 2. osobu	
– pojmenuje běžné potraviny, ovoce a zeleninu – používá sloveso mít v 1. a 2. osobě – vyjadřuje libost, nelibost	Food	– slovní zásoba – potraviny, ovoce a zelenina – sloveso mít pro všechny osoby – <i>I like, I don't like</i>	
– pojmenuje domácí zvířata, rozlišuje jejich hlasy	Farm	– slovní zásoba – domácí zvířata – slovesa vidím, slyším	

Pomůcky:

- slovníky, audiovizuální technika

Mezipředmětové vztahy:

- Výtvarná výchova – pozvánka na oslavu, návrhy oblečení, duha
- Prvouka – domácí zvířata, bezpečnost v silničním provozu, zdravá výživa, živiny, rodina, vztahy v rodině
- Přírodověda – tělo

Náboženství

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Nepovinný vzdělávací předmět Náboženství seznamuje žáky se základy křesťanství v souvislosti se středoevropskou tradicí a kulturou, umožňuje jim formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici, otevírá možnost života s církví.

Jednotlivé tematické okruhy se opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Vzdělávací předmět Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět v následující časové dotaci:

- 1.–5. ročník 1 hodina týdně

Výuka probíhá v kmenových třídách. V náboženské výchově spolupracuje škola s římskokatolickou církví a vychází ze zájmu rodičů a žáků. Součástí výuky jsou návštěvy kostela, diecézní pouť celých rodin, společná odpoledne s rodiči (Farní den), víkendové pobyty pro děti, Tříkrálová sbírka, adventní program ke svátku svatého Mikuláše a program velikonoční.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu je začleněno toto průřezové téma:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce bible i v jazyce církve,
- k postupné integraci náboženského způsobu vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu,
- k rozvíjení schopnosti vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- ke schopnosti dělat uvážlivá rozhodnutí s náležitými argumenty a s vědomím zodpovědnosti,
- k řešení problémů zejména poznáním vlastních tradic a porozuměním postojům jinak světonázorově nebo nábožensky smýšlejících lidí.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k porozumění různým typům textů zejména z oblasti textů poetických, obrazných a náboženských a k práci s nimi.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k rozvíjení své osobnosti zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem,
- ke spolupráci ve dvojicích a v malých skupinách, k uvědomění si přínosu kooperativního způsobu práce,
- k účasti na postupně se diferencujících cvičeních a aktivitách.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k vytváření tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a kultur, ale i k většinové ateistické společnosti,
- k uvědomělému a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí,
- k seznámení s kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv,
- k odpovědnému postoji ke světu, k lidem, k přírodě, k Bohu,
- k etickému rozměru života.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k rozvoji zdravého postoje vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k vyhledávání, kritickému posouzení, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu,
- k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost a ke kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizik jejich využívání,
- k předcházení situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,
- k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Náboženství

1.–5. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– vnímá souvislosti příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života – na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem	Porozumění biblickým příběhům	– Bůh nám dává své slovo – Bůh k nám přichází – biblický obraz Boha a člověka podle knihy Genesis – cesta do zaslíbené země – Abraham slyší boží hlas	
– na základě jednotlivých příkázání Desatera je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet – umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku – vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev	Porozumění principům křesťanské etiky	– Desatero, cesta ke štěstí – Bůh k nám přichází – pozvání k hostině – církev – náš společný dům	
– je otevřený k poznání, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve – na základě znalostí Ježíšových výroků: Já jsem... a porozumění symbolům je připraven včlenit slavení svátostí do svého života	Znalost základních tezí křesťanského učení	– Bůh nám dává radost – chceme žít jako Ježíš – obraz Boha, který zachraňuje – Boží království – Kdo jsi, Ježíši?	
– je otevřený k pozitivnímu vnímání světa v jeho celistvosti, nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendence – vyjádří, že křesťanství může být orientačním bodem	Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	– Bůh nám dává život – všechno stvořené nám vypráví o Bohu – jsem na cestě – svět – náš dům	
– rozumí uvedeným symbolům v plných	Porozumění symbolické formě	– symbolika kříže, světla a chleba,	

souvislostech	řeči	- velikonoční svíce, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta – symbolika svátostí – Bible jako orientační bod	
– vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí – vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života – je otevřený k vnímání adventní doby jako přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako zachránce – je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků – vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu – je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji v životě druhých lidí a v liturgii	Křesťanské slavnosti a svátky	– Bůh nám dává nový život – Bůh nám dává svého syna – Bůh k nám mluví – ten, který má moc – hostina společenství církve – já jsem vzkříšení a život – cesta života – cesta za světlem	
– chápe souvislosti slavení svátostí – je pozorný vůči slavení mše svaté – rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevu zájmu o cvičení vnitřního duchovního světa	Výchova v duchu křesťanské spirituality	– svátosti, znamení Boží lásky – hostina s Ježíšem – slyším Boží hlas	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

Pomůcky:

– Bible, tematické pracovní listy, religiózní literatura, symbolické předměty

5.2 Učební osnovy 2. stupeň

5.2.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Český jazyk a literatura zahrnuje tři základní složky:

- Jazyková výchova
- Komunikační a slohová výchova
- Literární výchova

Vzdělávací obsah těchto složek se ve výuce vzájemně prolíná. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazykové vzdělání vede žáky k přesnému a logickému myšlení, k poznání bohatosti českého jazyka a jeho slovní zásoby. Žáci se učí užívat Internetovou jazykovou příručku.

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích, vytvářet mluvené i psané projevy dle jazykové normy a zvyklostí společenského styku, analyzovat a kriticky posoudit texty různého typu, učí se orientovat v mnohostranné nabídce médií z hlediska kvality a významu pro jejich vlastní život. Slohové vyučování zdokonaluje jejich vyjadřovací schopnosti a dovednosti.

V **Literární výchově** se žáci prostřednictvím četby seznamují s nejdůležitějšími literárními díly národní historie, poznávají základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky a postihovat umělecké záměry autora. Učí se čtenářským strategiím a získávají tak základní čtenářské dovednosti a návyky. Prezentují získané čtenářské zkušenosti a prožitky a formulují vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova utváří jejich trvalý zájem o četbu, podporuje jejich emocionální zrání a na příkladech jim ozřejmuje mravní hodnoty.

V hodinách českého jazyka a literatury nejsou ostré hranice mezi jazykovou, literární a slohovou výchovou, žáci se tak v jazyce lépe orientují a uvědomují si propojenost jazyka s prvky stylistickými a literárními. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dle potřeby je možné slučovat učivo literární výchovy, případně i komunikace a slohu do krátkodobých vyučovacích bloků.

Vzdělávací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 5 hodin týdně
- 7. ročník 5 hodin týdně
- 8. ročník 5 hodin týdně
- 9. ročník 5 hodin týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 20 hodin týdně, z toho je v 6., 7. a 9. ročníku vždy jedna hodina disponibilní, v 8. ročníku jsou pak disponibilní dvě hodiny. V 6. a 7. ročníku jsou tyto hodiny využity na rozvíjení čtenářských strategií a dovedností, v 9. ročníku na podrobnější seznámení s českou literaturou 20. století a literaturou s židovskou tematikou; v 8. ročníku je jedna hodina využita na prohlubování a upevňování mluvnického učiva, druhá na rozvíjení čtenářských strategií a komunikačních dovedností.

Ve třídách s RvMPp se vyučuje český jazyk a literatura v 6. a 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku 5 hodin týdně. Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 18 hodin týdně, z toho je v 7.–9. ročníku vždy jedna hodina disponibilní; ta je využita v 7. ročníku na rozvíjení čtenářských strategií a dovedností, v 8. ročníku na prohlubování a upevňování mluvnického učiva, v 9. ročníku na podrobnější seznámení s českou literaturou 20. století a literaturou s židovskou tematikou.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří diskuse, rozhovor, výklad, řešení problémových situací, práce se slovníky a encyklopediemi, písemné práce, didaktické hry, poslech, metody kritického myšlení. Pravidelně jsou využívány informační technologie.

Výuka probíhá v kmenových třídách, příležitostně v učebně dramatické výchovy, počítačové učebně a učebně s interaktivní tabulí. Určité učivo je rozčleněno do dvou úrovní, II. úroveň (fakultativní rozšiřující učivo) je vymezena pro žáky tříd s RvMPp a pro nadané a přemýšlivé žáky tříd ostatních. V rámci tématu Mediální výchova (9. ročník) se věnujeme rozvíjení finanční gramotnosti žáků. Součástí výuky českého jazyka a literatury jsou literární projekty a návštěvy divadelních představení, projektových vyučování a akcí pořádaných městskou knihovnou.

Vzdělávací předmět je rozšířen o nepovinný předmět Cvičení z českého jazyka, jenž se vyučuje 1 hodinu týdně.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; kreativita
 - Sociální rozvoj – komunikace
 - Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – Evropa a svět nás zajímá
- Multikulturní výchova (MKV) – kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita

- Mediální výchova (MEV) – Receptivní činnosti – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; stavba mediálních sdělení; vnímání autora mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti
- Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k rozvíjení dovedností potřebných k osvojování učiva (vhodné metody a způsoby),
- k osvojení si základních strategií učení v oblasti jazyka a komunikace,
- k vyhledávání a třídění informací (jazykové příručky, internet) a k jejich využívání v procesu učení i praktickém životě,
- k prohlubování schopností pracovat s textem a porozumět mu,
- ke schopnosti zobecňovat, abstrahovat a porovnávat jednotlivé jevy, uvádět věci do souvislostí,
- k používání obecně užívaných mluvnických a literárních pojmů,
- k praktické aplikaci naučených pravidel pravopisu,
- k poznávání smyslu a cíle učení (mateřský jazyk).

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k dovednostem nalézat chyby v textu, odůvodnit správné řešení a aplikovat správné řešení při obdobných problémových situacích,
- k využívání získaných vědomostí a dovedností k hledání různých variant řešení problémů, k využívání vlastních úsudků a zkušeností,
- k užívání logických postupů v jazykovém učivu.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k rozvíjení dovedností vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně,
- ke srozumitelné formulaci a vyjádření vlastních myšlenek a názorů (ústně i písemně),
- k praktickému využívání poznatků o jazyce a slohu (úřední styk, kultivovaný projev),
- k zapojování se do diskuse a k vhodné argumentaci a obhajobě vlastních názorů,
- k aktivnímu zapojení se do společenského a kulturního dění,
- k využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření kvalitních mezilidských vztahů,

- k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného problému,
- k respektování různých názorů,
- k umění požádat o pomoc či v případě potřeby k jejímu poskytnutí.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k ujasňování si vlastního pohledu na svět, k respektování názorů druhých,
- k respektování, ochraně a ocenění našich tradic, kulturního i historického dědictví,
- k pozitivnímu postoji k literárním dílům.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k dodržování hygieny práce a bezpečnostních pravidel,
- k využívání získaných znalostí a zkušeností v běžné praxi s ohledem na jejich vlastní budoucí profesní zaměření.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů,
- k vytváření příležitostí, ve kterých žáci rozvíjejí komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volí vhodné jazykové a technologické prostředky,
- k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby,
- ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu ve vzorových textech a snaží se zdůvodnit jejich užití	Obecné výklady o jazyce	Úvod o českém jazyce – rozvrstvení národního jazyka	
– dle svých schopností pracuje s Pravidly českého pravopisu, s jejich pomocí se učí ověřovat jednotlivé pravopisné jevy	Jazykové příručky	Jazykové příručky – Pravidla českého pravopisu	
– pozná první způsob obohacování slovní zásoby (= odvozování) – provádí rozbor stavby slova u neproblematických slov	Obohacování slovní zásoby	Stavba slova – kořen, předpony, přípony, koncovky – slova příbuzná	
– správně třídí neproblematické slovní druhy – dokáže určit základní slovesné kategorie, začíná správně tvořit tvary podmiňovacího způsobu – určuje mluvnické kategorie podstatných jmen, dělí podstatná jména na abstraktní a konkrétní – určuje mluvnické kategorie přídavných jmen tvrdých a měkkých, dle svých schopností určuje a skloňuje přídavná jména přivlastňovací – dle svých schopností tvoří spisovné tvary 2. a 3. stupně přídavných jmen – vyhledává v textu probraná zájmena, dokáže určit jejich druh – dle svých schopností správně skloňuje a tvoří spisovné tvarů probraných zájmen	Tvarosloví	Slovní druhy ohebné – mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen, podstatná jména abstraktní a konkrétní – druhy a vzory přídavných jmen, jejich skloňování a stupňování – druhy zájmen, skloňování vybraných druhů II. úroveň – různá slovnědruhovát platnost slov v kontextu – podstatná jména pomnožná, hromadná a látková – jmenné tvary přídavných jmen	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu MKV – multikulturalita – významná propedeutická funkce českého jazyka při osvojování a užívání cizích jazyků MpV Cizí jazyky – česká mluvnická pravidla jako východisko pro studium cizích jazyků Informatika – výukové programy českého jazyka

– najde ve větě základní skladební dvojici a určí druh přísudku – najde ve větě neproblematické příklady předmětu, příslovečného určení a přívlastku – dle svých schopností rozlišuje předmět od příslovečného určení a přívlastku neshodného – ve větě určuje probrané větné členy, vztahy mezi jednotlivými členy zaznamenává do grafu	Skladba	Větné členy – věta holá a rozvitá – podmět a přísudek (slovesný jednoduchý, jmenný se sponou, jmenný beze spony, citoslovečný) – předmět, příslovečné určení místa, času a způsobu – přívlastek shodný, přívlastek neshodný vyjádřený podstatným jménem – grafický záznam věty, skladební dvojice	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – multikulturalita MpV Matematika – zvládnutí algoritmu a logického myšlení pro pochopení syntaktických vztahů Cizí jazyky Informatika
– aplikuje základní pravidla o shodě přísudku s podmětem, dle svých schopností aplikuje pravidla o shodě přísudku s několikanásobným podmětem – aplikuje pravidla psaní u/ú/ů a probíraných předpon, dle svých schopností aplikuje pravidla pro psaní skupin souhlásek pomocí rozboru stavby slova – aplikuje pravidla o vyjmenovaných a příbuzných slovech – aplikuje pravidla pro psaní koncovek podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých, dle svých schopností tvoří spisovné tvary přídavných jmen přívlastňovacích, vytvoří spisovný tvar probraných zájmen – aplikuje pravidla pravopisu bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně, dle svých schopností se pokouší o správnou aplikaci pravidel pro psaní předložek s/z a předpon s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, zná nejdůležitější	Pravopis lexikální, morfologický, slootovorný a syntaktický	Pravopis – shoda podmětu i podmětu několikanásobného s přísudkem, přítomný čas u sloves – u/ú/ů ve slovech domácích i přejatých – předpony nad-, pod-, před-, od-, roz-, bez-, ob-, skupiny souhlásek – vyjmenovaná slova – koncovky podstatných a přídavných jmen, pravopis zájmen – skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně – předložky s/z a předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Informatika

výjimky			
---------	--	--	--

Komunikační a slohová výchova

– zná základní výrazové prostředky popisu a snaží se je využívat, vyhýbá se opakování sloves být a mít – výstižně popisuje předměty a jejich části – v popisu osoby popisuje vzhled – všímá si vnějších rysů	Popis	Popis předmětu a osoby – výrazové prostředky, důraz na názornost, návaznost, přesnost II. úroveň – popis pokoje, budovy	PT MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení – výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných a společensky a situačně vhodných sdělení OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak
– dokáže vyjmenovat všechny obvyklé části osobního dopisu, zná jeho ustálenou formu – vytvoří osobní dopis neoficiální – zná možnosti elektronické korespondence a další možnosti posílání zpráv a informací ovládá postupy používání jednoduché elektronické korespondence oficiálního charakteru – vhodně volí jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci a k adresátovi	Dopis	Dopis osobní – osobní dopis oficiální a neoficiální – elektronická korespondence, SMS, MMS, pohlednice, telegram , E-MAIL	PT MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita MpV Informatika
– zná rozdíl mezi zprávou a oznámením – dokáže vytvořit stručnou zprávu a oznámení – vytvoří jednoduchou zprávu a oznámení v textovém editoru	Zpráva a oznámení	Zpráva a oznámení – jednotlivé druhy oznámení (např. pozvánka), aplikace pro psaní pozvánky – psaní, oprava textu – základní typografická pravidla – písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva – zarovnání odstavce – vložení a úprava obrázku	PT MEV – Receptivní činnosti – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením MEV – Receptivní činnosti – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – rozdíl mezi reklamou a zprávou MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení

		– práce s tabulátory – vložení, pohyb, úprava – sloupce – rozdělení stránky nebo části stránky na sloupce	
– vysvětlí rozdíl mezi výpiskem a výtahem, dle svých schopností se orientuje v odborném textu – vyhledává klíčová slova, dle svých schopností se pokouší o pochopení základního smyslu textu a o vypsání nejdůležitějších informací, formuluje hlavní myšlenky textu	Práce s odbornými texty	Výpisky a výtah – reprodukce textu, klíčová slova – výpisky, výtah, citát	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium MpV Dějepis, zeměpis, přírodopis, fyzika – orientace v textu, klíčová slova, nejdůležitější informace
– na základě znalostí učiva o slohových postupech vytvoří jazykově a věcně správný a srozumitelný souvislý psaný text – orientuje se v neznámém jednodušším textu, dle svých schopností se mu snaží porozumět, přemýšlí o něm – vyhledává a formuluje hlavní myšlenky textu – klade si otázky související s textem, snaží se na ně odpovědět	Práce s textem	Práce s textem – technika psaní, dodržování slohových postupů, přehlednost, přesnost, jazyková a věcná správnost, srozumitelnost vyjadřování – orientace v textu, vyhledávání podstatných informací – tvorba otázek vztahujících se k textu, formulace odpovědí	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
– jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích – zná pravidla bezpečného a slušného telefonování	Mluvené jazykové projevy	Mluvené jazykové projevy – jednoduchá sdělení – žádost o pomoc, prosba, omluva, poděkování, informace, ... – telefonický rozhovor, vzkaz na záznamník	OSV – Sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika a výraz řeči) – komunikace v různých situacích

Literární výchova

– pozná pohádku, její znaky a druhy – na základě četby pohádek si upevňuje mravní hodnoty a rozdíl mezi dobrem	Umělecká literatura (Epické žánry)	Pohádky – výklad pojmu „pohádka“, postavy, znaky a druhy pohádek	MpV Výtvarná výchova – výtvarné zpracování
---	--	---	---

- a zlem – zná nejznámější tvůrce pohádek		– nejznámější pohádkáři – výchovné využití pohádek	
– pozná báji, vyjmenuje její hlavní znaky – dokáže rozlišit mýty antické a biblické, zná nejznámější knihy bájí – dle svých schopností nalézá shody a rozdíly mezi bájemi a pohádkami	Umělecká literatura (Epické žánry)	Báje – výklad pojmu „báje“, hlavní znaky, knihy bájí – mytologie – mýty antické a biblické – shody a rozdíly mezi bájemi a pohádkami	PT VMS – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost národů Evropy MpV Dějepis – mytické představy o vzniku člověka a světa Výtvarná výchova
– pozná pověst a vyhledává její hlavní znaky, dokáže rozlišit jednotlivé druhy pověstí – zná nejznámější knihy pověstí – z vlastní četby čerpá poučení o historii regionu – dle svých schopností nalézá shody a rozdíly mezi pověstmi, bájemi a pohádkami	Umělecká literatura (Epické žánry)	Pověsti – výklad pojmu „pověst“, hlavní znaky a druhy, knihy pověstí – pověsti regionální – srovnání pohádek, bájí a pověstí	PT MKV – kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení MpV Občanská výchova – výchova k vlastenectví, zvyky a tradice regionu Dějepis – konkrétní historické osobnosti a místa regionu Výtvarná výchova
– pozná bajku a dokáže určit její hlavní znaky, zná nejznámější bajkaře – na základě četby a poslechu bajek dokáže formulovat mravní ponaučení a snaží se s ním ztotožnit	Umělecká literatura (Epické žánry)	Bajky – výklad pojmu „bajka“, hlavní znaky – mravní poučení	MpV Výtvarná výchova
– dokáže prožít a procítit literární text – dle svých schopností přečtený text reprodukuje, formuluje jeho hlavní myšlenky – na základě své čtenářské vyspělosti a zájmu vybírá napříč literárními žánry knihy k vlastní souvislé četbě,	Práce s literárním textem	Práce s literárním textem – soustředěný poslech a výrazná četba s porozuměním – reprodukce textu, jeho forma a obsah – dílna čtení – rozvíjení čtenářských strategií a dovedností – dramatizace literárního textu	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – cvičení aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální sdělování (technika a výraz řeči)

prezentuje získané čtenářské zkušenosti a prožitky a formuluje názory na knihu – pracuje s online katalogem knihovny – orientuje se na webových stránkách veřejné knihovny – zdramatizuje ukázkou literárního textu – formuluje dojmy z návštěvy divadelního nebo filmového představení		– různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – online půjčování knih a časopisů – školní knihovna	
---	--	---	--

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– ve větě vyhledává podstatná jména pomnožná, hromadná a látková – dle svých schopností tvoří a používá zvláštní tvary pro skloňování podstatných jmen označujících části těla – rozpozná jmenné tvary přídavných jmen, tvoří je a správně používá, stupňuje přídavná jména – správně skloňuje zájmena, tvoří spisovné tvary zájmen – zná druhy číslovek, skloňuje číslovky základní s důrazem na číslovky „dvě, obě“ – určuje probrané slovesné kategorie, dle svých schopností tvoří správné tvary trpného rodu – rozlišuje slovesný vid dokonavý a nedokonavý, dle svých schopností tvoří vidové dvojice	Tvarosloví	Slovní druhy ohebné – podstatná jména pomnožná, hromadná a látková – podstatná jména označující části těla – jmenné tvary přídavných jmen, stupňování – druhy a skloňování zájmen – druhy číslovek, skloňování číslovek základních – slovesné kategorie, slovesný rod a vid II. úroveň – zájmeno „jenž“, skloňování zájmen neurčitých a záporných – vzory číslovek, skloňování číslovek řadových, druhových a násobných	PT MKV – multikulturalita – významná propedeutická funkce českého jazyka při osvojování a užívání cizích jazyků OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu MpV Informatika – výukové programy českého jazyka Matematika – spisovná podoba číslovek základních Cizí jazyky – česká mluvnická pravidla jako východisko pro studium cizích jazyků
– rozezná druhy vět podle postoje mluvčího a správně je používá – zná druhy přísudku, vyhledává je v textu a dle svých schopností určuje – ve větě vyhledává podměty vyjádřené různými slovními druhy – ve větě dle svých schopností nachází přívlastek neshodný, doplněk, příslovečné určení míry – určuje základní i rozvíjející větné členy	Skladba	Věta jednoduchá a souvětí – větné členy a vedlejší věty – druhy vět podle postoje mluvčího – druhy přísudku, vyjádření podmětu různými slovními druhy – větné členy rozvíjející – příslovečné určení míry, přívlastek neshodný, doplněk – skladební dvojice – věta hlavní a vedlejší, interpunkce	PT MKV – multikulturalita OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Matematika – zvládnutí algoritmu a logického myšlení pro pochopení syntaktických vztahů

- a vztahy mezi nimi – odliší větu jednoduchou od souvětí, rozlišuje v souvětí větu hlavní a vedlejší – zná základní pravidla o psaní čárky v jednoduchém souvětí – pomocí spojovacích výrazů, pomocných otázek a charakteristických znaků určuje dle svých možností jednotlivé druhy vedlejších vět		- v jednoduchém souvětí – druhy vedlejších vět II. úroveň – věty jednočlenné a dvojčlenné – větný ekvivalent – přívlastek postupně rozvíjející	Informatika Cizí jazyky
– ovládá a aplikuje základní pravidla o shodě přísudku s několikanásobným podmětem – v praxi správně aplikuje pravidla pro psaní skupin souhlásek a předpon s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, zná nejdůležitější výjimky, rozlišuje základní významové dvojice – zná pravidla pro psaní jednoslovných vlastních jmen, učí se pravidla pro psaní víceslovných názvů a za pomoci pouček tato pravidla aplikuje v praxi – dle svých schopností aplikuje poznatky z pravidel pravopisu lexikálního, slovotvorného, morfologického a syntaktického ve větě jednoduché	Pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický	Pravopis – shoda Po i Po několikanásobného s přísudkem, přítomný čas u sloves – vyjmenovaná slova – u/ú/ů ve slovech domácích i přejatých, skupiny souhlásek – předložky s/z, předpony s-/se, z-/ze-, vz-/vze- – skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně – koncovky podstatných a přídavných jmen, pravopis zájmen a číslovek – velká písmena	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Dějepis – spisovná podoba názvů z historie Občanská výchova – spisovná podoba názvů institucí a názvů svátků Zeměpis – spisovná podoba zeměpisných názvů Informatika

Komunikační a slohová výchova

– zná a využívá základní výrazové prostředky vypravování, pozornost věnuje pestrému výběru dějových sloves – vytvoří heslovitou osnovu – klade důraz na dějové napětí v textu (zápletky, vyvrcholení, rozuzlení) – dle svých schopností zkouší správně tvořit přímou řeč a začleňuje ji vhodně	Vypravování	Vypravování – osnova, stavba vypravování – zajímavý námět, výrazové prostředky, dějové napětí – řeč přímá a nepřímá II. úroveň – užití přítomného času a krátkých vět pro zvýšení napětí	PT MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení – výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných a společensky a situačně vhodných sdělení OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak
---	--------------------	--	---

do textu			
– využívá základní výrazové prostředky popisu, vyhýbá se opakování sloves být a mít – dokáže najít ústřední motiv uměleckého díla, všímá si detailů a barev, slovy vystihuje dojmy, které v něm dílo vyvolává – v popisu pracovního postupu si uvědomuje nutnost dodržení pořadí jednotlivých úkonů, snaží se o co nejpřesnější vystižení popisované činnosti	Popis	Popis uměleckého díla a pracovního postupu – ústřední motiv, detaily, barvy, kontrasty – výrazové prostředky, důraz na názornost, návaznost, přesnost	PT MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita MpV Výtvarná výchova – pochopení a vlastní hodnocení kvality a významu jednotlivých obrazů či soch Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů – vlastní praktické činnosti
– porovnává výpisek a výtah, formuluje jejich společné znaky i odlišnosti – dokáže se zorientovat v jednodušším odborném textu a vyhledat klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, usiluje o výstižnost, srozumitelnost a stručnost – samostatně vyhledává neznámé odborné názvy ve Slovníku cizích slov – v textovém editoru napíše text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevře existující soubor, upraví vlastnosti písma a odstavce, vloží obrázek, změní jeho vlastnost a umístí jej v textu, pracuje se sloupci – vloží změny na stejné místo nebo jinam, případně pod jiným názvem	Práce s odbornými texty	Výtah a výpisky – porovnání rozdílů a shod – stručnost ve vedení záznamů – zpracování výpisků a výtahu pomocí textového editoru – seznamy, obsahy, odrážky	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium MpV Dějepis, zeměpis, přírodopis, fyzika – orientace v textu, klíčová slova, nejdůležitější informace – stručnost ve vedení záznamů
– na základě znalostí učiva o slohových postupech vytvoří jazykově a věcně správný a srozumitelný souvislý psaný text – samostatně pracuje s neznámým jednodušším textem, snaží se mu	Práce s textem	Práce s textem – technika psaní, dodržování slohových postupů, přehlednost, přesnost, jazyková a věcná správnost, srozumitelnost vyjadřování – orientace v textu, vyhledávání	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

porozumět, přemýšlí o něm – klade si otázky související s textem, hledá na ně odpovědi		podstatných informací – tvorba otázek vztahujících se k textu, formulace odpovědí	
--	--	---	--

Literární výchova

– definuje základní pojmy týkající se teorie literatury – dokáže vysvětlit rozdíly mezi poezií a prózou – zná literární druhy, vyjmenuje základní literární žánry, dříve probrané literární žánry definuje – převede ukázkou literárního textu do jiného žánru	Teorie literatury	Teorie literatury – literatura a ústní lidová slovesnost – literatura umělecká a věcná, jejich funkce – formy literatury – próza, poezie, drama – verš, rým, druhy rýmu – literární druhy – lyrika, epika, drama – literární žánry	
– stručně charakterizuje věcnou literaturu a její funkci – zná základní žánry literatury faktu, charakterizuje jejich hlavní znaky	Věcná literatura	Kronika, životopis, cestopis, fejeton – výklad pojmu „věcná literatura“ – literatura faktu – kronika, životopis, cestopis	MpV Dějepis – kroniky a životopisy osobností naší minulosti Zeměpis – cestopisy
– pozná legendy, vyhledává jejich hlavní znaky – pozná povídku a román, vyjmenuje jejich hlavní znaky a druhy, formuluje shody a rozdíly	Umělecká literatura (Epické žánry)	Legendy, povídky a román – výklad pojmů „legenda“, „povídka“ a „román“, jejich znaky – druhy povídek a románů	
– dle svých schopností provádí formální rozbor básní, u jednoduchých příkladů určí jednotlivé druhy rýmů, vyhledává základní básnické prostředky v textu	Umělecká literatura (Lyrické žánry)	Lyrika – rozbor básní – básnické prostředky	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání a soustředění
– vyjmenuje dramatické a hudebně-dramatické žánry – zná výstavbu textu divadelní hry – formuluje rozdíly mezi divadelní hrou a filmovým zpracováním	Umělecká literatura (Dramatické žánry)	Divadlo a film – žánry – výstavba textu divadelní hry a scénáře, dialog a monolog – další kulturní instituce	PT MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu

– vyjmenuje základní kulturní instituce, zná jejich zaměření, chápe jejich funkci			
– dokáže prožít a procítit literární text – dle svých schopností reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje formu a obsah, formuluje jeho hlavní myšlenky – na základě své čtenářské vyspělosti a zájmu vybírá napříč literárními žánry knihy k vlastní souvislé četbě, prezentuje získané čtenářské zkušenosti a prožitky a formuluje názory na knihu – se snahou o umělecký dojem přednese ukázkou prozaického či poetického textu – formuluje názory a dojmy z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – vytvoří digitální obsah ve formátu prezentace	Práce s literárním textem	Práce s literárním textem – soustředěný poslech a výrazná četba s porozuměním – reprodukce textu, jeho forma a obsah – dílna čtení – rozvíjení čtenářských strategií a dovedností – umělecký přednes prozaických a poetických textů – různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – ústní prezentace o přečtené knize, podpořená prezentací digitální	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – cvičení aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální sdělování (technika a výraz řeči) OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání a cvičení dovedností zapamatování

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– spisovně vyslovuje česká slova, zná problematiku spodoby znělosti, rozlišuje písemnou a zvukovou podobu jazyka	Zvuková stránka jazyka – hláskosloví	Zvuková stránka slova a věty – spisovná a nespisovná výslovnost – spodoba znělosti, třídění hlásek, hlásky znělé a neznělé – přepis do zvukové podoby	
– zná základní způsoby obohacování slovní zásoby, v textu vyhledává slova odvozená, složeniny a zkratky – chápe význam odvozování pro pravidla pravopisná, provádí rozbor stavby slova	Nauka o slovní zásobě – Obohacování slovní zásoby	Tvoření slov – způsoby obohacování slovní zásoby – odvozování pomocí přípon a předpon, skládání, zkracování	MpV Cizí jazyky – přejímání cizích slov jako jeden ze způsobů obohacování slovní zásoby Zeměpis – zkratky názvů některých států Občanská výchova – zkratky některých institucí a politických stran
– vysvětlí rozdíl mezi slovem a souslovím, rozumí nejznámějším rčením a příslovím a vhodně je používá – rozlišuje slova neutrální a příznaková, jednoznačná a mnohoznačná, u slov mnohoznačných uvádí jejich jednotlivé významy – rozlišuje slova nadřazená, podřazená a souřadná – vysvětlí rozdíl mezi synonymem a antonymem, se zřetelem na danou komunikační situaci dokáže zvolit vhodné synonymum z různých vrstev jazyka – vyhledává v textu odborné názvy,	Nauka o slovní zásobě – Nauka o významu slov	Význam slov – slovo a sousloví – významové souvislosti slov – slova příznaková a neutrální – slova jednoznačná a mnohoznačná – slova nadřazená, podřazená, souřadná – synonyma a antonyma – odborné názvy – metafora, metonymie II. úroveň – homonyma, synekdocha	MpV Dějepis, zeměpis, přírodopis, matematika, fyzika – práce s odbornými názvy, postupné pronikání do jednotlivých terminologií

zařazuje je do dané terminologie			
– správně třídí všechny slovní druhy – vyhledává v textu příslovce a určuje jejich druh, tvoří spisovné tvary 2. a 3. stupně příslovčí, rozporná v textu příslovečnou spřežku – nachází v textu jednoduché příklady předložek, spojek, částic a citoslovcí	Tvarosloví	Slovní druhy ohebné a neohebné – prohlubování učiva o slovních druzích – druhy a stupňování příslovčí, příslovečné spřežky – předložky, spojky, částice, citoslovce	MpV Informatika Cizí jazyky – česká mluvnická pravidla jako východisko pro studium cizích jazyků
– rozezná větu jednočlennou a dvojčlennou, uvědomuje si jejich využití při výstavbě jazykových projevů – ve větách určuje základní i rozvíjející větné členy, pozná a určí ve větě několikanásobný větný člen – prohlubuje svou znalost doplňku a příslovečného určení účelu, příčiny, podmínky a přípustky a ve větě zkouší nalézt vhodné příklady – rozlišuje a určuje jednotlivé druhy vedlejších vět, v textu najde vedlejší větu vloženou – v souvětí rozlišuje věty hlavní a vedlejší, určí druh souvětí – zná poměry mezi větami hlavními a základní spojky jednotlivých poměrů – na základě znalostí o souvětí dokáže vytvořit grafické znázornění stavby jednoduchých souvětí	Skladba	Věta jednoduchá, souvětí podřadné a souřadné – věty dvojčlenné a jednočlenné, větný ekvivalent – větné členy a příslušné vedlejší věty – vedlejší věta vložená do věty hlavní – spojky podřadivé a souřadivé, souvětí podřadné a souřadné – významové poměry mezi větami hlavními a ve větných členech několikanásobných – grafické znázornění vztahů v souvětí – přívlástek postupně rozvíjející II. úroveň – těsný a volný, větné členy ve vztahu přístavkovém – příslovečné určení účelu, příčiny, podmínky, přípustky – převádění vedlejších vět na větné členy a naopak – vedlejší věta vložená mezi dvě věty hlavní	PT MKV – multikulturalita – významná propedeutická funkce českého jazyka při osvojování a užívání cizích jazyků OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu MpV Matematika – zvládnutí algoritmu a logického myšlení pro pochopení syntaktických vztahů Informatika Cizí jazyky
– prohlubuje svou znalost pravidel pro psaní víceslovných názvů a za pomoci pouček tato pravidla aplikuje v praxi – prohlubuje svou znalost pravidel o psaní čárky v jednoduchém souvětí	Pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický a syntaktický	Pravopis – shoda Po i Po několikanásobného s přísudkem, přítomný čas u sloves – vyjmenovaná slova – u/ú/ů ve slovech domácích i přejatých,	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV

podřadném a souřadném – v písemném projevu dle svých schopností aplikuje poznatky z pravidel pravopisu lexikálního, slovtvorného, morfologického a syntaktického ve větě jednoduché a souvětí – vyhledává gramatická pravidla v online jazykových příručkách, ověřuje si správný pravopis, zjišťuje význam slov		skupiny souhlásek – předložky s/z, předpony s-/se, z-/ze-, vz-/vze- – skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně – koncovky podstatných a přídavných jmen, pravopis zájmen a číslovek – velká písmena – interpunkce v souvětí, čárka před „a“ a „nebo“ – online slovníky, Internetová jazyková příručka	Zeměpis – spisovná podoba zeměpisných názvů Dějepis – spisovná podoba jmen historických osobností a událostí Informatika
---	--	---	--

Komunikační a slohová výchova

– využívá základní výrazové prostředky popisu, vyhýbá se opakování sloves být a mít – vysvětlí rozdíl mezi popisem prostým, odborným a subjektivně zabarveným – při popisu přírody si všímá detailů a barev, slovy vystihuje dojmy, které v něm příroda vyvolává, zapojuje vlastní fantazii	Popis	Popis subjektivně zabarvený (líčení) – srovnání popisu prostého, odborného a subjektivně zabarveného – básnické prostředky líčení, zapojení fantazie	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení – výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných a společensky a situačně vhodných sdělení MpV Výtvarná a hudební výchova – působení hudby, uvědomování si pocitů, které hudba vyvolává, výtvarné ztvárnění Přírodopis – upevňování vztahu k přírodě, citlivé vystižení dojmů z přírody
– rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou – všímá si vnějších rysů osoby, usuzuje z nich na některé vlastnosti vnitřní – psychické	Charakteristika	Charakteristika – charakteristika vnější a vnitřní, přímá a nepřímá – vystižení povahy člověka, jeho	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení

– z nepřímé charakteristiky usuzuje na vlastnosti popisovaného člověka – dbá na výběr vhodných pojmenování		schopností, zájmů a vlastností – výběr vhodných výrazů – vyjadřování pomocí rčení, využívání přirovnání, přísloví a pořekadel II. úroveň – charakteristika literárních postav	MpV Občanská výchova – lidská důstojnost – posilování kladných lidských vztahů, důraz na kladné lidské vlastnosti a schopnosti – uvědomování si sebe sama, formulování vlastních názorů a postojů
– využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří otázky, výpisky nebo výtah z textu – vypisuje nejdůležitější informace, usiluje o výstižnost, srozumitelnost a stručnost – zná základní rysy výkladu – samostatně vyhledává neznámé odborné názvy ve Slovníku spisovné češtiny a Slovníku cizích slov	Práce s odbornými texty	Výklad – práce s odborným textem – klíčová slova, výpisek, výtah, citát – základní rysy výkladu II. úroveň – stavba výkladového textu	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium MpV Dějepis, zeměpis, přírodopis, fyzika – práce s odbornými názvy, postupné pronikání do jednotlivých terminologií – orientace v textu, nejdůležitější informace – stručnost ve vedení záznamů, logická stavba a členění textu
– na základě znalostí učiva o slohových postupech vytvoří jazykově a věcně správný a srozumitelný souvislý psaný text – samostatně pracuje s neznámým složitějším textem, dle svých schopností se mu snaží porozumět, přemýšlí o něm – hledá jeho vzájemné vnitřní souvislosti, klade si otázky, hledá na ně odpovědi	Práce s textem	Práce s textem – technika psaní, dodržování slohových postupů, přehlednost, přesnost, jazyková a věcná správnost, srozumitelnost vyjadřování – orientace v textu, vyhledávání podstatných informací, vnitřních souvislostí – formulace odpovědí na otázky vztahující se k textu	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
– připraví a ústně přednese krátký souvislý spisovný projev na určité téma – vytvoří podpůrnou digitální prezentaci	Mluvené jazykové projevy	Mluvené jazykové projevy – výcvik v mluvených projevech (spisovnost, přehlednost, uspořádanost, logická struktura, srozumitelnost a plynulost vyjadřování)	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – cvičení aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální sdělování (technika a výraz řeči)

		– mluvní cvičení na zvolené téma, podpořené prezentací digitální	
--	--	---	--

Literární výchova

– začíná vnímat vývoj literatury na pozadí historického vývoje společnosti, vyjmenuje první písemné památky vzniklé na našem území	Vývoj české literatury	Nejstarší česká literatura – období před vznikem česky psané literatury – počátky a rozvoj česky psané literatury	MpV Dějepis – kroniky, životopisy osobností naší minulosti – vývoj literatury na pozadí historického vývoje společnosti
– stručně charakterizuje probrané literární směry – uvědomuje si význam osobnosti J. A. Komenského – s důrazem na činnost literární	Vývoj české literatury	Literatura období renesance a baroka – renesance – baroko – Jan Amos Komenský	MpV Dějepis
– uvědomuje si význam národního obrození pro vytvoření novodobého českého národa a pro rozvoj českého jazyka, literatury a kultury – zná významné představitele národního obrození	Vývoj české literatury	Literatura národního obrození, romantismus – národní obrození – cíl – Josef Kajetán Tyl – Karel Jaromír Erben – Karel Hynek Mácha – Karel Havlíček Borovský – Božena Němcová	PT MEV – Receptivní činnosti – vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů, výrazové prostředky, výběr obrazů a zvuků z hlediska záměru autora MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti – role dokumentárního filmu pro přiblížení života a tvorby literární osobnosti MKV – kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení MpV Dějepis
– vyjmenuje literární generace 2. poloviny 19. stol., uvede jejich významné představitele	Vývoj české literatury	Literatura 2. poloviny 19. století – literární generace, představitelé	MpV Výtvarná výchova – vlastní výtvarná tvorba inspirovaná četbou

			Dějepis
– vyjmenuje probrané literární směry a jejich významné představitele	Vývoj světové literatury	Světová literatura – renesance a klasicismus – romantismus a kritický realismus	
– dokáže prožít a procítit literární text – reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, formuluje jeho hlavní myšlenky – na základě své čtenářské vyspělosti a zájmu vybírá napříč literárními žánry vhodné knihy k vlastní souvislé četbě, prezentuje získané čtenářské zkušenosti a prožitky a formuluje názory na knihu – zdramatizuje ukázkou literárního textu – formuluje názory a dojmy z návštěvy divadelního nebo filmového představení a porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Práce s literárním textem	Práce s literárním textem – soustředěný poslech a výrazná četba s porozuměním – dílna čtení – rozvíjení čtenářských strategií a dovedností – dramatizace literárního textu – reprodukce textu, popis struktury a jazyka literárního díla, interpretace smyslu díla – různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – cvičení aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální sdělování (technika a výraz řeči)

Jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití – vyjmenuje slovanské jazyky	Obecné výklady o jazyce	Obecné výklady o jazyce – slovanské jazyky – útvary českého jazyka II. úroveň – vývoj českého jazyka	
– samostatně využívá Internetovou jazykovou příručku k ověření správnosti a k rozšíření svých znalostí	Jazykové příručky	Jazykové příručky – Internetová jazyková příručka – slovníky on-line	
– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje písemnou a zvukovou podobu jazyka	Zvuková stránka jazyka – hláskosloví	Zvuková stránka slova a věty – třídění hlásek, souhlásky znělé a neznělé – přepis do zvukové podoby – slovní přízvuk, větná melodie	
– rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, zná zásady tvoření českých slov	Nauka o slovní zásobě – Obohacování slovní zásoby	Tvoření slov – rozbor morfematický – způsoby obohacování slovní zásoby II. úroveň – rozbor slovotvorný	MpV Zeměpis – zkratky názvů některých států Občanská výchova – zkratky některých institucí a politických stran
– využívá znalostí o věcném významu slov – rozpoznává přenesená pojmenování	Nauka o slovní zásobě – Nauka o významu slov	Význam slov – slova jednoznačná a mnohoznačná – metafora, metonymie, synekdocha – synonyma, antonyma, homonyma – přenášení významu	MpV Dějepis, zeměpis, přírodopis, matematika, fyzika – práce s odbornými názvy, postupné pronikání do jednotlivých terminologií
– správně třídí slovní druhy, určí mluvnické významy slovních druhů ohebných, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné	Tvarosloví	Slovní druhy ohebné a neohebné, slova přejatá – slovní druhy ohebné i neohebné, mluvnické kategorie ohebných slov,	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných

komunikační situaci – uveďte příklady nejběžnějších přejatých obecných jmen, skloňuje je		různá slovnědruhovát platnost slov v kontextu – zájmeno „jenž“ – nepravidelná slovesa – slova přejatá, výslovnost a pravopis, skloňování vybraných přejatých jmen obecných II. úroveň – odchylky ve skloňování podstatných jmen, kolísání ve skloňování – skloňování vybraných vlastních jmen osobních a místních – psaní, výslovnost a skloňování vybraných cizích vlastních jmen – skloňování zájmen „týž, tentýž“ – slovesné třídy	na látku předmětu MKV – multikulturalita – významná propedeutická funkce českého jazyka při osvojování a užívání cizích jazyků MpV Informatika – výukové programy českého jazyka Cizí jazyky – česká mluvnická pravidla jako východisko pro studium cizích jazyků – slova přejatá, výslovnost a pravopis
– rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí – zvládá algoritmy pro pochopení gramatických a syntaktických vztahů	Skladba	Věta jednoduchá, souvětí podřadné a souřadné – věta jednoduchá a souvětí – větné členy a příslušné vedlejší věty – přívlastek těsný a volný, přístavek – významové poměry – souvětí složité, grafické znázornění II. úroveň – zápor – významové poměry mezi souřadně spojenými větami vedlejšími – zvláštnosti větné skladby – pořádek slov ve větě	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – multikulturalita MpV Matematika – zvládnutí algoritmu a logického myšlení pro pochopení gramatických a syntaktických vztahů Informatika Cizí jazyky
– v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí – prohlubuje svou znalost pravidel o psaní čárky v souvětí i ve větě	Pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický	Pravopis – upevňování a prohlubování znalostí českého pravopisu – interpunkce v souvětí, čárka před „a“ a „nebo“ – interpunkce ve větě jednoduché	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Zeměpis, dějepis, občanská výchova

jednoduché			– spisovná podoba příslušných názvů Informatika
------------	--	--	--

Komunikační a slohová výchova

– při tvorbě jazykových projevů využívá svých znalostí o slohotvorných činitelích, odlišuje spisovný a nespisovný projev a podle komunikační situace vhodně užívá příslušné jazykové prostředky – orientuje se v nabídce základních funkčních stylů	Obecné výklady o slohu	Obecné výklady o slohu – slohotvorní činitelé – postoj mluvčího ke sdělovanému obsahu a způsoby jeho vyjádření, jazykové prostředky – jazykový styl – sloh, základní funkční styly, příslušné slohové útvary	
– správně volí slohové postupy a jazykové prostředky pro jednotlivé funkční styly – na základě poznatků o stylu (jazykové prostředky, slohové postupy, funkční styly) rozebírá a hodnotí texty umělecké i věcné – seznamuje se se základními výrazovými prostředky a výstavbou textu úvahy, strukturovaného životopisu a úředního dopisu – vytvoří úřední dopis v textovém editoru – využije znalosti o výstavbě textu úvahy a vytvoří vlastní úvahu v textovém editoru	Slohové postupy v různých funkčních stylech	Slohové postupy – slohové postupy, slohové útvary, příslušné jazykové prostředky – úřední dopis – žádost, objednávka, stížnost – práce s textovým editorem – úvaha – výrazové prostředky, stavba textu, uplatnění vlastních zkušeností, postojů	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak MpV Informatika – základy e-mailové korespondence – vyhledávání informací Pracovní činnosti – Volba povolání – vlastní životopis, písemný styk s institucemi Občanská výchova – uvědomování si sebe sama, formulování vlastních názorů a postojů
– chápe význam masmédií, využívá jejich přínos, ale kriticky hodnotí jejich vliv, uvědomuje si možnost manipulativní komunikace masmédií – odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými	Mediální výchova	Mediální sdělení, publicistika – vliv médií, mediální gramotnost, prostředky manipulativní komunikace – praktické, věcné a kritické naslouchání a čtení – vztah gramotnosti mediální a finanční, preventivní funkce mediální a finanční	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování MEV – Receptivní činnosti – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke

informačními zdroji – nenechá se manipulovat reklamou a lákavými obchodními nabídkami – charakterizuje rozdíl mezi zpravodajstvím a publicistikou – zná základní útvary publicistiky – kriticky hodnotí rizika spojená s užíváním digitálních technologií – kriticky hodnotí přínos digitálních technologií pro lidskou společnost		gramotnosti – zpravodajství a publicistika – publicistické útvary (např. reportáž, recenze, interview) – fejeton – beletristický publicistický útvar	zpravodajství a reklamě MEV – Receptivní činnosti – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce MEV – Receptivní činnosti – stavba mediálních sdělení MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení – výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných a společensky a situačně vhodných sdělení MpV Občanská výchova – osobní finance a rozpočet, jeho plánování a vyhodnocování Informatika – internet
– využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – na základě osvojených znalostí základů stylistiky a literární teorie a na základě svých schopností, dispozic a osobních zájmů se pokusí o vlastní tvořivé psaní	Práce s textem	Práce s textem – technika psaní, dodržování slohových postupů, přehlednost, uspořádanost, přesnost, jazyková a věcná správnost, srozumitelnost vyjadřování – základy tvořivého psaní – základy studijního čtení – orientace v textu, vyhledávání podstatných informací, vnitřních souvislostí – formulace odpovědí na otázky vztahující se k textu – výstavba textu a jazykové prostředky	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium MpV Dějepis, zeměpis, přírodopis, fyzika – orientace v textu, nejdůležitější informace, stručnost ve vedení záznamů, logická stavba a členění textu – práce s odbornými názvy, postupné pronikání do jednotlivých terminologií

– využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu – chápe výklad z odborného textu jako nezbytný předpoklad pro další studium – zpracovává informace z textu logickým způsobem, hledá vzájemné vnitřní souvislosti, přemýšlí o textu a dále s ním pracuje – dává informace nalezené v textu do souvislosti se svou vlastní znalostí světa nebo s informací nalezenou v jiném textu či poskytnutou přímo v otázce – samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		výkladu, odborné názvy	
– připraví a ústně přednese krátký souvislý spisovný projev na určité téma – chápe rozdíly mezi mluveným a psaným projevem, neztrácí schopnost nezastupitelné přímé komunikace s lidmi – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – zapojuje se do diskuse, řídí ji a dodržuje pravidla dialogu – v mluvených projevech vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – správně používá jazyk	Mluvené jazykové projevy	Mluvené jazykové projevy – výcvik v mluvených projevech (spisovnost, přehlednost, uspořádanost, logická struktura, srozumitelnost a plynulost vyjadřování) – zásady mluveného projevu, jazykové prostředky – proslov – řečnický projev – diskuse, debata	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita OSV – Sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika a výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) – monolog a dialog – komunikace v různých situacích

v různých společenských souvislostech			
---------------------------------------	--	--	--

Literární výchova

– rozlišuje základní druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvádí jejich významné představitele – provede formální rozbor básně, určí jednotlivé druhy rýmů, vyhledává v textu základní básnické prostředky	Teorie literatury	Teorie literatury – rozdělení literatury, literární druhy, žánry, formy, funkce – rozbor básní, druhy rýmů, básnické prostředky	
– orientuje se v literatuře daného období, vyjmenuje probrané literární směry a jejich významné představitele a díla	Vývoj české literatury	Literatura přelomu století, 1. světová válka, meziválečná literatura – Jaroslav Hašek – Karel a Josef Čapkové – Karel Poláček – Osvobozené divadlo – Jiří Voskovec a Jan Werich II. úroveň – představitelé literatury přelomu století – další prozaici meziválečné generace – moderní básnické směry meziválečného období	PT OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského jednání – analýza postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti – role dokumentárního filmu pro přiblížení života a tvorby literární osobnosti – role filmu, přiblížení obsahu literárních děl na základě zhlédnutí hraného filmu MpV Hudební výchova – ukázky písní z divadelních her Dějepis – vývoj literatury na pozadí historického vývoje společnosti
– orientuje se v literatuře daného období, vyjmenuje nejvýznamnější představitele a jejich díla – uvědomuje si význam literatury v boji proti fašismu, na základě četby ukázek s židovskou tematikou proniká do	Vývoj české literatury	2. světová válka v literatuře, židovská otázka – Ota Pavel, Jan Otčenášek, Ludvík Aškenazy II. úroveň	PT MKV – lidské vztahy – všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazená jiné, lidská solidarita MKV – etnický původ

problematiky holocaustu a hrozby rasismu		– další představitelé válečné prózy	– projevy rasové nesnášenlivosti, rovnocennost všech etnických skupin OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti MpV Dějepis
– chápe rozdíly mezi literaturou exilovou, samizdatovou a oficiální, formuluje důvody nutnosti jejich vzniku – orientuje se v literatuře daného období, vyjmenuje nejvýznamnější představitele – vyjmenuje nejvýznamnější představitele současné české prózy, rozlišuje literaturu hodnotnou od literatury konzumní	Vývoj české literatury	2. polovina 20. století, současná česká literatura – exilová, samizdatová a oficiální literatura – vymezení pojmů – literární a dramatická tvorba 2. poloviny 20. století současná česká próza – oddechová (konzumní) literatura	MpV Dějepis
– vysvětlí význam vybraných světových autorů a jejich literárních děl – uvědomuje si význam literatury v boji proti fašismu, na základě četby knih a ukázek s židovskou tematikou proniká do problematiky holocaustu a hrozby rasismu	Vývoj světové literatury	Světová literatura – odraz 1. a 2. světové války ve světové literatuře (Remarque, Hemingway, Anna Franková, Karen Lewine – Hanin kufřík)	PT OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti – role dokumentárního filmu pro přiblížení života a tvorby literární osobnosti MKV – lidské vztahy MKV – etnický původ MpV Dějepis
– dokáže prožít a procítit literární text – na základě svých dispozic a osobních zájmů vybírá vhodné knihy k vlastní	Práce s literárním textem	Práce s literárním textem – soustředěný poslech a výrazná četba s porozuměním	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – cvičení aktivního naslouchání,

souvislé četbě, prezentuje získané čtenářské zkušenosti a prožitky a formuluje názory na knihu – uceleně reprodukuje přečtený text, popisuje téma, výstavbu a jazyk literárního díla, rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora a vlastními slovy interpretuje smysl díla – formuluje ústně i písemně názory a dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení		– dílna čtení – rozvíjení čtenářských strategií a dovedností – reprodukce textu, téma, výstavba a jazyk literárního díla, interpretace smyslu díla – různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	dovednosti pro verbální sdělování (technika a výraz řeči)
--	--	--	--

Anglický jazyk

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsah vzdělávacího předmětu Anglický jazyk vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Ten vymezuje komunikativní a všeobecné kompetence, jejichž osvojování poskytuje základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně A2.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností, na procvičování čtení a poslechu s porozuměním, samostatný ústní projev a zdokonalování se v samostatném tvůrčím písemném projevu. V hodinách žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem, v kombinaci se zvukovými nahrávkami napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Využívány jsou říkanky, dialogy, písně, konverzace.

Žáci se seznamují s kulturou zemí příslušných jazykových oblastí, pochopí význam a důležitost znalosti cizích jazyků pro osobní život, získají respekt a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Vzdělávací předmět Anglický jazyk se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 4 hodiny týdně
- 7. ročník 3 hodiny týdně
- 8. ročník 3 hodiny týdně
- 9. ročník 3 hodiny týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 13 hodin týdně, z toho je v 6. ročníku 1 hodina disponibilní; tyto hodiny jsou využity jednak na prohlubování a upevňování mluvnického učiva, jednak na zdokonalení v praktických dovednostech, jako je poslech a porozumění textu, reagování na běžné každodenní situace jednoduchým sdělením, nácvik rozhovorů nebo uplatňování prvků dramatické výchovy.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří poslech, výklad, práce s textem, písemné práce, práce se slovníkem.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou, příležitostně v počítačové učebně, v učebně HV s audiovizuální technikou a v učebně s interaktivní tabulí. Na hodiny výuky anglického jazyka jsou žáci děleni do skupin. Součástí výuky anglického jazyka jsou akce, které přibližují konkrétní reálné využití jazyka; žáci navštěvují divadelní představení, účastní se přehlídek jazykových dovedností, zapojují se do jazykových soutěží a do tematických akcí pořádaných ke Dni jazyků. Dále se mohou zúčastnit týdenního školního výukového pobytu v Anglii.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj – komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy

– Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnost poznávání, psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
- Multikulturní výchova (MKV) – multikulturalita
- Environmentální výchova (EV) – ekosystémy
- Mediální výchova (MEV) – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k pochopení důležitosti anglického jazyka,
- k získávání dalších poznatků využívaných ve vlastních projektech,
- k poznávání anglického gramatického systému jako prostředku rozvoje abstraktního myšlení.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k rozvíjení dovednosti řešit problém prostřednictvím projektových úloh, vyhledáváním informací (dvojjazyčný slovník, internet),
- k práci s textem, k domýšlení významu neznámých slov.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k rozvíjení komunikačních dovedností v anglickém jazyce,
- k rovnoměrnému rozvíjení poslechu, čtení s porozuměním, mluvení i psaní,
- k vyjadřování vlastního názoru a naslouchání názorům druhých.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- ke kolektivním činnostem, párové a skupinové práci,
- k sebehodnocení, ke snaze identifikovat své slabé a silné stránky, své možnosti.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k poznání života svých vrstevníků v jiné zemi,
- ke srovnávání a přemýšlení o otázkách týkajících se kulturních odlišností, občanských práv, práv dítěte.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k práci na konkrétních projektech,
- k zapojení do soutěží,
- k uvědomění si důležitosti znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje,
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií),
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů,
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků,
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi,
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami.

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– představí sám sebe druhé osobě v rozhovoru – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu – <i>A personal profile</i> – rozumí krátkému jednoduchému textu – <i>After-school-clubs</i> a vyhledá v něm požadovanou informaci – pracuje s online překladačem a elektronickými slovníky – vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby	Starter + Unit 1 My world – obsah školní tašky – věci ve třídě – osobní údaje – barvy, číslovky, čas – rodina	Gramatika – sloveso být – osobní, přivlastňovací a ukazovací zájmena – pořádek slov – otázky Fonetika – hláskování, slovní přízvuk Lexikologie – věci ve školní tašce a ve třídě – barvy – země a národnosti – číslovky a čas, rodina – osobní údaje Pravopis – hláskování – velká písmena Samostatný ústní projev – představování se	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy OSV – Sociální rozvoj – komunikace MpV Zeměpis – státy a národnosti
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – popíše zvíře a předá instrukce, jak o ně pečovat – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu – <i>Cats and dogs a Stamps</i> – rozumí jednoduchým informačním	Unit 2 Appearance – části těla – popis osoby a zvířete – zvířata	Gramatika – sloveso mít – jednotné a množné číslo podstatných jmen – přídavná jména – popis, krátké odpovědi Fonetika – výslovnost hlásky /h/ Lexikologie – části těla člověka a zvířete	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání EV – Ekosystémy MpV Přírodopis – části těla

nápisům a orientačním pokynům – rozumí krátkému jednoduchému textu <i>Really wierd animals</i> a <i>Create your own avatar</i> a vyhledá v něm požadovanou informaci		Pravopis – používání apostrofu Samostatný ústní projev – rozhovor o zvířatech	
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace, odpovídá na jednoduché na jednoduché otázky – objedná jídlo v restauraci – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu – <i>Healthy eating</i> – rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně. – rozumí krátkému jednoduchému textu – <i>Food myths</i> a <i>Have you got a healthy lifestyle?</i> a vyhledá v něm požadovanou informaci	Unit 3 Healthy living – jídlo – volnočasové aktivity	Gramatika – slovesa mít rád a nemít rád ve vazbě s gerundiem – osobní a předmětová zájmena Fonetika – výslovnost hlásek /s/, /z/ a /iz/ Lexikologie – jídlo a volnočasové aktivity Pravopis – spojovací výrazy <i>and</i> a <i>but</i> Samostatný ústní projev – dialog v restauraci – objednávání	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena MpV Přírodopis – zdraví Tělesná výchova – sport
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky, sdělí jednoduchým způsobem základní informace – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>In town</i> – rozumí krátkému jednoduchému textu <i>A place with a difference</i> a <i>Tropical islands</i> a vyhledá v něm požadovanou informaci – rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Unit 4 Out and about – budovy ve městě – krajina	Gramatika – existenciální vazba – předložky místa – neurčitý člen – <i>some, any</i> Fonetika – výslovnost hlásky /e/ Lexikologie – názvy budov a institucí – popis krajiny Pravopis – používání <i>also</i>, pořádek slov Samostatný ústní projev – plánování programu a prohlídky města	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace VMS – Evropa a svět nás zajímá MpV Zeměpis – tropické ostrovy Občanská výchova – názvy budov a institucí

– zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky, sdělí jednoduchým způsobem základní informace – koupí si u pokladny lístek na vybraný koncert – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>Hidden talents</i> – rozumí krátkému jednoduchému textu <i>A day in a life of a child genius</i> a <i>Redroofs</i> a vyhledá v něm požadovanou informaci – rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – napíše e-mail, popíše svůj denní program	Unit 5 School life – denní program – školní předměty	Gramatika – frekvenční příslovce – pořádek slov v otázce – sloveso moci (<i>can</i>) – příslovečná určení způsobu Fonetika – výslovnost <i>can/can't</i> Lexikologie – školní předměty – kulturní události Pravopis – používání <i>because</i> Samostatný ústní projev – plánování programu – výběr představení – zakoupení lístků	PT OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky, sdělí jednoduchým způsobem základní informace – domluví schůzku a společný program – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>Unusual sports</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu sport	Unit 6 Sport for all – sport	Gramatika – čas přítomný prostý a průběhový Fonetika – výslovnost koncovky <i>-ing</i> Lexikologie – názvy sportů – hodnotící přídavná jména Pravopis – používání <i>so</i> – strukturování textu Samostatný ústní projev – plánování společného programu	PT OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace MpV Tělesná výchova – sporty

– rozumí krátkému jednoduchému textu <i>Street dancing in schools</i> a <i>Snowboarding blog</i> a vyhledá v něm požadovanou informaci – používá online aplikace k efektivnímu učení			
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky, sdělí jednoduchým způsobem základní informace – vede rozhovor na školním výletě, získá informace – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>16th-century houses</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu bydlení – rozumí krátkému jednoduchému textu <i>History on an English street</i> a <i>Useful gatgets</i> a vyhledá v něm požadovanou informaci – rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Unit 7 House and home – bydlení – nábytek – domácí přístroje	Gramatika – čas minulý prostý Fonetika – výslovnost <i>was/were</i> Lexikologie – místnosti v bytě – druhy nábytku – domácí přístroje Pravopis – používání přídavných jmen Samostatný ústní projev – orientace na neznámém místě – získávání informací	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání MpV Dějepis – užitečné vynálezy
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky, sdělí jednoduchým způsobem základní informace – zjistí informace o dopravě – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Unit 8 Travel – cestování – dopravní prostředky	Gramatika – minulý čas prostý – pravidelná a nepravidelná slovesa Fonetika – výslovnost koncovky <i>/d/, /t/, /id/</i> Lexikologie – způsoby cestování – dopravní prostředky – příslušná slovesa a předložky	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy OSV – Sociální rozvoj – komunikace VMS – Evropa a svět nás zajímá VMS – objevujeme Evropu a svět MKV – Multikulturalita

– rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>PowerBocking</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu cestování a cestovní aktivity – rozumí jednoduchým informačním nápisům, orientačním pokynům a dopravním informacím – rozumí krátkému jednoduchému textu <i>Unusual transport</i> a <i>Bear Grylls</i> a vyhledá v něm požadovanou informaci		Pravopis – používání časových spojovacích výrazů Samostatný ústní projev – získávání informací o dopravních prostředcích, příjezdech a odjezdech	
---	--	--	--

Pomůcky:

- slovníky, přehledy mluvnic, mapy, výukové programy na PC, audiovizuální technika, časopisy pro rozšiřující aktivity

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky v rozhovoru – sdělí jednoduchým způsobem základní informace – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně k danému tématu – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu – aktivně vyhledává slovní zásobu v elektronických slovnících – vytváří a sám zvolí vhodnou formu elektronické prezentace svého oblíbeného filmu, seriálu či knihy	Unit 1 Film and TV – druhy filmů – televizní programy	Gramatika – čas přítomný prostý – existenciální vazba <i>there is/ there are</i> – frekvenční příslovce Fonetika – výslovnost /e/, /u:/, /a/ – lexikologie – druhy filmů a TV programů Pravopis – interpunkce Samostatný ústní projev – vybírání filmu a TV programu	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – oblíbené filmy a pořady MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace – u plánování společných sportovních aktivit-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu volnočasové aktivity – rozumí krátkému jednoduchému	Unit 2 Adventure – dovednosti potřebné k přežití v přírodě – neobvyklé sporty – pocity	Gramatika – opakování času přítomného prostého a průběhového – čas přítomný průběhový pro vyjádření současnosti i budoucnosti Fonetika – výslovnost /s/ Lexikologie – druhy neobvyklých sportů – plánování programu – dovednosti v přírodě Pravopis – používání spojek	PT MKV – multikulturalita MpV Tělesná výchova – neobvyklé sporty Přírodopis – dovednosti k přežití v přírodě

textu: <i>Survive in the Wild, Life with the Tribe</i> – vyhledá požadovanou informaci z textu – rozumí jednoduchým zápisům v diáři		Samostatný ústní projev – vybírání sportovní aktivity – plánování	
– žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>History quiz</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu zámořské objevy a jídlo – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>A discovery of food, Great European disasters</i> – vyhledá požadovanou informaci, má k dispozici vizuální oporu textu – rozumí jednoduchým informacím v zápisníku	Unit 3 History – průzkumníci a objevitelé – objevování nových míst a nových potravin – přírodní katastrofy	Gramatika – čas minulý prostý – pravidelná a nepravidelná slovesa – příslovce s minulým časem – mohl by/nemohl by – (<i>could/couldn't</i>) Fonetika – výslovnost /ʊ /, /ɔ :/, / eɪ / Lexikologie – slovesa spojená s objevováním – druhy přírodních katastrof – některá jídla Pravopis – časové předložky Samostatný ústní projev – rozhovor v knihovně – získávání informací	MpV Zeměpis – přírodní katastrofy Dějepis – objevitelé a průzkumníci
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace na dané téma – V rozhovoru o uplynulém víkendu - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>A highwayman</i> – rozumí jednoduchým větám, které se	Unit 4 Myths a legends – popis povahy – slovesa vyjadřující pohyb – rozhovor o minulosti – legendy	Gramatika – čas minulý prostý a průběhový – časové výrazy <i>when/while</i> Fonetika – výslovnost /wɒ z/ nebo /wəz/ Lexikologie – slovesa spojená s pohybem přídavná jména popisující vlastnosti Pravopis – příslovečná určení času Samostatný ústní projev – rozhovor o uplynulém víkendu	MpV Dějepis – mýty a legendy

vztahují k tématu minulost, mýty a legendy – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>British legends</i>			
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace na dané téma – V rozhovoru v obchodě, nakupování – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>Pocket money</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu peníze, nakupování, IT – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>Smart tips for young people, The Big Swap Shop</i> – vyhledá požadovanou informaci, má k dispozici vizuální oporu textu – rozumí jednoduchým informacím v kvízu	Unit 5 Possesions – peníze – spoření – kapesné – nakupování – charita – počítačové technologie	Gramatika – stupňování přídavných jmen – neurčitý člen – <i>some, any</i>, vyjadřování množství Fonetika – výslovnost /ə/ Lexikologie – slovesa spojená s financemi vyjadřování množství – popis komponentů a příslušenství počítače – fyzikální jednotky Pravopis – pořadí přídavných jmen Samostatný ústní projev – zapojí se do rozhovoru v obchodě	MpV Informatika – počítače a technologie Matematika – peníze, spoření
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace na dané téma – V rozhovoru o budoucím povolání – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. – rozumí základním informacím	Unit 6 Make a difference – zaměstnání – zdravotní problémy – první pomoc	Gramatika – opakování vazby <i>going to</i> muset/nemuset (<i>must/mustn't</i>) měl bych/neměl bych (<i>should/shouldn't</i>) Fonetika – větný přízvuk <i>be going to</i> Lexikologie – druhy povolání – pojmenování zdravotních problémů – vyjadřování povinnosti nebo zákazu	MpV Přírodopis – první pomoc Občanská výchova – zaměstnání

v krátkém poslechovém textu <i>Heroes</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu zaměstnání a zdraví – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>World Water Day, Mountain rescue!</i> – vyhledá požadovanou informaci, má k dispozici vizuální oporu textu – rozumí jednoduchým informacím na plakátu		Pravopis – používání <i>also a too</i> – samostatný ústní projev – rozhovor o povoláních	
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace na dané téma – V rozhovoru v obchodě s hudebními nástroji - požádá o radu a dává rady – -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>Ambitions</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu moje cíle – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>Know your future, The road to success</i> – vyhledá požadovanou informaci, má k dispozici vizuální oporu textu – rozumí jednoduchým nápisům v obchodě – vyhledává texty svých oblíbených písní	Unit 7 Ambitions – mezníky v životě člověka – ambice – hudební nástroje – hudba v životě dospívajících	Gramatika – čas budoucí <i>will/won't</i> – reálná podmínka v budoucnosti – 1. kondicionál Fonetika – výslovnost <i>will/won't</i> Lexikologie – důležité mezníky v životě člověka – hudba a hudební nástroje – životní cíle Pravopis – vyjadřování množství Samostatný ústní projev – žádost o radu v obchodě	MpV Občanská výchova – mezníky v životě člověka Hudební výchova – hudební nástroje

Pomůcky:

- slovníky, přehledy mluvnic, mapy, výukové programy na PC, audiovizuální technika, časopisy pro rozšiřující aktivity
- učebnice, workbooks, CD Motivate! 2

Anglický jazyk

8. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace na dané téma – jednoduše hovoří o způsobu trávení volného času a aktivitách – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>Sport</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu sport, koníčky a zájmy – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>Teens under pressure, Celebrity hobbies</i> – vyhledá požadovanou informaci z textu, má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým informacím a nápisům.	Unit 1 Free time – situace – koníčky – zábava – zájmy – kultura	Gramatika – čas přítomný prostý – postavení frekvenčních příslovcí – čas přítomný průběhový – příslovce času – gerundium Fonetika – výslovnost /v/, /ɔ:/, /əʊ/ Lexikologie – sporty – volnočasové aktivity – frekvenční příslovce – příslovce času – přídavná jména popisující povahu Pravopis – spojování myšlenek – spelling Samostatný ústní projev – dialog výběr společné volnočasové aktivity, návrhy a odmítnutí, pozvání	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – moje mimoškolní aktivity MpV Občanská výchova – kultura – zájmy a volnočasové aktivity
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace na dané téma – vede jednoduchý rozhovor v obchodě, nakupování elektroniky – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Unit 2 Technology – situace – IT aktivity – zaměstnání – technologie – sociální sítě – vynálezy	Gramatika – čas minulý prostý a průběhový Fonetika – slovní přízvuk Lexikologie – oblast IT technologií – počítačové aktivity – sociální sítě – různé druhy zaměstnání	MpV Informatika – IT aktivity a technologie

– rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>A social network</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu informační technologie a sociální sítě – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>A high-tech bedroom, A miracle – thanks to technology</i> – vyhledá požadovanou informaci v textu, má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým nápisům		Pravopis – spelling – stažené tvary v osobních dopisech Samostatný ústní projev – dialog – rozhovor v obchodě, žádost a nabídka, pokládá jednoduché otázky	
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace na dané téma – vede jednoduchý rozhovor s přáteli, co se mu přihodilo – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>Shark attack!</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu vyprávění příběhů – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>Crocodiles in the pool, Three couple get home safety</i> – vyhledá požadovanou informaci v textu, má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým informacím.	Unit 3 Strange but true! – situace – příhody se zvířaty – stresové situace	Gramatika – čas minulý prostý a průběhový – časy přítomné a minulé – použití příslovčí zatímco a když (<i>while</i> a <i>when</i>) Fonetika – větný přízvuk Lexikologie – používání předložek – přídavná jména na <i>-ed</i> x <i>-ing</i> – zvířata Pravopis – spelling – používání příslovčí času – pořádek slov Samostatný ústní projev – vyprávění příběhů	MpV Přírodopis – zvířata Občanská výchova – stresové situace
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní	Unit 4 Special places – situace	Gramatika – stupňování příslovčí – používání <i>as...as, too, enough, not enough</i>	MpV Zeměpis – zajímavá místa ve světě

informace na dané téma – vede jednoduchý rozhovor o cestování a navštívených místech, plánování návštěv – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>Amazing places</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu cestování, zajímavá místa a jejich popis – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>A world of heritage, An email from New York</i> – vyhledá požadovanou informaci v textu, má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým informacím v tabulce – naplánuje cestu po Evropě, vyznačí v online mapách trasu, vyhledá na internetu cenu ubytování, zajímavosti a ceny vstupů do památek	– zajímavá místa – cestování – ochrana památek – UNESCO	Fonetika – /ɑ:/, /eɪ/, /u:/ Lexikologie – tvoření příslovčí – názvy míst, která lidé navštěvují – přírodní úkazy Pravopis – pořádek slov – vyjadřování množství – spelling Samostatný ústní projev – popis navštíveného místa	Občanská výchova – ochrana památek
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace na dané téma – vede jednoduchý rozhovor o charitativní akci – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím	Unit 5 Heroes – situace – peníze na charitu – pomoc potřebným – projekty v zemích 3. světa	Gramatika – čas předpřítomný – <i>since</i> a <i>for</i> Fonetika – výslovnost stažených tvarů Lexikologie – použití <i>make</i> a <i>do</i> – výrazy vytahující se k charitativní pomoci Pravopis	MpV Občanská výchova – projekty v 3. zemích světa

- v krátkém poslechovém textu <i>Charity appeals</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu získávání prostředků na charitu – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>Young woman in school fundraising project, Selena Gomez, Goodwill Ambassador</i> – vyhledá požadovanou informaci v textu, má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým informacím a nápisům.		– spelling – použití so a because Samostatný ústní projev – dialog – plánování charitativní akce, žádosti a nabídky	
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní informace na dané téma – vede jednoduchý rozhovor na nádraží – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>Dream holidays</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu cestování – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>The world on the wheels, Solo sailor</i> – vyhledá požadovanou informaci v textu, má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým informacím a nápisům	Unit 6 Incredible journeys – situace – cestování a aktivity s ním spojené – cestovatelé a dobrodruzi	Gramatika – čas předpřítomný a minulý – vyjadřování množství Fonetika – / ɜ:/, /i:/, /ʌ/ Lexikologie – příznaková přídavná jména – vyjadřování množství Pravopis – spelling – spojovací výrazy Samostatný ústní projev – dialog – rozhovor na nádraží, popis cesty	MpV Zeměpis – cestovatelé
– zapojí se do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky – sdělí jednoduchým způsobem základní	Unit 7 On screen – situace	Gramatika – různé způsoby vyjadřování budoucnosti	

informace na dané téma – vedejednoduchý rozhovor v kině – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu <i>3D films</i> – rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k tématu kino a filmy – rozumí krátkému jednoduchému textu: <i>The future of film, Make a film in Hollywood!</i> – vyhledá požadovanou informaci v textu, má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým informacím a otázkám na téma 3D filmy – seznamuje se s možnostmi výkladového slovníku	– filmy – natáčení a tvůrci – Alfred Hitchcock	– reálná podmínka v přítomnosti Fonetika – větný přízvuk – nepřízvučná slova Lexikologie – přípony – povolání u filmu – části filmu Pravopis – spelling Samostatný ústní projev – dialog v kině, vyjadřování názoru	
---	--	--	--

Pomůcky:

- slovníky, přehledy mluvnic, mapy, výukové programy na PC, audiovizuální technika, časopisy pro rozšiřující aktivity
- učebnice – Motivate 3 – SB, WB, Fun for flyers, Storyfun for flyers

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky, sdělí jednoduchým způsobem základní informace – rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu – rozumí jednoduchým větám , které se vztahují k tématu – rozumí krátkému jednoduchému textu – vyhledá požadovanou informaci – má k dispozici vizuální oporu – vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu – rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací	Unit 1 Changing lives – nové události v životě – stěhování – popis fotografie, obrázku – světová válka – evakuované děti	Gramatika – přítomný čas prostý a minulý – vazba <i>used to</i> – otázky na podmět a předmět Lexikologie – slovní zásoba týkající se popisu obrázku a fotografie – neformální výrazy v dopise – důležité mezníky v životě člověka Komunikační funkce jazyka – samostatný ústní projev – popis obrázku Písemný projev – neformální email	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace MpV Dějepis – 2. světová válka
– žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky, sdělí jednoduchým způsobem základní informace – rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu – rozumí jednoduchým větám , které se vztahují k tématu – rozumí krátkému jednoduchému textu	Unit 2 Literature – literární žánry a druhy děl – známí spisovatelé	Gramatika – minulý čas prostý a průběhový – předminulý čas a příslovečná určení s ním spojená – pořádek slov ve větě Lexikologie – složená slova – kvalitativní přídavná jména – literární druhy a žánry, pojmy Komunikační funkce jazyka – samostatný ústní projev – kladení otázek, vyjadřování názoru a dotazy na	MpV Český jazyk a literatura – literární žánry

– vyhledá požadovanou informaci – má k dispozici vizuální oporu		názor druhého	
– žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky, sdělí jednoduchým způsobem základní informace – rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu – rozumí jednoduchým větám , které se vztahují k tématu – rozumí krátkému jednoduchému textu – vyhledá požadovanou informaci – má k dispozici vizuální oporu	Unit 3 The world around us – životní prostředí – zdroje energie – ekologické chování – recyklace – známé ekologické organizace	Gramatika – předpřítomný čas a výrazy <i>for/since/how long?</i> – předpřítomný čas x minulý čas prostý – příslovce s předpřítomným časem: <i>still, yet, already, just</i> Lexikologie – předpony – pojmy z oblasti ekologie Komunikační funkce jazyka – samostatný ústní projev – jak mohu pomoci v péči o životní prostředí	MpV Výchova ke zdraví – ekologické chování Občanská výchova – recyklace
– žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky, sdělí jednoduchým způsobem základní informace – rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu – rozumí jednoduchým větám , které se vztahují k tématu – rozumí krátkému jednoduchému textu – vyhledá požadovanou informaci – má k dispozici vizuální oporu	Unit 4 Followers of fashion – móda – oblečení – známí módní návrháři	Gramatika – vztažná zájmena – <i>some/any/no</i> a jejich složeniny – budoucí čas Lexikologie – přídavná jména vztahující se ke stylu oblékání – frázová slovesa – popis a druhy oblečení a obuvi – pochvaly a komplimenty – odporovací spojky a výrazy Komunikační funkce jazyka – skládání a přijímání komplimentů týkajících se vzhledu	MpV Občanská výchova – společenské události
– žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů – odpovídá na jednoduché otázky, sdělí jednoduchým způsobem základní informace	Unit 5 Work and money – práce – finance	Gramatika – reálná a nereálná podmínka v přítomnosti – gerundium a infinitiv	

– rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkém poslechovém textu – rozumí jednoduchým větám , které se vztahují k tématu – rozumí krátkému jednoduchému textu – vyhledá požadovanou informaci – má k dispozici vizuální oporu – vytvoří elektronickou knihu	– zaměstnání – známé finanční instituce	Lexikologie – slovesa týkající se zaměstnání – svět práce a peněz – hodnocení různých zaměstnání Komunikační funkce jazyka – hodnocení práce, pozitiva a negativa Písemný projev – dopis – žádost o zaměstnání	
---	--	--	--

Pomůcky:

- Motivate! 3, 4, slovníky, audiovizuální technika

Další cizí jazyk

Německý jazyk

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsah vzdělávacího předmětu Německý jazyk vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně A1.

Výuka je zaměřena na zvládnutí komunikativních dovedností, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení a poslech s porozuměním, samostatný ústní a písemný projev. Při výuce jsou využívány jednoduché autentické texty, audionahrávky mluveného projevu, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rapy apod. Zároveň umožňujeme osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v německém jazyku, které umožní žákům porozumět, hovořit o jednoduchých tématech, získávat žádané informace a dorozumět se v každodenních situacích.

Žáci zvládnou čtení s porozuměním přiměřeně náročné texty. S jejich pomocí dojdou k poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti. Nedílnou součástí znalosti německého jazyka je tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů a národnostních skupin.

Vzdělávací předmět Německý jazyk se vyučuje v následující časové dotaci:

- 7. ročník 2 hodiny týdně
- 8. ročník 2 hodiny týdně
- 9. ročník 2 hodiny týdně

Celková časová dotace je 6 hodin týdně. Do výuky je zařazen jako Další cizí jazyk.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří jazykové hry, práce se slovníkem, s textem, skupinová práce, rozhovor.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou, příležitostně v počítačové učebně.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
 - Sociální rozvoj – komunikace
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – Evropa a svět nás zajímá
- Multikulturní výchova (MKV) – multikulturalita

- Mediální výchova (MEV) – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k pochopení systému německé mluvnice, k rozvoji jednotlivých dovedností a jazykové paměti,
- k využití a aplikaci internacionalismů a anglikanismů,
- k uvědomělosti přípravy na vyučování,
- k práci s chybou.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k uplatňování získaných dovedností k řešení problémů vyžadujících znalost cizího jazyka,
- k orientaci v cizím jazykovém prostředí,
- k projektovému vyučování – plánování práce, rozdělení úkolů, přenesení do praxe.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k vyhledávání potřebných informací a materiálů,
- k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce,
- ke schopnosti formulovat a vyjádřit myšlenku tak, aby partner rozuměl,
- k dovednosti jednoduše a srozumitelně popsat situaci,
- k nonverbální komunikaci, využití intonace, důrazu, melodie hlasu,
- k prezentaci výsledků vlastní práce.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k práci ve dvojicích, skupinách, k respektování jiného názoru při týmové práci,
- k budování sebevědomí,
- k sebehodnocení a hodnocení druhých.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k zodpovědnému plnění zadaných úkolů, k zodpovědnosti za sebe sama, za skupinu,
- ke schopnosti empatie,

- ke slušnému chování, k respektování pravidel cizí země,
- k uvědomění si českých tradic ve srovnání s jinými, k porozumění jiným zvykům a vztahům v cizích zemích.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k uvědomění si důležitosti znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění,
- k práci se slovníkem,
- k formování pracovních návyků, k dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů,
- k vytváření příležitostí, ve kterých žáci rozvíjejí komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volí vhodné jazykové a technologické prostředky,
- k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby,
- ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Německý jazyk

7. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– postupně si osvojuje základní výslovnostní návyky, ovládá fonetickou podobu abecedy – hláskuje své jméno, pozdraví německy – rozezná německá chlapecká a dívčí jména – vyjmenuje dny v týdnu a základní barvy – zvládá počítat od 0–20 – pracuje s elektronickou učebnicí	Erste Schritte – Das ABC – GrüÙe – Zungenbrecher – Wochentage – Číslovky 0–20 – Farben – Namen – Internacionalizmy	Komunikace – hláskování jmen, pozdrav, rozloučení, telefonování Mluvnice a reálie – pozdravy v německy mluvících zemích, německá města, osobnosti, německá dívčí, chlapecká a zvířecí jména	PT MKV – multikulturalita – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy – specifické rysy jazyků MpV Český jazyk a literatura – internacionalismy, jména a příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků
– dle svých schopností vyplní formulář – používá online aplikace k efektivnímu učení – Google formulář – představí sebe i jiné osoby – sdělí základní osobní údaje – poprosí a poděkuje – odpoví ano – ne na jednoduché otázky – získává informace od spolužáků – napíše několik informací o sobě – vyhledává doplňující informace k německy mluvícím zemím na internetu	Ich heiÙe, ich wohne in – Zusammen – Formular – Neu in der Schule – Länder und Leute – Wer ist das? Wer wohnt wo? – Wir lesen Comics – Familiensuche	Komunikace – představení se, tykání a vykání, poděkování, otázky a odpovědi, vyplnění formuláře, prosba o opakování sdělení, písemné sdělení základních osobních údajů, získávání informací – vyprávění o sobě Mluvnice a reálie – 1. a 2. os. č. j. pravidelných sloves – slovosled oznamovací věty a W-otázek – sloveso <i>sein</i> – 3. os. č. mn. pravidelných sloves a slovesa <i>sein</i> – 1. os. č. j. <i>mögen</i> – <i>ich mag</i> – 3. os. č. j. pravidelných sloves a sloves <i>sein</i> a <i>mögen</i> – zápor <i>nicht</i> – <i>ja</i> – <i>nein</i> – otázky (zjišťovací) – Deutschland, Österreich, Schweiz, Tschechien	MpV Zeměpis – země, ve kterých se mluví německy – Evropa v globálních souvislostech – Evropská unie

– představí členy své rodiny, popíše rodinnou fotografii a získá základní informace o rodinných příslušnících – dle svých možností porozumí krátkému textu, vypráví jednoduchý obrázkový příběh	Meine Familie – Bei uns zu Hause – Familienfotos – Gegenteile – Corinne erzählt – Das ist Familie Nowák – Bildergeschichte	Komunikace – představení členů rodiny – základní prostorová orientace – vyprávění obrázkového příběhu Mluvnice a reálie – <i>mein – meine</i> – <i>dein – deine</i> – přídavné jméno v přísudku – vazba <i>von, Pamelas Mutter</i>	MpV Občanská výchova – funkce rodiny v naší společnosti, rodinné vztahy
– rozumí jednoduchým textům v učebnici – jednoduše popíše svého kamaráda – vyjádří, co rád dělá, co má a nemá rád – umí se zeptat, kdy někdo přijde a jak dlouho zůstane – dle svých možností pracuje se slovníkem německého jazyka, on line překladačem a elektronickým slovníkem	Freunde – Zum Training – Personen beschreiben – Was spielst du am liebsten? – Rate mal! Wer ist das? – Mein Freund – Spiel	Komunikace – časové údaje – popis osob – zájmy a koníčky – vyprávění o kamarádovi – čtení s porozuměním Mluvnice a reálie – předložka <i>um</i> v časových údajích – <i>gern – am liebsten</i> – nepřímý pořádek slov v oznamovací větě	MpV Občanská výchova – účelné využití volného času v průběhu týdne, význam sportu – mezilidské vztahy
– pojmenuje školní pomůcky, zeptá se na předměty, jednoduše popíše věci, osoby, zvířata – posoudí správnost popisu jednotlivých předmětů – rozumí základním příkazům	Schule, Schule – Schulsachen – Rate mal! – Die neugierige Rita – Was ist richtig? – Meine Schulsachen – Was passt zusammen?	Komunikace – školní předměty, jejich popis, posouzení správnosti popisu – otázka <i>Wie heißt das auf Deutsch?</i> – příkaz Mluvnice a reálie – určitý člen <i>der, die, das</i> – neurčitý člen – zápor <i>kein</i> – rozkazovací způsob	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – dovednosti pro sdělování MpV Dějepis – zavedení povinné školní docházky – gotický sloh Zeměpis – učivo o SRN

Pomůcky:

- slovníky, nástěnné tabule, obrazový materiál, gramatické přehledy, audiovizuální technika

Německý jazyk

8. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– dokáže jednoduše hovořit o svých koníčcích, popíše koníčky svých kamarádů – umí používat základní obraty při telefonování – pochopí jednoduchý text z učebnice, rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči – píše jednoduché, gramaticky správné věty – dle svých schopností správně vyslovuje – pracuje s elektronickou učebnicí, orientuje se v jejích ovládacích prvcích	Mein Hobby – Spielrap – Chattenrap – Wer ist fleißig? – Dialoge – Katkas Post – Katka antwortet – Hobbymosaik – Unsere Post nach Deutschland	Komunikace – popis činností během týdne – telefonování – domluva, odmítnutí – e-mail, dopis, odpověď na dopis – vyprávění o koníčcích Mluvnice a reálie – časování pravidelných sloves v přítomném čase – časování slovesa <i>sein</i> – předložka <i>am</i> v časových údajích	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování MpV Občanská výchova – organizace času v průběhu týdne, koníčky, organizace a využití volného času Informatika
– vyjmenuje některá zvířata, podle slyšeného popisu je dokáže rozlišit, samostatně zvládne jednoduchým způsobem popsat své domácí zvíře – v textovém editoru napíše krátký dopis o sobě – učí se aktivně pracovat se slovníkem – v procesu učení pracuje s online překladačem a elektronickými slovníky – vyjmenuje některé pamětihodnosti Vídně	Ich habe einen Computer – Max telefoniert – Was kauft Oskar? – Wir haben viele Sachen – Die Tiere von Ute – Hast du Tiere? – Katkas Brief – Ich stelle Wien vor	Komunikace – telefonování – popis zvířat – záporná odpověď – psaní dopisu Mluvnice a reálie – časování slovesa <i>haben</i> – 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem – časování dalších pravidelných sloves – zápor <i>kein</i> ve 4. pádě – neurčitá zájmena: <i>viele, nichts, etwas</i> – Vídeň – zajímavosti	MpV Informatika Přírodopis – zvíře jako domácí mazlíček, péče o zvíře, popis zvířete Zeměpis – Vídeň – hlavní město Rakouska
– počítá do 100, zvládá používá základní matematické úkony – zeptá se na přesný čas a na takovou otázku odpoví – sdělí přesný věk a telefonní číslo	Wo und wann? – Wie alt bist du? – Mäuse, Mäuse – Die Uhrzeit – Monate, Jahreszeiten	Komunikace – <i>Einladung</i> – počítání do 100, základní matematické úkony – určování času	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – dovednosti pro sdělování MpV

– určí roční období a měsíce – napíše pozvánku na oslavu v online aplikaci	– Wann hast du Geburtstag? – Tante Agathe sucht Max	– měsíce, roční období – pozvánka na oslavu Mluvnice a reálie – množné číslo některých podstatných jmen – předložky <i>im</i> , <i>um</i> v časových údajích – předložka <i>in</i> se 3. pádem	Občanská výchova – měsíce a roční období – svátky, slavnostní události v rodině Matematika – početní úkony a čísla do 100
– vyjádří přání, kam by chtěl cestovat, požádá o službu – rozumí jednoduchému textu z učebnice – rozumí jednoduchému projevu – vypíše údaje o sobě – slova, která nezná, najde ve slovníku	Ferien – Wer wohnt wo? – Ein Brief – Wohin möchten sie reisen? – Eine Traumreise – Wohin fahren alle? – Dialoge Am Schalter im Hotel – Grüße aus Olmütz – Spiel „Die EU-Ferienreise“	Komunikace – vyjádření cestovního přání – jednoduchý popis plánu – koupení jízdenky, údaje o ubytování – pozdrav z dovolené – osobní údaje Mluvnice a reálie – země EU – vazba <i>ich möchte</i> – předložka <i>nach</i> (<i>reisen nach</i>) a <i>in</i> – časování slovesa <i>fahren</i>	PT VMS – Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa MpV Zeměpis – cestování, práce s mapou Informatika – vyhledávání informací na internetu

Pomůcky:

- slovníky, nástěnné tabule, obrazový materiál, audiovizuální technika

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– dorozumí se v běžných každodenních situacích – porozumí jednoduchému textu z učebnice, rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči – píše jednoduché, gramaticky správné věty – správně vyslovuje – popíše místo, kde bydlí – nahlas vyjádří představy o svém budoucím bydlení – hovoří o činnostech během roku v jednotlivých ročních obdobích, měsících – pracuje s elektronickou učebnicí, orientuje se v jejích ovládacích prvcích	Bei uns – Wohnung, Wohnen – Traumhaus, Traumwohnung – Traumzimmer – Martins Jahr	Komunikace – popis místa, kde bydlím – popis činnosti během roku – rozhovory o bydlení, vyjádření představ Mluvnice a reálie – časování pravidelných a nepravidelných sloves (přítomný čas), rozkazovací způsob – slovesa s odlučitelnými předponami – rámcová konstrukce – přivlastňovací zájmena – předložky se 3. a 4. pádem – „Wo?“ – bydlení ve světě	MpV Český jazyk a literatura – jazykolamy Hudební výchova – rytmozování textu Zeměpis – státy, kde se mluví německy
– jednoduše popíše cestu, umí se zeptat na směr cesty, naplánuje cestu, vyznačí v online mapách trasu, vyhledá zajímavosti o památkách – vytvoří elektronickou prezentaci buď o místě, kde žije, nebo o kterémkoli městě ČR – přijme a odmítne pozvání	Wie komme ich...? – Meine Stadt – Pozvání, dopis – Stadtplan	Komunikace – jednoduchá orientace ve městě – rozhovory s reakcí na popis cesty – porozumění základním nápisům ve městě, podání informace – poděkování, vyjádření souhlasu, odmítnutí Mluvnice a reálie – předložky se 3. a 4. pádem – předložky se 4. pádem – vazba <i>es gibt</i> – osobní zájmena – slovosled ve větě oznamovací – nepřímý pořádek slov ve větě – tvoření otázek	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – dovednosti pro sdělování MpV Český jazyk a literatura – přísloví – slova nadřazená a podřazená Hudební výchova – W. A. Mozart Občanská výchova – využití volného času Zeměpis – města v Evropě

		– neosobní zájmeno <i>es</i> v pevných vazbách – Salzburg – Mozart	
– hovoří o sobě, o svých koníčcích, schopnostech a povinnostech – pracuje s časovými údaji v průběhu dne – používá číslovky větší než 100 – popíše svůj denní režim v online aplikaci	Mein Tag – Tagesprogramm – Pflichten und Hobby – Lebensmittel – Im Geschäft	Komunikace – vyprávění o průběhu dne, povinnostech, koníčcích, schopnostech – vyslovení přání a prosby – rozhovory o nakupování Mluvnice a reálie – některá způsobová slovesa – rámcová konstrukce – další nepravidelná slovesa – číslovky do 100 000 – časové údaje – zájmena – množné číslo podstatných jmen – 3. pád podstatných jmen	MpV Občanská výchova, výchova ke zdraví – denní program, zdravá strava – civilizační choroby Matematika, fyzika – převody jednotek
– vyjadřuje se k organizaci svého volného času – v google tabulkách sestaví svůj rozvrh hodin, pracuje s ním – popíše, co se ve škole smí a nesmí – rozumí jednoduchým textům v učebnici	Meine Woche – Stundenplan, Unterricht – Freizeitangebot – In der Schule	Komunikace – informace o škole – interview s osobností – čtení s porozuměním Mluvnice a reálie – další způsobová slovesa – další předložky – podmět <i>man</i> – perfektum slabých sloves a vybraných silných sloves – Berlín	PT MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení – rozhovor, informace pro ostatní MpV Český jazyk a literatura – číslovky Občanská výchova – práva a povinnosti ve škole, týdenní program Zeměpis – Berlín

Pomůcky:

– učebnice, slovníky, nástěnné tabule, obrazový materiál, audiovizuální technika

Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah vzdělávacího předmětu Ruský jazyk vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně A1.

Žáci rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a umí tyto fráze používat. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní a na podobné otázky umí odpovídat. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Vzdělávací předmět Ruský jazyk se vyučuje v následující časové dotaci:

- 7. ročník 2 hodiny týdně
- 8. ročník 2 hodiny týdně
- 9. ročník 2 hodiny týdně

Celková časová dotace je 6 hodin týdně. Do výuky je zařazen jako Další cizí jazyk.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří jazykové hry, rozhovor, skupinová práce, práce s textem, práce se slovníkem.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj – komunikace
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – Evropa a svět nás zajímá
- Multikulturní výchova (MKV) – lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k rozvíjení dovedností potřebných k osvojování učiva (vhodné metody a způsoby),
- k osvojení komunikačních schopností,
- k aplikaci získaných vědomostí v praktickém životě,

- ke čtení s porozuměním.

Kompetence k řešení problému – vedeme žáky

- k aplikování získaných poznatků z mluvnice, k uplatňování znalostí slovní zásoby.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k samostatnému vyjadřování a ke snaze komunikovat se spolužáky o základních tématech,
- k vyhledávání informací z různých zdrojů, k využití ICT při komunikaci,
- k umění naslouchat.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- ke vzájemné spolupráci ve skupinách a ve dvojicích,
- k respektu, zdvořilosti a toleranci k druhým.

Kompetence občanská – vedeme žáky

- k seznámení s kulturami jiných národů, k respektování odlišností jiných kultur.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k uvědomění si důležitosti znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění,
- k používání dvojjazyčného slovníku,
- k plnění svých povinností.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů,
- k vytváření příležitostí, ve kterých žáci rozvíjejí komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volí vhodné jazykové a technologické prostředky,
- k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby,
- ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Ruský jazyk

7. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– správně vyslovuje hlásky a intonuje – čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby, rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – zná azbuku dokáže nainstalovat, nastavit a používat ruskou klávesnici – používá dvojjazyčný slovník jak v tištěné, tak i v digitální podobě – přepíše a doplní krátký text	Výslovnost Čtení s porozuměním	– výslovnost hlásek, výslovnost před přízvukem, tvrdá a měkká výslovnost, dvojhlásky – intonace tázacích a oznamovacích vět – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky – čtení krátkých textů se známou slovní zásobou – znalost a nácvik psaní jednotlivých písmen azbuky – přepis a doplňování textů – báseň, říkanka, píseň, omluva, instrukce – využití online slovníků a zdrojů k procvičování slovní zásoby a výslovnosti – ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb	MpV Český jazyk a literatura – zvuková stránka jazyka
– tvoří věty jednoduché věty dle daného pořádku slov – tvoří otázky a odpovědi – dle svých schopností aplikuje probrané mluvnické učivo v praxi	Mluvnice	– věta jednoduchá, pořádek slov ve větě – tvorba otázky a odpovědi – číslovky 0-12 – vyjádření slovesa být, mít, vybraná slovesa I. a II. časování – 4. pád podstatných jmen rodu ženského – vyjádření záporu – minulý čas – vybrané tvary přivlastňovacích zájmen – vybrané tvary přídavných jmen rodu mužského a ženského	PT MKV – multikulturalita – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění MpV Český jazyk a literatura – podobnost koncovek při skloňování a časování
– dokáže reprodukovat základní fráze a jednoduché dialogy a porozumí jim,	Mluvení	– základní řečové dovednosti v každodenních situacích (pozdrav,	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace

dokáže použít základní společenské fráze v dialogu – rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně – aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se, omluví se, požádá o informaci v jednoduchém rozhovoru – rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, snaží se jej reprodukovat		poděkování, představení se, oslovení) – říkanky, písničky, krátké texty (pohádky) – nácvik dalších řečových dovedností (souhlas, nesouhlas, návrh, pozvání, odmítnutí pozvání, omluva) – konverzační témata – Byt, Rodina, Škola, Zvířata, volnočasové aktivity, povolání	– dovednosti pro sdělování MpV Český jazyk a literatura – mluvený a písemný projev Hudební výchova – písně
– pozná v přiměřeném rozsahu s historií, uměním, kulturou a životním stylem Ruské federace – na internetu vyhledá informace o Ruské federaci	Reálie	– historie, zeměpis, umění, kultura a životní styl Ruské federace – vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich kritické posouzení	PT MKV – lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, spolupráce s jinými lidmi VMS – Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa MpV Zeměpis – reálie Ruské federace Dějepis – historický vývoj Ruské federace
– rozumí krátkým a jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností	Poslech s porozuměním		

Pomůcky:

- rusko-český a česko-ruský slovník, tabulka azbuky, audiovizuální technika, internet, webové stránky s ruskými reáliemi, online slovníky a online zdroje k procvičování slovní zásoby a výslovnosti

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– dle svých schopností aplikuje probrané mluvnické učivo v praxi – využívá možnosti procvičovat učivo v dostupných online aplikacích – rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu – udržuje pořádek slov ve větě	Mluvnice	– přiřazení sloves k I. a II. časování sloves vyjadřujících činnost – zvrtná slovesa – slovesa jíst, pít – slovesa pohybu – přídavná jména v jednotném a množném čísle – on je podobný – ukazovací zájmeno tento v množném čísle – číslovky 10–100 – ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb	PT MKV – etnický původ – odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost MpV Český jazyk a literatura – podobnost koncovek při časování sloves význam slov
– vyslovuje správně, používá správnou intonaci otázek a formuluje odpovědi – rozumí jednotlivým pokynům a reaguje na ně – umí používat osvojenou slovní zásobu, zná fráze k daným konverzačním tématům – aktivně se zapojí do jednoduché konverzace na dané téma, poskytne požadovanou informaci, sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině, škole a volném čase – umí nahlas a plynule přečíst přiměřeně obtížné texty se známou slovní zásobou – rozumí obsahu a smyslu přiměřeně obtížného textu, snaží se jej reprodukovat	Mluvení	– výslovnost tvrdých a měkkých souhlásek, intonace otázky – základní pokyny při výuce – slovní zásoba k daným tématům – práce s textem, orientace v textu – pozdrav z prázdnin – práce se slovníkem – konverzační témata – Kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), Potraviny, jídla a nápoje, Barvy, oblečení, obchod, Vlastnosti člověka, vzhled	

– vyhledává v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku – dokáže samostatně napsat krátký souvislý text – používá slovník			
– rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Čtení s porozuměním	– režim dne, jídelní lístek, objednávka v restauraci	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – dovednosti pro komunikaci, naslouchání MKV – multikulturalita – užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumění MpV Dramatická výchova – dramatizace příběhu Český jazyk a literatura – mluvený a písemný projev – shoda i odlišnost slovní zásoby Hudební výchova – písně
– napíše s použitím textového editoru jednoduché texty o své rodině, škole a volném čase, používá ruskou klávesnic	Psaní	– ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb	

Pomůcky:

- rusko-český a česko-ruský slovník, audiovizuální technika, internet, webové stránky s ruskými reáliemi, online slovníky a online zdroje k procvičování slovní zásoby a výslovnosti

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– chápe probrané mluvnické učivo, dle svých schopností je aplikuje v praxi – dodržuje pořádek slov ve větě	Mluvnice	– slovesa I. a II. časování – opakování a rozšíření o další slovesa – minulý čas sloves – rozšíření učiva – rozkazovací způsob vybraných sloves – řadové číslovky – 3. stupeň přídavných jmen – vyjádření sloves musím, nesmím – budoucí čas – spojka jestliže	PT MKV – etnický původ – odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost MpV Český jazyk a literatura – podobnost koncovek při časování sloves a skloňování podstatných jmen – význam slov
– vyslovuje správně, používá správnou intonaci otázek – rozumí jednotlivým pokynům a reaguje na ně, dle svých možností sám komunikuje s učitelem a spolužáky – umí používat osvojenou slovní zásobu, zná fráze k daným konverzačním tématům – aktivně se zapojí do jednoduché konverzace na dané téma, poskytne požadovanou informaci, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – umí nahlas a plynule přečíst přiměřeně obtížné texty se známou slovní zásobou – rozumí obsahu a smyslu přiměřeně obtížného textu, snaží se jej reprodukovat – vyhledává v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku	Mluvení	– výslovnost tvrdých a měkkých souhlásek, redukce samohlásek, intonace otázky – základní pokyny při výuce – slovní zásoba k daným tématům – práce s textem, orientace v textu, převyprávění textu (pohádky, písně) – navázání kontaktu pomocí jednoduchých frází – vyplnění přiměřeně náročného dotazníku – konverzační témata – Lidské tělo, Obec, Státy, národnosti, jazyk, Nemoci, léky, Město, památky, Moskva, Kalendářní rok – svátky v ČR a Ruské federaci – práce se slovníkem	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – dovednosti pro komunikaci a naslouchání MKV – multikulturalita – užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumění MpV Český jazyk a literatura – mluvený a písemný projev – vyplňování dotazníku – shoda i odlišnost slovní zásoby Hudební výchova – písně Výtvarná výchova – komiks – kresba a popis obličeje

– používá slovník			
– rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci – získává, vyhledává a kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah	Čtení s porozuměním	– používání digitálního zařízení, aplikace a služby	
– stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – samostatně napíše krátký souvislý text	Psaní	– plakát, pohlednice – referát nebo prezentace – Moskva, (jiná zajímavá místa v Ruské federaci)	

Pomůcky:

- rusko-český a česko-ruský slovník, audiovizuální technika, internet, webové stránky s ruskými reáliemi, online slovníky a online zdroje k procvičování slovní zásoby a výslovnosti

5.2.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Učivo vzdělávacího předmětu Matematika rozvíjí abstraktní a analytické myšlení, osvojuje matematické pojmy, symboly a postupy kritického a logického usuzování. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci se učí pochopit problém, utřídit si údaje a podmínky, řešit problémové situace a úlohy z běžného života. Řešení logických úloh je závislé na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování. Vedeme žáky k zapojování do řešení úloh a problémů, umožňujeme jim využívání digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volbě efektivních postupů. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii.

Vzdělávací předmět Matematika se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 5 hodin týdně
- 7. ročník 5 hodin týdně
- 8. ročník 5 hodin týdně
- 9. ročník 5 hodin týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 20 hodin týdně, z toho je v 6., 8., a 9. ročníku jedna hodina disponibilní a v 7. ročníku dvě disponibilní hodiny. V 6. a 7. ročníku jsou disponibilní hodiny určeny na prohlubování a upevňování učiva, v 8. a 9. ročníku jsou disponibilní hodiny zavedeny z důvodu náročnosti a velkého rozsahu učiva.

Ve třídách s RvMPp je hodinová dotace navýšena v 6., 8. a 9. ročníku na 6 hodin týdně. Pro tyto třídy je určeno kromě základního učiva i učivo rozšiřující (viz II. úroveň). Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je tedy 23 hodin týdně, z toho jsou v 6.–9. dvě hodiny disponibilní. Tyto hodiny jsou zaměřeny na probírání a procvičování rozšiřujícího učiva a náročnějších příkladů, na rozvoj a podporu talentovaných žáků, na přípravu na matematické soutěže a ke studiu na střední škole.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří výklad, řešení problémových situací, práce s kalkulátorem, písemné práce, didaktické hry, práce s matematickými publikacemi, práce s textem, statistickými tabulkami.

Výuka probíhá především v kmenových třídách vybavených digitální technologií, zčásti také v počítačové učebně. V rámci tématu Procenta (7. ročník) se věnujeme rozvíjení finanční gramotnosti žáků. Součástí výuky matematiky je účast žáků v matematických soutěžích (Matematický klokan, Pythagoriáda a Matematická olympiáda).

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu je začleněno toto průřezové téma:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; kreativita
- Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k osvojování základních matematických symbolů, pojmů a vztahů, algoritmů řešení,
- k odhalování záměrných chyb ve výkladu,
- k využívání informačních a komunikačních technologií při řešení úloh,
- k využití různých grafů a tabulek při vyjadřování svých myšlenek,
- k aplikaci znalostí v ostatních vzdělávacích předmětech a v reálném životě.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k chápání významu kontroly výsledků – systematicčnost a zkouška,
- k různým metodám řešení (geometrické a algebraické) a volbě různých postupů při řešení úloh,
- k zamýšlení nad počtem řešení,
- k využívání náčrtků při řešení některých úloh.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- ke komentáři svého postupu při řešení úloh u tabule,
- k provádění rozboru problému, plánu řešení a jasné formulaci závěru,
- ke spolupráci žáků (ve dvojici nebo menší skupině) při řešení složitějších matematických úloh.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k důslednosti při řešení úloh,

- k dodržování termínů, povinností,
- k efektivnímu využívání pomůcek, kalkulaček apod.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k využívání digitálních technologií, které napomáhají k efektivnímu řešení matematického problému, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce,
- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu, aby volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků.

Matematika

6.–9. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– umí přirozená čísla číst, zapisovat a porovnávat – zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací – umí všechny početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně – řeší běžné situace z praxe pomocí přirozených čísel – užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose – užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací – používá kalkulátor při rutinních výpočtech s přirozenými čísly – využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh – provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru – využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru	Přirozená čísla	– zobrazení přirozených čísel na číselné ose – zápis v desítkové soustavě – porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel – práce s internetovým prohlížečem (vyhledávání informací např. o hmotnosti zvířat) – početní operace s přirozenými čísly – sčítání, odčítání, násobení, dělení jednociferným dělitelem, dělení dvojciferným dělitelem – odhady výsledků, kontrola násobením, online procvičování – práce s kalkulačkou, algoritmy početních operací – slovní úlohy s využitím operací s přirozenými čísly a znázorněné tabulkou – zápis přirozeného čísla v rozvinuté podobě – čtení a sestavení jednoduché tabulky a diagramu – tabulkový kalkulátor, tabulky na internetu – tvorba vlastních slovních úloh a jejich zpracování v textovém editoru, sdílení spolužákům – počítání s časovými údaji – orientace v kalendáři, online jízdním řádu, plánu II. úroveň	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění – cvičení dovedností zapamatování – cvičení řešení problémů OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů MpV Dějepis – časová přímka Zeměpis – rozměry Země, vzdálenosti ve vesmíru

		– zápis v desítkové soustavě do miliardy – dělení trojčiferným dělitelem – složitější slovní úlohy – číselné a logické řady – číselné a obrázkové analogie	
– umí základní znaky dělitelnosti – vyhledá společné násobky a dělitele – řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel – používá kalkulátor pro kontrolu výsledků	Dělitelnost	– násobek, dělitel – kritéria dělitelnosti 2, 3, 5, 10, 100 – prvočíslo a číslo složené – společný násobek a dělitel dvou a tří čísel – rozklad čísel na součin prvočísel – nejmenší společný násobek, největší společný dělitel – čísla soudělná a nesoudělná – práce s kalkulačkou (kontrola dělitelnosti, výsledků) – online procvičování II. úroveň – složitější příklady na výpočet nejmenšího násobku a největšího dělitele – znaky dělitelnosti 4, 6, 8, 9, 25 – n a D tří a více čísel – složitější slovní úlohy	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
– umí porovnávat a zaokrouhlovat desetinná čísla – řeší běžné situace z praxe pomocí desetinných čísel – převádí jednotky – užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) – umí všechny početní operace s desetinnými čísly z paměti a písemně – řeší jednoduché úsudkové úlohy	Desetinná čísla	– zápis desetinných čísel, vyznačení desetinných čísel na číselné ose (porovnávání čísel), uspořádání 3 a více čísel, zaokrouhlování desetinných čísel – na desetiny, setiny, celky – sčítání a odčítání desetinných čísel, násobení desetinných čísel přirozeným číslem, 10, 100, 1 000 – posunutí desetinné čárky – textový editor (užití symbolů, rovnic, tabulka) – práce s klávesnicí (znaky + desetinná čárka)	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Fyzika – převody jednotek délky, hmotnosti, jednotky teploty, síly, hustoty, měření fyzikálních veličin

– provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor – využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh – provádí jednoduché výpočty v prostředí tabulkového procesoru		– sčítání a odčítání desetinných čísel z paměti a písemně i v online prostředí – násobení a dělení desetinných čísel přirozeným a desetinným číslem – slovní úlohy, úlohy z praxe – převody jednotek délky, hmotnosti – práce s kalkulačkou, algoritmy početních operací – slovní úlohy s desetinnými čísly – nákupy, jízdní řád atd. II. úroveň – psaní desetinných čísel – 0,000 001 – uspořádání více desetinných čísel vzestupně, sestupně – násobení vícečíslicových činitelů	
– vyjádří zlomky více způsoby a vzájemně je převádět (zlomky, desetinné číslo, smíšené číslo) – umí všechny početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení, dělení) – znázorní zlomky na číselné ose – zapíše zlomky pomocí tabulkového editoru	Zlomky	– zlomek jako část celku – desetinný zlomek – zápis desetinného čísla – 0,001 (tisíciny) – znázornění zlomku na číselné ose – zápis zlomku desetinným číslem (a naopak), smíšeným číslem – rozšíření a krácení zlomku, zlomek v základním tvaru – porovnávání zlomků, početní operace se zlomky – početní operace se zlomky a desetinnými čísly, s jednoduchými smíšenými čísly – určení části celku – znázornění zlomku – část celku – tabulkový procesor, grafy, kruhové diagramy (část celku) – jednoduché slovní úlohy se zlomky II. úroveň – zápis zlomku periodickým číslem – početní operace s více zlomky, složené	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění – cvičení dovedností zapamatování – cvičení řešení problémů MpV Fyzika čas, hmotnost, jednotky rychlosti, hustoty

		zlomky – složitější úlohy	
– provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel – vyjádří racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádět (zlomek, desetinné číslo, celé číslo) – analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel – používá kalkulačku při výpočtech – používá tabulkový procesor: vybere a třídí data v tabulce podle jednoho kritéria – určí absolutní hodnotu racionálního čísla – znázorní racionální číslo na číselné ose	Celá a racionální čísla	– čísla kladná, záporná, nula – zobrazení celých čísel na číselné ose – porovnávání celých čísel – absolutní hodnota, čísla navzájem opačná – sčítání, odčítání, násobení, dělení celých čísel – řešení slovních úloh typu – urči odchylku od normálu, porovnej denní teploty atd. – součin více činitelů (znaménka) – celá čísla v praxi – slovní úlohy – práce s tabulkou – vyčítání informací z grafu, z obrázku a tabulek – racionální číslo – vyvození pojmu a početní výkony s racionálními čísly II. úroveň – slovní úlohy s více údaji – početní operace s více čísly – přednost matematických operací, závorky – složitější příklady s racionálními čísly – více matematických operací, závorky, atd.	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání MpV Fyzika – jednotky teploty Dějepis – časová přímka Zeměpis – nadmořská výška, hloubka Občanská výchova – rozpočet rodiny, dluhy
– umí vyjádřit vztah mezi proměnnými poměrem – umí rozdělit celek na části v daném poměru, poměr rozšířit a zkrátit – řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem – pracuje s měřítky map a plánů – určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	– vyjádření poměru podílem a zlomkem – rozšiřování a krácení, shodnost poměrů, poměr v základním tvaru – zvětšení a zmenšení v daném poměru, rozdělení celku v daném poměru – měřítko mapy – vyhledávání na internetu – mapy, satelitní snímky různých měřítek, vyhledané mapy, převedení do obrázku, úprava (Google	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání MpV Zeměpis – měřítko mapy, plánu Fyzika moment sil, hydraulická zařízení,

– použije při řešení slovních úloh jak trojčlenku, tak úsudek – používá tabulkový procesor: organizuje, zjišťuje a vybere data v tabulce – využívá digitálních pomůcek k řešení úloh		maps, MAPY.cz) – pravouhlá soustava souřadnic – grafy přímé a nepřímé úměrnosti – přímá úměrnost – vyvození na obrázcích a tabulkách, řešení úsudkem, využití na jednoduchých úlohách z praxe (spotřeba benzínu, množství výrobků, ujeté km, ...) – nepřímá úměrnost – vyvození tabulkou, využití nepřímé úměrnosti na jednoduchých úlohách z praxe (stavba s různým počtem dělníků, přítoky, ...) – vlastnosti souboru dat – tabulkový kalkulátor – vytvoření vzorce, tabulka (PÚ, NÚ) – on-line procvičování – SÚ, doplňování tabulek, grafů – trojčlenka – vysvětlení zápisu trojčlenky pro přímou a nepřímou úměrnost – využití trojčlenky při řešení jednoduchých slovních úloh, odhad výsledků II. úroveň – postupný poměr – využití při dělbě výher, ... – řešení složitějších slovních úloh	
– umí vyjádřit části celku v procentech – užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (desetinným číslem a procentem) – při řešení problému provede rozbor úlohy a dovede se rozhodnout, jakým způsobem ji bude řešit – známým algoritmem nebo úsudkem – řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než	Procenta	– základ, procento, procentová část – 1 % jako jedna setina celku ($1\% = 0,01 = 1/100$) – rozdělení celku na části v procentech – znázornění % pomocí kruhových diagramů – tabulkový kalkulátor – výpočet procentové části, základu, počtu procent – vzorce v tabulkovém editoru – zápis počtu procent desetinným číslem	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Fyzika – účinnost Přírodopis, zeměpis složení vzduchu, úlohy o vodě (voda v lidském těle, na Zemi, ...)

– celek) – zaokrouhluje, provádí odhady výsledků – účelně využívá kalkulátoru k výpočtu procent – využívá digitálních technologií pro výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor, ...)		– využití trojčlenky při řešení příkladů – slovní úlohy z praxe – zlevnili, zdražili dané zboží atd. – práce s internetem – zjišťování informací II. úroveň – jednoduché úrokování – jedno promile – postupné zdražování, zlevňování	
– provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá při výpočtech druhou mocninu a odmocninu – zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor a tabulky	Druhá mocnina a odmocnina	– druhá mocnina a odmocnina čísel – žáci hledají v tabulkách (do 1 000) – ukázkově mocniny a odmocniny čísel větších než tisíc se zaokrouhlením – mocniny a odmocniny desetinných čísel se třemi platnými číslicemi – umocňování a odmocňování jednoduchých zlomků – určení hodnoty mocniny a odmocniny na kalkulačce – druhé mocniny čísel od 1 do 20 z paměti a k tomu příslušné odmocniny – pojem čtvercové číslo – počítání s racionálními čísly, zařazování umocňování, odmocňování a závorek do výpočtu – pořadí početních výkonů – využití druhé mocniny a odmocniny v praxi, příklady z praxe – obsah čtverce a jiných rovinných útvarů obsahujících mocninu – výpočet strany čtverce z daného obsahu – online procvičování II. úroveň – hledání mocnin, odmocnin a všech desetinných čísel větších než 1 000 se zaokrouhlováním v tabulkách – odhad mocniny a odmocniny	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění – cvičení dovedností zapamatování – cvičení řešení problémů MpV Fyzika vzorec pro energii ($E = m \cdot c^2$)

		– složitější výpočty s racionálními čísly, ve kterých se vyskytují mocniny i odmocniny, užití všech typů závorek (kulaté, lomené, složené) – umocňování dvojčíferného čísla pomocí vzorce $(a + b)^2$ – složitější úlohy z praxe (obsahy rovinných útvarů, povrchy těles) – rozšíření o třetí mocninu a odmocninu, příslušné úlohy z praxe	
– zvládá zápis Pythagorovy věty pro libovolný pravoúhlý trojúhelník – umí výpočtem ověřit, zda je trojúhelník pravoúhlý – matematizuje jednoduché reálné situace s využitím Pythagorovy věty – využívá digitálních technologií pro manipulaci s rovinnými útvary	Pythagorova věta	– Pythagorova věta a věta obrácená k Pythagorově – výpočet odvěsny a přepony pravoúhlého trojúhelníka – úlohy z praxe (žebřík u zdi, dvojitý žebřík, tětíva kružnice, výška rovnoramenného trojúhelníku, úhlopříčka čtverce, obdélníku, kosočtverce apod.) – vyfocení či najití na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě – Pythagoras – internetový vyhledávač, úprava a vkládání textu, obrázků, ... II. úroveň – formulace Pythagorovy věty – složitější úkoly z praxe (nákres a představivost žáka, využití i další znalosti a dovednosti z jiných partií matematiky) – program Geogebra	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Fyzika – skládání sil, pohyb Dějepis Pythagoras (životopis a dílo)
– umí číst a zapsat rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti – zvládá početní operace u mocnin s přirozeným mocnitelem	Mocniny s přirozeným mocnitelem	– zápis mocniny s přirozeným mocnitelem a mocnin se základem 10 – početní operace s mocninami – sčítání, odčítání, násobení a dělení, mocnina součinu, zlomku	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

		– online procvičování II. úroveň – početní operace s mocninami s více operacemi (distributivnost) – počítání s mocninami se záporným mocnitelem, a^0 – zápis kteréhokoliv čísla ve tvaru $a \cdot 10^2$, kde $a > 1$ a $a < 10$ – mocniny, kde základ je záporné číslo, rozlišení -4^3, $(-4)^3$ – porovnávání mocnin převedením na stejný základ, např. 2^4, $4^3 = (2^2)^3$, krácení mocnin	MpV Fyzika, zeměpis, chemie, přírodopis zápis čísla s mocnitelem
– matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných – sestavuje algebraický výraz pomocí proměnných a umí do něho dosadit – určí hodnotu výrazu – sčítá, odčítá a násobí mnohočleny – provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými; mnohočleny	– pojem výraz, zjednodušení výrazu výpočtem (pořadí početních výkonů, práce se závorkami) – jednoduchý výraz na základě slovního vyjádření (menší a větší o..., několikrát větší či menší, součet, součin, rozdíl, podíl apod.) – jednoduchý výraz s proměnnými a výpočet hodnoty výrazu (dosazení), jednočlen, mnohočlen – sčítání a odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenu jednočlenem (mnohočlenem) – informativní seznámení s rozkladem mnohočlenu na součin (vytýkání, vzorce) II. úroveň – hodnota výrazů na složitějších příkladech (kladná i záporná racionální čísla) – sestavení složitějšího výrazu na základě slovního vyjádření – sestavení a řešení jednoduchých rovnic	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Fyzika vyjádření neznámé ze vzorce

		ze slovního vyjádření – složitější příklady na výpočet hodnoty výrazu s proměnnou (dosazování racionálních čísel) – násobení mnohočlenu mnohočlenem	
– sestaví a vyřeší jednoduchou rovnici s využitím ekvivalentních úprav – formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Lineární rovnice	– lineární rovnice s jednou neznámou, ekvivalentní úpravy – ověření správnosti řešení – zkouška – seznámení s možností, že rovnice nemá řešení anebo má nekonečně mnoho řešení – základní slovní úlohy o pohybu a společné práci – výpočet neznámé ze vzorce II. úroveň – řešení složitějších lineárních rovnic: rovnice s více závorkami, s více zlomky, rovnice s desetinnými čísly, složené zlomky apod. – zkouška lineárních rovnic s racionálními čísly (i záporné zlomky) – rozlišení různých možností počtu řešení u lineární rovnice – slovní úlohy složitějšího typu (dvojí druh, společná práce, úlohy o pohybu, směsi, složitější matematizace reálných situací) – výpočet neznámé za vzorce (složitější příklady) – řešení lineárních nerovnic	MpV Fyzika, chemie využití dovednosti řešit lineární rovnici
– formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav – vyřeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých	Rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých	– řešení jednoduchých rovnic s neznámou ve jmenovateli, podmínky – řešení slovních úloh o společné práci s neznámou ve jmenovateli – soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita MpV Fyzika – úprava vzorců, výpočet rychlosti

		II. úroveň – řešení složitějších rovnic s neznámou ve jmenovateli, 0 řešení, nekonečně mnoho řešení – řešení složitějších soustav rovnic s neznámou ve jmenovateli – náročnější slovní úlohy (o pohybu, společné práci a směsi) vedoucí k řešení – soustavy lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli – soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou	Chemie směsi – chemické výpočty, ředění roztoků
– matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů – vyjádří funkční závislosti tabulkou, rovnicí, grafem – rozpozná příklady funkcí – lineární funkce, kvadratická funkce, nepřímá úměrnost – sestrojí graf, dokáže použít v praxi – modeluje řešení geometrických úloh pomocí geometrického softwaru	Funkce	– funkce jako závislost veličin přímo z praxe, přímá úměrnost v praxi, závislost v tabulkách, pravoúhlá soustava souřadnic, graf přímé úměrnosti – lineární funkce, její rovnice, tabulka, sestavení grafu v pravoúhlé soustavě souřadnic – funkce rostoucí a klesající – z jednoduchých grafů funkcí určení údajů proměnné a závisle proměnné – užití grafu lineární funkce k řešení úloh z praxe – nepřímá úměrnost $y = k/x$ a její graf – úlohy na nepřímou úměrnost v praxi – tvorba tabulek a grafů v textovém editoru – náčrty funkcí v Malování II. úroveň – pojem funkce, definice funkce – definiční obor, hodnota funkce, jednotlivé body, intervaly otevřené, uzavřené – zobrazení, definiční obor na číselné ose	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Fyzika – rychlost, čas – graf - teplota, čas – graf

		– určení hodnoty funkce pro daný prvek definičního oboru – určení, zda dané body náleží grafu funkce – sestavení rovnice funkce z daných bodů ležících na grafu funkce – různé funkce v praxi, rozlišení lineární funkce od ostatních funkcí – funkce konstantní – lineární funkce v praxi, slovní úlohy řešené graficky – grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic, ověření výsledku výpočtem – úlohy o pohybu řešené graficky (grafikony jízdních řádů) – užití nepřímé úměrnosti k řešení úloh z praxe – kvadratická funkce – rovnice, tabulka, graf	
– matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné a funkčních vztahů – zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně užívá tabulky pro určení hodnoty goniometrické funkce – rozpozná goniometrické funkce ostrého úhlu – účelně využívá kalkulatoru při výpočtu goniometrických funkcí	Goniometrické funkce	II. úroveň – goniometrické funkce jako poměry v pravoúhlém trojúhelníku – odvození goniometrických funkcí ostrých úhlů pomocí poměrů stran podobných trojúhelníků – definice funkcí $\sin$, $\cos$, tg, $cotg$ – užití tabulek nebo kalkulaček pro určování hodnot těchto funkcí pro ostré úhly a určování úhlu pro známou hodnotu funkce – výpočty v pravoúhlém trojúhelníku, úhly, strany – výpočty v obdélníku, čtverci, rovnoramenném trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Fyzika funkce $\sin$ – střídavý elektrický proud, zvuk

		– výškový a hloubkový úhel – využití goniometrických funkcí v praxi (stoupání vozovky, nájezd pro vozíčkáře, kam dosáhne jeřáb, délka lanové dráhy, příčný řez kanálem (průtok), výška stromu, pomníku, rozhledny, ...) – užití goniometrických funkcí při výpočtech objemů a povrchů těles	
– rozpozná podobné útvary, chápe pojem podobnost – odhaduje výsledky při řešení úloh o podobnosti a posuzuje jejich reálnost (zvětšení, zmenšení, shodnost) – užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti a shodnosti trojúhelníků – má dokonalý grafický projev při rýsování – využívá digitální prostředí pro manipulaci s rovinnými útvary	Podobnost	– určení podobných útvarů z praxe, fotografie – zvětšeniny (negativ, pozitiv), podobné obdélníky, podobné trojúhelníky, podobné útvary (lupa) – podobné útvary z praxe – stejný tvar – práce s obrázkem – zvětšování, zmenšování, rotace, ... – poměr podobnosti k, zvětšení, zmenšení, shodnost – praktické zmenšování a zvětšování rovinných obrazců v daném poměru, kde k je celé číslo – technické výkresy a plány, mapy, čtení údajů ze strojního a stavebního výkresu – informativně věty o podobnosti trojúhelníků – sss, sus, uu a jejich využití – užití podobnosti ke konstrukci plánů, výpočtů délek cest podle map, určení výšky stromu, komínu, ... – slovní úlohy – dělení úsečky na stejné díly a v daném poměru (graficky, kontrola výpočtem) II. úroveň – znalost definic vět o podobnosti trojúhelníků – sss, sus, uu – stanovování podobnosti trojúhelníků,	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání MpV Fyzika optika (zrcadla)

		určení poměru podobnosti geometrických útvarů – výpočet údajů pro sestrojení podobných útvarů	
– vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává různá data – porovnává soubory dat – umí zjistit aritmetický průměr ze zadaných hodnot a zná jeho využití v praxi – umí shromažďovat a třídit statistické údaje – vytváří jednoduchá schémata, statistické tabulky, diagramy a grafy – umí číst hodnoty z tabulek a grafů – používá tabulkový procesor: organizuje data, zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce – využívá software pro tvorbu grafu	Základy statistiky	– základní pojmy statistiky, statistické šetření, statistický soubor, statistická jednotka, znak, hodnota znaku, četnost, relativní četnost, relativní četnost v procentech – základní pojmy na konkrétních příkladech z vlastních statistických šetření – závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákrety, schémata, diagramy, grafy, tabulky – analýza a grafické znázornění dat-zpracování dat v tabulkovém kalkulátoru, (vzorce, grafy, diagramy), vyhledávání informací na internetu – výpočet aritmetického průměru z vlastních statistických šetření II. úroveň – konstrukce a čtení různých typů diagramů, také s údaji zadanými v procentech, histogram – vysvětlení pojmů modus, medián, standardní odchylka, rozptyl	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání MpV Informatika – diagramy, grafy Tělesná výchova úspěšnost střelců branek, procentní úspěšnost
– určí hodnotu lomeného výrazu – stanoví podmínky řešitelnosti lomeného výrazu – provádí základní početní operace s lomenými výrazy	Lomené výrazy	II. úroveň – opakování – číselný výraz, proměnná, určení hodnoty proměnné v oboru celých čísel – rozlišení – mnohočlen a lomený výraz – opakování – rozklad výrazů na součin (užitím vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$, vytýkáním)	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání MpV Fyzika výpočet odporu při paralelním zapojení

		– smysl lomeného výrazu, podmínky řešitelnosti – krácení lomených výrazů – základní početní operace s jednoduchými lomenými výrazy – určení hodnoty jednoduchého výrazu pro danou hodnotu proměnné v oboru racionálních čísel	
– zvládá základní dovednosti při rýsování jednoduchých geometrických útvarů (čtverce, obdélníku, kruhu, kružnice) – zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problému – charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, určuje jejich vlastnosti – využívá potřebnou matematickou symboliku – umí pracovat s úhly (rýsuje, pojmenuje, měří) – modeluje řešení geometrických úloh pomocí geometrického softwaru – využívá digitální prostředí pro manipulaci s rovinnými útvary	Základní pojmy z geometrie, úhel	– základní útvary v rovině a v prostoru – rýsování – bod, přímka, polopřímka, různoběžky, rovnoběžky, kolmice, kružnice – slovní popis konstrukce, měření a porovnávání velikosti úseček – jednotky a jejich převody – úhel – vrchol, rameno, úhel přímý, pravý, ostrý a tupý, velikost úhlu – jednotka jeden stupeň, práce s úhloměrem, velikost přímého, pravého, ostrého a tupého úhlu – nástroje a využití geometrického softwaru – náčrtky v Malování – vyfocení či najítí na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě – sdílení spolužákům (disk, e-mail) – textový editor – vyhledávání a vkládání symbolů do textu (úhel, rovnoběžky, ...)	MpV Zeměpis úklon zemské osy, zeměpisné souřadnice, zemská poloha, sklon slunečních paprsků
– umí převody požadovaných jednotek – načrtne a sestojí rovinné útvary – odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů – odhaduje délky a obsahy obrazců – určuje velikost úhlu měřením i výpočtem – ovládá základní početní dovednosti při práci s úhly	Geometrické obrazce a jejich vlastnosti, úhel	– obsah a obvod geometrických útvarů – zápis vzorců – slovní úlohy (délka plotu, výměr zahrady) – početní operace se dvěma úhly – sčítání, odčítání, násobek – úhly souhlasné a střídavé, vedlejší a vrcholové – osa úhlu	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání MpV Fyzika

		– konstrukce úhlu 60°, 90°, 45° pomocí kružítka a pravítka – textový editor – vyhledávání a vkládání symbolů do textu – řecká písmena – vyfocení či najít na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě II. úroveň – zobrazování těles v prostoru – náčrt – rýsování – polopřímka a polopřímka opačná – převody jednotek s využitím násobení a dělení 10, 100, 1 000 – početní operace s úhly s přechodem přes $60'$ – grafické operace se dvěma úhly, grafické sčítání, odčítání úhlů, grafické určení násobku daného úhlu – konstrukce úhlu 15°, 30°, 75°, 120°, 135° – logické a netradiční geometrické úlohy	
– načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti – určí osově souměrný útvar – využívá digitální prostředí pro manipulaci s rovinnými útvary	Osová souměrnost	– osa souměrnosti – využití čtvercové sítě, rýsování osově souměrných útvarů, hledání os souměrnosti – vyfocení či najít na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě – práce s internetovým prohlížečem (osově souměrné obrazce – značky aut, dopravní značky, písmena, ...) II. úroveň – osová souměrnost – rýsování složitějších n-úhelníků, pojem samodružný bod – práce s programy, např. program Geogebra	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání MpV Fyzika Dějepis – stavební slohy, zdobení předmětů Výtvarná výchova – osově souměrné útvary, ornamenty
– charakterizuje a třídí základní	Středová souměrnost	– opakování osově souměrnosti	PT

geometrické útvary, analyzuje jejich vlastnosti – načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar – aplikuje shodnost geometrických útvarů v jednoduchých životních situacích – využívá digitální prostředí pro manipulaci s rovinnými útvary		– vyvození středové souměrnosti, střed souměrnosti jako samodružný bod, určení středu souměrnosti geometrických útvarů – konstrukce základních geometrických útvarů ve středové souměrnosti – vlastnosti středově souměrných útvarů a jejich využití – vyfocení či najítí na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě – práce s internetovým prohlížečem – vyhledávání obrázků středově souměrných útvarů II. úroveň – konstrukce složitějších geometrických útvarů – využití středové souměrnosti při řešení reálných životních situací i za pomoci měřítka – konstrukce obrazu útvaru s užitím soustavy souřadnic	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
– zvládá základní dovednosti při rýsování stanovených trojúhelníků – zvládá slovní popis jednoduché konstrukce trojúhelníku – narýsuje výšky v trojúhelníku pravoúhlém a ostroúhlém – narýsuje těžnice v trojúhelníku – modeluje geometrické úlohy pomocí geometrického softwaru	Trojúhelník	– rozdělení trojúhelníků – pravoúhlý, ostroúhlý, tupouhlý, rovnoramenný a rovnostranný – vnitřní a vnější úhly trojúhelníku – součet vnitřních úhlů – nástroje a využití geometrického softwaru: grafické programy – Jamboard – používání „panelu nástrojů“ geometrických tvarů, program Malování – jednoduché konstrukce trojúhelníků se zápisem konstrukce – slovní popis postupu konstrukce – narýsování výšky a těžnice	MpV Fyzika – těžiště

		v trojúhelníku ostroúhlém a pravouhlém II. úroveň – sestrojení výšky v tupouhlém trojúhelníku – střední příčky trojúhelníku – kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná	
– zvládá základní dovednosti při rýsování jednoduchých geometrických útvarů a rozhoduje o jejich shodnosti (čtyřúhelníky, trojúhelník, kružnice, kruh) – načrtne a sestrojí trojúhelník dle dané věty o shodnosti – ovládá základní řešení geometrických úloh a matematickou symboliku zápisu řešení – rozpozná shodné útvary, chápe pojem shodnost – využívá digitální prostředí pro manipulaci s rovinnými útvary	Shodnost trojúhelníků	– určování shodných útvarů pomocí průsvitky – vyvození vlastností shodnosti dvou geometrických útvarů – shodnost trojúhelníků, vyvození vět <i>sss</i>, <i>sus</i>, <i>usu</i>, podmínky sestrojitelnosti – konstrukce trojúhelníku pomocí jednotlivých vět, rozbor, zápis – konstrukce pomocí geometrických symbolů – využití vět o shodnosti trojúhelníku při řešení reálných situací – vyfocení či najít na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě – práce s grafickými programy II. úroveň – diskuse o počtu řešení konstrukčních úloh – program Geogebra	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání MpV Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály – technické písmo Výtvarná výchova – ornamenty Fyzika – těžiště Občanská výchova – stavební slohy, rosety
– umí vyhledat potřebné vzorce v tabulkách – porovnává, odhadne a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů – načrtne a sestrojí rovinný útvar – řeší jednoduché konstrukční úlohy, analyzuje a třídí základní útvary, jejich vlastnosti – využívá potřebnou matematickou	Čtyřúhelník	– rovnoběžník a jeho vlastnosti – obdélník, čtverec, kosodélník, kosočtverec – lichoběžník (obecný, pravouhlý, rovnoramenný) – obvody geometrických útvarů – trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník – obsahy plošných útvarů – pomocí čtvercové sítě a vzorců, jednotky	MpV Fyzika rovnoběžník sil

symboliku – modeluje řešení geometrických úloh pomocí geometrického softwaru		obsahu a jejich převody – slovní úlohy na výpočty obvodů a obsahů geometrických útvarů – vyfocení či najít na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě – konstrukce rovnoběžníku – rozbor, zápis konstrukce, konstrukce II. úroveň – konstrukce výšky v rovnoběžníku – vzorec pro výpočet obsahu kosočtverce pomocí jeho úhlopříček – náročnější slovní úlohy – program Geogebra	
– využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru (kruh, kružnice) – načrtne, narýsuje a popíše matematickými symboly kruh a kružnici – odhadne a vypočítá obvod a obsah kruhu a kružnice, zaokrouhlí výsledky na dané jednotky – načrtne a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti – odhadne a vypočítá objem a povrch válce – načrtne a sestrojí síť válce – analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu – užívá logickou úvahu při řešení úloh o vzájemné poloze přímky a kružnic, nalézá různá řešení situací – používá kalkulátor při výpočtech – využívá digitálních technologií	Kruh, kružnice, válec	– konstrukce kruhu a kružnice daného poloměru – různé možnosti vzájemné polohy přímky a kružnice a dvou kružnic – tečna kružnice v daném bodě (vždy bod dotyku) – informativně Thaletova věta – ukázka konstrukce tečny kružnice z daného bodu ležícího vně kružnice (využití Thaletovy věty) – výpočet obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice, dosazování do vzorce, Ludolfovo číslo – vzorce pro jednoduchý výpočet obvodu a obsahu, slovní úlohy se zaměřením na praxi – online cvičení – soustředné kružnice – síť válce, její konstrukce, vymodelování válce (papírový model) – zobrazení válce ve volném rovnoběžném promítání, náčrty – výpočet objemu a povrchu válce,	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Fyzika – výpočet objemu válce, tlak Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály – technické výkresy Výtvarná výchova – ornamenty

		jednoduché úlohy z praxe – online cvičení – vyfocení či najít na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě – program Malování – Jamboard (kruh – panel nástrojů) II. úroveň – vzájemná poloha dvou kružnic, středná – Thaletova věta – užití při konstrukci tečen a v konstrukčních úlohách – složitější slovní úlohy na výpočet obsahu a obvodu kruhu a délky kružnice – složitější rovinné útvary, části kruhu a kružnice – složitější úlohy na výpočet objemu a povrchu válce, úlohy na výpočet výšky či poloměru válce z daného objemu (povrchu), různé jednotky – úlohy z praxe – obsah mezikruží, ocelové trubky, komíny, zavlažování pozemků apod. – mezikruží, oblouk kružnice, kruhová výseč a úseč (délka a obsah) – program Geogebra	
– využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh – narýsuje osu úsečky a úhlu, kružnici, sestrojí rovnoběžky a kolmice – využije věty o shodnosti trojúhelníků při konstrukci čtyřúhelníků – využívá potřebnou matematickou symboliku k zápisu konstrukce	Konstrukční úlohy	– základní konstrukční úlohy – množina všech bodů daných vlastností – osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice – symbolika zápisu – řešení jednodušších konstrukčních úloh na sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků (rozbor, zápis postupu konstrukce za pomoci učitele, provedení konstrukce)	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění – cvičení dovedností zapamatování – cvičení řešení problémů OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (originalita)

– charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, analyzuje jejich vlastnosti – řeší jednoduché konstrukční úlohy, při řešení provede rozbor úlohy a náčrt – analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu – využívá digitální prostředí pro manipulaci s rovinnými útvary		– nástroje a využití geometrického softwaru k řešení konstrukčních úloh II. úroveň – rozbor, náčrt, postup konstrukce a konstrukce, kontrola a diskuse při konstrukci trojúhelníku (věta <i>sss</i>, <i>sus</i>, <i>usu</i>, zadaná výška nebo těžnice, ...) – množiny bodů dané vlastnosti, sestrojování množin bodů dané vlastnosti a užití při konstrukčních úlohách – zápis postupu řešení konstrukční úlohy pomocí symboliky – diskuse počtu řešení – složitější konstrukční úlohy trojúhelníků a čtyřúhelníků	MpV Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály technické výkresy
– umí rozeznat různá tělesa na předmětech z běžné praxe – určuje, charakterizuje a analyzuje vlastnosti krychle a kvádrů – načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů – umí použít vzorce pro určení objemu a povrchu kvádrů a krychle – odhaduje a vypočítá objem a povrch těles – umí matematizovat řešení problémů z praxe – využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary	Prostorová tělesa – krychle, kvádr	– povrch krychle a kvádrů s použitím názorných pomůcek (krabičky) – vytvoření sítě rozstříháním, měření konkrétních údajů – vyvození pojmu povrch tělesa – objem krychle a kvádrů – využití jednotkových krychlíček (kostek) – vzorce pro povrch a objem krychle a kvádrů – jednotky plochy a objemu a jejich převody, vztah $1 \text{ dm}^3 = 1 \text{ liter}$ – jednoduché slovní úlohy z praxe – vyfocení či najetí na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě – internetové programy II. úroveň – složitější slovní úlohy – program Geogebra	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Fyzika – krychle pro názornost objemu – výpočet hustoty
– načrtne obraz jednoduchých těles	Hranoly	– opakování povrchu a objemu krychle	MpV

– odhadne a vypočítá objem a povrch těles – charakterizuje a třídí základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti		- a kvádrů – řešení slovních úloh – pojem hranol – podstavy, boční stěny, vrcholy, hrany, síť a modely hranolů – objem a povrch trojbokých a čtyřbokých hranolů – výpočet také pomocí vzorce na internetu – slovní úlohy – příklady z praxe – vyfocení či najití na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě II. úroveň – složitější slovní úlohy z praxe – objemy a povrchy n-bokých hranolů – program Geogebra	Přírodopis – krystalické soustavy Fyzika – kaleidoskop, optický hranol Občanská výchova – design obalů výrobků, stavebnice
– načrtne obraz těles v rovině, jeho síť – určuje a charakterizuje základní prostorová tělesa, analyzuje jejich vlastnosti – odhadne a vypočítá objem a povrch těles – využije tyto dovednosti a získané vědomosti o tělesech při řešení praktických úloh (stavebnictví, strojírenství, ...) – řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí – využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary	Jehlan, kužel, koule	– jehlan, kužel a koule v praxi – vzorce pro výpočty objemů a povrchů těchto těles a jejich využití k jednoduchým výpočtům – modelování těles a jejich náčrty ve volném rovnoběžném promítání, náčrty sítí – vyfocení či najití na internetu (licence) a zpracování fotografií obrazců v reálném světě II. úroveň – vyvození „vzorců“ objemů a povrchů těchto těles a jejich užití při výpočtech – sestrojení těles ve volném rovnoběžném promítání – sestrojení sítě těles z papíru – řešení úloh z praxe na výpočty objemů a povrchů jehlanu, kužele i s užitím goniometrických funkcí – objem a povrch komolého kužele a jehlanu, užití v praxi	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MpV Informatika Excel (jehlanový, kuželový graf)

		– síť komolého kužele a jehlanu (náčrty, sestrojení) a modely z papíru	
--	--	--	--

Pomůcky:

- rýsovací potřeby, číselné osy, přehledné nástěnné tabule, skládačky a výrobky z papíru, průsvitky, modely rovinných geometrických útvarů, prostorová tělesa, síť těles, obaly potravin, kalkulatory, výukové programy na PC

5.2.3 Vzdělávací oblast: Informatika

Informatika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Vzdělávací předmět Informatika se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 1 hodina týdně
- 7. ročník 1 hodina týdně
- 8. ročník 1 hodina týdně
- 9. ročník 1 hodina týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu jsou 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – psychohygiena
 - Sociální rozvoj – kooperace a kompetice
 - Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k poznání různých metod a strategií pro učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- k aktivnímu vyhledávání a třídění informací a následně k jejich propojení a efektivnímu využívání,
- k hodnocení a rozlišování kvality a spolehlivosti zdroje informací,
- k poznání smyslu učení a k pozitivnímu vztahu k učení, k určení si překážek, k plánování, jak by mohli učení zdokonalit, a ke kritickému zhodnocení výsledků.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k seznámení s různými zdroji informací, které mohou vést k řešení problému,
- k ověřování správnosti řešení problémů.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k dovednosti správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory,
- k naslouchání jiným lidem, porozumění jim, k reakci a zapojení do diskuse,
- k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, zvuků a jiných informačních prostředků, ke komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- ke schopnosti pracovat ve skupině při vyhledávání a zpracování informací,
- k budování sebedůvěry a k samostatnému rozvoji.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k rozvíjení schopnosti orientace ve zdrojích informací o společnosti,

- k chápání základních principů, zákonů a společenských norem, k uvědomování si práv a povinností ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- ke znalosti a dodržování základních pravidel hygieny a bezpečnosti práce s výpočetní technikou,
- ke znalosti základních pravidel údržby výpočetní techniky,
- k nacházení nových způsobů, jak využívat znalostí získaných ve škole pro svůj další rozvoj,
- k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků a ke schopnosti adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k ovládání digitálních zařízení, aplikací a služeb, k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti,
- k rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se pomocí digitálních prostředků,
- k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce,
- k seznamování s významem digitálních technologií pro lidskou společnost, s novými technologiemi,
- ke schopnosti kriticky hodnotit přínosy digitálních technologií a reflektovat rizika jejich využívání,
- k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, na etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– rozpozná zakódované informace kolem sebe – zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady – zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer – zakóduje v obrázku barvy více způsoby – zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů – zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu – ke kódování využívá i binární čísla	Data, informace a modelování (Kódování a šifrování dat a informací)	– přenos informací, standardizované kódy – znakové sady – přenos dat, symetrická šifra – identifikace barev, barevný model – vektorová grafika – zjednodušení zápisu, kontrolní součet – binární kód, logické A a NEBO	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
– najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) – odpoví na otázky na základě dat v tabulce – popíše pravidla uspořádání v existující tabulce – doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy – navrhne tabulku pro záznam dat – propojí data z více tabulek či grafů	Informační systémy (Práce s daty)	– data v grafu a tabulce – evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce – kontrola hodnot v tabulce – filtrování, řazení a třídění dat – porovnání dat v tabulce a grafu – řešení problémů s daty	
– popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují – pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Informační systémy	– školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	

– nainstaluje a odinstaluje aplikaci – uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory – vybere vhodný formát pro uložení dat – vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě – porovná různé metody zabezpečení účtů – spravuje sdílení souborů – pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy – zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Digitální technologie (Počítače)	– datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému – správa souborů, struktura složek – instalace aplikací – domácí a školní počítačová síť – fungování a služby internetu – princip e-mailu – přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) – postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení /dialogová okna)	
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Algoritmizace a programování (Programování – opakování a vlastní bloky)	– vytvoření programu – opakování – podprogramy	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
– vysvětlí známé modely jevů, situací, činností – v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku	Data, informace a modelování (Modelování pomocí grafů a schémat)	– standardizovaná schémata a modely – ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu – orientované grafy, automaty	

– pomocí ohodnocených grafů řeší problémy – pomocí orientovaných grafů řeší problémy – vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností		– modely, paralelní činnost	
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna – spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Algoritmizace a programování (Programování – podmínky, postavy a události)	– opakování s podmínkou – události, vstupy – objekty a komunikace mezi nimi	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Algoritmizace a programování (Programování – větvení, parametry a proměnné)	– větvení programu, rozhodování – grafický výstup, souřadnice – podprogramy s parametry – proměnné	

– používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna – spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav – používá souřadnice pro programování postav – používá parametry v blocích, ve vlastních blocích – vytvoří proměnnou, změni její hodnotu, přečte a použije její hodnotu – diskutuje různé programy pro řešení problému – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
– při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky – používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) – řeší problémy výpočtem s daty – připíše do tabulky dat nový záznam – seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) – používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy – ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Informační systémy (Hromadné zpracování dat)	– relativní a absolutní adresy buněk – použití vzorců u různých typů dat – funkce s číselnými vstupy – funkce s textovými vstupy – vkládání záznamu do databázové tabulky – řazení dat v tabulce – filtrování dat v tabulce – zpracování výstupů z velkých souborů dat	
– řeší problémy sestavením algoritmu – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – ověří správnost programu, najde a	Algoritmizace a programování (Programovací projekty)	– programovací projekt a plán jeho realizace – popsání problému – testování, odladění, odstranění chyb – pohyb v souřadnicích – ovládání myši, posílání zpráv	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- opraví v něm chyby – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní – řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému – zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně		– vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu – nástroje zvuku, úpravy seznamu – import a editace kostýmů, podmínky – návrh postupu, klonování. – animace kostýmů postav, události – analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné – výrazy s proměnnou – tvorba hry s ovládáním, více seznamů – tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	
– pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí – vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením – diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich – na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat – popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní – na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti – vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu – diskutuje o cílech a metodách hackerů – vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat – diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Digitální technologie	Hardware a software – složení současného počítače a principy fungování jeho součástí – operační systémy: funkce, typy, typické využití – komprese a formáty souborů – fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě – typy, služby a význam počítačových sítí – fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa – struktura a principy Internetu, datacentra, cloud – web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL – princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost – bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena

		– zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita – digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat – fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
--	--	---	--

5.2.4 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Dějepis

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Dějepis umožňuje žákům poznat konkrétní historické události a jevy, seznamuje je s jejich příčinami i důsledky, a tím je vede ke srovnávání vývoje jednotlivých zemí. Žáci se učí hledat souvislosti a třídit poznatky, analyzují jednotlivé jevy, uvědomují si nepřetržitost historického vývoje, vliv minulosti na současnost a důležitost předávání historické zkušenosti.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali k danému problému souvisle vyjádřit, zaujmout vlastní stanovisko, formulovat problémové otázky, snažit se na ně odpovědět. Cílem vzdělávacího předmětu je také snaha vést žáky k úctě ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, dále k ochraně historických a kulturních památek a k toleranci i respektování odlišností jiných národů.

Vzdělávací předmět Dějepis se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 2 hodiny týdně
- 7. ročník 2 hodiny týdně
- 8. ročník 2 hodiny týdně
- 9. ročník 2 hodiny týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 8 hodin týdně, z toho je v 8. a 9. ročníku posílena o 1 hodinu disponibilní; ta je využita na zvyšování čtenářské gramotnosti – na práci s textem, orientaci v něm a jeho analýzu, na vystižení nejdůležitějších informací a hledání vzájemných vnitřních souvislostí.

Ve třídách s RvMPp se vyučuje dějepis v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, 8. ročníku 1 hodina týdně. Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 7 hodin týdně.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří výklad nového učiva, práce s dějepisnými atlasy, využití odborných obrazových publikací, encyklopedií, didaktické hry, řešení problémových situací, práce s textem.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou, v učebně dramatické výchovy a v počítačové učebně. Součástí výuky dějepisu jsou historicky zaměřené exkurze (Anthropos, Porta Coeli, Mohyla Míru, Terezín), tematické projekty (holocaust, politické procesy v 50. letech 20. století) a dle možností besedy s pamětníky.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Výchova demokratického občana (VDO) – občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
- Multikulturní výchova (MKV) – lidské vztahy; etnický původ

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplnění klíčových kompetencí

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k využívání různých informačních zdrojů, k vyhledávání, sbírání, třídění a hodnocení historických informací,
- k samostatné práci s historickými fakty s použitím dostupných pomůcek,
- k aplikování získaných vědomostí.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k propojování získaných poznatků se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí,
- k nacházení souvislostí mezi historickými událostmi,
- k aplikování poznatých historických jevů na současnost,
- k navrhování různých způsobů řešení daného problému.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- ke snaze samostatně se vyjádřit k danému problému,
- k prezentaci výsledků své práce,
- k aktivnímu zapojení do diskuze,
- ke komunikaci se spolužáky při skupinové práci.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k zamyšlení se nad osobními morálními pravidly v porovnání s pravidly a hodnotami jiných kultur,
- k seznamování s významnými osobnostmi historie i současnosti,
- ke schopnosti vyvození důsledků dějinných křížovatek,
- k vytváření objektivního postoje k historickým i současným dějům.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy,
- k různými možnostem, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení,
- k bezpečné a efektivní komunikaci žáků,
- k odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí.

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– chápe význam minulosti pro současnost i budoucnost – zvládá základní orientaci v historickém čase a prostoru – získá základní informace o regionálních archivech, muzeích, knihovnách	Úvod do učiva dějepisu	– význam minulosti pro současnost a budoucnost – základní orientace v historickém čase a prostoru – základní informace o regionálních archivech, muzeích, knihovnách (hmotné a písemné prameny)	PT VMS – jsme Evropané – společný původ všech lidí, kořeny a zdroje evropské civilizace MpV Matematika – práce s časovou osou Občanská výchova – kulturní instituce, ochrana památek
– získá základní informace o nalezištích na našem území – charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu – chápe význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost – toleruje etnické, kulturní a náboženské odlišnosti jiných národů, chápe jejich přínos pro současný multikulturní svět – umí pracovat s mapou, tabulkami, přehledy, grafy – dle svých schopností komunikuje o historických tématech – dle svých schopností se začíná orientovat v historickém čase a prostoru	Pravěk	– vznik a vývoj člověka – změny ve způsobu života lidí – charakteristika paleolitu, mezolitu, neolitu, eneolitu a doby kovů (význam Keltů) – doba římská, první Slované – společenská organizace – rod, kmen – nástroje – způsob obživy – zemědělství a dobytkařství – řemesla a obchod – dělba práce – patriarchát, matriarchát – náboženství – umění	PT MKV – etnický původ – prolínání a vzájemné obohacování starověkých kultur, jejich vliv na současnost VMS – Evropa a svět nás zajímá – artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu MpV Český jazyk a literatura – mýty o vzniku Země a člověka Zeměpis – orientace na mapě – světadíly Pracovní činnosti – Pěstelské práce – zemědělství Přírodopis – vývoj stavby těla prvních lidí, vliv přírodních podmínek na vývoj člověka, použití pazourku Výtvarná výchova

– zná nejvýznamnější starověké památky světa, uvědomuje si nutnost jejich ochrany, zná vynálezy antiky – chápe přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace – vysvětlí význam styků Řeků s okolním světem – porovná státní zřízení a způsob života v Aténách a ve Spartě – charakterizuje dobu královskou, republiku a císařství v dějinách Říma – chápe nerovnoměrnost historického vývoje (Středomoří, střední Evropa) – má úctu ke kulturnímu dědictví lidstva i vlastního národa – toleruje etnické, kulturní a náboženské odlišnosti jiných národů, chápe jejich přínos pro současný multikulturní svět – získá informace o zrodu křesťanství a jeho významu – chápe pojmy humanita, mír, demokracie, tolerance a uvědomí si nutnost jejich respektování – umí pracovat s mapou, tabulkami, přehledy, grafy – dle svých schopností komunikuje o historických tématech, vypracuje referát v textovém editoru nebo prezentaci na zadané téma – dle svých schopností se začíná orientovat v historickém čase a prostoru	Starověk	– staroorientální státy – Čína, Indie, Mezopotámie, Egypt, Přední východ (Féniciáné, Židé) – zemědělství – řemesla a obchod – politika – věda (technické vynálezy), abakus (historie vzniku prvního počítadla) – kultura a umění, písmo – literatura (báje a pověsti), vzdělávání – náboženství – společnost, způsob života, civilizační přínos – Řecko – báje a pověsti; Athény, Sparta; kulturní odkaz; život. Říše Alexandra Makedonského – Řím – vývoj státu, způsob života v období republiky a císařství; římská kultura; zrod a šíření křesťanství; Římská říše a její pád	– první výtvarné projevy lidí PT VMS – objevujeme Evropu a svět – Evropa a svět MpV Zeměpis – starověké státy – orientace na mapě Občanská výchova – vznik právních norem (Chammurapi), náboženství (egyptské, židovské), základy demokracie, počátky křesťanství Český jazyk a literatura – mýty o vzniku světa a člověka, první literární památky Tělesná výchova – olympijské hry Přírodopis – vliv přírodních poměrů na vznik starověkých států, egyptské lékařství, mumifikace Výtvarná výchova – malířství, sochařství, architektura Matematika – šedesátková soustava, desítková soustava, arabské číslice
---	-----------------	---	---

Pomůcky:

– mapy, dějepisné atlasy, odborné publikace, výukové programy na PC, audiovizuální technika, internet, webové stránky s historickou tematikou

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– dokáže popsat osídlení Evropy po zániku západořímské říše – chápe roli křesťanství při budování raně středověkých států – dle svých schopností porozumí konfliktům mezi mocí církevní a světskou – dokáže charakterizovat vývoj Velkomoravské říše a českého státu a jejich postavení v evropských souvislostech – chápe rozvrstvení středověké společnosti, úlohu a funkci jednotlivých tříd – umí charakterizovat románský a gotický sloh, jmenuje nejvýznamnější památky české románské a gotické kultury – dokáže si vyhledat a kriticky posoudit informace o architektonických památkách v okolí našeho města, sdílí data se spolužáky	Raný středověk (5.–12. století)	– stěhování národů – Francká říše – Byzantská říše – křesťanství – Arabové v Evropě (islám) – Slované (osídlení, české báje a pověsti) – počátek dějin českých zemí, Sámova říše, Velká Morava – christianizace Velké Moravy, Cyril a Metoděj – počátky českého státu, jeho vztah k sousedním zemím – křesťanství v Čechách – přemyslovské Čechy, první přemyslovští králové – románský sloh (české země) – křížové výpravy, šíření křesťanství – struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev, způsob života – gotický sloh (české země) – význam křesťanství pro středověkou společnost, Svatá říše římská – práce s webovými stránkami architektonických památek v okolí našeho města	PT VMS – objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, klíčové mezníky evropské historie MKV – lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur MpV Zeměpis – raně středověké státy v Evropě – orientace na mapě Výtvarná výchova – typické prvky a památky románské a gotické kultury Český jazyk a literatura – literární památky románské a gotické kultury
– chápe význam středověkých měst v rozvoji ekonomiky středověkých států – objasní význam a strukturu středověkých univerzit – charakterizuje významná období	Vrcholný středověk (13.–15. století)	– středověká města a vesnice, řemesla a obchod, zemědělství, sídliště a způsob života – kultura a vzdělanost středověké společnosti – český stát dědičným královstvím	MpV Zeměpis – orientace na mapě

vývoje českého státu (Přemyslovci, Lucemburkové, Jiří z Poděbrad, Jagellonci) – vymezení význam husitství a husitské tradice		(Přemyslovci) – český stát za Lucemburků (Karel IV. – rozvoj vzdělanosti, založení univerzity) – husitství – průběh, výsledky, významné osobnosti – vývoj v Evropě – konflikt mezi Anglií a Francií (stoletá válka), turecké výboje – Jiří z Poděbrad – český stát za vlády Jagellonců	
– vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka (renesance a humanismus) – chápe myšlenky požadující reformu církve – popíše a demonstruje na mapě průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky – popíše a objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a v rámci habsburské monarchie – charakterizuje renesanční sloh, uvede významné kulturní památky – dokáže vytvořit myšlenkovou mapu na zvolené téma a pracovat s vhodnými aplikacemi při jejím tvoření	Raný novověk (16. století)	– hospodářské a společenské změny v Evropě v 15. a 16. století, objevné cesty a jejich důsledky, vznik nových hospodářských center (Anglie, Nizozemí) – renesance a humanismus – reformace, protireformace – Svatá říše římská – české země po nástupu Habsburků – česká stavovská společnost – náboženské poměry v českém státě v době předbělohorské, Jednota bratrská – české království za Rudolfa II. – vytvoření online myšlenkové mapy na zvolené téma	MpV Zeměpis – orientace na mapě – zámořské objevy, důsledky zámořských objevů pro Evropu – nové plodiny, rozvoj obchodu Občanská výchova – ideál humanismu, pojmy absolutismus a náboženská tolerance Pracovní činnosti – Pěstíelské práce – pěstování nových plodin v Evropě

Pomůcky:

- mapy, dějepisné atlasy, odborné publikace, výukové programy na PC, audiovizuální technika, internet, webové stránky s historickou tematikou, myšlenkové mapy

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– vysvětlí příčiny českého stavovského povstání a náboženské poměry v českých zemích – objasní příčiny a důsledky třicetileté války – uvede rozdíly mezi vývojem společnosti a ekonomiky v západní a ve střední a východní Evropě – rozezná a popíše hlavní znaky barokního slohu, uvede významné kulturní památky tohoto slohu	Raný novověk (17. století)	– české stavovské povstání – třicetiletá válka a její důsledky – české země po třicetileté válce – občanská válka v Anglii, konstituční monarchie – Francie v době Ludvíka XIV. – Rusko za Petra I. – barokní kultura (české země), J. A. Komenský	PT VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – základy a principy demokracie (konstituční monarchie, parlamentarismus) VMS – jsme Evropané – mezníky evropské historie (třicetiletá válka jako konflikt zasahující celou Evropu, uspořádání evropských poměrů po třicetileté válce) MpV Zeměpis – orientace na mapě – třicetiletá válka Občanská výchova – pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus Výtvarná výchova – charakteristické znaky barokního slohu Český jazyk a literatura – literární památky barokní kultury, dílo J. A. Komenského Hudební výchova – barokní hudba – J. J. Ryba
– chápe a dokáže objasnit pojmy osvěcenský absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus – rozpozná a uvede základní znaky jmenovaných kulturních stylů (architektura)	Osvícenský absolutismus	– osvěcenský absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus – rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění; hlavní představitelé jednotlivých oborů – rokoko a klasicismus (charakteristika	MpV Občanská výchova – reformy Marie Terezie a Josefa II., pojmy absolutistická a konstituční monarchie, parlamentarismus Výtvarná výchova

– vysvětlí vliv osvícenství na hospodářský, kulturní a společenský život Evropy – posoudí přínos reforem Marie Terezie a Josefa II. pro další vývoj habsburské monarchie		- architektonického stylu, klasicistní literatura), vznik národních kultur – Velká Británie a počátky britského impéria – vznik USA – habsburská monarchie v 1. polovině 18. století – reformy Marie Terezie a Josefa II. – habsburská monarchie ve 2. polovině 18. století – počátek národního obrození	– charakteristika uměleckých slohů – rokoko, klasicismus Zeměpis – rozmístění novodobých států v Evropě a ve světě Přírodopis – přírodovědecké objevy 18. století Český jazyk a literatura – literatura období národního obrození
– objasní vliv Francouzské revoluce na evropský a světový vývoj, souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě na straně druhé – rozpozná a uvede základní znaky uvedených kulturních stylů	Francouzská revoluce	– Francouzská revoluce – příčiny, konec absolutismu, odstranění feudalismu, občanská práva, ústava – císařství Napoleona I. – Vídeňský kongres a uspořádání Evropy – romantismus, biedermeier (charakteristika stylů – architektura, interiér)	MpV Zeměpis – popis napoleonských tažení Výtvarná výchova – charakteristika uměleckých slohů Cizí jazyky – prolínání jazyků a kultur v období napoleonských válek
– charakterizuje průmyslovou revoluci (vědecké objevy, technické vynálezy, nové výrobní postupy) – s využitím poznatků získaných v jiných předmětech charakterizuje národní obrození a objasní úlohu jednotlivých osobností	Ponapoleonská Evropa	– průmyslová revoluce v Evropě a nové technické objevy a postupy, formování občanské společnosti – habsburská monarchie a česká společnost v době metternichovského absolutismu – průmyslová revoluce v českých zemích – české národní obrození – liberalismus	PT VDO – formy participace občanů v politickém životě – období vzniku socialistických teorií – zvyšování podílu občanů na politickém životě, politická emancipace českého státu MpV Fyzika – technické vynálezy průmyslové revoluce Přírodopis – přírodovědecké objevy Český jazyk a literatura – literatura národního obrození
– popíše uspořádání poměrů	Revoluce 1848–1849	– revoluce 1848 ve Francii	MpV

- v 1. polovině 19. století (po napoleonských válkách a Vídeňském kongresu) – zhodnotí a porovná výsledky revolučního roku 1848 ve vybraných evropských národech – popíše průběh revolučního roku 1848 v českých zemích		– pokus o sjednocení Německa a Itálie – revoluční rok 1848 v habsburské monarchii – revoluční rok 1848 v českých zemích – porážka revoluce 1848 v habsburské monarchii a v českých zemích	Zeměpis – určení polohy diskutovaných evropských států Cizí jazyky – kulturní a jazykové souvislosti mezi jednotlivými národy v tomto období
– posoudí význam sjednocení Itálie a Německa a jejich začlenění do Evropy – charakterizuje vývoj v habsburské monarchii, důsledky rakousko-uherského vyrovnání – dokáže vyjmenovat české politické strany ve 2. polovině 19. století, uvádí jejich nejdůležitější představitele	Porevoluční Evropa	– sjednocení Itálie a Německa – habsburská monarchie v 2. polovině 19. století – Bachův absolutismus, vznik Rakouska-Uherska – české země v 2. Polovině 19. století (politická situace v 70. letech, politické strany, řešení sociálních, národnostních a kulturních otázek)	MpV Občanská výchova – politické strany a jejich program
– vysvětlí nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa – popíše soupeření mezi velmocemi o kolonie – postihne příčiny a podstatu občanské války v USA – popíše vývoj české vědy, kultury a umění – charakterizuje vývoj české společnosti ve 2. polovině 19. století – získává informace o spolkové činnosti v tomto období v našem regionu a tvoří digitální obsah na toto téma	Kapitalistická společnost a kultura před I. světovou válkou Imperiální doba	– imperialismus a kolonialismus (soupeření evropských a světových států), koloniální a závislé země – občanská válka v USA – kapitalistická společnost, vědecký a technický pokrok (industrializace, společenské důsledky) – měšťanská kultura a civilizace – české země před I. světovou válkou (boj o všeobecné hlasovací právo, česko-německé vztahy, kultura) – česká společnost a rozvoj spolkové činnosti	MpV Výtvarná výchova – česká a světová kultura (malířství) Český jazyk a literatura – česká a světová kultura (literatura) Hudební výchova – česká a světová kultura (hudba) Občanská výchova – pluralitní politický systém v českých zemích Zeměpis – popis koloniálních velmocí a jejich kolonií Fyzika, chemie, přírodopis – vědecký a technický pokrok ve 2. polovině 19. století
– popíše situaci v Evropě a ve světě před I. světovou válkou s důrazem na mezinárodní vztahy a vznik mocenských bloků	I. světová válka	– vytvoření mocenských bloků Dohody a Trojspolku – situace na Balkáně, balkánské války – vyhlášení a průběh I. světové války	PT MKV – lidské vztahy – spolupráce mezi lidmi a státy v průběhu I. světové války, princip

– uveďte ohniska napětí v Evropě a ve světě – popisuje příčiny a průběh I. světové války a úlohu českého národa v ní – na příkladech demonstruje zneužití vědy a techniky v I. světové válce – dokáže popsat politické a hospodářské důsledky I. světové války – dokáže si vyhledat konkrétní informace o tématu v příslušných zdrojích		– vstup USA do války, ruské revoluce a uzavření separátního míru s Německem – důsledky I. Světové války – Češi za I. světové války – zpracuje a prezentuje informace o činnosti čs. legií za pomoci internetových zdrojů – rok 1918 v českých zemích, rozklad Rakouska-Uherska, vyhlášení samostatného Československa	lidské solidarity MpV Zeměpis – státy účastníci se I. světové války, popis bojišť a linií fronty Občanská výchova – boj českého národa za samostatnost Fyzika, chemie – zneužití vědeckých a technických objevů v I. světové válce
---	--	---	---

Pomůcky:

- mapy, dějepisné atlasy, odborné publikace, výukové programy na PC, audiovizuální technika, internet, webové stránky čs. legií, Sokola a s historickou tematikou

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech (vnější) a jeho sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí (vnitřní) – uvědomuje si význam T. G. Masaryka při vzniku Československa – rozliší dle příkladů období hospodářské prosperity a krize v Československu i ve světě – zná okolnosti nástupu totalitních režimů v evropských zemích a v SSSR – posoudí příčiny a důsledky mnichovské konference pro další vývoj Československa	Meziválečné období, první Československá republika – pokus o demokracii ve střední Evropě	– poválečné uspořádání světa – vznik Československé republiky – charakteristické rysy československé demokracie, T. G. Masaryk – poválečná krize – komunismus a fašismus – poválečná obnova a nástup zlatých 20. let – léta prosperity v Československu – léta krize v Československu – světová hospodářská krize – nástup nacismu v Německu – vývoj v SSSR – nebezpečí nového válečného konfliktu – rozpad versailleského systému – obrana demokracie a republiky – kultura a věda v první republice	PT MKV – etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách, různé způsoby života, projevy rasové nesnášenlivosti MpV Výtvarná výchova – kubismus, impresionismus, funkcionalismus Zeměpis – mapy vývoje českého státu, umístění jiných zemí na mapě Chemie – Nobelova cena – Heyrovský Přírodopis – základy ekologie – těžba nerostů a stav životního prostředí – základy ekologie – využívání i zneužívání vědy a techniky v době 20. století – ekologické důsledky pro Zemi
– zná základní vývojové fáze II. světové války – příčiny, průběh i závěr tohoto konfliktu – na příkladech demonstruje zneužití vědy a techniky ve II. světové válce – na pozadí II. světové války se učí, jaké	II. světová válka – léta nesvobody	– vypuknutí II. světové války – západní tažení, bitva o Anglii – napadení Sovětského svazu – obrat ve vývoji II. světové války – od Mnichova k okupaci – nebezpečí totality – 14. a 15. březen	PT VDO – občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, jeho schopnost se angažovat – vlastenectví VMS – jsme Evropané

jsou materiální a morální důsledky válek – zná hlavní události a osobnosti domácího i zahraničního odboje v Československu za II. světové války – odsuzuje nejhorší zločiny nacismu (koncentrační tábory, holocaust) – popíše život českého národa v období protektorátu na našem území (17. 11. 1939) – chápe roli českých vojáků ve II. světové válce (letci RAF, boje na jednotlivých frontách) – na příkladech vyloží pojmy antisemitismus a rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv – ví o založení i významu OSN – pochopí důsledky II. světové války – především rozdělení vlivů ve světě		1939 – život v protektorátu – formy odboje, Heydrichiáda – českoslovenští vojáci na světových frontách – cesta ke svobodě – závěrečné etapy II. světové války – charakteristické rysy II. světové války	– klíčové mezníky evropské historie MpV Zeměpis – popis průběhu II. světové války v jednotlivých částech světa
– zná poválečnou hospodářskou a politickou situaci v Československu a význam posledních demokratických voleb v roce 1946 – posoudí vliv SSSR na vývoj v Československu – ví o rozdělení Německa (SRN, NDR), o odsunu Němců – vysvětlí mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské (EU) a vojenské (NATO) spolupráce – seznámí se s historií vzniku počítačů – zná okolnosti února 1948 (demise ministrů, odstoupení prezidenta E. Beneše)	Evropa a svět po roce 1945	– důsledky II. světové války – řešení německé otázky – poválečné Československo do květnových voleb 1946 – život po válce – osud národnostních menšin v Československu – Evropa na rozcestí, studená válka, vznik a vývoj prvních počítačů, prohra československé demokracie – kulturní a duchovní vývoj v Československu v letech 1945–1948	MpV Občanská výchova – člověk jako jedinec a člověk ve společnosti, národní hrdost, světové i evropské organizace (NATO, EU, OSN) – vznik politických stran, srovnání totalitních a demokratických států
– porovná vývoj prorežimní i protirežimní kultury po roce 1948, exil	Rozdělené světy	– upevnění sovětského bloku – komunistické Československo,	PT VMS – jsme Evropané

a samizdat – zná postavení totalitního Československa – ovlivňování kultury, vědy, průmyslu, podnikání – ví o masové nezákonnosti (StB) a perzekucích intelektuálů, církve a nepohodlných lidí v době komunismu v Československu (politické procesy) – zná pojem znárodnění soukromého sektoru, kolektivizace zemědělství (JZD) – chápe zneužití sportu, vědy a kultury pro hlásání ideologie komunismu – chápe význam zahraničního i domácího odboje pro pád komunismu u nás – zná okolnosti uvolnění poměrů roku 1968 – i jeho zakončení 21. 8. 1968 – ví o normalizaci poměrů (protestní upálení Jana Palacha) – ví o Chartě 77 – rozliší kulturní a duchovní vývoj východu a západu v době 60.–80. let (vesmírný výzkum) – ví o situaci v rozvojových zemích (třetí svět) – vypracuje a prezentuje referát nebo prezentaci na zadané téma učiva 9. ročníku za pomoci digitálních technologií		protikomunistický odboj – poúnorový exil a lidé doma – změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let – pád mýtu o socialismu v Československu, léta uvolnění – pokus o nápravu systému v Československu (1968) – normalizace v Československu – mezinárodní vývoj od 60. let, uvolnění mezinárodního napětí po rozpadu SSSR a pádu komunistických režimů – konec nesvobody – Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci, vznik České republiky – vstup České republiky do NATO a EU, Rady Evropy – globální problémy současnosti (lidská práva, světový mír, soužití národů a kultur, rasismus, xenofobie)	– klíčové mezníky evropské historie MpV Český jazyk a literatura – vzdělanost a literatura v moderní době (oficiální proud, samizdat, exil)
---	--	---	---

Pomůcky:

– mapy, dějepisné atlasy, odborné publikace, výukové programy na PC, audiovizuální technika, internet, webové stránky s historickou tematikou

Občanská výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Občanská výchova umožňuje žákům pochopit současnou společnost, její problémy a možnosti řešení těchto problémů, a to jak v národním, tak i evropském a celosvětovém kontextu. Pomáhá žákům utvářet vlastní postoje a názory, systém pozitivních životních hodnot, vede je odpovědnému jednání, sebepoznání, toleranci. Přípravuje žáky na odpovědný život v demokratické společnosti, posiluje vědomí tradičních hodnot naší civilizace, demokracie, evropanství, včetně kolektivní obrany. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Tento obor rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Vede žáky k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech.

Vzdělávací předmět Občanská výchova se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 1 hodina týdně
- 7. ročník 1 hodina týdně
- 8. ročník 1 hodina týdně
- 9. ročník 1 hodina týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu jsou 4 hodiny týdně.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří práce ve dvojicích a ve skupinách, krátkodobé projekty, individuálně získávat informace, pracovat s nimi a prezentovat je, diskuse, naslouchání, práce s odbornou literaturou, práce s textem.

Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou a učebně dramatické výchovy, příležitostně v počítačové učebně. V rámci tématu Hospodaření (8. ročník) a Člověk, stát a hospodářství (9. ročník) se věnujeme posilování finanční gramotnosti žáků. Součástí výuky občanské výchovy jsou tematické projekty poskytující žákům při zpracovávání prostor k zamyšlení a k vyjádření svých vlastních názorů na daná témata.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

- Sociální rozvoj – poznávání lidí; mezilidské vztahy
- Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova demokratického občana (VDO) – občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – jsme Evropané
- Multikulturní výchova (MKV) – lidské vztahy; princip sociálního smíru a solidarity
- Environmentální výchova (EV) – vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova (MEV) – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- ke schopnosti samostatně vyhledávat informace v různých mediálních zdrojích,
- k aplikaci získaných vědomostí a dovedností,
- k používání obecných termínů a pojmů.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, k hledání optimálních řešení,
- k využití již získaných vědomostí, k využívání znalostí z jiných předmětů.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k vyjádření a obhájení svého názoru, k prezentování výsledků své práce,
- k vystupování v určené roli v navozených modelových situacích,
- k naslouchání druhých, k vhodné reakci.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k týmové práci, k diskusi v rámci skupinové práce, k toleranci vůči jiným názorům,
- k hodnocení výsledků své práce,
- ke zdravému sebevědomí, sebedůvěře i sebekritice.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- ke znalosti legislativy, obecných morálních zákonů a jejich dodržování,
- k uvědomování si nejen svých práv, ale i povinností,
- ke správnému posouzení krizových situací,
- k umění poskytnout, případně vyhledat účinnou pomoc,
- k respektování názorů ostatních.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k rozvíjení dovedností a schopností a k jejich využívání v praxi,
- k efektivitě při organizování vlastní práce.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií,
- k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě,
- k utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí.

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– vnímá důležitost rodiny v životě člověka – chápe vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti – chápe a dokáže vysvětlit role muže a ženy v rodině – přejímá pozitivní hodnoty rodiny – chápe a vysvětlí pojmy věrnost manželů, tolerance, vzájemné pochopení a důvěra, láska, přátelství – dokáže vysvětlit význam náhradní rodinné péče – uvědomuje si potřeby rodiny, nároky na bydlení, soukromí – zná a vysvětlí funkce rodiny	Rodina	– role muže a ženy v rodině – vliv rodinného prostředí na jedince – komunikace v rodině a škole, komunikace s dospělými – řeč těla, zvuků a slov, sdělování verbální a neverbální (technika řeči, výraz řeči) – manželství, láska, rodina, sexualita – změny v rodině (narození dítěte, rozvod, úmrtí) – typy rodin, funkce rodiny – faktory ovlivňující stabilitu rodiny – ekonomické a právní otázky rodinného života – potřeby rodiny vzhledem k bydlení – hygiena provozu domácnosti – úklid a údržba bytu – uspořádání bytu a jeho technické vybavení – náhradní výchovná péče – péče státu o rodinu	MpV Dějepis – matriarchát, patriarchát, vznik rodiny, její místo v dějinách lidstva Přírodopis – biologická funkce rodiny Matematika – rodinný rozpočet

– chápe význam základního vzdělání pro svůj další vývoj, zná systém vzdělávání v ČR – uvědomuje si nutnost podřizovat se školnímu řádu – uplatňuje vhodné prostředky komunikace k vyjadřování svých názorů – přiměřeně obhájí svá práva – chápe význam žákovské samosprávy – umí plánovat a organizovat své učení – toleruje spolužáky, respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, snaží se aktivně vystupovat proti projevům lidské nesnášenlivosti	Naše škola	– život ve škole, školní řád, režim školy – práva a povinnosti žáků – význam a činnost žákovské samosprávy – režim dne, zdravá životospráva – metody racionální přípravy na vyučování – využívání volného času – osobní vztahy ke spolužákům, tolerance, snášenlivost	PT VDO – občanská společnost a škola – demokratické vztahy ve škole, uplatňování demokratických principů a hodnot MpV Přírodopis – výkonnost organismu během dne, životospráva
– orientuje se ve své obci – zná, jak funguje správa obce, chápe pojem komunální politika – chápe přínos spolupráce lidí v obci při řešení konkrétních úkolů – pěstuje zdravý patriotismus ke své obci a okolí – zná památná místa obce – sleduje dění v obci, místní tisk, kulturní akce, vybírá ty, které ho zajímají – pracuje s webovými stránkami města, vyhledává informace dle zadání – kriticky přistupuje k mediálním informacím – vyhledává relevantní informace o událostech zahraničních i domácích, používá ověřené internetové zdroje	Naše obec, region, kraj	– fungování obce – obecní rada a zastupitelstvo, obecní volby – orgány a instituce státní správy a samosprávy – fungování obecního úřadu, seznámení s činností jednotlivých odborů, spolupráce obecního úřadu s občany – instituce, nevládní organizace – kulturní, sportovní a společenský život obce – zajímavá a památná místa, architektonické a přírodní památky – důležité podniky, služby – příroda, přírodní zdroje, odpadové hospodářství, zajišťování ochrany životního prostředí – historie obce – důležité události, pověsti, okolí obce, integrované vesnice, tvorba prezentací dle zadání	PT VDO – formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy MpV Český jazyk a literatura – pravopis místních názvů Přírodopis – základy ekologie – ekologické problémy, ochrana přírody, odpadové hospodářství Zeměpis – plán města, počet obyvatel, průmysl a zemědělství Dějepis – významné události z historie obce Anglický jazyk

		– příprava a prezentace aktuálních informací ze světa i z domova	– konverzace s cizincem, pohyb po městě
– zná pojem vlast – uvede příklady významných událostí českých dějin, památných míst, jmenuje významné osobnosti – jmenuje, čím se ČR proslavila ve světě, a vysvětlí proč – umí popsat státní symboly – chápe odlišnost života v jednotlivých regionech, rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou češtinou – objasní význam hlavního města Prahy, zná nejvýznamnější památky – zná a dokáže vyprávět některé pověsti o počátcích českého národa – rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Naše vlast	– pověsti o počátcích českého národa (Libuše, Přemysl, ...) – slavní předkové (sv. Ludmila, sv. Václav, sv. Vojtěch, sv. Anežka, Karel IV., Jan Hus, J. A. Komenský, T. G. Masaryk) – zajímavá a památná místa (Lidice, Terezín, Praha, Karlštejn, Velehrad) – přírodní krásy, památky, architektura, věda, vynálezy, umění, výrobky – Praha (Pražský hrad, chrám sv. Víta, Karlův most, Václavské náměstí, Národní divadlo, Národní muzeum, Staroměstské náměstí) – jednotlivé regiony, jejich charakteristika, projevy národního života, řeč, zvyky, kultura umělecká i technická – státní symboly, jejich původ – naše vlast a Evropa – etnické skupiny žijící v ČR, jejich zvyky a tradice – vlastenectví, nacionalismus	MpV Český jazyk a literatura – pověsti – spisovná a nespisovná čeština (obecná čeština, nářečí, slang) Dějepis – slavní předkové, památná místa, státní symboly Zeměpis – zajímavá a památná místa naší vlasti Výtvarná výchova – architektonické slohy

Pomůcky:

– encyklopedie, knihy pověstí, Bible, plán města, místní tisk, materiály odborů MÚ, audiovizuální technika

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– uplatňuje vhodné způsoby komunikace a chování v různých životních situacích – objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí – rozpozná netolerantní, rasistické a xenofobní extremistické projevy v chování lidí	Člověk ve společnosti	– přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi – rovné postavení mužů a žen – mezilidské vztahy (osobní a neosobní vztahy) – mezilidská komunikace, druhy komunikace (verbální, neverbální) – konflikty v mezilidských vztazích – problémy lidské nesnášenlivosti – zásady lidského soužití, morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost – pravidla chování – důstojnost lidské osoby, rovnost před zákonem, svoboda svědomí	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – problémy v mezilidských vztazích MpV Český jazyk a literatura – užití spisovného jazyka při komunikaci Anglický jazyk – komunikace s cizinci Dějepis – historický vývoj přirozené a společenské dělby práce
– rozlišuje společensky vhodné a nevhodné projevy – dokáže popsat kulturní život své obce a regionu, vlastní kulturní aktivity – uvede příklady důležitých kulturních institucí – uvede příklady kulturních tradic své rodiny, obce a regionu v průběhu roku – sdílí texty, odkazy, videa (knihy, filmy, divadel. představení, různé kulturní akce) – objasní nebezpečí působení masmédií, kriticky přistupuje k mediálním informacím – vyhledává relevantní informace	Kulturní život	– rozmanitost kulturních projevů (kultura hmotná a duchovní) – kulturní hodnoty a tradice – kulturní instituce (obec, region) – masová kultura, zábavní průmysl, prostředky komunikace – kulturní bohatství národa, památky, jazyková kultura (lidová slovesnost) – ochrana kulturních památek – kulturní sounáležitost (jazyk, zvyky, dějiny, tradice, obyčeje) – vzájemné prolínání a obohacování kultur, národnostní a rasové problémy, schopnost soužití – předávání kulturního dědictví	PT MKV – lidské vztahy – vztahy mezi kulturami MpV Dějepis – kulturní památky, zvyky, tradice Český jazyk a literatura – knihovny, literární památky, jazyková kultura Výtvarná výchova – malířství, sochařství, architektura jako součást kultury, galerie Hudební výchova – hudba jako součást kultury, koncerty

o událostech zahraničních i domácích, používá ověřené internetové zdroje		– evropská duchovní tradice – řízená diskuze o kulturních akcích a aktivitách – příprava a prezentace aktuálních informací ze světa i z domova	Zeměpis – Česká republika, hlavní město Praha Anglický jazyk – kultura Velké Británie a USA
– rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky – objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů – přiměřeně uplatňuje svá práva, posoudí význam ochrany lidských práv	Stát a právo	– právní základy státu, znaky státu, typy a formy státu, obrana státu, státní zřízení – význam a typy voleb, zastupitelské orgány – principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu – politický pluralismus – lidská práva a práva dítěte, jejich ochrana, práva a povinnosti občanů – úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech (Všeobecná deklarace lidských práv, Ústavní listina práv a svobod) – poškozování lidských práv, současné problémy v oblasti lidských práv a svobod – šikana a diskriminace	PT VDO – občan, občanská společnost a stát – Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti – formy participace občanů v politickém životě – volební systémy, demokratické volby a politika MKV – princip sociálního smíru a solidarity – otázka lidských práv, základní dokumenty MpV Dějepis – historický vývoj demokratických států
– popíše začlenění ČR do EU, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU – pozná problematiku obrany státu, orientuje se v zapojení ČR do NATO	Mezinárodní vztahy	– evropská integrace – podstata, význam, výhody – Evropská unie, NATO a ČR – význam, předpoklady, souvislosti – bezpečnostní politické a hospodářské zájmy České republiky – evropské procesy	PT VMS – jsme Evropané – co Evropu spojuje a co ji rozděluje, mezinárodní organizace MpV Zeměpis – rozmístění institucí EU Dějepis – historie vzniku organizací EU

Pomůcky:

– materiály o EU, odborné publikace, Listina základních práv a svobod, výukové programy na PC, internet, audiovizuální technika

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– na základě svých individuálních schopností hodnotí vlastní osobnost, snaží se pozitivně ovlivnit své rozhodování a vztahy s jinými lidmi – posoudí vliv osobních vlastností na dosahování cílů – objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek – kriticky hodnotí a koriguje své chování a jednání – dle svých možností překonává osobní nedostatky a rozvíjí zdravou sebedůvěru – vyhledá, kriticky posoudí a prezentuje informace (dovednosti, schopnosti, charakter, temperament, ...)	Člověk jako jedinec	– sebepoznání, sebehodnocení, seberealizace (tělesný a duchovní život) – volní vlastnosti, sebekázeň – temperament – charakter – nadosobní hodnoty, mravní rozhodování, svědomí. Smysl lidského života, dobro, zlo, pravda, tolerance – motivy a jejich druhy – systém osobních hodnot – vrozené předpoklady (vlohy), dovednosti a schopnosti, zájmy – tvořivost, inteligence – vnímání, sociální poznávání, hodnocení – myšlení a jeho druhy – paměť, pozornost – city – chování, prožívání, jednání – životní cíle a plány, perspektiva, volba povolání, zodpovědnost za vykonávanou práci, sociální zabezpečení – práce a volný čas – stereotypy v posuzování druhých – konflikty a jejich řešení – projekt na téma Moje osobnost	PT OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot, odpovědnost, spolehlivost, respektování druhých MKV – lidské vztahy – předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) MpV Přírodopis – fungování lidského mozku a smyslových orgánů Český jazyk a literatura – řeč jako nástroj myšlení
– uvede základní charakteristiky ústavy ČR – dokáže popsat průběh parlamentních voleb – rozlišuje jednotlivé složky státní moci	Člověk, stát a právo	– právo, druhy práva – právní odpovědnost, normy, předpisy, právní odpovědnost – spravedlnost, svoboda, autorita – Právní řád ČR, jeho význam a funkce	PT VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma,

ČR, dokáže jmenovat jejich orgány a instituce – přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele, respektuje práva jiných lidí, – posoudí význam ochrany lidských práv – charakterizuje právní řád ČR – objasní význam a právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr – uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy (osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem věci) – vyhledává relevantní informace o událostech zahraničních i domácích, používá ověřené internetové zdroje		– Ústava ČR – parlamentní volby – složky státní moci (prezident, vláda, soudy), jejich orgány a instituce, moc zákonodárná, výkonná a soudní – orgány a instituce státní správy a samosprávy – soustava soudů (prokuratura, advokacie, notářství) – základní práva a svobody (Listina základních práv a svobod) – právo v Evropě (Evropská unie) – politika, politické strany – obrana státu – Právní řád ČR, jeho význam – občanskoprávní vztahy – vlastnictví, ochrana majetku, smlouvy – právní norma, předpis, publikování právních předpisů – příprava a prezentace aktuálních informací ze světa i z domova	zákon, právo, morálka) – ústava jako základní zákon země – principy demokracie – občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti VMS – jsme Evropané – instituce Evropské unie a jejich fungování MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu vhodných sdělení MpV Český jazyk a literatura – správná interpretace právních norem z jazykového hlediska – čtení s porozuměním, reprodukce textu (práce se zákony a právními normami) Dějepis – historie vytváření právních norem (nejstarší zákoníky) Přírodopis, chemie – globální problémy a jejich řešení
– chápe a objasní funkci peněz, na příkladech – ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení – vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny – na příkladu ukáže tvorbu ceny (náklady, zisk, DPH)	Hospodaření	– formy placení – principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh – tvorba ceny, inflace – podstata fungování trhu	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování MpV Matematika – sestavování rozpočtu, pochopení jednotlivých položek

Pomůcky:

– odborné publikace, Ústava ČR, internet, audiovizuální technika

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování – rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů – rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady – diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Právní ochrana	– druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce – trestní postižitelnost – porušování předpisů v silničním provozu – porušování práv k duševnímu vlastnictví – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele – styk s úřady	
– rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu – vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí – orientuje se v problematice peněz a cen, odpovědně spravuje osobní (rodinný) rozpočet s ohledem na měnící se životní situaci – je zodpovědný v oblasti osobních financí, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi – sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní	Člověk, stát a hospodářství	– národní hospodářství – daně – právní normy podnikání – majetek, vlastnictví, formy vlastnictví, ochrana vlastnictví, včetně duševního, způsoby jejich ochrany, uvede příklady – hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní – banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků – práce s informacemi na webových stránkách bank (úvěry, úvěrová kalkulačka), pojišťoven, v databázi soudů ČR a prezentace výsledků práce	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování

princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti – vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit – uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu – využívá a pracuje s informacemi na webových stránkách			
– uvede některé globální problémy současnosti, popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky – objasní souvislosti globálních a lokálních problémů – vyhledává relevantní informace o událostech zahraničních i domácích, používá ověřené internetové zdroje	Mezinárodní vztahy, globální svět	– globalizace – projevy – významné globální problémy, způsoby jejich řešení ochrana – devastace přírody. Dějinná odpovědnost za osud Země, lidstva – příprava a prezentace aktuálních informací ze světa i z domova	PT EV – vztah člověka k prostředí – příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje

Pomůcky:

– encyklopedie, odborné publikace, internet, audiovizuální technika

5.2.5 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Fyzika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Výuka vzdělávacího předmětu Fyzika vede žáky k seznamování s fyzikálními a přírodními procesy, které jsou součástí našeho života, vede je k pochopení podstaty těchto jevů a k pochopení fyzikálních zákonů. Žáci si osvojují nejdůležitější fyzikální pojmy, zákonitosti a veličiny včetně jejich jednotek a snaží se s nimi pracovat a jasně je vymezit.

Žáci získávají elementární znalosti a praktické dovednosti z různých oblastí fyziky, navazují na poznatky osvojené na 1. stupni v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Osvojují si metody spojené s pozorováním vlastností látek a fyzikálních procesů, poznávají způsoby provádění fyzikálních pokusů a měření, snaží se pochopit podstatu fyzikálních dějů a uvádí je do souvislostí s jejich praktickým využitím.

Žáci poznávají zásady bezpečnosti práce zejména s elektrickým proudem, s teplem, s použitím jednoduchých přístrojů a strojů. Jsou seznamováni s všestranným využitím fyziky jak v domácnostech, tak v průmyslu, v dopravě, energetice, zdravotnictví, potravinářství i v mnoha dalších oblastech lidské činnosti. Jsou směřováni k pochopení toho, že bez základních poznatků o fyzikálních dějích se lidstvo neobejde v žádné z oblastí své činnosti, poznávají nezbytnost ochrany životního prostředí a zabezpečení dostatečných zdrojů energie. Umí kriticky hodnotit získané informace a ověřovat je z různých hledisek. Jsou vedeni k vědomí důležitosti a uplatnění fyziky v budoucnosti.

Vzdělávací předmět Fyzika se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 1 hodina týdně
- 7. ročník 2 hodiny týdně
- 8. ročník 2 hodiny týdně
- 9. ročník 2 hodiny týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 7 hodin týdně, z toho je v 7., 8. a 9. ročníku vždy 1 hodina disponibilní; tyto hodiny jsou využity na prohlubování a upevňování učiva a na využití znalostí z fyziky v běžném životě.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří metody práce s textem, pozorování, předvádění, rozhovor, vysvětlování, výklad, laboratorní činnosti, demonstrace statických obrazů (obrazy, schémata, nákresy).

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky, zčásti také v počítačové učebně a učebně s interaktivní tabulí, jen výjimečně se vyučuje v kmenových třídách vybavených digitální technikou. Určité učivo 8. a 9. ročníku je rozděleno do dvou úrovní, II. úroveň (fakultativní rozšiřující učivo) je určena pro žáky tříd s RvMPp a pro nadané a přemýšlivé žáky tříd ostatních. Do výuky jsou začleněna praktická cvičení prováděná formou laboratorních

prací, při kterých žáci pracují ve dvojčlenných až trojčlenných kolektivech. Témata laboratorních prací jsou doporučena, vyučující z nich vybere dle svého uvážení ta, která se žáky uskuteční. Součástí vyučování je i pobyt v přírodě a účast na odborných exkurzích, ve výrobních závodech, v planetáriu, popř. v muzeích, kde pozorujeme přírodní a fyzikální jevy a provádíme některá měření.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Environmentální výchova (EV) – základní podmínky života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k používání správné terminologie, vhodných učebních pomůcek a informačních zdrojů, k využívání fyzikálních tabulek a různých grafů,
- k provádění jednoduchých fyzikálních experimentů,
- k systematickému pozorování fyzikálních objektů, procesů a jejich vlastností, k jejich měření a k vhodnému zpracování výsledků.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- ke schopnosti použít metody vedoucí k řešení fyzikálních problémů,
- k řešení modelových situací.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k používání základních fyzikálních veličin, jejich značek a jednotek, příslušných vzorců,
- k využívání informačních a komunikačních technologií,
- k formulování vlastních názorů na fyzikální problémy,
- ke schopnosti obhájit řešení jednoduchých fyzikálních problémů.

Kompetence občanská – vedeme žáky

- k vytvoření uvědomělého vztahu k životnímu prostředí a přírodním zdrojům (především zdrojům energie).

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k připravenosti na výuku a k nošení pomůcek,

- k dodržování bezpečnosti při laboratorních pracích a při pokusech,
- k bezpečnému ovládání fyzikálních přístrojů,
- k využívání znalostí i zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů,
- k využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat,
- k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů,
- k řešení problémů sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů,
- k efektivnímu používání digitálních a komunikačních prostředků a k volbě vhodných nástrojů při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh (zejména při distančním vzdělávání),
- k ukládání svých vytvořených nebo získaných výukových materiálů a záznamů o použitých zdrojích do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání.

Fyzika

6.–9. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– rozlišuje pojmy těleso a látka – uvede příklady jevů dokazujících neustálý a neuspořádaný pohyb částic – určuje skupenství, vysvětlí souvislost skupenství s částicovou stavbou látky	Stavba látek	– látka a těleso – vzájemné působení těles, síla – částicová stavba látek – neuspořádaný pohyb částic, difúze, Brownův pohyb – atomy a molekuly – vzájemné silové působení částic – vlastnosti látek (pevných, kapalných a plyných)	MpV Přírodopis – nerosty (krystalické mřížky) Matematika – tělesa (krychle)
– používá značky základních fyzikálních veličin a jejich jednotek – dovede změřit vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny (délka, objem, hmotnost, teplota, čas) – předpoví, jak se změní objem tělesa, dojde-li ke změně jeho teploty, dovede aplikovat na příklady v praktickém životě – zvládá jednoduché výpočty hustoty s použitím tabulek – využívá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů – zpracovává měření do tabulek vytvořených v tabulkovém kalkulátoru	Měření fyzikálních veličin Tabulkový procesor	– pojem fyzikální veličina – značky základních veličin a jejich jednotky – veličina délka, délková měřidla, měření délky – veličina hmotnost, měřidla hmotnosti, měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa – veličina objem, měřidla pro měření objemu, měření objemu pevného a kapalného tělesa – veličina hustota – jednoduché výpočty hustoty podle vzorce – veličina teplota, změna objemu těles při změně teploty, teploměr, měření teploty těles – veličina čas, měření času – graf závislosti teploty na čase – vytváření tabulek, formátování – použití vzorů – tvorba grafů	MpV Matematika – převody jednotek, sestrojování grafu (soustava souřadnic), tělesa
– rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu	Pohyb	– klid a pohyb tělesa a jejich relativnost – nerovnoměrný a rovnoměrný,	MpV Matematika

– dokáže vypočítat rychlost, je-li zadána dráha a čas, a dráhu, je-li zadána rychlost a čas – pracuje s grafy závislosti dráhy na čase		přímočarý a křivočarý pohyb – rychlost rovnoměrného pohybu – dráha při rovnoměrném pohybu – graf závislosti dráhy na čase II. úroveň – výpočet času z dráhy a rychlosti – průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	– úlohy o pohybu, graf Přírodopis – rychlosti pohybu zvířat Zeměpis – rychlosti oběhu planet
– určí v konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici – zná vztah mezi hmotností a gravitační silou – pokusně určí těžiště tělesa – zná pojem třecí síla – zvládá jednoduché výpočty tlaku a síly II. úroveň – zná jednoduché stroje (páka, kladka) a jejich použití v běžném životě – ověří rovnovážnou polohu kladky	Síla	– síla jako projev vzájemného působení těles – měření síly – znázornění síly – gravitační síla a hmotnost tělesa, gravitační pole – skládání sil, rovnováha sil – těžiště tělesa – Newtonovy zákony – vztah tlak, tlaková síla, obsah plochy – tření, třecí síla. ovlivňování třecí síly v praxi II. úroveň – moment síly, páka – kladky	MpV Dějepis – konstrukce staveb (klenba, sloup) Tělesná výchova – hledání těžiště v těle člověka – zimní sporty
– využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních problémů – předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů	– hydrostatická síla, tlak – Pascalův zákon, hydraulická zařízení – Archimédův zákon – plování, potápění a vznášení se stejnorodých a různorodých těles – atmosférický tlak – vztlková síla působící na těleso v atmosféře – tlak plynu v uzavřené nádobě – měření tlaku	MpV Přírodopis – tlak krve Zeměpis – moře, salinita – atmosféra – tlaková výše, níže Dějepis – staré Řecko
– využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem – určí v jednoduchých případech práci	Práce, výkon, účinnost	– práce – značka veličiny, název a značka jednotky – fyzikální význam práce a její výpočet	

vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa		– výkon, účinnost – značka veličiny, název a značka jednotky – výpočet výkonu a účinnosti	
– určí změnu energie tělesa z vykonané práce – využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Energie	– pohybová a polohová energie – značka veličiny, název a značka jednotky – faktory ovlivňující pohybovou energii tělesa – výpočet polohové energie tělesa v gravitačním poli Země – vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa – vnitřní energie a změna vnitřní energie konáním práce, tepelnou výměnou	MpV Matematika – vyjadřování neznámé ze vzorce Zeměpis – vegetační pásma, mořské a vzdušné proudění Přírodopis – základy ekologie – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
– vysvětlí rozdíl mezi teplotou a teplem, určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	Teplo	– teplo – značka veličiny, název a značka jednotky – teplo předané tělesu či odevzdané tělesem – výpočet	
– popíše změny skupenství ve spojení s energií atomů a molekul – objasní význam některých změn skupenství v praktickém životě	Skupenství látek	– zdroje zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku – rychlost šíření zvuku v různých prostředích – odraz zvuku na překážce, ozvěna – pohlcování zvuku – tón, výška tónu, hlasitost zvuku – ucho jako přijímač zvuků	MpV Přírodopis – sluch, ucho, hlasivky Zeměpis – počasí, bouřka Hudební výchova – hudební nástroje
– vysvětluje vznik iontů – určuje druh elektrického náboje – popisuje účinky elektrického pole a elektrické síly	Elektrické vlastnosti látek	– model atomu – elektrování při vzájemném dotyku – elektrická síla, elektrické pole – elektrický náboj	
– sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu – změří elektrický proud a elektrické napětí – rozliší elektrické izolanty a vodiče	Elektrický obvod Textový editor	– elektrotechnické značky – elektrický proud a elektrické napětí – vodiče elektrického proudu a elektrické izolanty – sestavování elektrického obvodu – spojování vodičů za sebou a vedle sebe	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů MpV

- elektrického proudu - zná základní pravidla bezpečnosti pro zacházení s elektrickými zařízeními - v textovém editoru zpracuje text včetně obrázků - využívá internet jako zdroj informací i obrázků pro zpracovávané téma - cituje zdroje		- měření proudu a napětí - tepelné účinky elektrického proudu - zdroje stejnosměrného napětí, elektrický článek - zásady bezpečného užívání elektrických spotřebičů - typografická pravidla - formátování textu a obrázků	Chemie - elektrické články, kovy jako vodiče Matematika - úprava matematických výrazů, jednoduché rovnice
- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - rozumí pojmu elektrická práce a elektrický příkon - zpracovává měření do tabulek vytvořených v tabulkovém kalkulátoru	Elektrický odpor Elektrická práce, výkon a energie Tabulkový procesor	- Ohmův zákon, odpor vodiče, závislost odporu na vlastnostech vodiče - značky, jednotky a vztahy elektrické práce, elektrický výkon - výroba a distribuce elektrické energie - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - vytváření tabulek, formátování - použití vzorů - tvorba grafů II. úroveň - řeší složitější zapojení rezistorů v obvodu - výsledný odpor rezistorů spojených sériově a paralelně, reostat - složitější úlohy týkající se elektrické práce a příkonu	
- rozlišuje magnety přírodní a umělé - popisuje póly magnetu - vysvětluje pojem magnetizace, indukční čáry magnetického pole	Magnetické vlastnosti látek	- magnety přírodní a umělé - póly magnetu - magnetická síla, magnetické pole	MpV Zeměpis práce s kompasem, určování světových stran (rozdíl mezi zeměpisným S pólem a magnetickým S pólem)
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem - rozumí vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší stejnosměrný elektrický proud	Magnetické pole cívky s elektrickým proudem Elektromagnetická indukce	- magnetické pole magnetu a cívky s proudem, indukční čáry, elektromagnetická cívka s proudem v magnetickém poli, elektromotor - elektromagnetická indukce, střídavý proud a napětí – jejich vznik a průběh, transformátor	MpV Chemie - redoxní reakce Přírodopis - základy ekologie – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Matematika

od střídavého a a změří proud i napětí		– výroba a přenos elektrické energie – pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickým zařízením II. úroveň – příklady na průběh střídavého proudu	– vyjadřování neznámé ze vzorce
– rozliší vodič, polovodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	Vedení elektrického proudu v polovodičích	– polovodič, polovodiče typu P a N	
II. úroveň – dokáže vyjmenovat částice způsobující elektrický proud v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích – uvede příklady praktického využití vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech a polovodičích – rozumí funkci polovodičové diody a dokáže popsat její použití v elektrickém obvodu	II. úroveň Vedení elektrického proudu v kapalinách Vedení elektrického proudu v plynech Vedení elektrického proudu v polovodičích	II. úroveň – vedení elektrického proudu v kapalinách, elektrolyza – výroba čistých prvků, pokovování – vedení elektrického proudu v plynech, ionizace plynu – zářivky, neony, svařování – polovodič, polovodiče typu P a N, PN-přechod – dioda a její použití – ostatní polovodičové součástky	
II. úroveň – klasifikuje elektromagnetické vlny podle vlnové délky	II. úroveň Elektromagnetické záření	II. úroveň – rozdělení elektromagnetického záření dle vlnové délky – zdroje jednotlivých druhů elektromagnetického záření a jejich využití	MpV Chemie – redoxní reakce Přírodopis – základy ekologie – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, zdroje světla
– využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh – rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Viditelné světlo Odraz světla Lom světla	– zdroje světla – rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, šíření světla – stín, zatmění Slunce a Měsíce – odraz světla, zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) – lom světla, zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) – optické vlastnosti oka	MpV Přírodopis – zrak – oko – dopad elektromagnetického záření na lidský organismus Matematika – geometrie – úhly

		– rozklad bílého světla hranolem, spektrum	
– rozumí pojmu radioaktivita a poločas rozpadu, zná základní radioaktivní přeměny – uvede příklady využití radioaktivity – zná základy jaderné energetiky	Radioaktivita Jaderné reakce Jaderná energie	– pojmy nuklid, izotop, radioizotop – jaderné reakce a uvolňování jaderné energie (štěpení jader uranu) – využití radioaktivního záření – jaderná elektrárna, jaderný reaktor, řetězová reakce, jaderná energetika – ochrana před jaderným zářením II. úroveň – termojaderná syntéza – urychlovače částic	PT EV – základní podmínky života – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, způsoby šetření – lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady – vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl, ekologický problém MpV Chemie – periodická soustava prvků Zeměpis – naleziště radioaktivních rud a rozmístění jaderných elektráren u nás i v zahraničí Přírodopis – základy ekologie – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie – dopad radioaktivního záření na lidský organismus
– objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Sluneční soustava	– Sluneční soustava – Slunce, planety, měsíce, planetky, komety, meteory – pohyby Země – střídání dne a noci, střídání ročních období – měsíční fáze – zatmění Slunce a Měsíce	MpV Zeměpis – sluneční soustava, příliv a odliv
II. úroveň – odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností – dokáže rozlišovat další vesmírná tělesa a objekty (komety, planetky, měsíce,	II. úroveň Galaxie a kosmonautika	II. úroveň – hvězdy – jejich složení, orientace na obloze – galaxie, souhvězdí – družice, orbitální stanice, sondy	

meteory, souhvězdí, galaxie) – orientuje se v základech kosmonautiky (základní druhy umělých těles apod.)		a pilotované kosmické lety – měření vzdáleností ve vesmíru – vývoj hvězd	
---	--	--	--

Chemie

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Výuka vzdělávacího předmětu Chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek, které jsou součástí denního života a přírodních procesů. Žáci získávají elementární znalosti a praktické dovednosti z různých oblastí chemie, navazují na poznatky osvojené na 1. stupni v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a zejména na výuku přírodovědných předmětů 2. stupně. Osvojují si metody spojené s pozorováním vlastností látek a prováděním chemických pokusů, učí se nacházet vysvětlení chemických dějů a uvádí je do širších souvislostí s jejich praktickým využitím.

Žáci jsou informováni o bezpečném a ekonomickém zacházení s chemikáliemi, jsou vedeni k ochraně přírody a svého zdraví. Poznávají zásady bezpečné práce s chemickými látkami (s běžně prodávanými hořlavinami, žíravinami a zdraví škodlivými látkami).

Žáci jsou seznamováni s všestranným využitím chemie v zemědělství, průmyslu, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka, jsou směřováni k pochopení toho, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcí se neobejdou v žádné z oblastí své činnosti, poznávají nezbytnost ochrany životního prostředí. Jsou vedeni k vědomí důležitosti a uplatnění chemie v budoucnosti.

Vzdělávací předmět Chemie se vyučuje v 8.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 8. ročník 2 hodiny týdně
- 9. ročník 2 hodiny týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu jsou 4 hodiny týdně.

Ve třídách s RvMPp je v 8. ročníku hodinová dotace navýšena na 3 hodiny týdně. Pro tyto třídy je určeno kromě základního učiva i učivo rozšiřující (viz II. úroveň). Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je tedy 5 hodin týdně, z toho je v 8. ročníku 1 hodina disponibilní. Tyto hodiny jsou zaměřeny na probírání a procvičování rozšiřujícího učiva, rozvoj a podporu talentovaných žáků a na přípravu ke studiu na střední škole.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří vysvětlování, výklad, rozhovor, dialog, diskuze, práce s učebnicí, knihou, článkem, webovými stránkami, pozorování, předvádění, demonstrace, projekce.

Výuka probíhá v odborné učebně chemie, zčásti také v počítačové učebně. Do výuky jsou začleněna praktická cvičení prováděná formou laboratorních prací, při kterých žáci pracují ve dvojčlenných až trojčlenných skupinách. Témata laboratorních prací jsou doporučena, vyučující z nich vybere dle svého uvážení ta, která se žáky uskuteční.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

- Výchova k myšlení v evropských souvislostech (VMS) – objevujeme Evropu a svět
- Environmentální výchova (EV) – základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k vyhledávání a používání informací potřebných v procesu učení a v praktickém životě,
- k používání správné terminologie,
- k využívání periodické tabulky prvků a různých grafů,
- ke schopnosti vyvozování zákonitostí a souvislostí.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k řešení modelových situací, problémových úloh,
- k vlastnímu a samostatnému pozorování,
- k chápání problematiky chemizace životního prostředí jako civilizačního problému a k jeho řešení.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k využívání chemického jazyka – značek, vzorců, rovnic, formulací zákonů,
- k využívání informačních a komunikačních technologií.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k nošení pomůcek a připravenosti na výuku,
- ke kontrole samostatné práce,
- k důslednému dodržování bezpečnosti při práci v laboratoři,
- k bezpečnému ovládání laboratorní techniky,
- k využívání znalostí i zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí,

- k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi,
- k etickému jednání, ohleduplnost a respektu k ostatním při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí,
- k seznamování s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami, hodnotí jejich rizikovost – vliv na život člověka a životní prostředí (např. jedy, ...) – rozlišuje fyzikální a chemický děj – určí společné a rozdílné vlastnosti látek – ovládá základní metody používané v chemii (pozorování, pokus, měření) – rozpozná základní chemické laboratorní pomůcky	Pozorování, pokus a bezpečnost práce	– úvod do chemie – nebezpečné látky a přípravky – bezpečnost, H, P – věty, varovné značky – látka a těleso – vlastnosti látek a těles	PT EV – vztah člověka k prostředí – ochrana životního prostředí – zacházení s chemickými odpady MpV Fyzika – vlastnosti látek – látka a těleso
– rozlišuje směsi na stejnorodé, různorodé – rozlišuje jednotlivé složky směsi – umí oddělit složky směsí metodou usazování, filtrací, destilací a krystalizací – popíše aparaturu pro filtraci a destilaci – vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek – bezpečně ovládá výpočet hmotnostního zlomku a řeší pomocí vzorce (nebo trojčlenky) další výpočtové úlohy – dovede vysvětlit rozdíl mezi roztokem koncentrovaným, nasyceným, nenasyceným, zředěným, ...	Směsi	– chemikálie, směs – rozdělení směsí (různorodé, stejnorodé) – metody oddělování složek směsi (filtrace, destilace)	MpV Matematika – výpočet počtu procent, trojčlenka Pracovní činnosti – Příprava pokrmů – příprava pokrmů, výroba alkoholických nápojů
– vysvětlí pojmy – smog, inverze – vyjmenuje tři základní složky vzduchu a způsob jejich získání a použití – rozlišuje pojmy – hoření, oheň, požár	Vzduch, voda	– složení a zpracování vzduchu – čistota ovzduší – hoření, hašení – první pomoc při popáleninách	PT EV – základní podmínky života – voda, vzduch EV – lidské aktivity a problémy životního

– zná výstražnou značku pro hořlaviny – rozlišuje třídy nebezpečnosti u hořlavin – vyjmenuje pět základních hasicích látek (přístroje) a zná správný způsob jejich použití – rozlišuje tři stupně popálenin a zná zásady první pomoci – umí popsat koloběh vody v přírodě – rozlišuje druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití – popíše hlavní části ČOV – zná teploty varu složek vzduchu při destilaci – zná označení tlakových nádob – vyjmenuje hlavní vlastnosti a použití ozónu		– druhy vod v přírodě – druhy vod podle použití – ČOV	prostředí – ochrana životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí – člověk a příroda, vliv na životní prostředí MpV Fyzika – fyzikální vlastnosti vody a vzduchu (teplota varu, hustota, ...) Přírodopis – rybník – vlastnosti vody – samočisticí proces (mikroorganismy) – lidské tělo – první pomoc při popáleninách Zeměpis – atmosféra – složení – nadmořská výška – inverze, smog
– rozlišuje pojmy – atom, molekula, ionty, prvek, chemická sloučenina – zná základní složení atomu – proton, elektron, neutron – najde v tabulce Z (protonové číslo) – umí určit počet neutronů a vyhledá elektronegativitu – zjistí počet valenčních elektronů, elektrických vrstev – znázorní složení a strukturu atomů hlavních podskupin – rozliší druhy chemických vazeb podle elektronegativity (polární, nepolární, iontová)	Částicové složení látek	– atom, molekula – prvek, sloučenina – ionty – chemická vazba	PT VMS – objevujeme Evropu a svět – Evropa a svět (badatelé) MpV Fyzika – atom – složení látek, radioaktivita
– rozpoznává prakticky významné kovy a nekovy, usuzuje na jejich vlastnosti, zná jejich značky a použití – u hlavních prvků (vodík, kyslík) zná	Chemické prvky	– rozdělení prvků podle skupenství, podle vlastností – vodík, kyslík – halogeny	MpV Fyzika – elektrická vodivost – třídění látek

- některé způsoby jejich laboratorní a průmyslové přípravy, jejich využití - zná označení tlakových nádob kyslíku a vodíku - rozlišuje podle barvy plamene některé kationty (sodíku, draslíku, lithia, mědi) - zná vlastnosti a použití i dalších kovů a nekovů - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím nesmí pracovat - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah		- síra, uhlík, fosfor - kovy – Fe, Al, Cu, Zn, Au, Ag, Pb - alkalické kovy - nebezpečné látky a přípravky – význam piktogramů, H – věty, S – věty	Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály - ocel a slitiny kovů, svařování a řezání kovů Zeměpis - vesmír, atmosféra Přírodopis - fotosyntéza - ozón, dezinfekce Dějepis - první světová válka (chlór – bojový plyn)
- píše značky vybraných chemických prvků a naopak ze značek prvků uvádět jejich názvy - orientuje se v periodické soustavě prvků	Periodická tabulka prvků	- prvky – latinský název, český název, značka - periodický zákon - umístění v periodické tabulce prvků	MpV Fyzika - mechanické vlastnosti chemických prvků (MFCHT – hustota, teplota varu) Pracovní činnosti – Pěstitelské práce - základní biogenní prvky Přírodopis - složení – lidské tělo, nerosty, voda, potraviny
- zapisuje z názvů vzorce oxidů, halogenidů, sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy - umí určit oxidační číslo atomů prvků v oxidech, sulfidech a halogenidech - dovede popsat nejvýznamnější vlastnosti a použití uvedených oxidů a halogenidů - zná alespoň jednu hlavní vlastnost a použití oxidu hlinitého a oxidu	Názvosloví oxidů, halogenidů, sulfidů a jejich významné sloučeniny	- oxidační číslo, koncovky - princip utváření vzorců - významné oxidy – oxid vápenatý, uhličitý, uhelnatý, siřičitý a oxidy dusíku - pokročilé formátování písma – využití speciálních znaků,	MpV Přírodopis - složení hornin a nerostů - fotosyntéza

křemičitého – do textu vloží speciální znaky (indexy)			
– rozlišuje výchozí látky (reaktanty) a produkty – umí zapsat jednoduché chemické rovnice při zadání názvů a vzorců výchozích látek a produktů – umí aplikovat zákon zachování hmotnosti – rozpozná typ chemické reakce – umí bezpečně provádět jednoduché chemické reakce	Chemické reakce	– zákon zachování hmotnosti – druhy chemických reakcí – syntéza, analýza, substituce, podvojná záměna	MpV Fyzika – fyzikální zákony

Témata laboratorních prací:

1. Filtrace
2. Destilace
3. Plamenové zkoušky alkalických kovů

Pomůcky:

- chemické pomůcky (skleněné, plastové, kovové a porcelánové), chemikálie, periodická tabulka prvků, výukové programy na PC, internet, audiovizuální technika

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– zná základní značky prvků – používá jmenované pojmy a zákony ve správných souvislostech – rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí	Opakování	– třídění látek – pojmy – atom, molekula, prvek, sloučenina, ionty, sublimace, elektronegativita – zákony – periodický, zachování hmotnosti – značky, vzorce oxidů, halogenidů a sulfidů – chemické rovnice – syntéza, analýza a chemické nahrazování	
– dokáže vytvořit z názvu vzorec hydroxidu, ze vzorce název – porovnává vlastnosti a použití prakticky významných hydroxidů – sodného, draselného, vápenatého – ovládá zásady první pomoci při poleptání – orientuje se v přípravě hydroxidu vápenatého, jeho využití v praxi, jeho vlivu na životní prostředí a zdraví člověka – orientuje se v rozkladu hydroxidu na ionty	Hydroxidy	– názvosloví hydroxidů – třídění podle rozpustnosti a skupenství – vlastnosti a použití NaOH, KOH, $\text{Ca}(\text{OH})_2$ – první pomoc při poleptání II. úroveň – ionizace hydroxidů	PT EV – vztah člověka k životnímu prostředí – způsoby ochrany zdraví, omezení plýtvání čisticími prostředky
– uvede příklady vybraných kyselin – zná vzorce, vlastnosti a použití významných kyselin – chlorovodíkové, dusičné a sírové – ovládá zásady první pomoci při poleptání – orientuje se v ionizaci kyselin – dokáže sestavit vzorec kyslíkaté	Kyseliny	– roztržidění kyselin na kyslíkaté, bezkyslíkaté – vlastnosti a použití HCl, H_2SO_4, HNO_3 – první pomoc při poleptání II. úroveň – ionizace kyselin – odvozování vzorců kyslíkatých kyselin – vlastnosti a použití H_3PO_4	MpV Přírodopis – žaludeční šťávy, akumulátory

kyseliny			
– porovnává vlastnosti a použití prakticky významných solí – dokáže vytvořit vzorec soli a vybrané hydrogen a dihydrogen soli – uvědomuje si vliv pesticidů a průmyslových hnojiv na život člověka a životní prostředí	Významné soli	– názvosloví síranů, dusičnanů, uhličitanů, fosforečnanů – vlastnosti a použití významných solí II. úroveň – názvosloví siřičitanů a křemičitanů, hydrogen a dihydrogen soli – tvrdost vody a krasové jevy	MpV Přírodopis – zvětvávání hornin a nerostů
– orientuje se na stupnici pH – rozliší pomocí univerzálního indikátorového papírku roztok kyselý a zásaditý – umí vysvětlit pojem neutralizace, uvede příklady použití neutralizace v praxi – ovládá zapsání a vyrovnaní jednoduché neutralizační rovnice	Kyselost a zásaditost vodných roztoků, neutralizace	– stupnice pH, indikátory, neutralizace II. úroveň – rovnice neutralizace	PT EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – pH přírodních vod, akvárií a bazénů, kyselá deště MpV Přírodopis – pH žaludečních šťáv a slin
– dokáže při zadání vzorce vypočítat molární hmotnost sloučeniny – orientuje se v ostatních chemických výpočtech – chápe pojem 1 mol – do textu vloží speciální znaky (indexy) II. úroveň – zvládá jednoduché výpočty z chemické rovnice a výpočet látkové koncentrace	Chemické výpočty	– látkové množství, molární hmotnost – procentové složení látek – molární koncentrace – pokročilé formátování písma – využití speciálních znaků II. úroveň – Avogadrova konstanta – výpočty hmotnosti reaktantů nebo produktů z chemické rovnice	MpV Výchova ke zdraví – příprava roztoků o dané koncentraci Přírodopis – složení hornin a nerostů Matematika – použití trojčlenky a procent, řešení rovnic Fyzika – základní jednotky a veličiny SI
– rozlišuje příklady exotermických a endotermických reakcí, pojmy katoda a anoda, elektrolyt	Energie chemických reakcí	II. úroveň – elektrolýza roztoků CuCl_2 a NaCl – exotermická a endotermická reakce	MpV Fyzika – energie
– zhodnotí používání fosilních paliv a paliv vyráběných jako zdroje energie – uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy – rozliší nejjednodušší uhlovodíky, jejich	Uhlovodíky	– složení organických látek – paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) – uhlovodíky – alkany, alkeny, alkyny a areny II. úroveň	PT EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – šetření fosilními palivy, alternativní paliva

- vzorci, vlastnosti a použití – uveďte přírodní zdroje uhlovodíků – ropa, uhlí, zemní plyn – zpracování, použití jako surovin a paliv – získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah		– dieny, cykloalkany	MpV Fyzika – naleziště a vznik fosilních paliv, chemický průmysl, spalovací motory
– rozliší vybrané deriváty – metanol, ethanol, kyselinu mravenčí a octovou – uveďte jejich zdroje, vlastnosti a použití – orientuje se ve vzorcích vybraných derivátů	Deriváty uhlovodíků	– halogenderiváty – alkoholy – karboxylové kyseliny II. úroveň – aldehydy – estery – esterifikace	MpV Výchova ke zdraví – nebezpečnost toluenu, benzenu, metanolu a etanolu
– rozlišuje kladné a záporné vlastnosti plastů a syntetických vláken – uveďte vlastnosti a příklady jejich použití	Plasty a syntetická vlákna	– polyetylen – polystyren – polvinylchlorid – vlákna polyesterová a polyamidová II. úroveň – polymerace a polypropylen	
– orientuje se v reaktantech a produktech fotosyntézy – uveďte výskyt sacharidů, tuků a bílkovin, jejich vlastnosti – dovede vyjádřit rovnici fotosyntézy pomocí vzorců a uveďte její podmínky	Přírodní látky	– sacharidy – tuky – bílkoviny – vlastnosti a použití II. úroveň – výroba mýdla	MpV Výchova ke zdraví – složení potravy, jídelníček

Témata laboratorních prací:

1. Reakce HCl s kovy
2. pH roztoků
3. Modely uhlovodíků

Pomůcky:

- chemické pomůcky (skleněné, plastové, kovové a porcelánové), chemikálie, periodická tabulka prvků, výukové programy na PC, internet, audiovizuální technika

Přírodopis

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Ve vzdělávacím předmětu přírodopis žáci získávají přehled o vzniku a vývoji Země a života na Zemi, přizpůsobování organismů vnějším podmínkám a o vzájemných vztazích mezi organismy. Dále získávají základní poznatky o stavbě a funkci těl vybraných organismů včetně člověka, o nerostech a horninách, vesmíru a Zemi.

Žáci si osvojují metody poznávání přírody, učí se pracovat s lupou, mikroskopem a odbornou literaturou tak, aby ze získaných poznatků vyvodili závěry, kriticky dovedli hodnotit jednání své i ostatních ve vztahu ke svému zdraví a zdravému životnímu stylu. Tímto získávají pozitivní vztah nejen k přírodě, ale také k životnímu prostředí jako celku, učí se odstraňovat co nejvíce negativní vlivy ohrožující zdravý tělesný i duševní vývoj člověka.

Vzdělávací předmět Přírodopis se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 2 hodiny týdně
- 7. ročník 2 hodiny týdně
- 8. ročník 2 hodiny týdně
- 9. ročník 1 hodina týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 7 hodin týdně, z toho 1 disponibilní v 8. ročníku; ta je využita na prohloubení znalostí žáků o systematice obratlovců a na studium stavby lidského těla.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří metoda frontální, praktická cvičení, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, určování přírodnin, vedení žáků k samostatné práci, práce ve skupinách.

Výuka probíhá v odborné učebně přírodopisu, zčásti také v počítačové učebně, jen výjimečně se vyučuje v kmenových třídách vybavených digitální technikou. Součástí výuky přírodopisu jsou praktická cvičení prováděná formou laboratorních prací. Pro každý ročník vzdělávacího předmětu Přírodopis je navrženo několik témat, z nichž vyučující vybírá v každém ročníku minimálně tři a začleňuje je do výuky tak, aby témata laboratorních prací odpovídala probíranému učivu.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova (MKV) – kulturní difference

- Environmentální výchova (EV) – ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí v jednotlivých přírodních ekosystémech,
- k posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných dat,
- k využívání různých empirických metod poznávání.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek více nezávislými způsoby,
- k zamýšlení se nad vlivem lidské činnosti na jednotlivé ekosystémy a nad možnostmi, jak danou problematiku řešit nebo alespoň jaké k ní zaujmout stanovisko,
- k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních jevů způsobených nevhodnými antropogenními zásahy,
- ke schopnosti dobrat se podstatného a následně si na základě různých zdrojů informací umět utvořit vlastní úsudek o dané problematice.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k využívání moderní audiovizuální techniky, internetu a odborných publikací,
- k základní orientaci v informacích ekologicky zaměřených organizací.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k účinné spolupráci při práci ve skupinách, a to jak v prostředí školní třídy, tak v terénu.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k zapojování se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním ekosystémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí,
- k přirozeně uvědomělému uvažování, preferujícímu co nejefektivnější využívání přírodních zdrojů energie,
- k aktivní ochraně přírody v okolí svého bydliště.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k účelnému využívání materiálů a vybavení,

- k dodržování vymezených pravidel a zásad a k plnění daných povinností,
- k využívání znalostí i zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k ovládání a používání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, které mohou být využity při studiu učiva z přírodopisu, např. online botanické klíče, aplikace sloužící k fixaci učiva,
- k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací,
- k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech,
- ke sdílení dat, informací a digitálního obsahu,
- k efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí,
- k využívání digitálních technologií za účelem usnadnění práce a zkvalitnění výsledků své práce.

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– zná postavení planety Země ve vesmíru – vysvětlí pojem biosféra – jmenuje, které děje patří mezi projevy života – uvědomuje si, na kterých látkách jsou závislé jednotlivé skupiny organismů – uvědomuje si potravní vztahy mezi organismy, vnímá člověka jako součást potravních vztahů – sestavuje příklady potravních řetězců – zná přístroje sloužící k poznávání přírody, dodržuje zásady bezpečnosti při práci s nimi – používá mikroskop, zhotovuje jednoduché mikroskopické preparáty	Život na Zemi	– planeta Země – vznik života na Zemi – projevy života – podmínky života – rozmanitost přírody, přizpůsobivost organismů změnám prostředí – vztahy mezi organismy Vývoj poznávání přírody – význam poznání pro člověka – metody zkoumání přírody (pozorování, pokus) – mikroskop (vliv technického rozvoje)	PT EV – základní podmínky života – voda, ovzduší, půdy MpV Fyzika – optické části mikroskopu
– vnímá buňku jako elementární živý útvar – jmenuje shodné a rozdílné znaky jednotlivých typů buněk	Základní struktura života	– buňka – základní stavební a funkční jednotka – vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti – uvede příklady dědičnosti v praktickém životě – srovnání rostlinné a živočišné buňky – orgán, orgánová soustava, organismus	
– uvědomuje si viry jako jednoduché nebuněčné struktury – popíše způsob jejich života – jmenuje choroby virového původu a způsoby ochrany před virovými nákazami	Přehled organismů	Viry – charakteristika, stavba, výskyt, význam	

– vnímá bakterie jako důležité činitele oběhu látek v přírodě – rozezná tvary bakteriálních buněk – popíše způsob života bakterií – jmenuje choroby bakteriálního původu a způsoby ochrany	Přehled organismů	Bakterie – charakteristika, stavba, rozdělení podle tvaru, výskyt, význam, příklady bakterií – antibiotika	
– vnímá sinice jako mikroorganismy, v nichž probíhá fotosyntéza – popíše stavbu buněk sinic a způsob jejich života – uvědomuje si rizika vyplývající z přemnožení sinic v letním období	Přehled organismů	Sinice – charakteristika, stavba, výskyt, význam, příklady sinic	
– vnímá houby jako organismy závislé na přísunu organických látek – popíše stavbu jejich těla (stélky) a princip rozmnožování – rozezná běžné druhy hub, rozliší jedovaté a jedlé houby – uvědomuje si význam hub pro člověka – vnímá lišejníky jako pionýrské organismy a bioindikátory	Přehled organismů	Houby – charakteristika – stavba těla – rozdělení hub Lišejníky – charakteristika – stavba těla – výskyt, význam, zástupci	
– uvědomuje si souvislost mezi způsobem výživy vodních řas a jejich významem pro ostatní vodní organismy – popíše rozdíl mezi mnohobuněčným organismem a souborem buněk (kolonie) – rozezná jednotlivé zástupce a zařadí je do prostředí, v němž žijí	Přehled organismů	Řasy, stélkaté rostliny – charakteristika – stavba těla – rozdělení řas – výskyt, význam, zástupci	PT EV – ekosystémy – moře (význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík)
– vnímá buňku jako mikroskopický celek schopný samostatné existence – zařadí zástupce prvoků do skupin podle způsobu pohybu	Přehled organismů	Prvoci – jednobuněční živočichové – charakteristika – stavba těla – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	MpV Zeměpis – státy rovníkové Afriky – práce s mapou ČR
– vnímá název skupiny živočichů dle	Přehled organismů	Žahavci	MpV

- funkce žahavých buněk – uvědomí si prostředí, kde žijí, a místa, na kterých se s nimi můžeme setkat – popíše tělo, způsob získávání potravy a způsob rozmnožování		– charakteristika – stavba těla – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	Zeměpis – Korálové ostrovy v Karibském nebo Korálovém moři
– popíše rozdíl ve způsobu života volně žijících ploštěnců a cizopasných ploštěnců – uvědomí si způsob výživy a rozmnožování cizopasných ploštěnců – vysvětlí pojem vnitřní cizopasník	Přehled organismů	Ploštěnci – charakteristika – stavba těla, orgánové soustavy – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	
– uvědomí si nebezpečí cizopasných hlístů pro člověka – jmenuje zásady dodržování hygieny a vnímá ji jako jediný způsob ochrany proti nákaze	Přehled organismů	Hlísti – charakteristika – stavba těla, orgánové soustavy – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	MpV Zeměpis – tropický podnebný pás
– rozlišuje zástupce měkkýšů – popíše rozdíl mezi lasturou a ulitou – popíše stavbu těla včetně vnitřních orgánů – rozezná běžné zástupce plžů, mlžů a hlavonožců	Přehled organismů	Měkkýši – charakteristika – stavba těla, orgánové soustavy – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	
– popíše stavbu těla kroužkovců – vysvětlí jejich hospodářský význam – jmenuje zástupce mnohoštětinatců, opaskovců	Přehled organismů	Kroužkovci – charakteristika – stavba těla, orgánové soustavy – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	
– popíše základní části těla členovců – vysvětlí pojem vnější kostra – popíše vnitřní stavbu těla členovců	Přehled organismů	Členovci – charakteristika – stavba těla, orgánové soustavy – rozdělení – získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy,	

		způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu – vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků	
– popíše členění těla pavouků a jeho vnitřní stavbu – vysvětlí pojem mimotělní trávení – uvede zástupce některých řádů pavouků – uvědomuje si vliv některých zástupců roztočů na zdraví člověka	Přehled organismů	Pavoukovci – charakteristika – stavba těla – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	
– uvědomuje si, proč jsou koryši řazeni mezi členovce – uvědomuje si rozmanitost této skupiny živočichů – jmenuje zástupce a zařadí je do prostředí, ve kterém žijí	Přehled organismů	Koryši – charakteristika – stavba těla – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	
– orientuje se v souvislostech mezi názvem této skupiny živočichů a způsobem jejich dýchání – rozezná rozdíly ve stavbě těla stonožek a mnohonožek, uvědomuje si rozdílný způsob jejich života	Přehled organismů	Vzdušnicovci – charakteristika – rozdělení – stonožky, mnohonožky	
– popíše vnější a vnitřní stavbu těla hmyzu – rozezná různé typy ústních ústrojí – uvědomuje si rozdíl ve způsobu rozmnožování hmyzu s proměnou nedokonalou a s proměnou dokonalou – popíše jednotlivé fáze proměny od vajíčka v dospělce – jmenuje jednotlivé řády a stručně charakterizuje jejich základní znaky – uvědomuje si vliv některých zástupců roztočů na zdraví člověka (vši)	Přehled organismů	Hmyz – základní charakteristika – rozmnožování – hmyz s proměnou nedokonalou, hmyz s proměnou dokonalou – stavba těla – třídění hmyzu, charakteristika jednotlivých řádů, zástupci – tvorba prezentace v prezentačním programu	MpV Dějepis – morové epidemie

– rozdělí řády hmyzu do skupin podle způsobu rozmnožování – jmenuje a zařadí hlavní zástupce do jednotlivých řádů hmyzu – zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, multimediální a grafické formě			
– jmenuje základní společné znaky stavby těla ostnokožců – uvědomuje si jejich regenerační schopnost – rozliší pět základních skupin a zařadí do nich zástupce – uvědomuje si nebezpečí poranění ježovky	Přehled organismů	Ostnokožci – charakteristika – stavba těla – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	
– uvědomuje si závislost člověka na přírodě a nutnost její ochrany – uvádí příklady chráněných území a vzácných organismů v okolí školy, svého bydliště	Ekosystémy a přírodní společenstva	– vliv člověka na životní prostředí – rozmanitost naší přírody – ochrana přírody, chráněná území, regionální zvláštnosti	PT EV – základní podmínky života – biodiverzita (význam, úrovně, ohrožování a ochrana) EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany, příklady z okolí, zásady předběžné opatření) EV – ekosystémy – umělý a přirozený ekosystém – společenstvo

Doporučená témata laboratorních prací (vyučující vybere dle svého uvážení 4 laboratorní práce, které s žáky uskuteční):

1. Zhotovení mikroskopického preparátu
2. Pozorování řas mikroskopem
3. Pozorování prvoků ze senného nálevu
4. Pozorování drobných koryšů
5. Pozorování a popis stavby těla hmyzu

Pomůcky:

- nástěnné obrazy, atlasy rostlin a živočichů, webové aplikace k určování rostlin a živočichů, mikroskop a pomůcky k mikroskopování, přírodniny, umělé modely přírodnin, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Přírodopis:

7. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje jednotlivé skupiny strunatců, určuje vybrané živočichy, zařazuje do hlavních taxonomických skupin	Strunatci	– charakteristika strunatců, hlavní znaky – vývoj strunatců – třídění strunatců – bezlebeční, stavba těla, zástupci	
– porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje jednotlivé skupiny obratlovců, určuje vybrané živočichy, zařazuje do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, multimediální a grafické formě – využívá digitální prostředí k vyhledávání informací, fixaci učiva	Obratlovci	– charakteristika obratlovců jako hlavní skupiny strunatců, jejich třídění na základě charakteristických znaků – tvorba prezentace v prezentačním programu k vybraným skupinám obratlovců, vyhledávání informací na internetu – online procvičování Kruhoústí – charakteristika – stavba těla – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	
– porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje jednotlivé skupiny paryb, určuje vybrané živočichy – popíše projevy chování paryb v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému	Přehled organismů – obratlovci	Paryby – charakteristika – stavba těla – rozdělení – výskyt, význam, zástupci	

prostředí			
– porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje jednotlivé skupiny ryb, určuje vybrané zástupce – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam ryb v přírodě i pro člověka	Přehled organismů – obratlovci	Ryby – charakteristika – stavba těla – popis životních funkcí (rozmnožování, vývoj nového jedince, dýchání, pohyb) – rozdělení – výskyt, zástupci – význam ryb pro obživu obyvatelstva – ochrana ryb	
– porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje jednotlivé skupiny obojživelníků, určuje vybrané zástupce, – odvodí na základě pozorování základní projevy chování obojživelníků v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam obojživelníků v přírodě – jmenuje chráněné druhy obojživelníků	Přehled organismů – obratlovci	Obojživelníci – charakteristika, přizpůsobení životnímu prostředí – stavba těla – popis životních funkcí (rozmnožování, vývoj nového jedince, dýchání, pohyb) – rozdělení – výskyt, význam, zástupci – ochrana obojživelníků	
– porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje jednotlivé skupiny plazů, určuje vybrané zástupce – odvodí na základě pozorování základní projevy chování plazů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému	Přehled organismů – obratlovci	Plazi – charakteristika, přizpůsobení životnímu prostředí – stavba těla – popis životních funkcí (rozmnožování, vývoj nového jedince, dýchání, pohyb) – rozdělení – výskyt, význam, zástupci – ochrana plazů , cizokrajné druhy	

prostředí – zhodnotí význam plazů v přírodě – jmenuje chráněné druhy plazů – uvede zásady poskytnutí první pomoci při uštknutí.			
– porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – popíše stavbu pera, zhodnotí význam peří – rozlišuje jednotlivé skupiny ptáků, určuje vybrané zástupce – odvodí na základě pozorování základní projevy chování ptáků v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam ptáků v přírodě – jmenuje chráněné druhy ptáků	Přehled organismů – obratlovci	Ptáci – charakteristika, přizpůsobení způsobu života – význam peří – stavba těla, orgánové soustavy – popis životních funkcí (rozmnožování, vývoj nového jedince, dýchání, trávení, pohyb) – rozdělení do řádů, charakteristika nejdůležitějších řádů, zástupci – ochrana ptáků, cizokrajné druhy	
– Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí odborné literatury – vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů – odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí – zhodnotí význam rostlin v přírodě a pro existenci života na Zemi a pro člověka	Přehled organismů – vyšší rostliny	– přehled systému rostlin – přechod rostlin na souš	
– Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí odborné literatury – odvodí na základě pozorování	Systém rostlin – mechorosty	– charakteristika – stavba těla, význam jednotlivých částí – rozmnožování – rozdělení – výskyt, význam	

uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům – porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a praktické příklady jejich funkcí – Odvodí přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí		– určování běžných druhů	
– Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí odborné literatury a webových aplikací – odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Systém rostlin – kaprad'orosty	– charakteristika – stavba těla, význam jednotlivých částí – rozmnožování – rozdělení – výskyt, význam – určování běžných druhů	
– popíše vnější a základní vnitřní stavbu rostlinných orgánů a jejich funkci – Odvodí přizpůsobení rostlinných orgánů podmínkám prostředí a rozlišuje jejich různé typy – popíše průběh opylení a oplození, rozlišuje tyto pojmy	Systém rostlin – semenné rostliny	– charakteristika – stavba rostlinných orgánů (kořen, stonek, list, květ, plod), jejich funkce, význam – rozmnožování semenných rostlin (opylení, oplození) – růst a vývin – rozdělení (nahosemenné, krytosemenné)	
– rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí odborné literatury či webových aplikací – využívá digitální technologie – odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla – odvodí přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí – zhodnotí význam rostlin v přírodě a pro existenci života na Zemi a pro člověka	Systém rostlin – nahosemenné rostliny	– charakteristika – rozdělení – stavba těla – rozmnožování – výskyt, význam – určování běžných druhů – cykasy – cizokrajné druhy – okrasné jehličnany – ochrana nahosemenných rostlin – určování rostlin pomocí webových aplikací	
– rozlišuje základní systematické	Systém rostlin – krytosemenné	– charakteristika	

skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí odborné literatury – odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla – odvodí přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí – zhodnotí význam rostlin v přírodě a pro existenci života na Zemi a pro člověka – zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, multimediální a grafické formě	rostliny	– rozdělení (jednoděložné, dvouděložné) – stavba těla – rozmnožování – výskyt, význam – vyfocení a zpracování rostlin v reálném světě (digitální herbář) – programy – Malování, Jamboard, prezentace – sdílení informací Listnaté stromy a keře – charakteristika – zástupci	
– rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí odborné literatury – odvodí přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí – zhodnotí význam rostlin v přírodě a pro člověka – jmenuje chráněné druhy, uvádí způsoby jejich ochrany	Systém rostlin – krytosemenné rostliny dvouděložné	Přehled důležitých čeledí: Pryskyřníkovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy, význam pro člověka Brukvovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy, význam pro člověka – hospodářsky významné druhy Růžovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy, význam pro člověka – hospodářsky významné druhy Bobovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy,	

		význam pro člověka – hospodářsky významné druhy Miříkovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy, význam pro člověka – hospodářsky významné druhy Hluchavkovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy, význam pro člověka Lilkovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy, význam pro člověka – hospodářsky významné druhy Hvězdicovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy, význam pro člověka	
– Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí odborné literatury – Odvodí přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí – zhodnotí význam rostlin v přírodě a pro člověka – jmenuje chráněné druhy, uvádí způsoby jejich ochrany	Systém rostlin – krytosemenné rostliny jednoděložné	Přehled důležitých čeledí: Liliovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy, význam pro člověka Lipnicovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy, význam pro člověka	

		– hospodářsky významné druhy Vstavačovité – charakteristika čeledi – významní zástupci, jejich výskyt, význam, zástupci, chráněné druhy, význam pro člověka	
– zhodnotí význam cizokrajných druhů rostlin – uvádí jejich příklady a způsoby využití	Cizokrajné rostliny	– způsob pěstování v našich podmínkách – možnosti využití – výskyt, význam, zástupci	
– charakterizuje dané společenstvo jako celek – uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi – zhodnotí význam společenstva pro existenci života na Zemi – jmenuje chráněné druhy ve společenstvu a uvádí způsoby jejich ochrany	Přírodní společenstva	Společenstvo lesa – charakteristika společenstva – vzájemné vztahy mezi organismy uvnitř společenstva – vztahy mezi organismy a prostředím – charakteristické druhy živočichů a rostlin žijící ve společenstvu – ochrana společenstva Společenstvo vod a mokřadů – charakteristika společenstva – vzájemné vztahy mezi organismy uvnitř společenstva – vztahy mezi organismy a prostředím – charakteristické druhy živočichů a rostlin žijící ve společenstvu – ochrana společenstva Travní společenstva – charakteristika společenstva – vzájemné vztahy mezi organismy uvnitř společenstva – vztahy mezi organismy a prostředím – charakteristické druhy živočichů a rostlin žijící ve společenstvu – ochrana společenstva Společenstvo polí a sídel	PT EV – Ekosystémy

		– charakteristika společenstva – vzájemné vztahy mezi organismy uvnitř společenstva – vztahy mezi organismy a prostředím – charakteristické druhy živočichů a rostlin žijící ve společenstvu – ochrana společenstva	
--	--	---	--

Doporučená témata laboratorních prací (vyučující vybere dle svého uvážení 4 laboratorní práce, které s žáky uskuteční):

1. Pozorování rybích šupin
2. Pozorování ptačího peří
3. Stavba ptačího vejce
4. Pozorování mechu
5. Stavba květu
6. Založení herbáře, určování rostlin

Pomůcky:

- nástěnné obrazy, atlasy rostlin a živočichů, webové aplikace k určování rostlin a živočichů, webové aplikace k fixaci učiva, mikroskop a pomůcky k mikroskopování, přírodniny, umělé modely přírodnin, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– charakterizuje skupinu savců – uvádí příklady přizpůsobení těla savců různým životním podmínkám – popíše základní části těla a životní funkce savců – zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, multimediální a grafické formě – využívá digitální prostředí pro fixaci učiva	Savci	– vývoj savců – přizpůsobivost savců – vnitřní stavba těla savců – tvorba prezentace v prezentačním programu k vybraným skupinám savců, vyhledávání informací na internetu – online procvičování	
– rozlišuje jednotlivé skupiny savců – určuje vybrané živočichy, zařazuje do hlavních taxonomických skupin – charakterizuje rozdíly mezi vejcorodými a živorodými, vačnatci a placentály	Přehled hlavních skupin savců	Vejcorodí – charakteristika – výskyt – zástupci Živorodí – charakteristika, základní rozdělení (vačnatci, placentálové)	
– charakterizuje stavbu těla u jednotlivých řádů v závislosti na způsobu života – rozlišuje jednotlivé skupiny placentálů, určuje vybrané zástupce, zařazuje je do jejich přirozeného prostředí – na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – jmenuje chráněné druhy	Placentálové	Hmyzožravci – charakteristika, výskyt – významní zástupci Letouni – charakteristika, výskyt – významní zástupci Chudozubí – charakteristika, výskyt – významní zástupci Hlodavci – charakteristika, výskyt, význam – významní zástupci Zajíci	

		– charakteristika, výskyt – významní zástupci Šelmy – charakteristika, rozdělení, výskyt, význam – významní zástupci Ploutvonožci – charakteristika, výskyt – významní zástupci Kytovci – charakteristika, rozdělení, výskyt – významní zástupci Chobotnatci – charakteristika, výskyt – významní zástupci Lichokopytníci – charakteristika, výskyt – významní zástupci Sudokopytníci – charakteristika, rozdělení, výskyt – významní zástupci Primáti – charakteristika, rozdělení, výskyt – významní zástupci	
– vysvětlí pojem etologie – rozlišuje mezi vrozeným a získaným chováním – uvádí příklady různých projevů chování – popíše příklady biorytmů v přírodě	Etologie	– chování živočichů (vrozené, získané) – příklady chování – biorytmy	
– charakterizuje přírodní podmínky daného biomu a přiřadí zeměpisnou polohu – jmenuje významné zástupce živočichů i rostlin v daném biomu	Biomy světa	Tropické deštěné lesy, savany, stepi, pouště a polopouště, tundra, polární oblasti, moře a oceány – charakteristika biomu	PT EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

– uvádí příklady ohrožených biomů a jmenuje způsoby jejich ochrany		– významní zástupci – ochrana ohrožených druhů – vliv člověka na podmínky a rozmanitost biomu	
– zařadí člověka do systému a uvede příklady biologické příbuznosti a společenské odlišnosti člověka a živočichů – vysvětlí v hrubých rysech podstatu vědeckého názoru na vznik člověka, chápe jednotný původ a rovnocennost všech lidských ras – podle obrázku porovná kostru člověka a šimpanze – charakterizuje hlavní předchůdce člověka	Člověk	– vztah člověka k ostatním živočichům – odlišnosti člověka od současných lidoopů – vznik a vývoj člověka	PT MKV – kulturní diference – člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika
– využívá digitálních technologií k fixaci učiva – popíše lidské tělo a pojmenuje jeho části – objasní význam kůže, kostry a svalstva a popíše jejich vnitřní stavbu – předvede předlékařskou pomoc při poranění kůže, kloubů a kostí – popíše hlavní části lidské kostry, jejich význam a spojení kostí – zhodnotí význam zdravé výživy a správného držení těla pro kostru – popíše hlavní kosterní svaly a vysvětlí princip pohybu končetin – porovná činnost svalstva příčně pruhovaného, hladkého a srdečního – zhodnotí význam cvičení a otužování pro udržování kondice	Lidské tělo	– online procvičování Části těla Kůže – funkce – stavba a význam jednotlivých částí Kostra – funkce – stavba a význam jednotlivých částí Svalstvo – funkce – stavba a význam jednotlivých částí Zásady zdravého způsobu života – ochrana před nepříznivými vlivy prostředí – význam pohybu a otužování	MpV Zeměpis – lidské rasy Výchova ke zdraví – první pomoc
– uvede základní životní děje v těle a soustavy, které je zabezpečují,	Základní funkce lidského těla a zdravý způsob života	– trávicí soustava, její části a funkce – složení potravy	PT EV – vztah člověka k prostředí

zdůvodní nezbytnost udržování stálého vnitřního prostředí – popíše stavbu a funkci jednotlivých částí orgánových soustav – vysvětlí význam jater, glykogenu a glukózy – vyjmenuje látky potřebné pro výživu, zdůvodní význam správné výživy – objasní zásady zdravého způsobu života – seznámí se s poruchami příjmu potravy a chápe jejich nebezpečnost – jmenuje dýchací svaly, popíše výměnu plynů v plicním sklípku – vysvětlí dechovou frekvenci a její závislost na fyzické aktivitě – zhodnotí význam čistoty vzduchu pro zdraví a škodlivost kouření – popíše složení krve a význam jejích složek – odliší tepny, žíly a vlasečnice, popíše srdce a krevní oběh – uvede vlivy působící onemocnění srdce a cév a porovná je se zásadami zdravého životního stylu – vysvětlí funkci ledvin, podstatu tvorby moči a význam umělé ledviny – jmenuje stavy ohrožující život a předvede poskytnutí první pomoci při zástavě dechu, srdce a silném krvácení – popíše uložení hlavních orgánů v těle a jejich funkční propojenost		– výživa a zdraví, poruchy příjmu potravy – dýchací soustava – čistota vzduchu, kouření a nemoci dýchací soustavy – oběhová soustava a rozvod látek po těle – choroby oběhové soustavy, rizika a prevence – vylučování – onemocnění orgánových soustav a možnosti prevence – přenos infekčních onemocnění, epidemie – vliv prostředí a životního stylu na zdraví člověka	– náš životní styl, prostředí a zdraví MpV Výchova ke zdraví – první pomoc – civilizační choroby, infekční choroby, poruchy příjmu potravy – péče o chrup
– objasní význam hormonů, kde vznikají a na co působí – vysvětlí význam míchy a mozku	Řízení lidského těla	– hormony – nervová soustava – smyslové vnímání	PT MKV – kulturní diference – člověk jako nedílná jednotka tělesné

- a popíše jeho části – uvede příklady poškození CNS a nacvičí první pomoc při jejím poranění – vyjmenuje lidské smysly a jim odpovídající čidla – popíše stavbu a funkci oka a ucha, uvede sluchové a oční vady – objasní vytváření podmíněných reflexů a význam řeči pro abstraktní myšlení		– vyšší nervová činnost	i duševní stránky, ale i jako součást etnika
– popíše ženské a mužské pohlavní orgány, jejich funkci a oplození – objasní menstruační cyklus a vliv hormonů na chování v pubertě – uvede způsoby prevence před AIDS a pohlavními chorobami – uvědomuje si rizika předčasného pohlavního styku a zná běžné způsoby antikoncepce – popíše nitroděložní vývin člověka a porod, vysvětlí pojmy placenta a šestinedělí – vysvětlí pojmy chromozomy, vloh, dědičnost	Rozmnožování člověka	– rozmnožovací soustava – vývin nového jedince – dědičnost – průběh lidského života	MpV Výchova ke zdraví – choroby přenášené pohlavním stykem a jejich prevence – antikoncepce

Doporučená témata laboratorních prací (vyučující vybere dle svého uvážení 4 laboratorní práce, které s žáky uskuteční):

1. Pozorování chlupů ze srsti různých druhů savců
2. Pozorování trvalých preparátů lidských tkání
3. První pomoc při zlomeninách a vykloubení kostí
4. Projevy dýchání a srdeční činnosti

Pomůcky:

- nástěnné obrazy, atlasy rostlin a živočichů, webové aplikace, mikroskop a pomůcky k mikroskopování, přírodniny, umělé modely přírodnin, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– vnímá souvislost jejího postavení se vznikem podmínek pro život – získává představu o velikosti vesmíru a možnostech jeho poznání – rozlišuje různé objekty sluneční soustavy, vysvětlí rozdíl mezi hvězdou a planetou – objasní příčiny střídání dne a noci a ročních dob – rozlišuje různé části slunečního záření vzhledem k životu	Vesmír	– vesmír, teorie jeho vzniku – sluneční soustava – význam Slunce pro život – poznávání vesmíru	PT EV – základní podmínky života – energie a život
– popíše stavbu zemského tělesa, zemské sféry, vysvětlí pojem litosféra – charakterizuje nerosty a odliší je od hornin – uvede příklady známých nerostů, určuje a rozlišuje je podle vlastností – uvede příklady vnitřních a vnějších geologických dějů – rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné, vysvětlí jejich vznik – rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek a webových aplikací – využívá digitální technologie k ulehčení práce při určování nerostů a hornin – uvede příklady rud, jejich význam pro člověka – objasní zvětrávání hornin a jeho typy	Planeta Země	– stavba zemského tělesa – zemská kůra – vznik nerostů, nerosty a jejich vlastnosti – horniny – vnitřní geologické děje, vznik vyvřelin – vnější geologické děje, vznik usazenin – přeměněné horniny – horninový cyklus – vznik a vývoj litosféry – pohyb kontinentů – sopky a zemětřesení – činnost vody, větru a ledu – online cvičení – webový prohlížeč	MpV Zeměpis – přírodní obraz Země Chemie – anorganické sloučeniny

– rozlišuje sedimenty úlomkovité, organogenní a chemické, uvede jejich příklady – vysvětlí vznik ropy a zemního plynu, uvede jejich význam – objasní příčiny přeměny hornin a uvede příklady přeměněných hornin – popíše horninový cyklus a vysvětlí vzájemné vztahy mezi horninami – vysvětlí rozdíly ve stavbě oceánské a pevninské zemské kůry – seznámí se s geologickou mapou – popíše příčiny, důsledky a důkazy pohybu kontinentů – vysvětlí příčiny sopečné činnosti a zemětřesení a jejich souvislost – jmenuje příklady ničivých sopek a zemětřesení, vysvětlí pojmy epicentrum, seismograf a vrásnění			
– uvede význam vlivu počasí a podnebí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Podmínky života	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí – přírodní katastrofy a ochrana před nimi	PT EV – základní podmínky života – voda – ovzduší – půda MpV Chemie – anorganické sloučeniny – organické sloučeniny Pracovní činnosti – Pěstitelské práce – péče o zemědělskou půdu v průběhu kalendářního roku
– vysvětlí pojmy zkamenělina a paleontologie – zamýšlí se nad vědeckými názory na vznik života chemickým vývojem	Vývoj Země, života	– zkameněliny – teorie vzniku života – prahory a starohory – prvohory	

– charakterizuje jednotlivé geologické éry co do vnějších podmínek a vývoje jednotlivých skupin organismů (od jednodušších ke složitějším) – vnímá časová měřítká vývoje přírody v porovnání s vývojem člověka – objasní vznik fosilních paliv a jejich neobnovitelnost – jmenuje Ch. Darwina jako autora vývojové teorie – objasní pojmy evoluce a přírodní výběr, rozliší umělý a pohlavní výběr, uvede příklady – uvědomuje se souvislost mezi dědičností, proměnlivostí, přizpůsobivostí k měnícím se podmínkám – získává, vyhledává a kriticky posuzuje informace z prostředí internetu – zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, multimediální a grafické formě – na příkladech vysvětlí různé doklady vývojové teorie		– druhohory – třetihory – čtvrtohory – vývojová teorie, její doklady – tvorba sdílených prezentací v prezentačním programu k vybraným geologickým éram, vyhledávání informací na internetu	
---	--	--	--

Témata laboratorních prací:

1. Fyzikální vlastnosti nerostů a hornin
2. Určování hornin a nerostů

Pomůcky:

- nástěnné obrazy, atlasy rostlin a živočichů, mikroskop a pomůcky k mikroskopování, přírodniny, umělé modely přírodnin, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Zeměpis

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Učivo vzdělávacího předmětu Zeměpis směřuje žáky k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, k osvojování hlavních geografických objektů, jevů a pojmů a k používání poznávacích metod. Žáci získávají a rozvíjejí dovednosti pracovat se zdroji geografických informací. Jsou vedeni k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí. U žáků je rozvíjen trvalý zájem o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti způsobu života moderního člověka, v neposlední řadě jsou směřováni k dovednostem aplikovat geografické poznatky v praktickém životě.

Vzdělávací předmět Zeměpis se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 2 hodiny týdně
- 7. ročník 2 hodiny týdně
- 8. ročník 2 hodiny týdně
- 9. ročník 1 hodina týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 7 hodin týdně, z toho 1 disponibilní v 8. ročníku; ta je využita na rozšíření a prohloubení učiva o České republice a regionu Tišnovsko. Ve třídách s RvMPp je dotace snížena v 8. ročníku na 1 hodinu týdně, celková dotace tedy činí 6 hodin týdně.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří práce ve skupinách, ve dvojicích, samostatná práce, pozorování v krajině, praktická cvičení s kartografickými produkty, dovednosti orientovat se v informacích z médií, pracovat s nimi a spojovat s nimi poznatky výuky.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou,, příležitostně v počítačové učebně. Učivo je rozčleněno do dvou úrovní, II. úroveň (fakultativní rozšiřující učivo) je vymezena pro žáky tříd s RvMPp a pro nadané a přemýšlivé žáky tříd ostatních. Součástí výuky zeměpisu jsou zeměpisně orientované exkurze a vycházky zaměřené na pozorování a orientaci v terénu.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Výchova demokratického občana (VDO) – občan, občanská společnost a stát
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět
- Multikulturní výchova (MKV) – kulturní difference; etnický původ; multikulturalita; princip sociálního smíru a solidarity

- Environmentální výchova (EV) – lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k posuzování získaných poznatků a jejich propojování do širších celků, k nalézání souvislostí,
- k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací,
- k používání odborné terminologie,
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi,
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- ke schopnosti pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení,
- ke kritickému myšlení, ke schopnosti hájit svá rozhodnutí,
- k využívání metod, při kterých sami docházejí k objevům, řešením a závěrům.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu, k souvislému vyjadřování,
- k interpretaci a prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě,
- k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace,
- k naslouchání a respektování názorů druhých,
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- ke spolupráci ve skupinách, ke vzájemnému naslouchání, k respektování názorů druhých,
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání,
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat vhodnou formou.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k chápání základních environmentálních problémů, k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí,
- k péči o životní prostředí, k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku,

- k pochopení významu šetření energiemi a třídění odpadů,
- k pochopení globálních problémů lidstva.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k seznámení s pravidly bezpečného chování v terénu a k jejich dodržování,
- k efektivní práci.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy,
- k seznámení s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi,
- k bezpečné a efektivní komunikaci a k odpovědnému chování a jednání v digitálním světě.

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů – rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu – porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost – vytvoří prezentaci v některé z prezentačních aplikací	Přírodní obraz Země	Země jako vesmírné těleso – vesmír, sluneční soustava – tvar a velikost Země – vlastnosti Měsíce – pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období v naší zeměpisné oblasti – světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Rozšiřující učivo – výzkum vesmíru – geocentrická a heliocentrická soustava – změny délky dne a noci v závislosti na zeměpisné šířce – místní čas a výpočty s ním – pohyby Měsíce, podoby (fáze) Měsíce Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry – systém přírodní sféry na planetární úrovni (geografické pásy, šířková pásma, výškové stupně) – tvorba prezentace na některý z biomů (základy práce v prezentační aplikaci – formátování textu v snímku, volba pozadí, vložení obrázku, animace, využití internetového vyhledávače) – systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	PT VMS – Evropa a svět nás zajímá – různá členění roku, odlišné pojetí kalendáře MpV Fyzika – látky a tělesa, pohyb těles, síly a jejich skládání, vlnění – vesmír, elektrické a světelné děje – teplota, jevy v atmosféře – mechanické vlastnosti tekutin – odstředivá síla, rychlost otáčení, čas Matematika – geometrie v rovině a v prostoru – práce s daty – orientace v čase, jednoduché převody jednotek času – úhly – úklon zemské osy, úhlové jednotky Dějepis – nejstarší civilizace – křesťanská a středověká Evropa – starověké a středověké představy o vesmíru a sluneční soustavě – počátky nové doby – vývoj mořeplavby (antika, Čína, Vikingové, zámořské plavby a objevy v etapě velkých středověkých objevů) – vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí v dějinách, zejména

		Rozšiřující učivo – reliéf dna světového oceánu – základy meteorologie – lidové pranostiky – vliv oceánských proudů na podnebí některých oblastí na světě, oteplování, stoupání hladiny světového oceánu	v období rozšíření průmyslové výroby Občanská výchova – globalizace – smluvní (letní) čas, přínos a problémy, významné globální společenské problémy, příčiny a důsledky Přírodopis – neživá příroda – vznik a stavba Země, nerosty a horniny, půdy, vnitřní a vnější geologické procesy, vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – podnebí a počasí ve vztahu k životu – základy ekologie – organismy a prostředí, snižování biodiverzity a krajinné diverzity, dopad na lidskou společnost, praktické poznávání přírody Pracovní činnosti – Pěstíelské práce – půda
– organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů – z grafů, diagramů, statistik a dalších informačních zdrojů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii – spojuje poznatky z výuky s dalšími informacemi získanými v tisku, rozhlasových a televizních relacích, v populárně naučných časopisech a zároveň i používá získané vědomosti v praktických situacích	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	– komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy – základní pojmy a topografické útvary – důležité body, linie, plošné útvary a jejich kombinace – sítě, povrchy, ohniska – uzly – plán, mapa, jazyk mapy – symboly, smluvené značky, vysvětlivky – statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat – školní zeměpisný glóbus – měřítko, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice,	MpV Matematika – práce s daty – číslo a proměnná – desetinná čísla, zlomky, procenta – měřítko map a plánů – geometrie v rovině a v prostoru Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova Cizí jazyky – receptivní řečové dovednosti Informatika – vyhledávání, zpracování a využití informací – využití digitálních technologií (mapy.cz, google maps)

		určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti – mapy a plány – světové strany na mapě, měřítko map, poledníky a rovnoběžky – praktická práce s turistickou mapou, plánem místní krajiny, s atlasy v tištěné i elektronické podobě	
– ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	– cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schématické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
– lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Regiony světa	– světadíly, oceány makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria Afrika – charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) – modelové regiony světa – vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Severní Afrika (Egypt) Střední Afrika (Nigérie, Keňa) Jižní Afrika (JAR)	PT MKV – kulturní difference – kulturní rozdíly, tradice, zvyky, náboženství, lidské rasy VMS – objevujeme Evropu a svět – orientace na mapě světa, africké regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje – humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – poznáváme svět – postavení a význam polárních oblastí v globálním systému planety Země EV – vztah člověka k prostředí – aktuální ekologické problémy MpV

		– problematika ochrany přírody a životního prostředí – hospodářské využití krajiny – tvorba prezentace na vybraný stát (základy práce s prezentační aplikací – formátování textu v snímku, volba pozadí, vložení obrázku, animace) - alternativa k prezentaci na téma biomy Rozšiřující učivo – určení krajních bodů světadílu, určení zeměpisných souřadnic těchto bodů – vymezení center turistiky, jejich zajímavosti – africké národní parky, E. Holub, D. Livingstone Indický oceán Austrálie, Tichý oceán a Oceánie – charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) – modelové regiony světa – vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Australský svaz Melanésie, Mikronésie a Polynésie – problematika ochrany přírody a životního prostředí – hospodářské využití krajiny Rozšiřující učivo – určení krajních bodů kontinentu, zeměpisné souřadnice	Dějepis – historie objevování afrického kontinentu, čeští cestovatelé v Africe – Emil Holub, Antonín Stecker a jejich následovníci – počátky lidské společnosti, objevy a dobývání – počátky nové doby – rozdělení a integrující se svět (kolonialismus a dekolonizace Afriky, geopolitické problémy), vývoj a postavení původních obyvatel Austrálie a Oceánie Přírodopis – základy ekologie – organismy a prostředí, ochrana přírody a životního prostředí – pozorování způsobu pěstování zemědělských plodin ve vyspělých a v málo rozvinutých zemích, biologie rostlin – podmínky pro existenci endemických druhů rostlin a živočichů, problematika rostlin a živočichů zavlečených do australské přírody Občanská výchova – politické dění, rasismus, srovnání vzdělanosti a zdravotnictví
--	--	--	--

		– objevování, osídlování a vývoj těchto oblastí – lokalizace nejvýznamnějších a nejznámějších států Oceánie na mapě – příslušnost Australského svazu ke Commonwealthu – Nový Zéland – zvláštnosti jeho přírody Antarktida – problematika ochrany přírody a životního prostředí – mírové využití kontinentu pro vědecké účely	
--	--	---	--

Pomůcky:

- příručka Poznáváme svět v číslech (Nakladatelství České geografické společnosti), nástěnná mapa sluneční soustavy, telurium, globus, příklady map, plánů a atlasů, nástěnné tabule a mapy, ukázky nerostů a hornin, knihy a časopisy o dané oblasti, fotografie, výukové programy na PC, audiovizuální technika

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a modelových států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		Amerika – charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) – modelové regiony světa – vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Anglosaská Amerika (USA, Kanada) Střední Amerika (Mexiko) Karibská oblast Jižní Amerika (Guyanská oblast, Brazílie, Andská oblast, Laplatská oblast) – problematika ochrany přírody a životního prostředí – hospodářské využití krajiny Rozšiřující učivo – určení krajních bodů světadílu, zeměpisné souřadnice – zvláštnosti objevování, osídlování a vývoje Ameriky – hlubší znalosti o jednotlivých státech – znalost většího počtu měst a jejich významu, postavení států ve světě,	PT MKV – etnický původ – různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa – kolonizace karibské oblasti, rasové poměry a soužití ras MKV – kulturní difference – kulturní rozdíly – kulturní tradice, zvyky, náboženství, hodnoty MKV – princip sociálního smíru a solidarity – respektování odlišností – lidské rasy, náboženství, jazyky) VMS – objevujeme Evropu a svět – americké regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje – orientace, asijské regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje MpV Dějepis – nejstarší civilizace, objevy a dobývání – počátky nové doby – zámořské objevy a počátky dobývání světa – modernizace společnosti – vznik USA – moderní doba – úloha USA ve světě – rozdělený a integrující se svět Občanská výchova – politická situace v současném světě,

		více informací o méně známých státech (např. státech Střední Ameriky) a jejich význam – příslušnost Kanady a dalších území ke Commonwealthu – nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu Atlantský oceán Severní ledový oceán Asie – charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) – modelové regiony světa – vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Jihozápadní Asie (Arabské státy, Izrael) Střední Asie Jižní Asie (Indie) Jihovýchodní Asie Východní Asie (Čína, Japonsko) – problematika ochrany přírody a životního prostředí – hospodářské využití krajiny Rozšiřující učivo – krajní body kontinentu, zeměpisné souřadnice – nejvyšší hory – horolezectví, historie – další zajímavé oblasti cestovního	integrace – kulturní oblasti a životní styl v asijských regionech Přírodopis – základy ekologie – organismy a prostředí, ochrana přírody a životního prostředí – přeměna přírodních krajin a využívání přírodních zdrojů v Americe Cizí jazyky – receptivní a produktivní řečové dovednosti – reálie v anglickém a francouzském jazyce, středoamerické a jihoamerické reálie ve španělském jazyce Informatika – vyhledávání a zpracování informací – demografická data k charakteristice obyvatelstva Asie
--	--	---	--

		ruchu Evropa (mimo region střední Evropa) – charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) – modelové regiony světa – vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Evropská unie Severní Evropa (Norsko, Švédsko, Finsko, Island, Pobaltské republiky) Západní Evropa (Velká Británie, Francie, Benelux) Jižní Evropa (Španělsko, Itálie, Řecko) Jihovýchodní Evropa (Rumunsko, Bulharsko) – problematiky ochrany přírody a životního prostředí – hospodářské využití krajiny Rozšiřující učivo – krajní body kontinentu, zeměpisné souřadnice – podrobnější znalosti přírodních podmínek (nejvyšší hory jednotlivých pohoří apod.) – podrobnější znalosti států, jejich historického významu	MpV Dějepis – počátky lidské společnosti, nejstarší civilizace – kořeny evropské kultury – křesťanství, demokracie, právo, umění, věda – středověká Evropa – počátky nové doby, modernizace společnosti – moderní doba, rozdělený a integrující se svět – Evropský integrační proces, historické reminiscence, vývoj po druhé světové válce Občanská výchova – politická situace v současném světě, mezinárodní vztahy, globální svět, evropská integrace Přírodopis – základy ekologie – organismy a prostředí, ochrana přírody a životního prostředí
--	--	--	--

		– aktuální politické dění, nepokoje v některých oblastech – jejich příčiny a důsledky	
--	--	---	--

Pomůcky:

- příručka Poznáváme svět v číslech (Nakladatelství České geografické společnosti), nástěnné mapy, knihy a časopisy, fotografie, výukové programy na PC, internet, audiovizuální technika

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a modelových států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Reginy světa	Střední Evropa – jednotlivé státy – všeobecná charakteristika jednotlivých států, jejich hlavní a významná města, historické, kulturní, hospodářské a politické zvláštnosti států, střediska cestovního ruchu, srovnání s ČR Rozšiřující učivo – podrobnější znalosti přírodních podmínek – podrobnější znalosti států, jejich historického významu – aktuální politické dění, nepokoje v některých oblastech – jejich příčiny a důsledky	MpV Občanská výchova – politická situace v současné Evropě, integrace Dějepis – území ČR jako součást mnohých sousedních říší v historických souvislostech
– hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu – uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států – lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit – vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Česká republika	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje – obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry – rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství – transformační, společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady – hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	PT VDO – občan, občanská společnost a stát – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MpV Dějepis – historický vývoj ČR – historie rybníkářství a vodních děl v českých zemích – kontext v jednotlivých tematických okruzích s přihlédnutím k hospodářským dějinám českých zemí – nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury – modernizace společnosti –

– hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu – analyzuje data, pracuje s grafy		Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) Rozšiřující učivo – geologický vývoj, systém ochrany životního prostředí v ČR, podrobnější znalosti přírodních podmínek, obyvatelstva a hospodářství ČR	industrializace a její důsledky pro společnost, úloha strojů v dějinách – význam zemědělství pro rozvoj lidské společnosti Přírodopis – neživá příroda – nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, půdy, geologický vývoj a stavba území ČR – podnebí a počasí ve vztahu k životu – základy ekologie – organismy a prostředí, ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území přírody ČR – vliv průmyslu a zemědělství na životní prostředí Chemie – chemický průmysl v ČR – přínos chemie pro dopravu, těžba nerostných surovin, vliv průmyslu na životní prostředí – mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek Občanská výchova – pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly – stát a právo, právní základy státu, státní správa a samospráva – administrativní členění – národnostní menšiny, integrace – stát a hospodářství – majetek, vlastnictví, výroba, obchod, služby, principy tržního hospodářství – kulturní život, UNESCO – mezinárodní vztahy a spolupráce,
---	--	--	--

			globální svět, evropská integrace Fyzika – pohyb těles – typy elektráren, výroba elektrické energie Pracovní činnosti – Pěstitelské práce
– ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině – navrhne trasu výletu včetně odjezdu prostředků hromadné dopravy	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	– cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schématické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů – práce s jízdními řády	

Pomůcky:

- příručka Poznáváme svět v číslech (Nakladatelství České geografické společnosti), nástěnné mapy, knihy, časopisy, fotografie, výukové programy na PC, internet, audiovizuální technika

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace – posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné, základní, geografické znaky sídel – zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje – porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit – porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků – lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní, aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech – chápe kulturní i mentální zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur, váží si jejich přínosu pro všelidský myšlenkový, mravní i hospodářský rozvoj lidské společnosti	Společenské a hospodářské prostředí	– politická mapa současného světa, hlavní a aktuální geopolitické změny – politické problémy ve světových regionech, mezinárodní organizace a integrace – obyvatelstvo světa, jeho dynamika a struktura, kulturní pestrost – lidská sídla, jejich funkce a znaky – světové hospodářství, funkce, struktura a dynamika center, územní rozmístění, srovnání států	PT MKV – multikulturalita – princip sociálního smíru a solidarity MpV Dějepis – počátky lidské společnosti – křesťanství a středověká Evropa Přírodopis – lidské rasy Občanská výchova – člověk ve společnosti, národ, rasismus
– porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny – uvádí konkrétní příklady přírodních	Životní prostředí	Krajina – přírodní a společenské prostředí – krajinnotvorní činitelé, krajinnotvorné procesy – typy krajiny	PT EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině, ochrana přírody, ekologické povědomí

a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) – uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí – analyzuje data, pracuje s grafy		– složky životního prostředí Vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EV – vztah člověka k prostředí – životní styl, prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví – ochrana přírody MpV Přírodopis – neživá příroda – základy ekologie – organismy a prostředí, praktické poznávání přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení – chráněná území, praktické poznávání přírody Výtvarná výchova – rozvíjení smyslové citlivosti – prvky vizuálně obrazného vyjádření krajiny (linie, tvary, objemy, světlo, barva) – vztahy a uspořádání prvků v ploše, prostoru, objemu a v časovém průběhu Výchova ke zdraví – zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy Fyzika – energie Chemie – bezpečnost práce, mimořádné události, chemie a společnost
---	--	---	---

Pomůcky:

- příručka Poznáváme svět v číslech (Nakladatelství České geografické společnosti), Politická mapa dnešního světa (nakladatelství Fortuna), knihy, časopisy, fotografie, nástěnné mapy, výukové programy na PC, internet, audiovizuální technika

5.2.6 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluveného projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem hudebně poslechových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest, obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se ji analyzovat a interpretovat.

Vzdělávací předmět Hudební výchova se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

– 6. ročník	1 hodina týdně
– 7. ročník	1 hodina týdně
– 8. ročník	1 hodina týdně
– 9. ročník	1 hodina týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu jsou 4 hodiny týdně.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří běžné metody výuky, práce s notovým zápisem, referáty, metody demonstrační, práce samostatná i skupinová.

Výuka probíhá v učebně hudební výchovy. Součástí výuky jsou pravidelné návštěvy hudebních produkcí.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – psychohygiena
- Mediální výchova (MEV) – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k porozumění používaným termínům z hudební oblasti a k zacházení s nimi,
- k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence,
- k vlastní tvorbě a tím k možnosti jedinečného vnímání, cítění, prožívání.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k vnímání mimojazykového vyjadřování, k využívání mimoslovní komunikace,
- k vlastnímu uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k vybudování zásad chování na kulturních akcích,
- k vyslechnutí a respektování názorů druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek,
- k budování sebedůvěry.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k respektování, ochraně a oceňování našich tradic a kulturního a historického dědictví,
- k tolerančnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i ke kulturním projevům a potřebám různých skupin, národů a národností,
- k budování pozitivního postoje k uměleckým dílům, ke smyslu pro kulturu a tvořivost,
- k aktivnímu zapojování do kulturního dění.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- ke správnému používání hlasu, k umění pečovat o něj,
- ke správnému používání hudebních nástrojů a ke správné manipulaci s nimi,

- k objasňování základních pravidel grafického záznamu hudby.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k aktivnímu, smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny,
- k příležitostem zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů,
- k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Hudební výchova

6. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase – orientuje se v jednoduchém notovém zápisu	Vokální činnosti	– intonační cvičení, nasazení tónu, hlavový tón, vyrovnávání vokálů, frázování – rozšiřování hlasového rozsahu – zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem, vyhledávání rytmu v zápisu písně – lidový dvojhlas – píseň a její hudební forma	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – pozitivní naladění mysli
– vytváří jednoduché doprovody – využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách – zapíše tóny do notové osnovy – rozpozná dur a moll stupnice, základní intervaly – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií	Instrumentální činnosti	– jednoduchý doprovod lidových písní s využitím Orffova instrumentáře (keyboardu), rytmická hra na tělo – lidové kapely – noty, pomlky, intervaly (stupnice dur, moll, akord)	
– taktuje dvoučtvrtkový a tříčtvrtkový takt – pohybem vyjádří obsah písně	Hudebně pohybové činnosti	– pohybové vyjádření hudby – mazurka, pochod, valčík, polka – pantomima – využívání řeči těla – taktování	

– rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat – rozpozná melodram, operu, operetu, muzikál – rozpozná a označí užité výrazové prostředky v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti	– poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do nástrojových skupin – muzikál, opereta, opera, melodram – hudební výrazové prostředky, tón a jeho vlastnosti – poslech vybraných skladeb	MpV Výtvarná výchova výtvarné práce na základě poslechových činností, práce s vnímáním hudby, zapojení představivosti, možnost se výtvarně podílet na tvorbě dramatického představení propojeného s hudbou – improvizace
--	----------------------------	--	--

Pomůcky:

- učebnice, zpěvníky, Orffovy nástroje, audiovizuální technika

Hudební výchova

7. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu – při zpěvu uplatňuje správné pěvecké návyky a dovednosti dle svých individuálních dispozic v jednohlase i vícehlase	Vokální činnosti	– hlasová hygiena, melodizace textů, vokální improvizace, dýchání – lidský hlas, mutace – vokální projev – lidové a umělé písně – výběr písní z různých období etnografie	PT MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život
– na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje motivy a témata a tvoří jednoduché doprovody – při hudebních aktivitách využívá své dosavadní znalosti z hudební nauky – rozliší stupnici dur a moll – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií	Instrumentální činnosti	– tvorba jednoduchých doprovodů – noty, stupnice	
– rozpozná některé druhy lidových tanců, zvolí vhodný typ hudebních pohybových prvků k poslouchané hudbě – na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Hudebně pohybové činnosti	– lidové tance (polka, valčík), moderní tanec – taktování, dirigování jednoduchých lidových písní – vlastní pohybové ztvárnění (choreografie) – využívání řeči těla	MpV Tělesná výchova – pohybová improvizace – relaxace s hudbou

– při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti – vnímá použité výrazové prostředky, chápe jejich význam – zařadí skladbu do příslušného období – pojmenuje hudební formy různých období	Poslechové činnosti	– výběr poslechových skladeb z různých období (Vivaldi, Bach, Mozart, Beethoven) – skladba vokální a instrumentální, polyfonní a homofonní – hudba duchovní a světská – hudební formy – kánon, fuga, oratorium, kantáta, koncert, sonáta, symfonie	MpV Výtvarná výchova – výtvarné práce na základě poslechových činností, práce s vnímáním hudby, možnost se výtvarně podílet na tvorbě dramatického představení propojeného s hudbou – improvizace
---	----------------------------	---	--

Pomůcky:

- učebnice, zpěvníky, Orffovy nástroje, audiovizuální technika

Hudební výchova

8. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– zpívá na základě svých individuálních schopností a získaných dovedností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase – své dovednosti a návyky uplatňuje i při mluveném projevu v běžném životě – dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev druhého	Vokální činnosti	– hlasová a rytmická cvičení – rozšiřování hlasového rozsahu – vícehlas – orientace v hudebním záznamu – zpěv lidových a umělých písní odpovídajících probíraným slohovým obdobím	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – pozitivní naladění mysli, relaxace
– dle svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje různé motivy a témata a tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomoci hudebních nástrojů – dle individuálních schopností a dovedností realizuje písně a skladby různých stylů a žánrů – uvede příklady jednoduchých akordických značek – využívá své dosavadní znalosti při různých hudebních aktivitách – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií	Instrumentální činnosti	– nástrojová reprodukce různých melodií – tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů – jednoduché improvizace – akord, akordické značky – noty, intervaly, stupnice – prohlubování znalostí	
– na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků	Hudebně pohybové činnosti	– některé dobové tance (renesanční tanec, country) – vlastní ztvárnění znějící moderní hudby (choreografie)	

– rozpozná některé z dobových tanců			
– sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, základní vlastnosti tónů – pojmenuje vybrané hudební formy – všímá si dynamických a výrazových změn v hudebním proudu – vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku – orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele – zařadí na základě svých individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji s dalšími skladbami – rozlišuje hudbu artificiální a nonartificiální	Poslechové činnosti	– přehled hudebních slohů artificiální hudby – poslech – postihování a srovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních slohů – hudba artificiální a nonartificiální – původ hudby, pravěk a starověk – Řecko, Řím – středověk – gregoriánský chorál, světská píseň – renesance – mše, madrigal – baroko – opera, J. S. Bach, G. F. Händel – klasicismus – hudební formy, představitelé – romantismus – hudební formy, představitelé – hudba 20. století – impresionismus, dodekafonie, Pařížská šestka, aleatorika, elektronická hudba – jazz, spirituály, blues – populární hudba – 50. léta 20. století – rock-n-roll, country and western – 60. léta, 70.–80. léta 20. století	MpV Výtvarná výchova – výtvarné práce na základě poslechových činností

Pomůcky:

– učebnice, zpěvníky, Orffovy nástroje, audiovizuální technika

Hudební výchova

9. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– při zpěvu dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, uplatňuje je i při mluvním projevu v běžném životě – dle svých hudebních dispozic zpívá kultivovaně, intonačně čistě a rytmicky přesně vybrané písně v jednohlase i vícehlase – poznává české hudební památky a zařadí je do historických souvislostí – postihuje charakteristické znaky a hledá souvislosti v jiných uměleckých oborech – reprodukuje tóny hrané v různé výšce ve své hlasové poloze	Vokální činnosti	– vlastní osobitý vokální projev – výběr písní odpovídajících probíraným obdobím české hudby vážné i populární – zpěv v jednohlase i vícehlase – sluchová analýza	PT MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu, vliv médií na uspořádání dne – role médií v každodenním životě
– dle svých individuálních schopností a dovedností doprovází vokální projev – týmově tvoří dle svých schopností a dovedností melodram, reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb, tvoří hudební doprovody – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií	Instrumentální činnosti	– noty, akordy, rytmus, metrum – tvorba melodramu – skupinová hra s dostupnými nástroji, vyjadřování pocitů hudbou	
– na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností spojuje poslech s pohybovými nebo	Hudebně pohybové činnosti	– taktování – některé dobové tance (rock'n'roll) – vlastní ztvárnění znějící moderní	

instrumentálními činnostmi		hudby (choreografie)	
– při poslechu využívá získané znalosti a zkušenosti k postižení hudebních výrazových prostředků – orientuje se v množství hudebních druhů, žánrů a stylů – na základě svých individuálních schopností zařadí slyšenou hudbu do stylového období – orientuje se ve stěžejních písničkách domácí kulturní scény – vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí	Poslechové činnosti	– počátky českých hudebních dějin – nejstarší české písně, husitský chorál – česká renesance (K. Harant z Polžic a Bezdržic, J. K. Vodňanský) – české baroko (V. M. z Otradovic, F. V. Míča) – český klasicismus (J. V. Stamic, J. A. Benda, J. J. Ryba) – český romantismus (B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich) – česká hudba 20. století (L. Janáček, B. Martinů, J. Suk) – česká populární hudba (jazz a swing, trampská píseň, divadla malých forem, big beat, folk, pop a rock) – vytváření vlastních soudů a preferencí	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – pozitivní naladění mysli

Pomůcky:

- učebnice, zpěvníky, Orffovy nástroje, audiovizuální technika

Výtvarná výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Výtvarná výchova rozvíjí výtvarné citění a myšlení žáků a usiluje o to, aby žák podle svých schopností získával hlubší náhled na okolní svět a na sebe sama. Dítě se učí vnímat podněty, přemýšlí o nich, dává jim tvar a do svého projevu vkládá osobitou výpověď. Pomáhá mu při tom výtvarné myšlení a výtvarný jazyk, se kterým se seznamuje při různých tvůrčích činnostech. Výtvarná výchova rozvíjí zájem o umění a prohlubuje kulturní rozhled žáka. Součástí předmětu je i výchova jedince, která probíhá prostřednictvím výtvarných činností, jejich motivací a hodnocením.

Náplní vzdělávacího předmětu je plošná tvorba (kresba, malba, grafika, počítačová grafika, experimenty s materiály a nástroji aj.), prostorová tvorba (modelování, tvarování, konstruování aj.), objektová a akční tvorba (reakce na nezvyklé zážitky, smyslové podněty aj.) a výtvarná kultura (seznámení s výtvarným uměním v průběhu historie, spojení vztahu k umění s vlastními výtvarnými aktivitami žáků).

Vzdělávací předmět Výtvarná výchova se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 2 hodiny týdně
- 7. ročník 1 hodina týdně
- 8. ročník 1 hodina týdně
- 9. ročník 1 hodina týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 5 hodin týdně.

Ve třídách s RvMPp se vyučuje výtvarná výchova v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně, v 6. ročníku 2 hodiny týdně. Celková časová dotace je 5 hodin týdně.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří práce samostatná, práce ve dvojicích a ve skupinách, krátkodobé i dlouhodobé výtvarné projekty, experiment, pozorování.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou, v počítačové učebně a v exteriéru. Součástí výuky výtvarné výchovy jsou i návštěvy galerií a muzeí a prohlídky zajímavých uměleckých památek.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – psychohygiena; kreativita

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – jsme Evropané
- Multikulturní výchova (MKV) – kulturní difference; lidské vztahy
- Mediální výchova (MEV) – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k efektivnímu využívání získaných vědomostí při vlastní výtvarné činnosti,
- k vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu,
- k celoživotnímu zájmu o výtvarné umění.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k samostatnému rozhodování při volbě nejvhodnějšího způsobu řešení výtvarného problému,
- k aplikování osvědčeného postupu při zadání podobného úkolu,
- ke schopnosti kriticky hodnotit svou vlastní tvorbu.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- ke srozumitelné formulaci a vyjádření vlastních myšlenek a názorů při práci ve skupině,
- ke schopnosti obhájit výsledky své činnosti,
- k porozumění uměleckým dílům, k přemýšlení o nich a k reakci na ně.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení společného problému,
- k respektování pravidel při práci ve skupině,
- k ochotě pomoci ostatním či v případě potřeby k umění požádat o pomoc,
- k účasti na společných projektech při výzdobě školy.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k poznání našeho výtvarného umění a jednotlivých umělců,
- k aktivnímu zapojení do výtvarných soutěží a následně k reprezentaci školy.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k bezpečnému používání výtvarných materiálů, nástrojů a technik,
- k dodržování bezpečnostních pravidel.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k vytváření a upravování digitálního obsahu, ke kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků,
- k využívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení (fotografie, animace),
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – užívá různé výtvarné techniky při své vlastní tvorbě – pracuje s grafickými editory a využívá vhodných aplikací – užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie – uvědomuje si estetické hodnoty životního prostředí	Smyslová citlivost	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlo, barva – vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu Výtvarné techniky – kresba, malba, modelování, prostorové vytváření, grafika, koláž, počítačová grafika Uspořádání objektů do celků v ploše, prostoru a časovém průběhu – lineární, světlostní a barevné vztahy – statické a dynamické vyjádření Reflexe světa techniky, přírody a mezilidských vztahů ve vlastní tvorbě Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – uplatnění podnětů z ostatních uměleckých druhů Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – kombinace a variace ve vlastní tvorbě	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – rozvoj základních rysů kreativity, originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost MpV Český jazyk a literatura – inspirace literárním textem – ilustrace, malba podle popisu Přírodopis – studijní kresba a malba a prostorové vyjadřování živé a neživé přírody Hudební výchova – vlastní tvorba inspirovaná hudbou Informatika
– objevuje výrazové možnosti materiálů a nástrojů a samostatně je kombinuje, dokáže si zvolit výtvarné prostředky	Subjektivita	Typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace, objekty, volná malba,	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – rozvoj základních rysů kreativity,

podle potřeby výrazu – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření		reklama, ... Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením metody uplatňované v současném výtvarném umění	originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost MpV Český jazyk a literatura – inspirace literárním textem – ilustrace Přírodopis – základy ekologie – vyjádření subjektivního vztahu k přírodě, krajině (studijní kresba v přírodě), využití nezvyklých materiálů, výroba reklamních materiálů a plakátů s tematikou ochrany životního prostředí
– na základě svých individuálních schopností interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Komunikační účinky	Zaujímání osobního postoje při tvorbě a prezentaci výtvarných prací Obhajoba výsledků vlastní tvorby a výběru vhodných prostředků Hledání historické, sociální a kulturní souvislosti pomocí děl výtvarného umění – vlastní tvorba na základě působení uměleckých děl	MpV Dějepis – seznámení s jednotlivými uměleckými slohy na základě historických událostí

Pomůcky:

- kreslicí karton bílý a barevný, balicí papír, měkké tužky, pastelky, voskovky, progressa, mastné pastely, suché pastely, barevné rudky, přírodní a umělý uhl, tuš černá a barevná, násadka s ostrým perem, násadka s redisovým perem, dřívko, vodové barvy, barvy Remakol, štětce ploché a kulaté, špachtle, papírové palety, nádobky na vodu, lepidla, ořezávátka, gumy, pravítka, lepicí pásy průhledné a papírové, nůžky, řezáky, tiskařské barvy, tiskařský lis, rydla, lepidlo Apeko, nádoby na lepidlo, noviny, klovatina, centropen, slabý a silný černý fix, knihy o výtvarném umění, PC

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je při vyjádření vlastních zkušeností, vytváří výtvarné variace pro získání osobitých výsledků – užívá různé výtvarné techniky při své vlastní tvorbě – pracuje s grafickými editory a využívá vhodných aplikací – užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie – uvědomuje si estetické hodnoty životního prostředí	Smyslová citlivost	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlo, barva – vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu Výtvarné techniky – kresba, malba, modelování, prostorové vytváření, grafika, koláž, počítačová grafika Uspořádání objektů do celků v ploše, prostoru a časovém průběhu – lineární, světlostní a barevné vztahy – statické a dynamické vyjádření Reflexe světa techniky, přírody a mezilidských vztahů ve vlastní tvorbě Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – uplatnění podnětů z ostatních uměleckých druhů Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – kombinace a variace ve vlastní tvorbě	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – rozvoj základních rysů kreativity, originalita MpV Český jazyk a literatura – inspirace literárním textem – ilustrace, malba podle popisu Přírodopis – studijní kresba a malba a prostorové vyjadřování živé a neživé přírody Hudební výchova – vlastní tvorba inspirovaná hudbou Informatika

– užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vlastních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření – individuálně si volí výtvarné prostředky podle potřeby výrazu	Subjektivita	Typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace, objekty, volná malba, reklama, ... Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností – akční malba, kresba, ... Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (zrak, hmat) – hledisko jejich motivace (fantazie, symbolika, dojmy, rozumové hledisko) – reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – rozvoj základních rysů kreativity, originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost MpV Český jazyk a literatura – inspirace literárním textem – ilustrace Přírodopis – vyjádření subjektivního vztahu k přírodě, krajině (studijní kresba v přírodě), využití nezvyklých materiálů
– na základě svých individuálních schopností interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků – porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, pokouší se vysvětlit své postoje k nim – uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s obrazem při vlastní prezentaci	Komunikační účinky	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora – prezentace výsledků své výtvarné tvorby Hledání historické, sociální a kulturní souvislosti pomocí děl výtvarného umění a architektury – vlastní tvorba na základě působení uměleckých děl – prezentace uměleckých slohů a vybraných uměleckých děl	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – rozvoj základních rysů kreativity, originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost MKV – kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení MpV Dějepis – seznámení s jednotlivými uměleckými slohy na základě historických událostí

Pomůcky:

- kreslicí karton bílý a barevný, balicí papír, měkké tužky, pastelky, voskovky, progressa, mastné pastely, suché pastely, barevné rudky, přírodní a umělý uhl, tuš černá a barevná, násadka s ostrým perem, násadka s redisovým perem, dřívko, vodové barvy, barvy Remakol, štětce ploché a kulaté, špachtle, papírové palety, nádobky na vodu, lepidla, ořezávátka, gumy, pravítka, lepicí pásy průhledné a papírové, nůžky, řezáky,

tiskařské barvy, tiskařský lis, rydla, lepidlo Apeko, nádoby na lepidlo, noviny, klovatina, centropen, slabý a silný černý fix, knihy o výtvarném umění

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je při vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, vytváří výtvarné variace – užívá různé výtvarné techniky při své vlastní tvorbě – využívá možnosti různých digitálních prostředků a snaží se vystihnout odlišnosti v závislosti na použitém prostředku – objevuje výrazové možnosti materiálů a nástrojů a samostatně je kombinuje – užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vlastních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie – uvědomuje si estetické hodnoty životního prostředí	Smyslová citlivost	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlo, barva – vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu Výtvarné techniky – kresba, malba, modelování, prostorové vytváření, grafika, koláž, počítačová grafika, digitální fotografie Uspořádání objektů do celků v ploše, prostoru a časovém průběhu – lineární, světlostní a barevné vztahy – statické a dynamické vyjádření Reflexe světa techniky, přírody a mezilidských vztahů ve vlastní tvorbě Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – uplatnění podnětů z ostatních uměleckých druhů Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – kombinace a variace ve vlastní tvorbě	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – rozvoj základních rysů kreativity, originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost MpV Český jazyk a literatura – inspirace literárním textem – ilustrace Přírodopis – studijní kresba a malba a prostorové vyjadřování živé a neživé přírody Hudební výchova – vlastní tvorba inspirovaná hudbou
– vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, individuálně si volí	Subjektivita	Typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace, objekty, volná malba, písmo,	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena

výtvarné prostředky podle potřeby výrazu – dovede svůj vztah k literárnímu dílu vyjádřit pomocí vizuálně obrazných vyjádření – rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu – dovede využít vhodné prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích a při získávání informací, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích (fotografie, video, počítačová grafika, animace, ...)		reklama, ... Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností – akční malba, kresba, ... Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (zrak, hmat) – hledisko jejich motivace (fantazie, symbolika, dojmy, rozumové hledisko) – reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	– pozitivní naladění mysli, uvolnění, relaxace MpV Český jazyk a literatura – inspirace literárním textem – ilustrace Přírodopis – základy ekologie – vyjádření subjektivního vztahu k přírodě, krajině (studijní kresba v přírodě), výroba ručního papíru, využití nezvyklých materiálů Informatika – práce s grafickými programy
– interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků – porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů, rozpozná pokleslou tvorbu a kýč – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci – uvědomuje si estetickou hodnotu	Komunikační účinky	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora – prezentace výsledků vlastní výtvarné tvorby Hledání historické, sociální a kulturní souvislosti pomocí děl výtvarného umění a architektury – vlastní tvorba na základě působení uměleckých děl – prezentace uměleckých slohů a vybraných uměleckých děl Hodnocení a hledání důvodů vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření	PT VMS – jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV – lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur MpV Dějepis – seznámení s jednotlivými uměleckými slohy na základě historických událostí

užitého umění a vnímá umění jako součást života – uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s obrazem (prezentace)		(samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování Hledání souvislostí mezi obsahem, formou a funkcí, materiálem, technikou a estetickou hodnotou objektu (užité umění) Hledání estetických hodnot v různých vizuálně obrazných vyjádřeních (pokleslá tvorba, kýč)	
--	--	--	--

Pomůcky:

- kreslicí karton bílý a barevný, balicí papír, měkké tužky, pastelky, voskovky, progressa, mastné pastely, suché pastely, barevné rudky, přírodní a umělý uhlí, tuš černá a barevná, násadka s ostrým perem, násadka s redisovým perem, dřívko, vodové barvy, barvy Remakol, štětce ploché a kulaté, špachtle, papírové palety, nádobky na vodu, lepidla, ořezávátka, gumy, pravítka, lepicí pásy průhledné a papírové, nůžky, řezáky, tiskařské barvy, tiskařský lis, rydla, lepidlo Apeko, nádoby na lepidlo, noviny, klovatina, centropen, slabý a silný černý fix, grafické programy, knihy o výtvarném umění

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je při vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, vytváří výtvarné variace – užívá různé výtvarné techniky při své vlastní tvorbě – využívá možnosti různých digitálních prostředků a snaží se vystihnout odlišnosti v závislosti na použitém prostředku – objevuje výrazové možnosti materiálů a nástrojů a samostatně je kombinuje, dokáže si zvolit výtvarné prostředky podle potřeby – užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vlastních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie – uvědomuje si estetické hodnoty životního prostředí	Smyslová citlivost	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlo, barva – vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu Výtvarné techniky – kresba, malba, modelování, prostorové vytváření, grafika, koláž, počítačová grafika, digitální fotografie... Uspořádání objektů do celků v ploše, prostoru a časovém průběhu – lineární, světlostní a barevné vztahy – statické a dynamické vyjádření Reflexe světa techniky, přírody a mezilidských vztahů ve vlastní tvorbě Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – uplatnění podnětů z ostatních uměleckých druhů Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – kombinace a variace ve vlastní tvorbě	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – pozitivní naladění mysli, uvolnění, relaxace MpV Český jazyk a literatura – inspirace literárním textem – ilustrace, malba podle popisu Přírodopis – studijní kresba a malba a prostorové vyjadřování živé a neživé přírody Matematika – perspektiva u jednoduchých geometrických tvarů
– vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho	Subjektivita	Typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace, objekty, volná malba, písmo,	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – rozvoj základních rysů kreativity,

účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření – rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu – dovede využít vhodné prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích a při získávání informací, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích (fotografie, video, počítačová grafika, animace, ...) – objevuje, jak použitá digitální technologie pro propojení zvuku a obrazu může zdůraznit smyslový vjem či pocit		reklama, ... Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností – akční malba, kresba, ... Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (zrak, hmat) – hledisko jejich motivace (fantazie, symbolika, dojmy, rozumové hledisko) – reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Tvorba mediálního sdělení – animace – digitální fotografie	originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost MEV – Produktivní činnosti – tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro televizi či internetové médium MEV – Produktivní činnosti – práce v realizačním týmu – komunikace a spolupráce v týmu – stanovení si cíle MpV Český jazyk a literatura – inspirace literárním textem – ilustrace Přírodopis – základy ekologie – vyjádření subjektivního vztahu k přírodě, krajině (studijní kresba v přírodě), využití nezvyklých materiálů, výroba reklamních materiálů a plakátů s tematikou ochrany životního prostředí Informatika – práce s grafickými programy, animace
– interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků – porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů, rozpozná pokleslou tvorbu a kýč	Komunikační účinky	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora – prezentace výsledků vlastní výtvarné tvorby Hledání historické, sociální a kulturní souvislosti pomocí děl výtvarného umění a architektury – vlastní tvorba na základě působení uměleckých děl	PT MKV – lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur MpV Dějepis – seznámení s jednotlivými uměleckými slohy na základě historických událostí Informatika – vyhledávání informací na PC (medailonky výtvarných umělců,

– ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci – uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s obrazem (prezentace) – uvědomuje si estetickou hodnotu užitého umění a vnímá umění jako součást života		Hodnocení a hledání důvodů vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování Hledání souvislostí mezi obsahem, formou a funkcí, materiálem, technikou a estetickou hodnotou objektu (užité umění) Hledání estetických hodnot v různých vizuálně obrazných vyjádřeních (pokleslá tvorba, kýč)	umělecké směry, ...)
---	--	---	-----------------------------

Pomůcky:

- kreslicí karton bílý a barevný, balicí papír, měkké tužky, pastelky, voskovky, progressa, mastné pastely, suché pastely, barevné rudky, přírodní a umělý uhl, tuš černá a barevná, násadka s ostrým perem, násadka s redisovým perem, dřívko, vodové barvy, barvy Remakol, štětce ploché a kulaté, špachtle, papírové palety, nádobky na vodu, lepidla, ořezávátka, gumy, pravítka, lepicí pásy průhledné a papírové, nůžky, řezáky, tiskařské barvy, tiskařský lis, rydla, lepidlo Apeko, nádoby na lepidlo, noviny, klovatina, centropen, slabý a silný černý fix, geometrická tělesa, grafické programy, knihy o výtvarném umění, digitální fotoaparát, PC

5.2.7 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat.

Vzdělávací předmět Tělesná výchova se vyučuje v 6.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

- 6. ročník 2 hodiny týdně
- 7. ročník 2 hodiny týdně
- 8. ročník 2 hodiny týdně
- 9. ročník 2 hodiny týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu je 8 hodin týdně.

Nejčastěji používanou metodou práce je hra a dodržování herních pravidel.

Výuka probíhá v zimním období ve dvou školních tělocvičnách se standardním vybavením, z nichž jedna prošla v roce 2009 celkovou rekonstrukcí. Dále má škola k dispozici víceúčelové hřiště na kopanou, volejbal, tenis, vybíjenou, házenou a atletické hřiště s tartanovým povrchem vybavené všemi sektory pro jednotlivé atletické disciplíny. V areálu školy se také nachází malé hřiště na házenou, malou kopanou, vybíjenou a basketbal. Pro cvičení v přírodě, popř. při velmi vysokých letních teplotách škola využívá pro výuku přilehlý les.

Od 6. ročníku jsou žáci v hodinách tělesné výchovy rozděleni na skupiny dívek a chlapců. Učivo zařazené do II. úrovně je určeno pro žáky, kteří aktivně vstupují do organizace svého pohybového režimu, usilují o zlepšení své tělesné zdatnosti, zvládají v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, rozvíjí je nad rámec dosavadních možností a tvořivě je aplikují ve hře či soutěži. Součástí výuky tělesné výchovy je pravidelně pořádaný Lyžařský výcvikový kurz pro žáky 7. ročníku (LVK), účast na sportovních soutěžích pořádaných Asociací školních sportovních klubů (AŠSK) a mnoho dalších sportovních akcí pořádaných v rámci školy.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; seberegulace a sebeorganizace; psychohygiena; kreativita
 - Sociální rozvoj – poznávání lidí; mezilidské vztahy; kooperace a kompetice
 - Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMS) – objevujeme Evropu a svět
- Multikulturní výchova (MKV) – lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k samostatné práci s obecně platnými termíny, znaky, symboly a pravidly užívanými ve sportovní terminologii,
- k poznání vlastní fyzické a pohybové výkonnosti,
- k celoživotní potřebě pečovat o své zdraví a chránit je,
- k rozpoznání zdraví prospěšných i zdraví ohrožujících tělesných aktivit.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- ke stanovování taktiky hry navozováním problémových situací,
- k řešení herních situací a problémů,
- k přiměřenému jednání ve vypjatých situacích a k hájení svého stanoviska.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- ke kulturnímu vyjadřování v hodinách tělesné výchovy,
- k přesnému, jednoznačnému a srozumitelnému používání správného názvosloví,
- ke vzájemné komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami žáků zařazováním mezitřídních a celoškolních akcí.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k vzájemné pomoci (dopomoc, záchrana),
- k práci v týmu, k vnímání vzájemných odlišností jako podmínce vzájemné spolupráce,
- k sebekontrolě, sebeovládání a sebepoznání, k posilování sebevědomí,

- k podpoře možnosti zapojení i neprůbojných a málo iniciativních žáků,
- k zastávání různých rolí,
- ke sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosaženém výsledku.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k důslednému dodržování pravidel chování,
- ke hře v duchu „fair-play“,
- k náležitému chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích,
- k netolerování sociálně patologických jevů, nekamarádského chování a odmítnutí požadované pomoci,
- k zájmu o tělesnou výchovu a sport.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k sebehodnocení, ke zhodnocení hodiny,
- k postupnému pohybovému zdokonalování,
- k dodržování zásad bezpečnosti při cvičení, k ochraně zdraví.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k seznamování s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu),
- k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky,
- k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště,
- k provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Tělesná výchova

6.–9. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– ví, že pohyb je vhodný pro zdraví – aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – rozumí rozdílům mezi pohybovou činností chlapců a dívek – vysvětlí rozdíly mezi výkonnostními úrovněmi	Význam pohybu pro zdraví	– význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu – vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne – rozdíly mezi tělesnou výchovou dívek a chlapců – rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem	PT OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – dobrá organizace času – cvičení sebekontroly a sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání
– samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (se zatěžovanými svaly) – uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení – aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení – zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení – umí si uspořádat svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě, resp. ví, že by se měl aktivně pohybovat minimálně 2 hodiny denně – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový	Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	– základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití – význam soustředění při cvičení – příprava organismu pro různé pohybové činnosti – protahovací a strečinková (napínací) cvičení – volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků – rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti – vyrovnávací a kompenzační cvičení – cvičení pro správné držení těla v různých polohách – psychomotorická a relaxační cvičení	PT OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění MKV – lidské vztahy – rozvíjení smyslu pro toleranci, spolupráci – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

program – dodržuje zásady osobní hygieny při různých pohybových aktivitách – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím – upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu – předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost – zná zásady fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat – umí ošetřit různá poranění a přivolat lékaře – zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (toto učivo je pravidelně probíráno ve všech ročnících)	– osobní hygiena při různých pohybových aktivitách – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – základní zásady hygieny při turistice (stravování a pití na turistické akci), pobytu v přírodě a plavání – ekologické chování při TV a sportu v přírodě – škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a používání drog na zdraví a pohybovou výkonnost – pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší – základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu (i v šatnách) – fair play chování při TV a sportu – příprava a úklid náradí a náčiní – základní údržba náčiní a některých částí sportovišť – první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách – improvizované ošetření poranění a odsun raněného	PT VMS – objevujeme Evropu a svět – orientace žáků v globálních problémech souvisejících se zdravím MpV Výchova ke zdraví – výživa a zdraví, tělesná a duševní hygiena, režim dne Přírodopis – anatomie a fyziologie člověka, nemoci, úrazy a prevence, životní styl
– zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – umí posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny – poskytne pomoc a záchranu při jednotlivých cvičeních – chápe význam pohybových her pro	Pohybové hry	– pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce – pohybové hry pro rozvoj kondičních a koordinačních složek pohybu – pohybové hry pro osvojení techniky pohybových dovedností a ovládnutí sportovního náčiní – pohybové hry soutěživé – pohybové hry napodobivé, pro rozvoj tvořivosti, pohybové představivosti	PT OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy – utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci – uvědomování si hodnot spolupráce

navazování a upevňování mezilidských kontaktů – snaží se o fair play jednání při hrách – orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště – samostatně získává potřebné informace i v digitálním prostředí		a pro soulad pohybu s rytmickým a hudebním doprovodem	a pomoci
	Gymnastika (toto učivo je pravidelně probíráno ve všech ročnících)	Kultivace pohybového projevu v gymnastických cvičeních Rytmičké a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec	
– dovede dle svých schopností kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace, stoj na lopatkách, stoj na rukou – předvede rovnovážné polohy, skoky na místě a z místa (dívky)	Akrobacie	– kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace – stoj na lopatkách, stoj na rukou – rovnovážné polohy v různých postojích – skoky na místě a z místa (dívky) II. úroveň – přemet stranou, přemet vpřed, rondat – ze stoje na rukou kotoul, kotoul letmo – tvoření jednoduchých sestav	PT OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (sportovní gymnastika) OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – respektování, podpora, pomoc MpV Přírodopis – anatomie a fyziologie člověka, úrazy a prevence
– dovede dle svých možností roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky – umí skoky s odrazem z trampolínky	Přeskoky	– roznožka a skrčka přes kozu naššíř – skoky s odrazem z trampolínky II. úroveň – skrčka přes kozu nadél – odbočka přes bednu naššíř – roznožka přes kozu nadél i s oddáleným odrazem	
– dovede dle svých schopností výmyk a náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin	Hrazda po čelo	– náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin – výmyk (odrazem jednož)	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – poznávání ve skupině – utváření a rozvíjení základních

		– toč jízdo – přešvihy únožmo ve vzporu – podmet	dovedností pro spolupráci – vede k uvědomování si hodnot spolupráce a pomoci
– umí základní cvičební prvky na kladině	Kladina (převážně dívky)	– náskoky, seskoky – různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty – klus, poskoky – rovnovážné polohy II. úroveň – jednoduché vazby a sestavy	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci – vede k uvědomování si hodnot spolupráce a pomoci
– umí základní cvičební prvky na kruzích	Kruhy	– kotoul vpřed a vzad – houpání, u záhupu seskok II. úroveň – komíhání ve svisu – svis vznesmo, střemhlav – houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – poznávání ve skupině
– zvládá základy aerobního cvičení s hudbou – dle svých schopností zvládá vyjádřit rytmus a hudbu pohybem	Kondiční formy cvičení s hudbou, tanec (dívky)	– různé druhy pohybu s hudebním doprovodem (aerobní formy cvičení) – kondiční formy cvičení pro daný věk žáků – základy estetického držení těla a pohybu s rytmickým nebo hudebním doprovodem – tvořivé vyjádření rytmu a hudby pohybem, tanec	
– zvládá základní průpravné úpoly a pády	Úpoly	– průpravné úpoly (přetahy, přetlaky, úpolové odpory) – pády vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno	
– změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií	Atletika (toto učivo je pravidelně probíráno ve všech ročnících)		
– chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty	Běh	– speciální běžecká cvičení (běžecká abeceda)	MpV Matematika

– zvládá úpravu jednotlivých sektorů – zná základní startovní povely – zvládá základní techniku běhu		– rychlý běh do 100 m (D 60 m) – vytrvalý běh na dráze do 2000 m (D 800 m) a 3000 m (D 1500 m) – nácvik štafetové předávky II. úroveň – štafetový běh – překážkový běh – běh v terénu do 20 minut	– převody jednotek, početní operace s přirozenými čísly
– dle svých schopností zvládá základní techniku skoku do dálky a skoku do výšky	Skok	– skok do dálky z místa – skok do dálky z optimálního rozběhu – skok do výšky – střížným a zádovním způsobem (flop)	
– dle svých možností zvládá základní techniku hodů míčkem a vrhu koulí	Hod	– hod kriketovým míčkem z místa a rozběhu – koulařská gymnastika – vrh z místa, sun, spojení sunu a vrhu – vrh koulí – D 3 kg, CH 4 kg II. úroveň – atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo koulí)	
	Sportovní hry (toto učivo je pravidelně probíráno ve všech ročnících)	Manipulace s míčem Průpravné hry Miniformy sportovních her Základní herní kombinace a herní činnosti jednotlivce uplatněné v utkání	
– dle svých schopností zvládá základní herní činnosti jednotlivce a jednoduché kombinace a uplatňuje je ve hře – rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální) – rozumí základním pravidlům a ovládá	Basketbal	– herní činnosti jednotlivce – uvolňování bez míče a s míčem (driblinkem, obrátkou) – přihrávka jednoruč a obouruč (na místě a za pohybu) – střelba jednoruč a obouruč z místa, dvojtaktem, rozskok, vhazování	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – poznávání ve skupině

základy rozhodování při hře – chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play		– krytí útočníka s míčem a bez míče – herní kombinace – útočná kombinace (hod' a běž) – hra bez driblinku II. úroveň – obranná kombinace založená na proklouzávání – herní systémy – osobní obranný systém – útočný systém – utkání – hra dle pravidel	
– dle svých schopností zvládá základní herní činnosti jednotlivce a jednoduché kombinace a uplatňuje je ve hře – rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální) – rozumí základním pravidlům a ovládá základy rozhodování při hře – chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	Volejbal (od 7. ročníku)	– herní činnosti jednotlivce – odbití obouruč vrchem, odbití obouruč spodem – spodní podání, vrchní podání – přihrávka, nahrávka – herní kombinace – postavení při příjmu podání, s nahrávačem u sítě v zóně III II. úroveň – herní systémy – hráč, který nepřijímá, je nahrávačem (2:2), střední u sítě nahrávačem (3:3–6:6) – hra dle pravidel – smeč, jednoblok, dvojblok	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci – uvědomování si hodnot spolupráce a pomoci
– dle svých schopností zvládá základní herní činnosti jednotlivce a jednoduché kombinace a uplatňuje je ve hře – rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální) – rozumí základním pravidlům a ovládá základy rozhodování při hře – chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	Fotbal	– herní činnosti jednotlivce – výběr místa (uvolňování, nabíhání) – zpracování míče (převzetí, tlumení), vedení míče – přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, přihrávka hlavou na místě – vhazování míče – střelba z místa a po vedení míče – odebrání míče – činnost brankáře (chytání a vyrážení)	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci – uvědomování si hodnot spolupráce a pomoci

		přízemních a polovysokých střel, výkop, přihrávání rukou) – herní kombinace – útočná kombinace založená na „přihraj a běž“ – obranná kombinace – osobní obrana – herní systémy – postupný útok, rychlý protiútok – územní obrana – utkání – hra dle pravidel	
– dle svých schopností zvládá základní herní činnosti jednotlivce – chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	Házená (dle možností a podmínek školy)	– herní činnosti jednotlivce – uvolňování bez míče, s míčem – přihrávka vrchní jednoruč (z místa za pohybu, ve výskoku, po uvolnění) – střelba vrchní jednoruč (ze země, z náskoku, po uvolnění 2–3 kroky) – obsazování s míčem a bez míče – postoj brankáře, vyražení a chytání z různých prostorů II. úroveň – herní kombinace – útočná kombinace založená na přihrávání nebo přebíhání – obranná kombinace zajišťování, proklouzávání – herní systémy – postupný útok proti osobní obraně – hra dle pravidel	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – poznávání ve skupině
– dle svých schopností a možností zvládá základní herní činnosti jednotlivce a základy průpravných her – chápe pravidla her a umí řešit herní situace – chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	Další pohybové činnosti	florbal – herní činnosti jednotlivce – pohyb s hokejkou – přihrávky – střelba – postoj brankáře, chytání z různých prostorů průpravné hry – přehazovaná – vybíjená	MpV Informatika – užití internetu pro vyhledávání, zpracování a využití informací

		– ringo – softbal II. úroveň – herní kombinace – herní systémy – utkání – hra dle pravidel	
– uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní činnost – zvládá přesun a pohyb v terénu i se zátěží – zvládá základy stavby a likvidace tábořiště – dovede ošetřit poranění v improvizovaných podmínkách – dovede spojit turistiku s další pohybovou a poznávací činností a zpracovat o akci jednoduchou dokumentaci	Turistika, pobyt v přírodě (formou školních výletů, vycházek, ekologických exkurzí, školních akcí v přírodě)	– pohyb v přírodním prostředí, aplikace základních pohybových činností a pohybových her v přírodním prostředí – chůze v terénu (ve skupině, v pochodovém tvaru) do 25 km (s překonáváním překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) – základní dovednosti spojené s přesunem po trase, s tábořením a pobytem v přírodě (rozdělávání ohně, ošetření drobných poranění) – aplikace poznatků a dovedností z jiných předmětů v přírodním prostředí – využití návyků dopravního chování při přesunech po komunikacích a v dopravních prostředcích – elementární ochrana přírody II. úroveň – prodloužení turistické trasy podle schopností žáků – příprava turistické akce	
– chápe spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními, rekreačními a poznávacími – zná nejdůležitější pravidla pohybu	Lyžování (týdenní kurz pro žáky 7. ročníků)	– základní pravidla lyžařských disciplín – bezpečnost pobytu a pohybu v horách – obraty a pohyb na lyžích – přejíždění terénních nerovností – bezpečné zastavení	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli

- v zimní krajině – dle svých schopností zvládá dovednosti na sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb na sjezdovce – zná zásady přivolání první pomoci		– základní snožný oblouk (otevřený, zavřený) – dlouhý, střední – jízda na sjezdovce, v brankách – jízda na vleku II. úroveň – modifikovaný oblouk – sjíždění v náročnějších terénních podmínkách – základní pravidla jízdy na snowboardu – obraty a pohyb na snowboardu	
– chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost – dle svých možností zvládá jízdu vpřed i vzad, základní obraty a zastavení	Bruslení (dle podmínek)	– jízda vpřed i vzad (průprava s oporou a bez opory) – základní obrat a zastavení II. úroveň – základy ledního hokeje	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli
– dle svých schopností užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele	Komunikace v TV	– tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky – základy grafického zápisu pohybu – vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	MpV Občanská výchova – komunikace, morální rozvoj
– zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody či turistické akce na úrovni školy	Organizace prostoru a pohybových činností	– organizace v nestandardních podmínkách – sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování – vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport, vhodné a nevhodné pohybové činnosti	
– naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu – ví, kde je možné získat informace o tělesné výchově a sportu	Historie a současnost sportu	– významné soutěže a sportovci – olympismus – olympijská charta – základní zdroje informací o pohybových činnostech (sportovní nástěnka, školní časopis, noviny, sportovní časopisy, rozhlas, televize, knihy, internet)	PT VMS – objevujeme Evropu a svět – mezinárodní setkávání, symboly (olympiáda) MpV Zeměpis

		– sledování školních informací o tělesné výchově a sportu	– Řecko a Itálie v souvislosti s olympijskými hrami Dějepis – historie olympijských her – Řecko a Řím
– spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Pravidla osvojovaných pohybových činností	– pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
– zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci – sleduje výkony a určené prvky pohybové činnosti, eviduje je a vyhodnotí	Posuzování pohybových dovedností	– měření výkonů – význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu – měření, evidence, vyhodnocování, sebehodnocení, sledování základních tělesných parametrů pro zdraví, základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů, vzájemné hodnocení, testy zdatnosti, základní pohybové testy	MpV Matematika – operace s přirozenými čísly, převody jednotek
– dle svých možností zvládá taktiku a spolupráci vyplývající z role soupeře – rozumí základním pravidlům a ovládá základy rozhodování při hře – zvládá roli zapisovatele a diváka	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	– význam různých rolí ve sportu (vystupování v roli soupeře, rozhodčího, zapisovatele, diváka)	

Pomůcky:

- potřeby pro atletické disciplíny (startovní bloky, tretry, koule, kriketové míčky, pásma, stopky, stojany a matrace na výšku, štafetové kolíky), různé druhy a velikosti míčů, florbalové oblečení, hokejky a branky, švihadla, kužele, potřeby pro softball, fresbee, posilovací gumy a vybavení na gymnastiku (žíněnky, kozy, švédská bedna, odrazový můstek, lavičky, hrazda, koberec, trampolína a molitanové matrace), lékárnička, audio technika

Výchova ke zdraví

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Výchova ke zdraví je vzdělávací předmět, jehož integrované pojetí vytváří prostor pro široké formativní působení na dospívající žáky, a tím významně přispívá k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. Předmět sleduje především aspekt zdravotně preventivní s návody pro každodenní život, umožňuje žákům lépe porozumět různým životním situacím a správně se rozhodovat v otázkách zdraví, partnerských vztahů, rodinného života, rodičovství a osobního bezpečí.

Učivo je vedle teoretických poznatků zaměřováno na osvojení komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch zdraví, a to jak v každodenním životě školy, tak v rodinných a mimoškolních činnostech žáků. Dále se předmět zabývá problematikou první pomoci, návykovými látkami, kouřením a alkoholem, změnami v životě člověka a základy sexuální výchovy.

Vzdělávací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v 8.–9. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

– 9. ročník 2 hodiny týdně

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu jsou 2 hodiny týdně.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří práce ve skupinách, samostatná práce, práce s textem, diskuse, rozhovor, řešení problémů, práce s odbornými publikacemi, výklad.

Výuka předmětu probíhá z velké části v kmenových třídách vybavených digitální technikou, příležitostně v počítačové učebně, v případě témat Základy první pomoci, Změny v životě člověka či Základy sexuální výchovy pak v odborné učebně přírodopisu s příslušným vybavením k dané problematice. Obsah témat je pro dívky i chlapce společný, při výuce některých specifických oblastí (např. intimní hygiena dívek a chlapců, antikoncepční metody apod.) je možné prezentovat učivo odděleně. Součástí výuky výchovy ke zdraví jsou vzdělávací programy a besedy konané v rámci školního minimálního preventivního programu tematicky korespondující s obsahem vzdělávacího předmětu (např. Drogy a jejich zneužívání, Pohlavní choroby, Poruchy příjmu potravy).

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; psychohygiena
 - Sociální rozvoj – mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice
 - Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

- Multikulturní výchova (MKV) – kulturní difference; lidské vztahy
- Mediální výchova (MEV) – Receptivní činnosti – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k využívání informačních zdrojů s tematikou ochrany a podpory zdraví,
- k hledání vzájemných vztahů a souvislostí v problematice zdraví.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s ochranou tělesného, duševního a sociálního zdraví,
- ke kritickému posuzování textů a mediálních sdělení.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k obhajobě vlastního nebo týmového názoru,
- k rozvíjení pozitivních interakčních vztahových dovedností pro život (aktivní naslouchání, vedení dialogu, obhajování stanovisek, vyjednávání, komunikování v týmu, podřízení se, vedení aj.),
- k rozvíjení specifických dovedností komunikační obrany proti manipulaci a agresi.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k hledání cesty založené na dobrých mezilidských vztazích,
- k osvojení si dovedností potřebných pro rozhodování se z hlediska různých sociálních rolí,
- k odpovědnému chování vůči sobě i ostatním,
- k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka, k rozvíjení pozitivní sebedůvěry a vědomí vlastních možností ovlivňovat své zdraví.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy,
- k celoživotní potřebě pečovat o své zdraví, k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí aj.,
- k aktivnímu zapojení do činností souvisejících s ochranou a podporou zdraví.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k propojení osvojených poznatků a dovedností z oblasti ochrany a podpory zdraví s praktickými činnostmi ve škole i mimo ni,
- k propojení problematiky hygieny a ochrany zdraví člověka s otázkami ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k seznamování s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí),
- k ovládání a používání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, které mohou být využity při studiu,
- k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací,
- k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech,
- ke sdílení dat, informací a digitálního obsahu,
- k efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí,
- k využívání digitálních technologií za účelem usnadnění práce a zkvalitnění výsledků své práce,
- k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě,
- k bezpečnému využívání sociálních sítí,
- k předcházení rizikovým situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních v prostředí internetu.

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– umí dle svých schopností vysvětlit na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím – vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví – dokáže dodržovat pitný režim – zná dopady znečištěného ovzduší na lidské zdraví – zná význam vody na lidský organismus a rizika spojená se znečištěním pitné vody – zná význam osvětlení na lidské zdraví – zná význam teploty a hluku na lidské zdraví – dovede posoudit různé chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví – orientuje se v odpočinkových aktivitách – umí vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí – rozlišuje mezi běžnými, infekčními a civilizačními chorobami a v souvislosti s nimi uplatňuje osvojené způsoby chování – uplatňuje návyky osobní a intimní	Zdravý způsob života a péče o zdraví	– péče o zdraví – zdraví a nemoc, zdraví a životní styl, ochrana před nemocemi a úrazy, bezpečné způsoby chování – hygienické návyky – osobní, intimní a duševní hygiena, režim dne – výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, složky potravy, funkce vitamínů a minerálů, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, výživa vybraných skupin obyvatelstva, poruchy příjmu potravy – pitný režim – kvalita ovzduší a vody – kvalita osvětlení – teplota a hluk – pohybové aktivity a zdraví – pohybový režim, význam pohybu pro zdraví – vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit – tvorba prezentace v prezentačním programu k vybraným civilizačním chorobám	PT OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika MEV – Receptivní činnosti – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu k reklamě, vnímání reklamy MpV Tělesná výchova – význam pohybu pro zdraví Výtvarná výchova – kresby či projekty ke zdraví a výživě Zeměpis – způsoby stravování v jiných zemích Informatika – vyhledávání informací

hygieny s ohledem na zdraví a ohleduplné mezilidské vztahy – dává do souvislostí složení stravy a způsoby stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky – usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, umí si uspořádat svůj pohybový režim – zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, multimediální a grafické formě – využívá digitální prostředí k vyhledávání a sdílení informací a fixaci učiva			
– zná pojmy související s drogovou tematikou – zná zdravotní rizika spojená s aktivním a pasivním kouřením – dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka – uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým – zná právní dopady zneužívání návykových látek – zná důsledky sebepoškození – zná důsledky kriminality mládeže – projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle a hodnoty	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	– návykové látky, kouření a alkohol – aktivní a pasivní kouření – pojem droga, drogová závislost, rozdělení drog – účinky a důsledky užívání drog, vliv drog na zdraví, rodinu a společnost – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek – zneužívání návykových látek ve sportu – sociální dovednosti – odmítání drogy – gamblerství, hazardní hry, patologické hráčství – násilí mířené vůči sobě samému – kriminalita mládeže – manipulativní reklamy a informace – reklamní vlivy – nebezpečné předměty, zbraně, výbušiny, jedy – internet a rizika s ním spojená	PT OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – dovednosti zvládání stresových situací MEV – Receptivní činnosti – fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život, role médií v životě člověka MpV Občanská výchova – sociální dopad rizik ohrožujících zdraví Zeměpis – rozšíření a dovoz návykových látek po celém světě Český jazyk a literatura – úvaha Tělesná výchova

– vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt – zná rizika spojená s užíváním zbraní, výbušnin a orientuje se v nebezpečných látkách jako jsou běžně dostupné jedy, které jsou součástí domácností – uvědomuje si rizika spojená s užíváním internetu a sociálních sítí – uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi – chápe význam bezpečného používání internetu a s tím spojená rizika			– kompenzační, relaxační a regenerační cviky a techniky Přírodopis – polní plodiny (mák setý, konopě setá, chmel otáčivý, tabák) Výtvarná výchova – tvorba plakátů a reklam Informatika – vyhledávání informací
– uplatňuje osvojené chování v situacích šikanování a jiné brutality – uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu – orientuje se v silniční a železniční dopravě a zná pravidla silničního provozu ve vztahu k chodcům – zná souvislosti mezi účastníky silničního provozu – dokáže správně postupovat při dopravní nehodě a zná pravidla pro poskytnutí první pomoci – projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – ví, kde hledat pomoc – chápe význam vzájemné solidarity mezi lidmi v situacích ohrožení	Osobní bezpečí, ochrana člověka za mimořádných událostí	– brutalita a jiné formy násilí – šikana, agrese, rasismus – služby odborné pomoci – linky bezpečí, krizová centra, policie – rizika silniční a železniční dopravy – vztahy mezi účastníky silničního provozu – postup při dopravní nehodě – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě – mimořádné události – živelné pohromy, ochrana obyvatel, vyhlášení mimořádné události – havárie s únikem nebezpečných látek, teroristické útoky, varování obyvatelstva v případě nebezpečí – evakuační zavazadlo – integrovaný záchranný systém	PT OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – hledání pomoci při potížích, zvládání stresových situací MKV – lidské vztahy – tolerance, empatie, lidská solidarita MpV Občanská výchova – sociální dopad rizik ohrožujících zdraví Český jazyk a literatura – četba knih a článků o osobním bezpečí Výtvarná výchova – tvorba plakátů
– projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání	Osobnostní a sociální rozvoj	– sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem	PT OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání

a pravidlům zdravého životního stylu – utváří si vědomí vlastní identity – dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce – samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím – zaujímá hodnotové postoje a zvládá rozhodovací dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích – dokáže si stanovit osobní cíle – orientuje se v prosociálním chování – dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví – chová se tak, aby podporoval dobré vztahy, přijímá názor druhého, dokáže aktivně naslouchat – dle svých schopností umí uplatňovat dovednosti pro řešení problémů		– utváření vědomí vlastní identity – seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení – hodnotové postoje – psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání stresu a k posilování duševní odolnosti – prosociální chování – mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích	a sebepojetí – vztah k sobě a k druhým lidem OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena – předcházení stresům, zvládání stresových situací OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, podpora, pomoc, respektování OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci MKV – kulturní difference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti – člověk jako nedílná jednotka tělesné a duševní stránky, ale i jako součást etnika MpV Občanská výchova – vnitřní svět člověka, osobní rozvoj Tělesná výchova – tolerance, sebeovládání, respektování a vzájemná domluva při hře Výtvarná výchova kresby či schémata vztahu k sobě samému a jiným lidem
– respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině,	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	– vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské, vztahy, manželství a rodičovství – vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická	PT OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot

komunitě) – vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví		skupina, obec, spolek	MKV – lidské vztahy – udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální nebo náboženskou příslušnost MpV Občanská výchova – lidská setkání a vztahy mezi lidmi – naše obec a škola Tělesná výchova – vzájemná pomoc Hudební výchova – zpěv písní o lásce a přátelství Český jazyk a literatura – úvaha – četba o přátelství, lásce a vztazích mezi členy rodiny
– zná základní zásady poskytování první pomoci – v případě potřeby dokáže vyhledat odbornou pomoc – dle svých schopností prokáže praktickou znalost první pomoci – orientuje se v přenosu nákaz a dokáže zvolit vhodnou prevenci – zná opatření k zabránění přenosu pohlavních nemocí – orientuje se v rizicích přenosu nákaz ze zvířat – dokáže ošetřit nemocného – zná přehled běžně dostupných a volně prodejných léků – má přehled o zneužívaných lécích a s nimi spojených rizik – využívá vybrané mobilní aplikace při	Základy první pomoci	– obecné zásady poskytování první pomoci – rány – poranění pohybového aparátu – obvazová technika – náhlé příhody břišní, náhlé stavy při cukrovce – zástava dechu, pneumotorax, poranění hrudníku a břicha – krvácení – zástava oběhu, kardiopulmonální resuscitace, poruchy vědomí – infarkt myokardu, stavy náhlé dušnosti – poruchy vědomí, šokové stavy, mozkolebeční poranění – poranění páteře a míchy, cévní mozková příhoda – chemická poranění, tepelná poškození	MpV Tělesná výchova – první pomoc při cvičení v hodinách Občanská výchova – pomoc lidem v nouzi Přírodopis – základy první pomoci Informatika – vyhledávání informací na internetu Fyzika – elektrický proud a jeho nebezpečí Chemie – jedy způsobující otravy

poskytování první pomoci sobě či ostatním – zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, multimediální a grafické formě – využívá digitální prostředí k vyhledávání a sdílení informací a fixaci učiva		organismu, křečové stavy – otravy, úrazy elektrickým proudem, infekční choroby – cesty přenosu nákaz, nákazy respirační, nákazy přenosné potravou, nákazy přenosné krví a sexuálním kontaktem – nebezpečí nákaz ze zvířat – lékařská péče léčebná a preventivní – základy ošetřování nemocného – běžně užívané léky a léčební postupy – rizika nadužívání léků – tvorba prezentace v prezentačním programu k vybraným tématům z první pomoci	
– v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování – má vědomí, že sexualita formuje osobnost – zná rizika spojená s promiskuitou – uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami – svěřá se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá potřebnou pomoc – zná problematiku sexuální identity – zná rizika související s předčasným ukončením těhotenství, zná vhodné způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství – je tolerantní k homosexuálům – optimálně reaguje na fyziologické	Změny v životě člověka Základy sexuální výchovy	– dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny – sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých – sexualita jako formování osobnosti – promiskuita – pohlavně přenosné choroby, AIDS – sexuální orientace – rozhodování v oblasti sexuality – sexuální deviace – poruchy sexuální identity – sexuální obtěžování, sexuální zneužívání dětí, dětská pornografie a prostituce – sexualita a morálka – intimní hygiena – vlivy médií a sociálních sítí na sexualitu – pravidla bezpečného používání sociálních sítí	PT OSV – Sociální rozvoj – komunikace – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci Mpv Přírodopis – ontogeneze člověka Informatika – vyhledávání informací Občanská výchova – stát a právo – protiprávní jednání Zeměpis státy s největší nemocností AIDS

změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví – uplatňuje osvojené modely chování v situaci týrání a sexuálního zneužívání, v případě potřeby vyhledá pomoc – chápe význam zdrženlivosti a zodpovědného sexuálního chování v období dospívání – uplatňuje pravidla intimní hygieny – orientuje se v rizicích spojených s medializací sexuality – uplatňuje pravidla bezpečného používání sociálních sítí			
---	--	--	--

Pomůcky:

- encyklopedie, tisk, lékárnička, výukové programy na PC, internet, mobilní aplikace, audiovizuální technika

5.2.8 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Pracovní činnosti

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací předmět Pracovní činnosti se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje základní vzdělání o rovinu nezbytně nutnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založen na tvůrčí myšlenkové účasti žáka, na osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí.

Vzdělávací předmět je rozdělen na 4 tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů a Volba povolání.

Vzdělávací předmět Pracovní činnosti se vyučuje v 6.–8. ročníku jako samostatný předmět v následující časové dotaci:

– 6. ročník	1 hodina týdně	Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce
– 7. ročník	1 hodina týdně	Příprava pokrmů, Práce s technickými materiály
– 8. ročník	1 hodina týdně	Volba povolání, Pěstitelské práce

Celková časová dotace vzdělávacího předmětu jsou 3 hodiny týdně.

Mezi nejčastěji používané metody práce patří individuální a skupinová práce, pozorování, diskuse, rozhovor, výklad, názorně demonstrační, metody seznamování žáků s praktickými činnostmi, materiálem a nářadím.

Výuka jednotlivých tematických okruhů probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou, v odborných učebnách (školní kuchyňka, dílny, počítačová učebna), na školním pozemku a v okolí školy. Žáci během školního roku absolvují 2 tematické okruhy. Na výuku jsou třídy rozděleny na dvě poloviny, v pololetí se skupiny vystřídají. Součástí výuky tematického okruhu Volba povolání jsou besedy se zástupci středních škol a návštěva Úřadu práce pro Brno-venkov se zaměřením na volbu povolání.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita
 - Sociální rozvoj – poznávání lidí; kooperace a kompetice
 - Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Environmentální výchova (EV) – základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k praktickému osvojování postupů jednotlivých prací podle návodu,
- k plánování činností při práci,
- k pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- k poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnosti,
- ke srovnávání hospodárnosti různých postupů, které vedou k těmto cílům.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k řešení obdobných zadání a k hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- k uvědomění si potřeby praktického ověřování řešení problémů,
- k vyhledávání možných rizik při různých činnostech a k hledání cest k jejich minimalizaci.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k účinné komunikaci při práci,
- k využívání příležitostí pro vlastní prezentaci.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- ke spolupráci ve dvojici a v malé skupině,
- k poznávání a prožívání různých rolí v pracovní skupině,
- k ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k pochopení dopadu různých činností člověka na životní prostředí a k spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- k tvořivému přístupu k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k uvědomělé, správné a bezpečné manipulaci se všemi používanými nástroji a materiály,
- ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě,
- k zodpovědnému a promyšlenému rozhodování o svém dalším vzdělávání a profesní orientaci,

- ke schopnosti prakticky využívat osvojené poznatky při uplatňování na trhu práce.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy,
- k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu,
- k seznamování s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů.

Pěstitelské práce

6., 8. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti na školním pozemku při práci s náradím	Bezpečnost a hygiena práce	– bezpečnostní zásady při transportu náradí, práci s ním a jeho opětovném uskladnění – hygiena pracovního procesu a zásady práce se zeminou (mytí rukou, volba oblečení)	MpV Chemie – zásady bezpečnosti a hygieny Přírodopis – zásady bezpečnosti a hygieny
– provádí pozorování přírody a vede si poznámky, vyhodnocuje závěry svého pozorování – pečuje o nenáročné pokojové rostliny a školní zeleň a životní prostředí – provádí ošetřování rostlin	Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí	– význam pěstitelství ve vztahu ke zdravému životnímu prostředí – zeleň a její význam pro čistotu ovzduší	PT EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – dopady znečištění na veřejnou zeleň, čistota ovzduší MpV Přírodopis – péče o pokojové rostliny, infekční a parazitární nemoci, fotosyntéza
– orientuje se v přípravných pracích na zahradě s ohledem na roční období – vysvětlí důležitost hnojení při pěstování rostlin – dodržuje agroekologické požadavky na pěstování rostlin	Půda, zpracovatelnost půd, kompost, hnojiva	– vznik půdy a půdotvorní činitelé – odběr půdního vzorku – podzimní/jarní příprava půdy – půdy písčité, hlinité, jílové – umělá a přírodní hnojiva	PT EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – důležitost přiměřeného hnojení MpV Přírodopis – půdotvorní činitelé, zvětrávání hornin, eroze, biogenní prvky
– orientuje se v základních půdních druzích, umí určit, zda je třeba daný půdní druh přihnojit mletým vápencem	Půdní reakce – kyselé a zásadité půdy	– půdní druhy – půdní struktura – orientační stanovení půdního druhu pohledem a pohmatem – zpracování půdy za pomoci náradí – rozmezí půdních reakcí, význam půdní reakce na odrůdovou skladbu	PT EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí MpV

		– metody a úprava kyselosti půd – stanovení půdní kyselosti ze vzorku	Přírodopis – půdní druhy Chemie – pH půdních vzorků, obsah vápence
– orientuje se v základních druzích zeleniny, umí je rozpoznat – zná význam zeleniny pro lidskou výživu	Zelenina	– zelenina – rozdělení, charakteristika, podmínky pro pěstování, význam – zelenina a stravovací návyky – zeleninové recepty a využití v kuchyni	MpV Přírodopis – rozdělení zeleniny, vitamíny Pracovní činnosti – Příprava pokrmů – úpravy zeleniny
– používá hrábě a motyku před vysetím osiva nebo vysazením sadby	Předseťové úpravy pozemků	– vytyčování pozemku, příprava záhonu, příprava osiva a sadby	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
– orientuje se v pěstování pokojových rostlin v substrátu nebo živných roztocích – vyjmenuje podmínky pro pěstování rostlin – rozpozná vybrané druhy pokojových rostlin – zná způsob jejich pěstování a rozmnožování	Pokojové rostliny	– druhy pokojových rostlin – podmínky pro pěstování – péče o bytovou zeleň	PT EV – základní podmínky života – význam pokojových rostlin pro lidskou populaci MpV Přírodopis – rozdělení pokojových rostlin
– pozná některé vybrané druhy okrasných rostlin, zná způsob jejich pěstování a rozmnožování	Okrasné rostliny	– rozdělení okrasných rostlin – charakteristika jednotlivých skupin – balkónová zeleň	PT EV – základní podmínky života – důležitost zeleně pro množství kyslíku ve vzduchu, zvyšování vlhkosti vzduchu, snižování prašnosti a teploty
– orientuje se v pěstování léčivých rostlin, zná jedovaté rostliny – rozpozná vybrané druhy léčivých rostlin	Léčivé rostliny	– význam léčivých rostlin – rozdělení léčivých rostlin – jedovaté rostliny – zásady sběru – rostliny a drogy	MpV Přírodopis – podmínky pro pěstování a sběr léčivých rostlin Občanská výchova – drogová problematika

– orientuje se v ovocných dřevinách, jejich pěstování a umí je rozpoznat – uvede příklady chorob, škůdců a druhy ochrany proti nim	Ovocné stromy	– druhy ovocných stromů – podmínky pro pěstování, nemoci a škůdci	MpV Přírodopis – rozdělení ovocných rostlin Chemie – výroba etanolu Pracovní činnosti – Příprava pokrmů – ovoce a výživa člověka
– provádí jednoduché pěstební činnosti – pečuje o záhony a školní zeleň	Výsadba na školním pozemku	– předpěstování sazenic – následná péče o sazenice	PT OSV – Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – spolupráce a komunikace v týmu v různých pracovních situacích

Pomůcky:

– nářadí (motyčky, hrábě, sázecí kolíky, ...), květináče, truhlíky, hlína, sazenice, osivo

Práce s technickými materiály 6., 7. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost a hygiena práce	– bezpečnostní zásady při práci s nástroji a nářadím – hygiena pracovního procesu a zásady práce (mytí rukou, volba oblečení)	MpV Přírodopis – zásady bezpečnosti a hygieny
– organizuje a plánuje svou pracovní činnost – užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Základy technického zobrazování	– technické náčrty, výkresy – technické informace, návody	MpV Výtvarná výchova – výkresy, výrobky Matematika – geometrická tělesa, poměr
– získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech – organizuje a plánuje svou pracovní činnost – provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň – řeší jednoduché technické úkoly, vybírá vhodný materiál, pracovní nástroje a nářadí na ruční opracování výrobku – dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Dřevo Plasty Kovy	– rozdělení, vlastnosti materiálu, užití v praxi – pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – jednoduché pracovní operace a postupy – organizace práce, důležité technologické postupy	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – poznávání lidí ve skupině MpV Přírodopis – les – určování dřevin – základy ekologie – hospodaření se surovinami a odpady Zeměpis – průmyslová výroba v ČR – výrobní průmyslová odvětví

Pomůcky:

- vzorky dřev, plastů a kovů, nářadí pro práci se dřevem, s plasty, s kovy, lékárnička

Příprava pokrmů

7. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– zná prostředí pracoviště kuchyně – je připraven dodržovat hygienické návyky v kuchyni a bezpečnost při přípravě pokrmů – obsluhuje spotřebiče s pomocí učitele – poskytne první pomoc při jednoduchém poranění v kuchyni – zná kritéria hodnocení předmětu	Cvičné pracoviště pro přípravu pokrmů	– pracovní řád – seznámení s pracovištěm – zásady hygieny a bezpečnosti práce, ochrana zdraví při práci – bezpečná obsluha spotřebičů – kritéria hodnocení předmětu	MpV Pracovní činnosti – Volba povolání – realizace konkrétních pracovních aktivit, poznávání různých profesí
– vysvětlí pojmy „výživa a hygiena výživy“ – vyjmenuje potraviny a pochutiny – vysvětlí základní pojmy ve stravování – ví, jak se dělí živiny	Výživa	– hygiena výživy – základní pojmy v oboru výživy a stravování – výživová hodnota potravy – živiny	PT EV – vztah člověka k prostředí
– dbá na přípravu pestré a vyvážené stravy – vyjmenuje denní dávky jídel, ví, jak vydatné a v jakém poměru by měly být – usiluje v rámci svých možností o odbourání špatných stravovacích návyků a nahrazení správnými – uvědomuje si důležitost příjmu tekutin do organismu	Zásady zdravé výživy	– stravovací zvyklosti – denní stravovací režim	MpV Výtvarná výchova – mísa ovoce – nákres
– zná části kuchyňské linky a ví, co je její součástí	Příprava stravy v domácnosti	– základní zařízení kuchyňského pracoviště – uložení kuchyňského inventáře	
– pojmenuje a použije základní kuchyňský inventář (nádobí, náčiní a elektrické strojky) – prostře stůl pro jednoduchý oběd – správně umísťuje základní inventář pro stolování	Zásady správného stolování	– základní inventář pro stolování, sklo, příbory – prostření pro jednoduchý oběd	MpV Občanská výchova – společenské chování – kulturní život

– složí ubrousek pro prostření tabule, postup skládání do různých tvarů si vyhledá na webových stránkách			
– sestaví jednoduchý jídelníček, využije webové stránky s tematikou připravovaných pokrmů – digitálně zpracuje vlastní připravený pokrm, nebo pokrm připravený v pracovní skupině (např. prezentace s fotografiemi) – usiluje o uvaření zadaného pokrmu – dokáže očistit suroviny k dalšímu zpracování – připraví nealkoholický nápoj – s pomocí vyučujícího organizuje a plánuje přidělenou činnost – dodržuje hygienické návyky v kuchyni – dodržuje bezpečnost při přípravě pokrmů, obsluhuje spotřebiče pod dohledem vyučujícího – poskytne první pomoc při jednoduchém poranění v kuchyni – nakoupí potraviny, při nákupu sleduje nezávadnost potravin – správně uskladní nakoupené potraviny	Praktická činnost – vaření Technologická příprava pokrmů	– jak nakupovat – rozdělení do skupin, sestavování jídelníčku – studený předkrm – polévka – hlavní pokrm – práce s polotovary – příloha – salát – pomazánky – nákup, skladování – tepelná úprava – za studena, vaření, smažení, zapékání, dušení, pečení	PT OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí – komunikace, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita MpV Matematika – převody jednotek kg, g

Pomůcky:

– kuchyňský inventář a inventář pro stolování, gastro literatura, lékárníčka, Lea Filipová – Mami, pusť mě k vaření (nakladatelství Práce)

Volba povolání

8. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– vyhledává na internetu informace o pracovních činnostech vybraných profesí – vyhledává na internetu informace o jednotlivých SŠ – posuzuje možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy – využívá profesní informace a poradenských služeb pro výběr vhodného vzdělávání – seznamuje se s elektronickými tiskopisy (přihlášky na SŠ)	Možnosti vzdělávání	– možnosti vzdělání po ZŠ (rozdělení středních škol, nástavbové studium, VOŠ, vysoké školy) – náplň učebních a studijních oborů – přijímací řízení – informační základna pro volbu povolání a poradenské služby, IPS	MpV Český jazyk a literatura, matematika – příprava k přijímacím zkouškám Informatika – vyhledávání informací, profesní testy
– orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí – posuzuje své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy – orientuje se v nabídce technických profesí – využívá profesní informace a poradenských služeb pro výběr vhodného vzdělávání – využije digitální zdroje k posouzení svých schopností, pro orientaci v profesní nabídce a pro výběr vhodného vzdělávání a profesní přípravy	Trh práce	– základní charakteristické znaky práce (pracoviště, pracovní prostředky, pracovní činnosti a pracovní objekty) – požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní – technická povolání a základní předpoklady pro jejich výkon – rovnost příležitostí na trhu práce	MpV Občanská výchova – lidská práva
– využívá online testování – posuzuje možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Volba profesní orientace	– sebepoznávání – osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní	PT OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – zdroj informací o sobě

– využívá profesní informace a poradenských služeb pro výběr vhodného vzdělávání – prokazuje v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		orientace – informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb	MpV Občanská výchova – charakterové vlastnosti člověka – volba povolání Informatika – vyhledávání informací
– orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí – osvojí si dovednost vyplňovat elektronický formulář – posuzuje možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy – využívá profesní informace a poradenských služeb pro výběr vhodného vzdělávání – vybere a využívá vhodné digitální technologie při realizaci týmových pracovních úkolů a projektů, ke komunikaci, k organizaci své nebo týmové práce a k prezentaci výsledků pracovních činností – prokazuje v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce – sestaví své kariérové portfolio v digitální podobě a prokáže v modelových situacích schopnost sebezprezentace při vstupu na trh práce	Zaměstnání	– pracovní příležitosti v obci (regionu) – způsoby hledání zaměstnání – psaní strukturovaného životopisu – pohovor u zaměstnavatele, odpověď na inzerát – problémy nezaměstnanosti – úřady práce	MpV Český jazyk a literatura – životopis, inzerát, úřední dopis Informatika – vyhledávání informací, psaní životopisu

– orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí – posuzuje možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy – využívá profesní informace a poradenských služeb pro výběr vhodného vzdělávání	Podnikání	– nejčastější formy podnikání – drobné a soukromé podnikání	MpV Občanská výchova – podnikání
---	------------------	--	--

Pomůcky:

- Atlas školství pro Jihomoravský kraj, internet

5.2.9 Vzdělávací oblast: Nepovinné předměty

Náboženství

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Nepovinný vzdělávací předmět Náboženství seznamuje žáky se základy křesťanství v souvislosti se střeoevropskou tradicí a kulturou, umožňuje jim formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici, otevírá možnost života s církví.

Jednotlivé tematické okruhy se opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Vzdělávací předmět Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět v následující časové dotaci:

- 6.–9. ročník 1 hodina týdně

Mezi nejčastěji používané metody práce patří rozhovor, výklad, skupinová práce.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou. V náboženské výchově spolupracuje škola s římskokatolickou církví a vychází ze zájmu rodičů a žáků. Součástí výuky jsou návštěvy kostela, diecézní pouť celých rodin, společná odpoledne s rodiči (Farní den), víkendové pobyty pro děti, Tříkrálová sbírka, adventní program ke svátku svatého Mikuláše a program velikonoční.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
- Multikulturní výchova (MKV) – lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k základnímu pochopení struktury jazyka náboženství ve srovnání s jazykem vědy,
- k porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce bible i v jazyce církve,
- k postupné integraci náboženského způsobu vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu,

- k rozvíjení schopnosti vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k zájmu o problémové situace, k přemýšlení o jejich příčinách, k plánování vlastního způsobu řešení s důrazem na etický přístup k druhým lidem a životnímu prostředí,
- ke kritickému myšlení, ke schopnosti dělat uvážlivá rozhodnutí s náležitými argumenty, s vědomím zodpovědnosti a se zřetelem k hodnocení výsledků,
- k uvědomění si možnosti vzniku konfliktů v oblasti jiné náboženské příslušnosti nebo příslušnosti k většinové ateistické společnosti,
- k předcházení konfliktů a řešení problémů zejména poznáním vlastních tradic a porozuměním postojů jinak světonázorově nebo nábožensky smýšlejících lidí.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských a k práci s nimi.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k rozvíjení své osobnosti zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem,
- k umění vnitřní koncentrace a meditace jako předpokladů k hlubší reflexi při vytváření vlastního sebeobrazu,
- ke spolupráci ve dvojicích a v malých skupinách, k uvědomění si přínosu kooperativního způsobu práce,
- k účasti na postupně se diferencujících cvičeních a aktivitách.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a kultur, ale i k většinové ateistické společnosti,
- k uvědomělému a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí,
- k seznámení s kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv,
- k odpovědnému postoji ke světu, k lidem, k přírodě, k Bohu,
- k porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství, ale i v jiných světových náboženstvích,
- k etickému rozměru života.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k rozvoji zdravého postoje vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti,

- k chápání práce nejen jako zdroje výdělku zajišťujícího určitou životní úroveň, ale také ke vnímání práce jako možnosti spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k vyhledávání, kritickému posouzení, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu,
- k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost a ke kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizik jejich využívání,
- k předcházení situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Náboženství

6.–9. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT)
– aplikuje příklad Davidova jednání ve vlastním životě – orientuje se, jak jednat v situacích přátelských i nepřátelských vztahů – oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření a je připravený se v tomto světě angažovat – na základě příběhu o vyvedení Izraele z egyptského otroctví je připravený angažovat se za spravedlivý svět	Porozumění biblickým příběhům	– biblický příběh o králi Davidovi a doba královská – zpráva o stvoření světa a člověka – životopis svatého Františka z Assisi – vyvedení Izraele z egyptského otroctví	
– je připravený rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a k Bohu jako vztah důvěry a přátelství – s vědomím vlastních schopností je připravený aktivně se zapojit do organizované pomoci druhým a angažovat se za spravedlivý svět	Porozumění principům křesťanské etiky	– základy křesťanské etiky – Desatero, Ježíšova pravidla k životu – výchova k solidaritě, křesťanské a humanitární organizace, skutky milosrdenství – šikana, rasismus, předsudky, xenofobie, týrání, arogance, bezohlednost	PT OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – pomáhající a prosociální chování
– přijímá vyznání víry jako svědectví víry a je připraven šířit ji dál – umí reprodukovat vyznání víry jako akt důvěry k Bohu – umí si propojit podstatu eucharistické slavnosti s oslavou smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která je základem křesťanské naděje	Znalost základních tezí křesťanského učení	– podstata novozákonní zvěsti a šíření evangelia jako záznam svědectví víry lidí – vyznání víry – slavení eucharistie jako vzájemného setkávání křesťanů s Kristem	
– je připravený rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a objevovat vztah k Bohu jako vztah důvěry a přátelství – je si vědom existence konfliktů a je připravený do nich s nadějí v Kristovo vzkříšení vstupovat	Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	– zvláštní přátelství mezi Bohem a člověkem a člověkem a Bohem – Ježíšovo utrpení a smrt jako důsledek konfliktu Boží lásky k člověku a lidského prosazování moci – církve jako součást světa	PT MKV – lidské vztahy – spolupráce, tolerance, empatie, solidarita

– je připraven přijmout své místo ve skupině, ve farnosti, v církvi			
– rozumí znamení kříže jako znamení zvláštního přátelství mezi Bohem a člověkem – je připravený rozvíjet symbolické vnímání světa a umí na jeho základě charakterizovat konkrétní svátosti a svátostiny – získává citlivost pro symbolický význam gest rukou a řeči a je připraven k chápání obrazné řeči v Bibli a gest při slavení svátostí – získává citlivost pro symbolický význam chleba, vína, vody a oleje	Porozumění symbolické formě řeči	– kříž jako znamení lidského života, společenství církve a jako jednoduché vyjádření vyznání víry – popisné a symbolické vnímání světa, symbolický charakter komunikace – žehnání, svátostiny, svátosti – vnější gesta jako symboly vnitřního postoje – symbolický význam řeči – chléb jako znamení základních životních potřeb a solidarity, víno jako znamení radosti, hojnosti a utrpení, voda jako znamení života, olej jako znamení štěstí, hojnosti a uzdravení	
– umí rozlišit v událostech o zvěstování Ježíšova narození různé druhy setkání – umí rozlišit pašije a křížovou cestu, umí je interpretovat jako paralelu konkrétních situací člověka prožívajícího těžké chvíle	Křesťanské slavnosti a svátky	– vánoční události jako setkání člověka a Boha, souvislost vánočních a velikonočních událostí – pašije podle Markova evangelia, křížová cesta, Ježíšovo utrpení jako spoluúčast na utrpení člověka	
– umí z pohledu křesťanské naděje vysvětlit větu, že život je silnější než smrt – získává citlivost pro oslavu smrti a vzkříšení Ježíše Krista jako základu křesťanské naděje	Výchova v duchu křesťanské spirituality	– smrt jako hranice lidského života, smrt z pohledu křesťanské víry a naděje	

Pomůcky:

– Bible, tematické pracovní listy, religiózní literatura, symbolické předměty

Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vzdělávacího předmětu

V hodinách nepovinného vzdělávacího předmětu Cvičení z českého jazyka si žáci prohlubují již získané vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, podrobněji poznávají bohatost českého jazyka a jeho slovní zásoby. Učí se analyzovat a kriticky posuzovat texty různého typu, hledají jejich vzájemné vnitřní souvislosti, zdokonalují své vyjadřovací schopnosti a dovednosti při práci s textem.

Prostřednictvím četby se seznamují s nejdůležitějšími literárními díly 2. poloviny 20. století až po současnost, učí se vnímat a postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Utváří se jejich trvalý zájem o četbu.

Obsah předmětu je zaměřen také na přípravu žáků k přijímacím zkouškám na střední školu. Pomocí cvičných testů si žáci učivo opakují, prohlubují a upevňují.

Vzdělávací předmět Cvičení z českého jazyka se vyučuje jako nepovinný předmět v následující časové dotaci:

– 9. ročník 1 hodina týdně

Mezi nejčastěji používané metody práce patří práce s textem, samostatná práce, rozhovor.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou, příležitostně v počítačové učebně.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu je začleněno průřezové téma:

– Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k vyhledávání a třídění informací (jazykové příručky, internet) a k jejich využívání v procesu učení i praktickém životě,
- k prohlubování schopností pracovat s textem a porozumět mu,
- ke schopnosti zobecňovat, abstrahovat a porovnávat jednotlivé jevy, uvádět věci do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- k dovednostem nalézat chyby v textu, odůvodnit správné řešení a aplikovat správné řešení při obdobných problémových situacích,

- k využívání získaných vědomostí a dovedností k hledání různých variant řešení problémů, k využívání vlastních úsudků a zkušeností,
- k užívání logických postupů v jazykovém učivu.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- k rozvíjení dovedností vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně,
- ke srozumitelné formulaci a vyjádření vlastních myšlenek a názorů,
- k zapojování se do diskuse a k vhodné argumentaci a obhajobě vlastních názorů.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného problému,
- k respektování různých názorů.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k ujasňování si vlastního pohledu na svět,
- k pozitivnímu postoji k literárním dílům.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k využívání získaných znalostí a zkušeností v běžné praxi s ohledem na vlastní budoucí profesní zaměření.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb,
- k využívání digitálních technologií za účelem usnadnění práce a zefektivnění pracovních postupů,
- k rozvoji strategie a techniky a volbě vhodných jazykových a technologických prostředků,
- ke slušnému chování a respektu k ostatním,
- k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Cvičení z českého jazyka

9. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě	Tvarosloví	Slovní druhy ohebné a neohebné – opakování, procvičování a upevňování probraného učiva	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
– zvládá algoritmy pro pochopení gramatických a syntaktických vztahů – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	Skladba	Věta jednoduchá, souvětí podřadné a souřadné – věta jednoduchá – souvětí – větné členy a příslušné vedlejší věty – převádění větných členů na vedlejší věty a naopak – poměry mezi větami hlavními, vedlejšími souřadně spojenými a větnými členy několikanásobnými – souvětí složité, rozbor, grafické znázornění	
– v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí – využívá Internetovou jazykovou příručku jako běžný prostředek k ověření správnosti pravopisu	Pravopis lexikální, slootovorný, morfologický a syntaktický	Pravopis – opakování, procvičování a upevňování pravidel pravopisu lexikálního, slootovorného, morfologického a syntaktického – vyhledávání pravopisných chyb v textu a jejich oprava – čárka v souvětí a ve větě jednoduché	
– zpracovává informace z textu logickým způsobem, hledá vzájemné vnitřní souvislosti, přemýšlí o textu a dále s ním pracuje – dává informace nalezené v textu do souvislostí se svou vlastní znalostí	Práce s textem	Práce s textem – orientace v textu, vyhledávání podstatných informací, vnitřních souvislostí – formulace odpovědí na otázky	

světa nebo s informací nalezenou v jiném textu či poskytnutou přímo v otázce		vztahující se k textu	
– vnímá vývoj literatury na pozadí historického vývoje společnosti – zná nejvýraznější představitele současné české literatury	Vývoj české literatury	2. polovina 20. století, současná česká literatura – současná česká literatura a film – oddechová literatura a film	

Cvičení z matematiky

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Nepovinný vzdělávací předmět Cvičení z matematiky pomáhá žákům při přípravě na přijímací zkoušky na střední školy. Obsah předmětu je také zaměřen na problémové a náročnější úlohy směřující k procvičování a prohlubování učiva 6. až 9. ročníku.

Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj abstraktního a analytického myšlení, osvojení matematických pojmů, symbolů a postupů, kritické a logické usuzování a užití matematiky v reálných situacích.

Vzdělávací předmět Cvičení z matematiky se vyučuje jako nepovinný předmět v následující časové dotaci:

– 9. ročník 1 hodina týdně

Mezi nejčastěji používané metody práce patří výklad, řešení problémových situací, práce s kalkulátorem, práce s matematickými publikacemi, s textem, statistickými tabulkami.

Výuka probíhá v kmenových třídách vybavených digitální technikou, příležitostně v počítačové učebně.

Průřezová témata (PT)

Ve vzdělávacím předmětu je začleněno průřezové téma:

– Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vedeme žáky

- k osvojování základních matematických symbolů, pojmů a vztahů,
- ke kontrole vlastní úspěšnosti,
- k volbě různých postupů,
- k plánování postupů a úkolů,
- k využívání prostředků výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáky

- ke společnému vytváření algoritmů řešení, které potom slouží jako pomůcka při řešení obdobných úloh,

- k různým metodám řešení (geometrické a algebraické),
- k ověřování výsledků,
- k zamýšlení se nad počtem řešení,
- k využívání náčrtků při řešení některých úloh,
- k provádění rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledku,
- k práci s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní – vedeme žáky

- ke komentáři svého postupu při řešení úloh u tabule,
- k užívání správné terminologie a symboliky,
- k využívání různých grafů a tabulek při vyjadřování svých myšlenek,
- ke spolupráci žáků při řešení složitějších matematických úloh.

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky

- k diskusi při řešení úlohy a k respektování názorů (i nesprávných),
- ke spolupráci při řešení zadaných úkolů,
- k dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské – vedeme žáky

- k odpovědnosti za svou domácí přípravu a uvědomění si svých školních povinností,
- k tomu, aby brali ohled na druhé,
- k hodnocení své činnosti nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní – vedeme žáky

- k bezpečnému používání rýsovacích a dalších potřeb, udržovat je v pořádku, aby byla zajištěna jejich funkčnost,
- k organizaci vlastní práce,
- k dodržování dohodnuté kvality práce,
- ke kritickému přístupu k výsledkům své práce.

Kompetence digitální – vedeme žáky

- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu, aby volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

Cvičení z matematiky

9. ročník

Ročníkové výstupy	Téma	Učivo	Průřezová témata (PT), mezipředmětové vztahy (MpV)
– provádí početní operace v oboru racionálních čísel, užívá ve výpočtech i druhou mocninu a odmocninu – matematizuje problém a převádí ho do reálné situace – užívá logickou úvahu a kombinační úsudky – zaokrouhluje a provádí odhady výsledků – pracuje s tabulkami a grafy – rozpozná přímou a nepřímou úměrnost a použije je při řešení slovních úloh – využívá dělitelnosti při řešení slovních úloh – aplikuje, případně odvozuje vzorce – zjednoduší výraz – řeší slovní úlohy z reálného života pomocí lineárních rovnic a soustav rovnic – načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles a rovinných útvarů, analyzuje jejich vlastnosti – řeší základní konstrukční úlohy, provede rozbor, zápis postupu konstrukce, konstrukci a diskusi o počtu řešení – nalézá různá řešení	Racionální čísla Dělitelnost přirozených čísel Procenta Promile Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Mocniny Pythagorova věta Úpravy algebraických výrazů Rovnice Soustavy rovnic Slovní úlohy řešené úsudkem nebo rovnicemi Obsahy a obvody rovinných obrazců Povrchy a objemy těles Konstrukční úlohy Funkce Nestandardní aplikační úlohy a problémy	– procvičování náročnějších matematických úloh – prohlubování učiva matematiky ze 6. až 9. ročníku	PT OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu MpV Fyzika – převody jednotek, grafy závislosti teploty na čas, výpočet rychlosti, odporu, ... – výpočty povrchu a objemu těles Zeměpis – měřítko mapy, plánu, složení vzduchu, zeměpisné souřadnice, nadmořská výška Přírodopis – počty krvinek, složení Země, ... Chemie – velikosti částic, složení vzduchu, těla, vody, ... – převody jednotek, ředění roztoku v daném poměru, výpočty hmot. zlomku, koncentrace, výpočty z chemických rovnic, ... Informatika – grafy, technické výkresy

Pomůcky:

- sbírky úloh z matematiky, testy z matematiky, pracovní sešity, on-line programy

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

Hodnocení a klasifikace žáků je nepřetržitý proces. V průběhu celého školního roku učitel sleduje, jak je žák připraven, všímá si úrovně jeho znalostí, schopností a dovedností. Využívá ústních a písemných zkoušek, skupinové práce, projektů, srovnávacích testů, grafických, praktických a pohybových činností žáků.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu. Jejím prostřednictvím žák získává informace o stavu osvojení dané problematiky, informace o tom, jak dovede zacházet s naučeným, v čem se zlepšil a v čem dosud chybí.

Vždy je brán zřetel na individuální předpoklady, na věk, je přihlíženo ke konkrétnímu stavu dítěte i případným potížím (psychickým i fyzickým), kterými může být výkon žáka ovlivněn. Velmi pečlivě je přistupováno k žákům se specifickými poruchami učení (SPU) a chování (SPCH). Hodnocení je prováděno systematicky v průběhu celého školního roku a je prokazatelnou formou sdělováno žákům a jejich zákonným zástupcům. Důležité je i hodnocení učitele na konci každého čtvrtletí. Rodiče jsou informováni na třídních schůzkách a konzultačních hodinách, v případě nutnosti kdykoliv po individuální domluvě.

V 1. ročníku jsou zpočátku žáci ve všech předmětech hodnoceni motivačními razítky. Pozvolna a citlivě je přecházeno na klasifikaci známkou (1–5). V ostatních ročnících je klasifikováno stupni 1–5. Školní vzdělávací program umožňuje také slovní hodnocení nebo kombinaci obou způsobů.

6.2 Pravidla hodnocení

Základní pravidla pro použití klasifikace

1. Na začátku školního roku jsou děti i rodiče seznámeni se způsoby a kritérii hodnocení a jejich závažností, v průběhu roku jsou okamžitě seznamováni s případnými změnami.
2. Žákům je dána možnost podílet se na hodnocení, projevit tak snahu a schopnost posoudit nejen svou práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy.
3. Hodnocení směřuje vždy ke konkrétnímu žákovi, hodnotí jeho individuální pokroky bez srovnávání s ostatními žáky.
4. Znamka ze vzdělávacího předmětu není nikdy průměrem hodnocení z klasifikačního období, učitel vždy přihlíží k závažnosti jednotlivého hodnocení, k celkové aktivitě a dosažení očekávaných výstupů.
5. Do hodnocení jsou vyváženě zahrnovány vedle vědomostí, dovedností a postupů také práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivosti žáka.
6. Znamka nikdy nezahrnuje hodnocení žákova chování.
7. Při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů.
8. Hodnotí se vždy jen probrané a procvičené učivo, žáci mají dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.
9. Všechny hodnotící písemné práce jsou žákům s dostatečným předstihem oznámeny.
10. Klasifikaci doprovází slovní zhodnocení, které oceňuje především zlepšení žákových výkonů i výtvorů, pomůže k odstranění stresu z případného neúspěchu a nabídne možnosti ke zlepšení.

11. Při hodnocení vychází učitel z celkových zvláštností jednotlivých žáků, stejně tak přihlíží k momentálnímu stavu či případnému zakolísání. Žáci mají právo dělat chyby, chyba je vždy příležitost naučit se lépe. Práce s chybou učí žáky sebekontroli.
12. Hodnocení ústního zkoušení je žákům sděleno ihned, vhodnou formulací, hodnocení písemných prací je žákům sděleno nejpozději do týdne.

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných, volitelných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání, kterého dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP. Přihlíží se i k jeho věku, vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení jeho pílě a přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují žákův výkon, a naznačení dalšího rozvoje. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům a jak je překonávat.

Základní pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Učitelé se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy a jak bude pokračovat dál.
5. Žák je veden k tomu, aby komentoval své výkony a výsledky.
6. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka. Je průběžně zařazováno do procesu vzdělávání všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.

6.3 Kritéria pro hodnocení

Učitelé mají sestavena kritéria pro hodnocení jednotlivých předmětů. Ta jsou projednána a zapsána na předmětových a metodických schůzkách na začátku školního roku.

Obecná kritéria týkající se všech předmětů:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vzdělávacích předmětů (s přihlédnutím k individuálním možnostem dítěte),
- schopnost řešit problémové situace,
- úroveň komunikačních dovedností,
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje,
- změny v chování, postojích a dovednostech,
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a problémy řešit tvůrčím způsobem.

6.4 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků žáka učitel získává:

- soustavným pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování,
- využíváním různých druhů zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, srovnávací, didaktické testy),
- analýzou výsledků činností žáka,
- konzultací s ostatními učiteli,
- vedením rozhovoru se žákem a jeho zákonnými zástupci.

6.5 Formy ověřování vědomostí, dovedností a klíčových kompetencí žáků

- písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení, ...
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů, projektů a prací k danému tématu
- mimořádné bonusy za domácí úkoly a samostatné aktivity (obecně spadají domácí úkoly do přípravy na vyučování)
- modelové a problémové úkoly (kvízy, křížovky, rébusy, ...)
- laboratorní práce, výroba pomůcek
- skupinové práce
- projektové dny celoškolské nebo ročníkové
- soustavné diagnostické pozorování žáka
- škola v přírodě
- testy ročníkové, vstupní

6.6 Zásady pro hodnocení chování

Pedagogičtí pracovníci při hodnocení posuzují chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou. Kritériem pro hodnocení je dodržování pravidel slušného chování zakotvených ve školním řádu.

Výchovná opatření podle § 31 Školského zákona jsou udělována za méně závažná porušování kritérií chování podle školního řádu. Snížený stupeň z chování je udělen za závažné porušování kritérií chování podle školního řádu.

6.7 Klasifikace ve vzdělávacích předmětech a zájmových útvarech

Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterou dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Hodnocení prospěchu v **povinných předmětech**

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Hodnocení prospěchu v **nepovinných předmětech**

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný

Hodnocení v **zájmových útvarech** organizovaných školou (v případě použití klasifikace)

1 – pracoval(a) úspěšně

2 – pracoval(a)

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností,
- předměty s převahou výchovného a zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

6.7.1 Klasifikace ve vzdělávacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Při klasifikaci ve vzdělávacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

6.7.2 Klasifikace ve vzdělávacích předmětech s převahou praktických činností

Při klasifikaci ve vzdělávacích předmětech s převahou praktického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost a iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů a energie,
- překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

6.7.3 Klasifikace ve vzdělávacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Při klasifikaci ve vzdělávacích předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání a přístup k uměleckému dílu,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

6.8 Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**, pokud ve všech oblastech výuky dosahuje vysokou úroveň osvojení očekávaných výstupů,
- **prospěl(a)**, pokud naplňuje očekávané výstupy v povinných oblastech vzdělávání,
- **neprospěl(a)**, pokud nenaplňuje očekávané výstupy v některé z povinných oblastí vzdělávání.

Hodnocení provádí třídní učitel na základě podkladů celého týmu učitelů, kteří daného žáka v hodnoceném období vyučují.

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném ze vzdělávacích předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech vzdělávacích předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků,
- **prospěl(a)**, není-li v žádném ze vzdělávacích předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- **neprospěl(a)**, je-li v některém ze vzdělávacích předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

6.9 Hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

U žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními se při jejich hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Hodnocení a klasifikace probíhá podle Pokynu MŠMT ČR č.j. 13 710/2001-24.

Ředitel školy může na základě doporučení PPP (SPC) a žádosti zákonného zástupce žáka povolit použití slovního hodnocení a vypracování individuálního vzdělávacího plánu pro žáka. Za určitých okolností může být i pro tyto žáky výhodnější klasifikace známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu poskytnutím podpůrných opatření vyplývajících z IVP. V případě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) se může obsah učiva daný tímto plánem zásadně lišit od obsahu učiva v daném ročníku. Přitom však bude poskytovat žákovi v příslušných předmětech zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi školou, vyučujícími, zákonným zástupcem a žákem. Vypracovávají

se krátce a rámcově v písemné formě. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

Při uplatňování těchto možností je třeba postupovat individuálně, s využitím všech dostupných informací. Vychází se z odborného vyšetření školského poradenského zařízení, z individuálního posouzení aktuálních možností žáka, a to vše s cílem podpořit žáka být úspěšný.

6.10 Hodnocení mimořádně nadaných žáků

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy. Za neabsolvovaný ročník žákovi nebude vydáno vysvědčení.

6.11 Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

Na základě zákona 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky se stanoví průběh přezkoušení žáka takto:

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků zkoušku
 - ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu Český jazyk a literatura stanoveného RVP, respektive ŠVP pro základní vzdělávání,
 - v posledních dvou ročnících 1. stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět stanoveného RVP, respektive ŠVP pro základní vzdělávání,
 - na 2. stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího předmětu Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávací předmětu Zeměpis stanovených RVP, respektive ŠVP pro základní vzdělávání.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po ukončení příslušného školního roku. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

6.12 Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu Český jazyk a literatura stanoveného RVP, respektive ŠVP pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

6.13 Komisionální a opravné zkoušky

6.13.1 Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí,
 - při konání opravné zkoušky,
 - v případě rozhodnutí ředitele školy v rámci obecné pravomoci ředitele školy rozhodovat ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělání (např. dlouhodobá absence žáka).
2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP pro základní vzdělávání.
4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.
6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

6.13.2 Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:
 - žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
 - žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky

stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky, a to nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

6.14 Uvolnění z výuky, nehodnocení

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo 2. pololetí uvolněn (podle § 50 odst. 2 školského zákona), rubrika se neproškrťává, ale vyplní se „uvolněn“ nebo „uvolněna“.

Nelze-li žáka v 1. nebo 2. pololetí hodnotit (podle §52 odst. 2 a 3 školského zákona), vyplní se „nehodnocen“ nebo „nehodnocena“.

Důvody pro uvolnění nebo nehodnocení žáka se uvedou ve školní matrice.

Pokud ředitel školy určil pro hodnocení žáka náhradní termín, je žákovi na konci pololetí vydáno vysvědčení. V předmětech, ve kterých žák bude hodnocen v náhradním termínu, se na vysvědčení vydaném na konci pololetí vyplní „nehodnocen“ nebo „nehodnocena“. V rubrice „Celkové hodnocení“ se na konci 1. pololetí uvede „nehodnocen“ nebo „nehodnocena“ a na konci 2. pololetí „neprospěl“ nebo „neprospěla“. V 1. pololetí je možné žákovi vydat výpis z vysvědčení. Po hodnocení v náhradním termínu je žákovi vydáno nové vysvědčení.

7 Příloha č. 1

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – Praha, leden 2021

8 Příloha č. 2

Upravené výstupy žáka s LMP na konci 3., 5. a 9. ročníku